

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ ๒๕๗๐

และแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๗๐

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเลย
ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ ๒๕๗๐
และแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๗๐

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย ปี พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ เป็นการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรในระยะยาว ๕ ปี มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ซึ่งเป็นแผนพัฒนาฯ ฉบับแรกที่เริ่มต้นกระบวนการยกร่างกรอบแผนภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และจะมีผลในการใช้เป็นกรอบเพื่อกำหนดแผนระดับปฏิบัติการในช่วง ๕ ปี ของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยังคงน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการขับเคลื่อน และวางแผนการพัฒนาประเทศ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ดำเนินการศึกษาวิจัย เพื่อจัดทำกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ พร้อมทั้งจัดกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง และประเด็นการพัฒนาที่ประเทศไทยควรพิจารณาให้ความสำคัญ ตลอดจนความเสี่ยงและโอกาสที่ประเทศจะต้องเผชิญในอนาคต เพื่อนำมาประมวลผลร่วมกับการศึกษาข้อเท็จจริงจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ และนำไปสู่การวางกระบวนการที่สนับสนุนหลักในการสังเคราะห์ประเด็นการพัฒนาที่ประเทศไทยควรให้ความสำคัญในช่วงของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ โดยคำนึงถึงประเด็นความท้าทาย และโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของไทยให้มีความพร้อม และสามารถพัฒนาเติบโตอย่างมั่นคง ยั่งยืน และเท่าทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ประเทศบรรลุเป้าหมายระยะยาวที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย และหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประจำจังหวัดเลย ได้จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของจังหวัดเลย ฉบับทบทวนปี ๒๕๗๐ และการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเลย ให้มีความสอดคล้องกับศักยภาพ ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ สภาพปัญหาความต้องการของเกษตรกรและภาคส่วนต่าง ๆ ในจังหวัดเลย โดยเฉพาะส่วนราชการในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประจำจังหวัดเลย สามารถนำไปจัดทำแผนปฏิบัติราชการ และจัดทำคำของบประมาณภายใต้แผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

ในการนี้ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย ขอขอบคุณหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประจำจังหวัดเลย หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ภาคเอกชน เกษตรกร และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องที่ร่วมให้ข้อมูลในด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์รวมทั้งได้ให้ข้อคิดเห็นต่อการจัดทำ “ร่างแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของจังหวัดเลย ฉบับทบทวนปี ๒๕๗๐ และการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐” ซึ่งทำให้แผนฉบับนี้มีความสมบูรณ์ สามารถตอบสนองความต้องการต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และหวังว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาด้านการเกษตรของจังหวัดเลยและสังคมไทยต่อไป

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สิงหาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญรูป	ง
ส่วนที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ ที่มา	๑
๑.๒ ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์	๑
๑.๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	๒
๑.๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	๒
๑.๒.๓ แผนการปฏิรูปประเทศ	๕
๑.๒.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๖
๑.๒.๕ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)	๗
๑.๒.๖ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐	๘
๑.๒.๗ กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๑๒
๑.๒.๘ แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๒๐
๑.๒.๙ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๒๐
๑.๒.๑๐ นโยบายขับเคลื่อนงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๒๒
๑.๒.๑๑ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑	๒๕
๑.๒.๑๒ ยุทธศาสตร์ตามกรอบแผนพัฒนาจังหวัดเลย (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)	๒๖
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเพื่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเลย	
๒.๑ ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดเลย	๒๘
๒.๑.๑ ประวัติจังหวัดเลย	๒๘
๒.๑.๒ ลักษณะทางภูมิศาสตร์	๓๐
๒.๑.๓ ลักษณะทางภูมิอากาศ	๓๒
๒.๒ ข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติ	๓๕
๒.๓ การจัดการที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	๓๖
๒.๔ แหล่งน้ำที่สำคัญ	๓๖
๒.๕ ข้อมูลด้านชลประทาน	๓๗
๒.๖ การปกครองและประชากร	๔๔
๒.๗ สภาพสังคม วัฒนธรรม และประเพณี	๔๕
๒.๘ โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค	๔๖

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

๒.๙ ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัดเลย	๔๘
๒.๑๐ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัดเลย	๔๙
๒.๑๐.๑ สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป	๔๙
๒.๑๐.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดเลย (GPP)	๕๐
๒.๑๐.๓ การประกอบอาชีพ	๕๑
๒.๑๑ ข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย	๕๗
๒.๑๑.๑ ครีวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคการเกษตร	๕๗
๒.๑๑.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร	๕๗
๒.๑๑.๓ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดเลย	๕๙
๒.๑๑.๔ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัดเลย	๖๖
๒.๑๑.๕ ด้านการประมงของจังหวัดเลย	๖๘
๒.๑๑.๖ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)	๗๐
๒.๑๑.๗ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร	๗๗
๒.๑๑.๘ สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์	๗๙
๒.๑๑.๙ การเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัดเลย	๘๐
๒.๑๑.๑๐ ภัยพิบัติด้านการเกษตร	๘๑
๒.๑๑.๑๑ ปัญหาทางด้านการเกษตร	๘๒
๒.๑๑.๑๒ การช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน	๘๔
๒.๑๑.๑๓ ข้อมูลสถาบันเกษตรกร	๘๕
๒.๑๑.๑๔ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัดเลย	๘๘
ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเลย และการจัดทำ	
 แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๗๐	
๓.๑ การวิเคราะห์ปัญหาความต้องการและผลการพัฒนาที่ผ่านมา	๙๒
๓.๒ ตารางการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเลย	๙๔
๓.๓ ตารางการจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์	๙๖
๓.๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเลย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑๐๐
ส่วนที่ ๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย	
๔.๑ เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย	๑๐๒
๔.๒ พันธกิจ วัตถุประสงค์ ค่าเป้าหมาย และตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา	๑๐๒
๔.๓ ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๑๐๓
๔.๔ สรุปรองการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัดเลย	๑๓๐
(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	
ส่วนที่ ๕ แบบฟอร์มโครงการแบบย่อของโครงการสำคัญด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเลย	๑๔๕
ภาคผนวก	

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ ๒.๑	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันที่ฝนตกรายเดือนของจังหวัดเลย ตั้งแต่ ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗	๓๒
ตารางที่ ๒.๒	แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยและความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗	๓๔
ตารางที่ ๒.๓	แสดงข้อมูลเปรียบเทียบพื้นที่สภาพป่าและพื้นที่จังหวัดเลย	๓๕
ตารางที่ ๒.๔	แสดงข้อมูลเปรียบเทียบพื้นที่ป่าไม้และพื้นที่ป่าจังหวัดเลย	๓๕
ตารางที่ ๒.๕	แสดงผลการดำเนินการจัดที่ดินและมอบสิทธิการใช้ประโยชน์ที่เกษตรกรรม ในที่ดินของรัฐ จังหวัดเลย (ผลการจัดที่ดินสะสม)	๓๖
ตารางที่ ๒.๖	แสดงผลการดำเนินการจัดที่ดินและมอบสิทธิการใช้ประโยชน์ที่เกษตรกรรม ในที่ดินของรัฐ จังหวัดเลย (การเพิกถอน ส.ป.ก.๔-๐๑)	๓๖
ตารางที่ ๒.๗	แสดงประเภทของแหล่งน้ำ ปี ๒๕๖๗	๓๗
ตารางที่ ๒.๘	แสดงข้อมูลลุ่มน้ำและพื้นที่การเกษตรในเขตจังหวัดเลย	๓๗
ตารางที่ ๒.๙	แสดงความต้องการใช้น้ำในปัจจุบัน	๓๘
ตารางที่ ๒.๑๐	แสดงอัตราความต้องการน้ำชลประทาน (เฉพาะที่ใช้เสริมน้ำฝน)	๓๘
ตารางที่ ๒.๑๑	แสดงการใช้พื้นที่การเกษตรกรรมจังหวัดเลย	๔๐
ตารางที่ ๒.๑๒	แสดงการใช้น้ำเพื่อการเกษตรกรรมจังหวัดเลย	๔๑
ตารางที่ ๒.๑๓	แสดงความต้องการใช้น้ำด้านการอุปโภค - บริโภค	๔๒
ตารางที่ ๒.๑๔	แสดงความต้องการใช้น้ำด้านอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว	๔๒
ตารางที่ ๒.๑๕	แสดงการรักษาระบบนิเวศวิทยา	๔๓
ตารางที่ ๒.๑๖	แสดงผลการขุดสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ปี ๒๕๔๘ - ๒๕๖๗ แยกรายอำเภอ	๔๓
ตารางที่ ๒.๑๗	แสดงลักษณะการแบ่งหน่วยการปกครองจังหวัดเลย และจำนวนประชากร	๔๕
ตารางที่ ๒.๑๘	แสดงเส้นทางเดินรถของจังหวัดเลย	๔๗
ตารางที่ ๒.๑๙	แสดงประเภทอุตสาหกรรมที่มีการลงทุนมากที่สุด ๕ อันดับแรก	๕๒
ตารางที่ ๒.๒๐	แสดงจำนวนสถานประกอบการด้านอุตสาหกรรมการทำเหมืองแร่	๕๓
ตารางที่ ๒.๒๑	แสดงจำนวนครัวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคการเกษตร	๕๗
ตารางที่ ๒.๒๒	แสดงเนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ปี ๒๕๖๗	๕๗
ตารางที่ ๒.๒๓	แสดงการใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic)	๕๘
ตารางที่ ๒.๒๔	แสดงพื้นที่เพาะปลูกพืชทางการเกษตร แยกรายอำเภอของจังหวัดเลย ปี ๒๕๖๗	๕๙
ตารางที่ ๒.๒๕	แสดงมูลค่าผลผลิตรวมพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดเลย ปี ๒๕๖๗	๖๑
ตารางที่ ๒.๒๖	แสดงจำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดเลย ปี ๒๕๖๗	๖๓
ตารางที่ ๒.๒๗	แสดงพื้นที่เพาะปลูกข้าวในปีและข้าวไร่แยกรายอำเภอของจังหวัดเลย ปี ๒๕๖๗	๖๔
ตารางที่ ๒.๒๘	แสดงพื้นที่เพาะปลูกไม้ดอกไม้ประดับแยกรายอำเภอของจังหวัดเลย ปี ๒๕๖๗	๖๕
ตารางที่ ๒.๒๙	แสดงมูลค่าผลผลิตรวมพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดเลย ปี ๒๕๖๗	๖๕
ตารางที่ ๒.๓๐	แสดงจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และปศุสัตว์ ระดับอำเภอ ปี ๒๕๖๗	๖๗
ตารางที่ ๒.๓๑	แสดงมูลค่าด้านการปศุสัตว์จังหวัดเลย	๖๘

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ ๒.๓๒	แสดงการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด และจำนวนบ่อการทำประมงน้ำจืดจังหวัดเลย	๖๙
ตารางที่ ๒.๓๓	แสดงปริมาณสัตว์น้ำจืดที่จับได้และมูลค่าด้านการทำประมงน้ำจืดจังหวัดเลย	๖๙
ตารางที่ ๒.๓๔	แสดงจำนวนสัตว์น้ำที่จับได้ จำแนกตามชนิดของสัตว์น้ำจืด จังหวัดเลย ปี ๒๕๖๗	๗๐
ตารางที่ ๒.๓๕	แสดงมาตรฐานสินค้าเกษตรด้านพืช	๗๗
ตารางที่ ๒.๓๖	แสดงมาตรฐานสินค้าเกษตรด้านปศุสัตว์	๗๘
ตารางที่ ๒.๓๗	แสดงมาตรฐานสินค้าเกษตรด้านประมง	๗๙
ตารางที่ ๒.๓๘	แสดงปฏิทินการเพาะปลูกพืชและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตร	๘๑
ตารางที่ ๒.๓๙	แสดงจำนวนลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน จังหวัดเลย	๘๔
ตารางที่ ๒.๔๐	แสดงจำนวนสหกรณ์ในจังหวัดเลย	๘๕
ตารางที่ ๒.๔๑	แสดงจำนวนกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดเลย	๘๖
ตารางที่ ๒.๔๒	แสดงข้อมูลสถาบันเกษตรกร ปี ๒๕๖๗	๘๗
ตารางที่ ๒.๔๓	แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัดเลย ปี ๒๕๖๗	๘๙
ตารางที่ ๓.๑	การวิเคราะห์ปัญหาความต้องการและผลการพัฒนาที่ผ่านมา	๙๒
ตารางที่ ๓.๒	ตารางการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเลย	๙๔
ตารางที่ ๓.๓	ตารางการจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์	๙๖
ตารางที่ ๓.๔	แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเลย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑๐๐

สารบัญรูปภาพ

		หน้า
ภาพที่ ๒.๑	แสดงที่ตั้งและอาณาเขต	๓๑
ภาพที่ ๒.๒	แสดงแผนภูมิข้อมูลปริมาณน้ำฝน (มม.) รายเดือนของจังหวัดเลย ตั้งแต่ ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗	๓๓
ภาพที่ ๒.๓	แสดงแผนภูมิข้อมูลจำนวนวันที่ฝนตกรายเดือนของจังหวัดเลย ตั้งแต่ ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗	๓๓
ภาพที่ ๒.๔	แสดงแผนภูมิข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส) ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗	๓๔
ภาพที่ ๒.๕	แสดงแผนภูมิข้อมูลความชื้นสัมพัทธ์อากาศเฉลี่ย (เปอร์เซ็นต์) ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗	๓๕
ภาพที่ ๒.๖	แสดงภาพงานประเพณีสำคัญของจังหวัดเลย ผีตาโชน ผีขนน้ำ และต้นดอกไม้มงคล	๔๖
ภาพที่ ๒.๗	แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเลย (GPP) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖	๕๑
ภาพที่ ๒.๘	แสดงแผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดเลย	๕๖
ภาพที่ ๒.๙	แสดงแผนภูมิเนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ปี ๒๕๖๗	๕๘
ภาพที่ ๒.๑๐	แสดงกราฟมูลค่าผลผลิตรวมพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดเลย ปี ๒๕๖๗	๖๒
ภาพที่ ๒.๑๑	แสดงลักษณะของข้าวเหนียวแดงเมืองเลย	๗๐
ภาพที่ ๒.๑๒	แสดงลักษณะของข้าวเหนียวขาวเกลี้ยงเมืองเลย	๗๔
ภาพที่ ๒.๑๓	แสดงช่องทางการจำหน่ายสินค้า OTOP ผ่านระบบ ONLINE	๘๐
ภาพที่ ๒.๑๔	แสดงสัญลักษณ์ของ อ.ก.ม.	๘๘
ภาพที่ ๒.๑๕	แสดงตราสัญลักษณ์อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)	๙๑

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ที่มา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๕ รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ประกอบกับ มาตรา ๗๒ (๔) รัฐพึงจัดให้มีทรัพยากรน้ำที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน รวมทั้งการประกอบเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการอื่น และมาตรา ๗๓ รัฐพึงจัดให้มีมาตรการหรือกลไก ที่ช่วยให้เกษตรกรประกอบเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพสูง มีความปลอดภัย โดยใช้ต้นทุนต่ำและสามารถแข่งขันในตลาดได้ และพึงช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากไร้ให้มีที่ทำกินโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่นใด รวมทั้งมาตรา ๗๕ (วรรค ๓) รัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครอง สร้างเสถียรภาพให้แก่ระบบสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ และกิจการวิสาหกิจขนาดย่อม ขนาดกลาง ของประชาชนและชุมชน

ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็ง และแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ โดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมกันพิจารณาภารกิจของหน่วยงานที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนในแต่ละระดับ รวมทั้งนโยบายสำคัญ และสถานการณ์สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริบทของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มากำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการดำเนินงานในการขับเคลื่อนภารกิจให้ได้ผลลัพธ์ตามที่กำหนด ตลอดจนพิจารณาความต่อเนื่องในการบริหารราชการแผ่นดินควบคู่กับการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยแผนปฏิบัติการฯ จะเป็นกรอบแนวทางดำเนินงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน รวมทั้งเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารในการกำกับ ดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละผลผลิตให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม เพื่อมุ่งสู่การบรรลุผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายระดับชาติร่วมกันต่อไป

๑.๒ ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) นโยบายรัฐบาล นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๑.๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) * มีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “**ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน**” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็น คนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม มีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลา ของยุทธศาสตร์ชาติจะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ โดยมีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๑) ยุทธศาสตร์ด้าน ความมั่นคง (๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (หลัก) (๓) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ (๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ (๖) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับ สมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๑.๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ^๒ เป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็น ยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่าง ๆ ในลักษณะที่มีการบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ ด้านที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนา ประเทศตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติภายในปี ๒๕๘๐ โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีทั้งหมด ๒๓ ฉบับ เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๕ ฉบับ ได้แก่ (๑) ความมั่นคง (๓) การเกษตร (หลัก) (๕) การท่องเที่ยว (๖) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อย่างเจริญ (๗) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล (๘) ผู้ประกอบการ และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (๙) เขตเศรษฐกิจพิเศษ (๑๕) พลังทางสังคม (๑๖) เศรษฐกิจฐานราก (๑๘) การเติบโตอย่างยั่งยืน (๑๙) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (๒๐) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (๒๒) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และ (๒๓) การวิจัย และพัฒนานวัตกรรม ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (๓) การเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับ การผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่น และเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้าง มูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนามี การเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

๑.๒.๒.๑ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

* สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๑, ตุลาคม). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

^๒ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๒, เมษายน). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้างความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นตลอดจนเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

๑.๒.๒.๒ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่าง ๆ พัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร และพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า

๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัย และการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตร และอาหารปลอดภัย

๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน ควบคุมการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

๑.๒.๒.๓ แผนย่อยเกษตรชีวภาพ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ ยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง

๔) ส่งเสริมการทำตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตัวชี้วัด จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ

๑.๒.๒.๔ แผนย่อยเกษตรแปรรูป ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง

๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยว และการแปรรูป

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

๑.๒.๒.๕ แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต

๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้ากับความต้องการของตลาด

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

๑.๒.๒.๖ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดินการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม

๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนทางการเกษตรของท้องถิ่น ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน การมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง และการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหาร และผลกระทบ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูล อุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม ข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบติดตาม เฝ้าระวัง และวางระบบเตือนภัย กลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์

ในมิติต่าง ๆ ทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ สนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ สนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น และมีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิต และการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ

๖) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค จัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ

๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่าง ๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่าง ๆ

๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า และเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้า และผลิตภัณฑ์เกษตร ที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

เป้าหมายที่ ๑ ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)

๑.๒.๓ แผนการปฏิรูปประเทศ^๓ ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคี สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ การปฏิรูปประเทศต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีประเด็นขับเคลื่อนการปฏิรูปที่สำคัญ โดยสรุปใน ๖ มิติ ได้แก่ การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม การพัฒนาเศรษฐกิจ การสร้างสังคมและชุมชนที่เข้มแข็ง การฟื้นฟูและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสร้างประสิทธิภาพและความโปร่งใสในกระบวนการทำงานของภาครัฐ และการพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม แผนการปฏิรูปประเทศมี ๑๓ ฉบับ มีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ ฉบับ ได้แก่ (๒) การบริหารราชการแผ่นดิน (๓) กฎหมาย (๔) เศรษฐกิจ (หลัก) (๖) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ (๗) สาธารณสุข ในส่วนของแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ มีเป้าประสงค์เพื่อยกระดับศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ กระจายความเจริญและความเข้มแข็งของภาคสังคม และปรับบทบาท โครงสร้าง และกลไกสถาบันบริหารจัดการเศรษฐกิจ ของประเทศตามหลักแนวคิดการบริหารงานคุณภาพที่มีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนประเด็นปฏิรูป เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ

^๓ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๒, กันยายน). **สรุปสาระสำคัญของแผนการปฏิรูปประเทศ.**

และลดความเหลื่อมล้ำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ จำนวน ๕ กิจกรรม ประกอบด้วย

- ๑) การสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- ๒) การส่งเสริมและพัฒนากองทุนเพื่อคุณภาพสูง
- ๓) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กในอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย
- ๔) การเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนของไทยในภูมิภาค
- ๕) การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวจะทำให้กำลังคนในระบบมีทักษะสอดคล้องตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย และได้รับการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น บุคลากรในภาคเกษตรกรรมภาคการท่องเที่ยว และผู้ประกอบการรายย่อยมีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศได้ดียิ่งขึ้น

๑.๒.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)^๔ มุ่งหมายที่จะเร่งเพิ่มศักยภาพของประเทศในการรับมือกับความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อทุนแรงและเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทันทั่วถึง การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” หมายถึง การสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้างนโยบายและกลไกเพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวหน้าพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพพร้อมกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูง และคำนึงถึงความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ดังนั้น เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่การขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนา (Agenda) ที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงได้กำหนด **หมวดหมายการพัฒนา จำนวน ๑๓ ประการ** ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “ขจัด” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” การบรรจุเป้าหมายหลักในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ โดยมีหมวดหมายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๑ หมวดหมาย ได้แก่

หมวดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง โดยสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการเพื่อคุณภาพความมั่นคงอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร และเพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

หมวดหมายที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน โดยเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น ปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น และการท่องเที่ยวไทยต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ

หมวดหมายที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค โดยทำให้ประเทศไทยเป็นประตูการค้าและการลงทุน เป็นห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค และเป็นศูนย์กลางคมนาคมและโลจิสติกส์ของภูมิภาค

หมวดหมายที่ ๖ ไทยเป็นฐานการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะที่สำคัญของโลก โดยมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัลภายในประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น การส่งออกของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศเพิ่มขึ้น และมูลค่าอุตสาหกรรมดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

^๔ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๖, มีนาคม). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐).

หมวดหมู่ที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ โดยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเติบโตและแข่งขันได้ของ SME ที่มีศักยภาพสูงในการดำเนินธุรกิจ สามารถ Scale up และปรับตัวเข้าสู่การแข่งขันใหม่ และ SME สามารถเข้าถึงและได้รับการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพจากภาครัฐ

หมวดหมู่ที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคและการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษขยายตัวเพิ่มขึ้น ความไม่เสมอภาคในการกระจายรายได้ของภาคลดลง และการพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง

หมวดหมู่ที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม โดยครัวเรือนยากจนข้ามรุ่นมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม และคนไทยทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

หมวดหมู่ที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ โดยการเพิ่มมูลค่าจากเศรษฐกิจหมุนเวียนและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และการสร้างสังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

หมวดหมู่ที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยการลดความเสียหายและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการสร้างภูมิคุ้มกันและการฟื้นตัวจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ

หมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต โดยคนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

หมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน โดยการบริการภาครัฐมีคุณภาพเข้าถึงได้ และภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูงและคล่องตัว

๑.๒.๕ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)^๕ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการพัฒนาการเกษตรของประเทศในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกร มั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมียุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Smart Group, Smart Enterprise เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกร บริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

^๕ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๖๐, เมษายน). ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙).

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้า และส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตรให้สอดคล้องกับไทยแลนด์ ๔.๐ บริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเกษตร และพัฒนาผลงานวิจัยด้านการเกษตรนำไปสู่การผลิตนวัตกรรมเชิงพาณิชย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน และฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้สมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยพัฒนาบุคลากรเป็น Smart Officer และ Smart Researcher เชื่อมโยงระบบการทำงานของทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านการเกษตร

๑.๒.๖ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐^๖ โมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นกลไกเร่งให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายภายใต้ Thailand ๔.๐ ที่ต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจากการใช้ความได้เปรียบด้านทรัพยากรและแรงงานไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมประสบความสำเร็จได้เร็วขึ้น ด้วยการระดมทรัพยากรและความสามารถของทุกภาคส่วนในการมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ เป็นการพัฒนากายใต้ ๔ + ๑ สาขายุทธศาสตร์ คือ เกษตรและอาหาร สุขภาพและการแพทย์ พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งมีศักยภาพจะเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ๑ ล้านล้านบาท จากฐานความหลากหลายของทรัพยากรชีวภาพ (Nature) วัฒนธรรม (Culture) และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Nurture) ภายใต้กลไกจตุภาคี ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิจัย/สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน โดยมีวิสัยทัศน์ คือ เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ โดยเกี่ยวข้อง กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้ง ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์

เน้นการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์เพื่อความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นทุนพื้นฐานต่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตเพื่อส่งต่อสู่คนรุ่นต่อไป รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติจากการมองว่า “Nature as Resource” เป็น “Nature as Source” ดังนั้น ธรรมชาติจึงไม่ใช่แค่เพียงทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตเท่านั้น แต่ธรรมชาติคือแหล่งกำเนิดของชีวิตและทุกสรรพสิ่งบนโลก เป็นพื้นฐานของความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ ด้วยเหตุนี้จึงต้องรักษาสมดุลระหว่างการมีอยู่และใช้ไป รวมถึงการนำกลับมาใช้ซ้ำตามหลักการหมุนเวียน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาคลังข้อมูลดิจิทัลความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมเพื่อการบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์

๒. การอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรด้วยนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสังคม

๓. การบริหารจัดการน้ำให้เกิดความยั่งยืนด้วยการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อลดการใช้ ลดการสูญเสีย การนำกลับมาใช้ซ้ำ และยกระดับคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ให้สูงขึ้น

^๖ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (๒๕๖๕, กุมภาพันธ์). แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐.

๔. การสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ และการเพิ่มทักษะการบริหารจัดการทรัพยากรให้แก่ชุมชนและคนรุ่นใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

ใช้ศักยภาพของพื้นที่โดยการระดมจากภายใน เน้นการตอบสนองความต้องการในแต่ละพื้นที่เป็นอันดับแรก ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งในระดับพื้นที่ การดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความเข้มแข็งจากภายในอันประกอบด้วย “ความหลากหลายทางชีวภาพ” “ความหลากหลายทางวัฒนธรรม” และ “ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่” มาต่อยอดและยกระดับมูลค่าในห่วงโซ่การผลิตสินค้าและบริการให้มีมูลค่าสูงขึ้นด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการยกระดับมาตรฐาน สร้างคุณค่าใหม่ รวมถึงการนำหลักการของเศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้ในการลดการใช้ทรัพยากร การดำเนินการดังกล่าวมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาที่นำไปสู่การเดินหน้าไปด้วยกัน และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เป็นการเติบโตของทุกภาคส่วนไปพร้อม ๆ กัน เพื่อเพิ่มโอกาสของชุมชน และผู้ประกอบการที่อยู่ในภูมิภาคได้รับการพัฒนา รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรได้อย่างทัดเทียมกันมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการหรือแก้ปัญหาสุขภาพ ปัญหามลพิษ ยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยของอาหาร ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการพึ่งพิงแหล่ง พลังงานทางเลือกในพื้นที่ได้เพิ่มขึ้น โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคให้เติบโตด้วยรูปแบบของระเบียบเศรษฐกิจ BCG
๒. การนำทุนทางทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมไปสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
๓. การใช้ทรัพยากรด้านเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวในพื้นที่เพื่อสร้างเศรษฐกิจให้ชุมชน
๔. การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการมูลค่าสูงจากความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการยกระดับมาตรฐาน การสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการจัดการวัตถุดิบเหลือทิ้งจากการผลิตให้เป็นศูนย์
๕. การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบบูรณาการด้วยกลไกตุลาการ เช่น กลไกมหาวิทยาลัยสู่ตำบล อุทยานวิทยาศาสตร์ และคลัสเตอร์
๖. การพัฒนาตลาดและศักยภาพในการเข้าถึงตลาดทั้งในและนอกพื้นที่ด้วยการใช้อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และแพลตฟอร์มการเชื่อมโยงตลาด
๗. การยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยและมาตรฐานของอาหารท้องถิ่น (Street food/ วิสาหกิจชุมชน) ด้วย Food machinery และมาตรฐานการประกอบการที่ดี
๘. การสร้างและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากทั้งระบบ เช่น การยกระดับประสิทธิภาพการผลิต การควบคุมความปลอดภัย ความคิดสร้างสรรค์ ระบบประกันคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

เน้นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการเดิมให้สามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่องด้วยการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมายกระดับประสิทธิภาพการผลิต ลดความสูญเสียในกระบวนการผลิตให้เป็นศูนย์ การหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ หรือการนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ยกระดับมาตรฐานสู่การเป็นแหล่งผลิตและให้บริการที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย มีสุขอนามัยที่ดี ให้ความสำคัญกับระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มาตรการผลิตที่ยั่งยืนเทียบเท่ามาตรฐานสากล รวมถึงการยกระดับผลิตภัณฑ์หรือบริการด้วยการใช้นวัตกรรมเข้มข้น เช่น ระบบการผลิตพีซีในโรงงานอัจฉริยะ (Plan factory) การให้บริการด้านสุขภาพที่มีความแม่นยำสูง หรือการแพทย์เฉพาะบุคคล โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นผู้นำในการผลิตและการให้บริการทั้งในระดับประเทศและเวทีโลก โดยมีแนวทางการดำเนินการในแต่ละสาขา ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. สาขาการเกษตรและอาหาร

๑) การปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรสู่ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และมูลค่าสูง ด้วยการ ใช้ การวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) สนับสนุนการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น การผลิตสินค้าเกษตรพรีเมียม เกษตรปลอดภัย และเพิ่มความหลากหลายชนิดสินค้า

๒) การขับเคลื่อนเกษตรสู่การเป็นทั้ง B, C และ G ด้วยการบูรณาการในพื้นที่ (Area based)

๓) การแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูง ด้วยการแปรรูปเป็นอาหารสุขภาพ อาหารทางการแพทย์ สารออกฤทธิ์ สารสำคัญเพื่อเป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมถึงโปรตีนจากแมลงหรือพืช

๔) การยกระดับประสิทธิภาพการผลิตด้วยการนำแพลตฟอร์มดิจิทัล เทคโนโลยีขั้นสูง ระบบอัตโนมัติ มาใช้บริหารจัดการกระบวนการผลิต และการกระจายสินค้าสู่ผู้บริโภค

๕) ปรับปรุงกระบวนการผลิตสู่ระบบการผลิตสีเขียวและการผลิตที่ยั่งยืน ลดการสูญเสียระหว่างการผลิตและขยะอาหาร และการยกระดับกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง

๖) การสร้างแบรนด์อาหารไทยในตลาดโลกด้วยการส่งเสริมการใช้วัตถุดิบไทย อัตลักษณ์ วัฒนธรรมไทย และการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว

๗) การลงทุนและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านนวัตกรรมอาหาร เช่น หน่วยวิเคราะห์ทดสอบ ด้านอาหารฟังก์ชัน โรงงานต้นแบบผลิตอาหารฟังก์ชันและสารประกอบ Functional ingredient มาตรฐาน GMP

๒. สาขาสุขภาพและการแพทย์

๑) การสร้างและยกระดับความสามารถในการพัฒนาและผลิตวัคซีน ยา และชีววัตถุในการป้องกันและควบคุมโรคจากไวรัสและการเข้าสู่ตลาดสากล

๒) การยกระดับคุณภาพการรักษาสู่ระบบการแพทย์แม่นยำ ด้วยการส่งเสริมให้มีการใช้บริการ การแพทย์จีโนมิกส์ ผลิตภัณฑ์การแพทย์ขั้นสูง (Advanced Therapy Medicinal Products, ATMPs)

๓) การเร่งรัดการพัฒนาเครื่องมือ และวัสดุทางการแพทย์ด้วยกลไกนวัตกรรมแบบวิศวกรรม ย้อนกลับ

๔) การส่งเสริมการวิจัยทางคลินิก เพื่อรองรับการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และ สุขภาพ ได้แก่ ยา วัคซีน อาหารสุขภาพ อาหารการแพทย์ เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ และวัสดุทางการแพทย์

๕) การส่งเสริมการสร้างตลาดด้วยกลไกการขึ้นทะเบียนนวัตกรรม Sandbox การจัดซื้อ จัดจ้างภาครัฐ และปรับรูปแบบการจัดซื้อจากรายปีเป็น Multi-year procurement

๖) การสร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อรองรับอุตสาหกรรม และบริการ การแพทย์ และสุขภาพ

๓. สาขาลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ

๑) การสร้างโอกาสทางการตลาดแก่ผลิตภัณฑ์ชีวภาพให้แข่งขันอย่างเป็นธรรม ด้วยกลไกการกำหนดราคาคาร์บอน การจัดสรรคาร์บอนเครดิต และการลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด

๒) การส่งเสริมการนำพืช ผลผลิต และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม

๓) การใช้นวัตกรรมชีวภาพเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และบริการ และการสร้างธุรกิจ นวัตกรรมให้แก่ SMEs และการเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของโลก

๔. สาขาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์

๑) การผลักดันให้เกิดการนำโมเดลการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ เช่น Happy Model เพื่อกระจาย รายได้อย่างทั่วถึงไปสู่เมืองท่องเที่ยวรอง ลดความเหลื่อมล้ำ และมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

๒) การส่งเสริมการท่องเที่ยวยั่งยืนและการท่องเที่ยวสีเขียว เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมตามแนวทาง Happy Model

๓) การกระจายนักท่องเที่ยวสู่เมืองท่องเที่ยวรองด้วยการพัฒนาสินค้าและบริการในเมืองท่องเที่ยวรอง โดยใช้อัตลักษณ์ท้องถิ่น วัฒนธรรม พัฒนาเรื่องราว และการอำนวยความสะดวก ความปลอดภัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้วย Digital Technology

๔) การขยายตลาดการท่องเที่ยวด้วยการส่งเสริมพัฒนาระบบการจ่ายเงินแบบ One Payment System เพื่ออำนวยความสะดวกและรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมการใช้จ่าย รวมถึงพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ที่น่าสนใจจุดเด่นของประเทศไทยในด้านต่างๆ เช่น วัฒนธรรม เป็นต้น

๕) การส่งเสริมการท่องเที่ยวคุณภาพสูงผ่านการจัดงานประชุมและนิทรรศการ กีฬา และอีเว้นท์ (Event) ขนาดใหญ่

๕. เศรษฐกิจหมุนเวียน

๑) การพัฒนาเศรษฐกิจด้วยโอกาสการลงทุนและการสร้างตลาดด้วยโมเดลธุรกิจเศรษฐกิจหมุนเวียน

๒) การส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการคิดค้นผลิตภัณฑ์และบริการใหม่จากการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่

๓) การพัฒนาแพลตฟอร์มและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน อย่างเป็นระบบ

๔) การสร้างระบบกลไกการบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนของประเทศ

๕) การสร้างกำลังคนที่มีความรู้และความเข้าใจ ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการอบรมหรือหลักสูตร รวมทั้งสร้างความตระหนักในการผลิตและบริการที่ยั่งยืนเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

เน้นการสร้างภูมิคุ้มกัน และสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างเท่าทันเพื่อบรรเทาผลกระทบ รวมถึงเข้าถึงโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกที่เกิดขึ้นได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เป็นการปูทางสู่อนาคตด้วยการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพ เพื่อการสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคตด้วยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปเพิ่มศักยภาพของชุมชน ผู้ประกอบการ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต/บริการเพื่อตอบสนอง ต่อความต้องการของตลาด รวมถึงสร้างการเติบโตอย่างมีคุณภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อนำไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ นอกจากนี้ ต้องพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับเศรษฐกิจ BCG ในอนาคต รวมถึงการวิจัย พัฒนาขึ้นแนวทางเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การยกระดับความสามารถของกำลังคนในสาขา BCG

๒. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๓. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านคุณภาพ

๔. การพัฒนาเทคโนโลยีขั้นก้าวหน้า

๑.๒.๗ กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐^๗

๑.๒.๗.๑ ภาคเหนือ

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ” ตามแนวคิด เศรษฐกิจสร้างสรรค์
สานสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ สุขภาวะดี วิถีชีวิตยั่งยืน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาสู่การเป็นระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ Creative LANNA ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน และลำปาง
๒. พัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง
๓. พัฒนาการท่องเที่ยวและบริการบนฐานภูมิปัญญาและวัฒนธรรม
๔. เสริมศักยภาพของเมืองและพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และเอื้อต่อการอยู่อาศัย
๕. พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาผู้สูงอายุสู่การเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ (Active Aging) และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน
๖. อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำ พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำที่มีความสมดุล ป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควัน ปัญหาล้างแฉะล้นเมือง

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคเหนือ

๑. พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือตอนล่าง ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวม ๓๒.๕ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรของทั้งประเทศ โดยพื้นที่เกษตรของภาคเหนือส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งเป็นพื้นที่ราบ ๒๑.๙ ล้านไร่ ทำการผลิตพืชสำคัญ ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง และภาคเหนือตอนบน ๑๐.๖ ล้านไร่ เป็นพื้นที่สำคัญในการผลิตพืชผัก และผลไม้

๒. สัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคเหนือสูงกว่าสัดส่วนของประเทศ ช่วยลดความเสี่ยงของภัยแล้ง ในปี ๒๕๖๒ ภาคเหนือมีพื้นที่ชลประทานรวม ๑๐.๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๔ ของพื้นที่ชลประทานทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๒๗.๘ ในปี ๒๕๕๙ โดยมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๓๑.๓ สูงกว่าระดับประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒

๓. ผลผลิตภาพแรงงานภาคเกษตรต่ำ เมื่อเทียบกับผลผลิตภาพแรงงานในสาขาการผลิตอื่น โดยผลิตภาพแรงงานภาคเกษตรภาคเหนือในปี ๒๕๖๒ เท่ากับ ๔๒,๑๑๒.๕๖ บาทต่อคน ขณะที่ภาคอุตสาหกรรมเท่ากับ ๒๙๓,๘๕๒.๕๖ บาทต่อคน และภาคบริการเท่ากับ ๑๖๐,๖๗๖.๘๘ บาทต่อคน รวมทั้งมีมูลค่าเศรษฐกิจต่ำ โดยในปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณฑมวลรวมภาคการเกษตรภาคเหนือมีมูลค่า ๓๓๓,๑๙๕ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๕.๖ ของผลิตภัณฑมวลรวมภาคเหนือ

๔. กระบวนการผลิตการเกษตรเริ่มปรับเปลี่ยนสู่การเกษตรสร้างมูลค่า เกษตรกรมีการปรับกระบวนการผลิต สู่เกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์มากขึ้น ตามพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ใส่ใจในสุขภาพและสิ่งแวดล้อม และมีการใช้เทคโนโลยีในกระบวนการผลิต เช่น การใช้โดรน การใช้แอปพลิเคชันทดแทนแรงงานเกษตรกรที่สูงวัย ซึ่งจะเป็นการพัฒนาสู่ระบบเกษตรอัจฉริยะที่มีการบริหารจัดการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒.๗.๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง” ตามแนวคิด การเป็นฐานการผลิต ของประเทศที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นประตูเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้านเพื่อสร้างโอกาสในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาภาคเกษตรไปสู่เกษตรสมัยใหม่เพื่อต่อยอดไปสู่เศรษฐกิจชีวภาพ

^๗ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๕, พฤศจิกายน). กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐.

๒. บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอเพื่อรองรับการพัฒนา
๓. พัฒนาผลิตภัณฑ์พื้นถิ่นไปสู่มาตรฐานสากลเพื่อสร้างเศรษฐกิจในชุมชน
๔. พัฒนาเมือง เขตเศรษฐกิจพิเศษและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC - Bioeconomy) ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาค
๕. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้ได้มาตรฐาน
๖. ยกระดับคุณภาพชีวิตให้ได้มาตรฐาน และแก้ปัญหาความยากจนให้กับผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑. มีบทบาทเป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศ แต่เป็นพืชเชิงเดี่ยว พึ่งพาน้ำฝน ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผลผลิตภาพต่ำ ในขณะที่เกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ภาคเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งในด้านเป็นฐานรายได้หลักของประชากรส่วนใหญ่ และการจ้างงาน ในปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณฑ์การเกษตร มีมูลค่า ๓๐๘,๕๗๕ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ ๑๙.๓ ของผลิตภัณฑ์ภาค พืชหลักที่สำคัญของภาค ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดทั่วประเทศ ส่วนใหญ่ปลูกข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ในพื้นที่ตอนกลางและตอนล่างของภาค โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด และทุ่งสัมฤทธิ์ ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและบุรีรัมย์ แต่ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ในภาพรวมต่ำกว่าระดับประเทศ เนื่องจากทำการเกษตรแบบดั้งเดิมและใช้สารเคมีสูง ซึ่งในแต่ละปีมีการนำเข้าวัตถุดิบทางการเกษตร เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓ พันล้านบาทต่อปี เป็นภาคที่มีพื้นที่ปลูกอ้อย และมันสำปะหลังมากที่สุดของประเทศ โดยอ้อยส่วนใหญ่ปลูกในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ และอุดรธานี และมันสำปะหลัง ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ และอุดรธานี สำหรับการปลูกข้าวอินทรีย์ มีแนวโน้ม ขยายพื้นที่มากขึ้น ปัจจุบันแหล่งปลูกข้าวอินทรีย์ในประเทศไทยร้อยละ ๘๐.๐ อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ (จังหวัดยโสธร สุรินทร์ มหาสารคาม ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด และจังหวัดอุบลราชธานี) ส่วนอีกร้อยละ ๒๐ อยู่ในภาคเหนือตอนบน ตลาดข้าวอินทรีย์ ส่วนใหญ่ส่งออกต่างประเทศ โดยเฉพาะสหภาพยุโรป

๒. มีพื้นที่ทำการเกษตรมากที่สุดแต่ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย พื้นที่ถือครองทำการเกษตรต่อครัวเรือนมากกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวม ๖๓.๘๖ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๘ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั่วประเทศ โดยพื้นที่การเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ซึ่งลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่พื้นที่ค่อนข้างราบเหมาะสำหรับปลูกข้าวและพืชไร่ มีความเหมาะสมในการทำเกษตรแปลงใหญ่ขณะที่จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีพื้นที่เกษตรไม่มาก เนื่องจากเป็นภูเขาสูงสลับที่ราบเชิงเขา และมีพื้นที่ฟาร์มขนาดเล็กมากประมาณ ๑๐ ไร่ต่อครัวเรือน จึงเหมาะกับเกษตรแบบประณีตหรือเกษตรอินทรีย์ จังหวัดที่มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรต่ำสุดของภาคซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาด้านความยากจน ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น นครพนม กาฬสินธุ์ และศรีสะเกษ โดยมีเนื้อที่ถือครอง ๑๒.๐ ๑๒.๓ ๑๓.๑ และ ๑๓.๒ ไร่ต่อครัวเรือน ตามลำดับ

๓. การเพิ่มพื้นที่ชลประทานมีข้อจำกัดด้านกายภาพไม่สามารถพัฒนาโครงการขนาดใหญ่เพื่อเพิ่มปริมาณการกักเก็บให้เพียงพอต่อการเพาะปลูกตลอดปี พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ โดยในปี ๒๕๖๒ พื้นที่ชลประทานประมาณ ๗.๙ ล้านไร่ และมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๑๒.๓ ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒ โดยพื้นที่โครงการชลประทานของภาคส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ มีสัดส่วนร้อยละ ๓๓.๙ ๓๑.๓ และ ๑๙.๖ ของพื้นที่ชลประทานทั้งภาค ตามลำดับ แต่ยังมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตร

ค่อนข้างต่ำเพียงร้อยละ ๑๒.๓ จึงเป็นข้อจำกัดในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ทั้งการเก็บกักน้ำในฤดูแล้ง และชะลอน้ำในช่วงฤดูฝนไม่ให้น้ำท่วมพืชผลเสียหาย

๑.๒.๗.๓ ภาคกลาง

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูง” ที่เติบโตอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย แนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาและยกระดับภาคกลางไปสู่การเป็นฐานอุตสาหกรรมขั้นสูงที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่สามารถออกแบบและพัฒนาขึ้นเอง

๒. พัฒนาและยกระดับภาคกลางไปสู่การเป็นแหล่งเกษตรสมัยใหม่และศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้า เกษตรของประเทศ

๓. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้เข้าสู่ตลาดท่องเที่ยวคุณภาพ

๔. พัฒนาภาคกลางเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง

๕. พัฒนาการผลิตกำลังคนให้มีทักษะรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

๖. พัฒนาเมือง เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ภาคกลาง - ตะวันตก ให้เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต

๗. พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคกลาง และพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๑. ภาคกลางมีศักยภาพในการพัฒนาด้านการเกษตรตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดย ภาคกลางเป็นพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำที่อุดมสมบูรณ์เหมาะสมในการทำการเกษตร จึงมีดินและน้ำอุดมสมบูรณ์ และมีระบบชลประทานที่ดี มีลักษณะภูมิประเทศที่เอื้ออำนวย ทำให้เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรหลากหลายประเภท ทั้ง พืชผัก ผลไม้ ปศุสัตว์ และประมง รวมทั้งเป็นแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรที่เชื่อมโยงแหล่งผลิตสินค้า เกษตรทั้งในภาคกลาง และภาคอื่นๆ มีสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติ ตั้งอยู่ที่จังหวัดสุพรรณบุรี มีศูนย์วิจัยข้าว ตั้งอยู่ที่หลายจังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท สุพรรณบุรี ลพบุรี ราชบุรี ปทุมธานี และพระนครศรีอยุธยา นอกจากนี้ ยังมีคำสั่งค้าปลีกสินค้าเกษตรที่สำคัญในพื้นที่ ตลาดไท จังหวัดปทุมธานี ตลาดศรีเมือง จังหวัดราชบุรี ตลาดปลา สุพรรณบุรี จังหวัดอ่างทอง และตลาดมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร เป็นต้น มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรภาคกลาง ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๒ ประมาณ ๒๒๖,๗๕๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ๑๙๕,๙๐๖ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๙ ภาคเกษตร ของภาคกลางมีส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์คิดเป็นร้อยละ ๖.๐ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค และร้อยละ ๑๖.๕ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของประเทศ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรภาคกลางในช่วง ๓ ปี แรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ขยายตัวร้อยละ ๓.๙ สูงกว่าในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ที่หดตัวร้อยละ ๒.๓ ต่อปี สำหรับปัญหา สำคัญของการทำเกษตรภาคกลางที่ยังต้องดำเนินการแก้ไข คือ รูปแบบการผลิตเป็นเกษตรเชิงพาณิชย์ที่ใช้สารเคมี จำนวนมาก มีปัญหาดินที่เสื่อมโทรมและหลายพื้นที่มักประสบปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง ปัญหาการเปลี่ยนแปลง การใช้ประโยชน์ที่ดินไปเป็นพื้นที่อุตสาหกรรม และที่อยู่อาศัยมากขึ้นตามแรงผลักดันทางเศรษฐกิจ ทำให้พื้นที่ เกษตรกรรมของภาคกลางลดลง นอกจากนี้แนวโน้มต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรของภาคกลางมีสูงขึ้นจากค่าจ้าง แรงงานและราคาที่ดินที่เพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งค่าจ้างในการทำการเกษตรต่างๆ เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่จะเป็น ผู้ป่วยหนักแล้ว จึงใช้การทำการเกษตรในรูปแบบการจ้างดำเนินการมากขึ้น เช่น การจ้างเตรียมดิน และ การจ้างเก็บเกี่ยว เป็นต้น

๒. ภาคกลางถือได้ว่าเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศแห่งหนึ่ง ทั้งทางด้านการเพาะปลูก การทำปศุสัตว์ และประมง แหล่งการทำเกษตรที่สำคัญของภาคกลาง คือ จังหวัดราชบุรี มีสัดส่วน การผลิตร้อยละ ๑๔.๖ รองลงมาได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี ร้อยละ ๑๑.๗ กาญจนบุรี ร้อยละ ๑๐.๙ ประจวบคีรีขันธ์ ร้อยละ ๙.๖ และนครปฐม ร้อยละ ๘.๙ สินค้าเกษตรด้านพืชที่สำคัญของภาคกลาง ได้แก่ ข้าว แหล่งปลูกที่สำคัญ ได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี ชัยนาท และพระนครศรีอยุธยา มันสำปะหลัง แหล่งปลูกที่สำคัญ ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี

และลพบุรี อ้อยโรงงาน แหล่งปลูกที่สำคัญได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี ลพบุรี และสุพรรณบุรี สับปะรดโรงงาน แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ แหล่งปลูกที่สำคัญได้แก่ จังหวัดลพบุรี และสระบุรี นอกจากนี้ยังมี **กล้วยไม้** เป็นพืชส่งออกสำคัญที่ทำรายได้และสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศ โดยแหล่งผลิตกล้วยไม้ที่สำคัญของประเทศอยู่ในพื้นที่ภาคกลาง ซึ่งจังหวัดที่มีเนื้อที่เก็บเกี่ยว และผลผลิตมากที่สุดของภาค และของประเทศ คือ จังหวัดนครปฐม รองลงมาคือ สมุทรสาคร **ด้านปศุสัตว์** ได้แก่ **โคนม** เลี้ยงมากที่สุด ที่จังหวัดสระบุรี รองลงมา ได้แก่ ลพบุรี ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ กาญจนบุรี และนครปฐม **โคเนื้อ** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดกาญจนบุรี รองลงมา ได้แก่ เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี และสุพรรณบุรี **สุกร** เลี้ยงมากที่สุด ที่จังหวัดราชบุรี รองลงมา ได้แก่ นครปฐม สุพรรณบุรี ลพบุรี และสระบุรี **เป็ดเนื้อ** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสระบุรี รองลงมา ได้แก่ นครปฐม ลพบุรี กาญจนบุรี และราชบุรี **เป็ดไข่** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสุพรรณบุรี รองลงมา ได้แก่ อ่างทอง นครปฐม ชัยนาท ลพบุรี และพระนครศรีอยุธยา **ไก่เนื้อ** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดลพบุรี รองลงมา ได้แก่ กาญจนบุรี สระบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี และนครปฐม และ**ไก่ไข่** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดนครปฐม รองลงมา ได้แก่ พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี สระบุรี และกาญจนบุรี สำหรับ**ด้านประมง** ภาคกลางมีศักยภาพ ในการทำการประมงทั้งน้ำจืด และน้ำเค็ม โดยจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสูงที่สุดของภาค คือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รองลงมา ได้แก่ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม และสมุทรปราการ

๓. **พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคกลางสูงกว่าภาพรวมระดับประเทศ** ปี ๒๕๖๒ ภาคกลาง มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวมประมาณ ๑๘ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๑ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ทั้งประเทศ และมีพื้นที่ชลประทานครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๑๐.๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๕ ของพื้นที่ชลประทานทั้งประเทศ ทำให้ภาคกลางมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรคิดเป็นร้อยละ ๕๖.๕ ซึ่งสูงกว่าภาพรวมระดับประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒

๔. **เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ยังมีไม่มากนัก** จากข้อมูลการตรวจรับรองเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตร ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ พบว่า ภาคกลางมีพื้นที่ได้รับการรับรองเกษตรปลอดภัยรวมทั้งสิ้น ๑๐๘,๗๔๘.๐๑ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๙๘,๓๑๖.๐๙ ไร่ และที่หมดอายุ ๑๐,๔๓๑.๙๒ ไร่ และเกษตรอินทรีย์ ๓๐,๖๕๑.๘๖ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๑,๖๖๐.๕๗ ไร่ และที่หมดอายุ ๒๘,๙๙๑.๒๙ ไร่ โดยจังหวัดในภาคกลางที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยมากที่สุด คือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รองลงมา ได้แก่ ราชบุรี ปทุมธานี นครปฐม และกาญจนบุรี ส่วนจังหวัดที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ มากที่สุด คือ จังหวัดลพบุรี รองลงมาได้แก่ กาญจนบุรี นครปฐม สระบุรี และสุพรรณบุรี ในอนาคตความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์จะมีมากขึ้นตามพฤติกรรมผู้บริโภค ดังนั้น การสนับสนุนและส่งเสริมการทำเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ยังมีความสำคัญที่ต้องดำเนินการและขยายผลต่อไป

๑.๒.๗.๔ ภาคตะวันออก

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานเศรษฐกิจสีเขียวชั้นนำของอาเซียน ควบคู่กับคุณภาพการดำรงชีวิตของประชาชนที่ดี” ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและเป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของภาคตะวันออกอย่างยั่งยืน

๒. พัฒนาการเกษตรคุณภาพและผลตอบแทนสูง เชื่อมโยงสู่การผลิตอาหารปลอดภัย การผลิตพลังงานทดแทน และพืชสมุนไพรทางการแพทย์

๓. รักษาและยกระดับการท่องเที่ยวคุณภาพในแหล่งท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวทางเลือก รวมทั้งการพัฒนาธุรกิจเกี่ยวเนื่องที่เน้นคุณค่า อัตลักษณ์ ความยั่งยืน และเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย

๔. พัฒนาเมืองและพื้นที่ชนบทให้มีความทันสมัยและน่าอยู่ พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกช่วงวัย

๕. รักษาและยกระดับพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนประเทศกัมพูชา ให้มีมูลค่าสูง มีความมั่นคงและเป็นประตูเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน

๖. เสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม และการเพิ่มประสิทธิภาพการรับมือภัยพิบัติทางธรรมชาติและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคตะวันออก

๑. ภาคตะวันออกมีศักยภาพในการพัฒนาด้านการเกษตร ทั้งการผลิตพืช ปศุสัตว์ และประมง โดยภาคตะวันออกเป็นแหล่งผลิตข้าว พืชผัก พืชหัว อาทิ มันสำปะหลัง และเป็นแหล่งผลิตผลไม้และผลไม้แปรรูปที่สำคัญของประเทศ รวมทั้งยังมีศักยภาพในด้านการทำประมง ทั้งประมงชายฝั่งและประมงน้ำลึก มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรภาคตะวันออก ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๒ ประมาณ ๑๘๔,๓๑๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ๑๕๑,๑๕๐ ล้านบาท ปี ๒๕๕๙ การเกษตรของภาคตะวันออก มีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ ๖.๑ ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ ภาคตะวันออก และร้อยละ ๓๓.๔ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของประเทศ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร ภาคตะวันออก ในช่วง ๓ ปีแรก ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ขยายตัวร้อยละ ๓.๓ สูงกว่าในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ที่หดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๘ ต่อปี การเกษตรของภาคตะวันออกมีปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งแก้ไขหลายประการ เช่น คุณภาพดินเสื่อมจากการใช้สารเคมี สารเคมีตกค้างในผลผลิต และการขาดแคลนน้ำ เนื่องจากการแย่งใช้น้ำระหว่างภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ เป็นต้น

๒. แหล่งการทำเกษตรที่สำคัญของภาคตะวันออก คือ จังหวัดจันทบุรี มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๓๙.๙ รองลงมาคือ จังหวัดระยอง ร้อยละ ๑๔.๔ ฉะเชิงเทรา ร้อยละ ๑๐.๗ และตราด ร้อยละ ๑๐.๔ ปัจจุบันพื้นที่เกษตรกรรมของภาคตะวันออกได้แปรเปลี่ยนไปเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัยมากขึ้น แต่ภาคตะวันออกยังถือได้ว่าเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศแห่งหนึ่ง ทั้งด้านการเพาะปลูก การเลี้ยงปศุสัตว์ และการประมง **สินค้าเกษตรที่สำคัญของภาคตะวันออก** ได้แก่ **ข้าวและพืชไร่** ผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว และมันสำปะหลัง จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกข้าวनाปีมา คือ จังหวัดสระแก้ว ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี และนครนายก ส่วนจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังมาก คือ จังหวัดสระแก้ว ฉะเชิงเทรา และชลบุรี **ผลไม้** ผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ **ทุเรียน** จังหวัดที่เป็นแหล่งปลูกทุเรียนที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด **มังคุด** แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี ตราด และระยอง **ลำไย** แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี **เงาะ** แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี และตราด **ลองกอง** แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี **ด้านปศุสัตว์** ได้แก่ **ไก่เนื้อ** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดชลบุรี ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง **ไก่ไข่** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา นครนายก และชลบุรี **เป็ดเนื้อ** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครนายก และระยอง **เป็ดไข่** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา และชลบุรี และ **สุกร** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี และระยอง สำหรับ**ด้านประมง** ภาคตะวันออกมีศักยภาพในการทำประมง และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์ประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสูงที่สุด คือ จังหวัดตราด รองลงมาคือ จังหวัดชลบุรี ระยอง และจันทบุรี ตามลำดับ

๓. **พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคตะวันออกต่ำกว่าประเทศ** ปี ๒๕๖๒ ภาคตะวันออกมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวมประมาณ ๑๒.๙๐ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๖ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั้งประเทศ และมีพื้นที่ชลประทาน ประมาณ ๒.๗๐ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๗ ของพื้นที่ชลประทานทั้งประเทศ และคิดเป็นสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๒๐.๘ ซึ่งต่ำกว่าของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒

๔. **เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ยังมีไม่มากนัก** จากข้อมูลการตรวจรับรองเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตร ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ พบว่า ภาคตะวันออกมีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยรวมทั้งสิ้น ๘๙๐,๕๘๖.๓๖ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๘๖๓,๒๗๓.๘๔ ไร่ และที่หมดอายุ ๒๗,๓๑๒.๕๒ ไร่ โดยจังหวัดของภาคตะวันออกที่มีพื้นที่ได้รับการรับรอง

แหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยมากที่สุด คือ จังหวัดจันทบุรี รองลงมา คือ จังหวัดตราด สระแก้ว และระยอง และเกษตรอินทรีย์ รวมทั้งสิ้น ๔,๖๑๖.๗๙ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๑,๖๑๑.๘๙ ไร่ และที่หมดอายุ ๓,๐๐๔.๙๐ ไร่ โดยจังหวัดที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์มากที่สุด คือ จังหวัดจันทบุรี รองลงมา คือ จังหวัดตราด และระยอง

๑.๒.๗.๕ ภาคใต้

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “แหล่งท่องเที่ยวและบริการที่มีคุณภาพ แหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย และมูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจระหว่างภูมิภาค” ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวและบริการ และธุรกิจต่อเนื่องด้านการท่องเที่ยวสู่การท่องเที่ยวและบริการที่มีมาตรฐานและมีมูลค่าสูง

๒. พัฒนาและยกระดับอุตสาหกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๓. พัฒนาและส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรหลักของภาค

๔. อนุรักษ์ ป่าไม้ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน

๕. พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดนและด่านชายแดนให้เอื้อต่อการค้าการลงทุน

๖. พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ เพื่อเป็นพื้นที่เศรษฐกิจใหม่และสามารถเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และกลุ่มประเทศ BIMSTEC (จังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช)

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคใต้

๑. ภาคใต้เป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศ มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของภาคมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๒๓๙,๒๔๕ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ ๒๐.๙ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค มีอัตราการขยายตัวร้อยละ ๗.๗ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีอัตราการขยายตัวของภาคเกษตรเพียงร้อยละ ๑.๕ และสูงกว่าระดับประเทศที่ขยายตัวร้อยละ ๐.๕ ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฉบับที่ ๑๒ กิจกรรมการผลิต ภาคเกษตรที่สำคัญของภาคใต้ คือ ยางพารา ประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ไม้ผล และปาล์มน้ำมัน โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๓๔.๓ ๒๐.๐ ๑๘.๑ และ ๑๑.๓ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ มีสัดส่วนร้อยละ ๔๖.๙ ๑๕.๗ ๑๐.๓ และ ๑๒.๕ จะเห็นได้ว่าการผลิตไม้ผลมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะทุเรียนที่มีปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดมากขึ้นขณะที่ยางพารามีสัดส่วนลดลงเนื่องจากราคายางพาราในตลาดโลกที่ลดลงจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน และภาคเกษตรมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๕.๑ สูงกว่าค่าเฉลี่ยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ที่ขยายตัวเพียงร้อยละ ๑.๙

๒. ยางพารามีพื้นที่ปลูกลดลงแต่ผลผลิตเฉลี่ยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของภาคใต้ ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ปลูกยางพารา ๑๐.๙๐ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๔๘.๔ ของพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งประเทศลดลง เมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีพื้นที่ปลูก ๑๑.๔๐ ล้านไร่ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดของประเทศ ๒.๓๗ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดสงขลา ๑.๙๖ ล้านไร่ และจังหวัดนครศรีธรรมราช ๑.๗๗ ล้านไร่ ส่วนผลผลิตยางพาราและผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของภาคใต้ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี ๒๕๖๒ มีปริมาณผลผลิต ๒.๕๕ ล้านตัน หรือร้อยละ ๕๒.๗ ของผลผลิตทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีผลผลิต ๒.๔๙ ล้านตัน และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน จาก ๒๕๖ กิโลกรัมต่อไร่ในปี ๒๕๕๙ เป็น ๒๖๒ กิโลกรัมต่อไร่ในปี ๒๕๖๒

๓. ปาล์มน้ำมันมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดในภาคใต้ ปี ๒๕๖๒ ภาคใต้มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ๕.๑๔ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๒ ของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีพื้นที่ปลูก ๔.๑๙ ล้านไร่ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดของประเทศ ๑.๓๔ ล้านไร่ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ๑.๑๕ ล้านไร่ และจังหวัดชุมพร ๑.๐๒ ล้านไร่ ตามลำดับ และปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันของภาคใต้มีแนวโน้ม

เพิ่มขึ้น โดยในปี ๒๕๖๒ มีปริมาณผลผลิต ๑๔.๕๙ ล้านตัน หรือร้อยละ ๘๘.๙ ของผลผลิตทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นจาก ๑๐.๒๑ ล้านตัน ในปี ๒๕๕๙ ส่วนผลผลิตปาล์มน้ำมัน เฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ จาก ๒,๗๑๗ กิโลกรัมต่อไร่ เป็น ๓,๐๔๔ กิโลกรัมต่อไร่ ในปี ๒๕๖๒ ซึ่งสูงกว่าระดับประเทศที่ ๒,๘๙๗ กิโลกรัมต่อไร่

๔. ภาคใต้เป็นแหล่งทำการประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่สำคัญ โดยมีท่าเทียบเรือประมงในจังหวัดสงขลา ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ระนอง และภูเก็ต โดยในปี ๒๕๖๒ มีปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ ๑๐๐,๘๑๔ ตัน มูลค่า ๔,๑๘๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๔ ของปริมาณสัตว์น้ำของประเทศ และร้อยละ ๓๗.๘ ของมูลค่าสัตว์น้ำของประเทศ ทั้งนี้ ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำที่จับได้ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีปริมาณ ๑๑๒,๗๔๒ ตัน มูลค่า ๔,๓๖๙ ล้านบาท โดยปริมาณสัตว์น้ำจับได้มากในจังหวัดภูเก็ต สงขลา ชุมพร และระนอง ในขณะที่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งของภาคใต้ ส่วนใหญ่เป็นการเพาะเลี้ยงกุ้ง ในปี ๒๕๖๓ มีพื้นที่เพาะเลี้ยง ๘๒,๖๓๔ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๑๗๒,๑๙๓ ตัน โดยพื้นที่เพาะเลี้ยงกุ้ง ที่สำคัญของภาคอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตรัง และสงขลา

๕. พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปี ๒๕๖๒ ภาคใต้มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๑๘.๓๐ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๓ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั้งประเทศ มีขนาดฟาร์ม ๑๘.๐๕ ไร่ต่อครัวเรือน ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่ ๑๙.๗๖ ไร่ต่อครัวเรือน พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรของภาค อยู่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย โดยจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากที่สุด ๓.๖๗ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดนครศรีธรรมราช ๒.๙๐ ล้านไร่ และจังหวัดภูเก็ต มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรน้อยที่สุดของภาค ๐.๑๑ ล้านไร่

๖. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทางการเกษตรของภาคใต้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ชลประทาน ๒.๘๔ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๘.๒ ของพื้นที่ชลประทานประเทศ มีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทางการเกษตรร้อยละ ๑๕.๕ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒ โดยจังหวัดพัทลุงมีพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรสูงสุด ร้อยละ ๔๓.๘ รองลงมา คือ จังหวัดสงขลา ร้อยละ ๒๙.๘ และจังหวัดกระบี่มีพื้นที่ชลประทาน ต่อพื้นที่เกษตรต่ำที่สุดของภาค ร้อยละ ๒.๙ จึงเป็นข้อจำกัดในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรทั้งการเก็บกักน้ำในฤดูแล้ง และชลประทานในช่วงฤดูฝนไม่ให้ท่วมพืชผลเสียหาย

๑.๒.๗.๖ ภาคใต้ชายแดน

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานเศรษฐกิจชายแดนที่มั่นคง บนสังคมพหุวัฒนธรรม” โดยเน้นการพัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงเพื่อการส่งออก บนฐานทรัพยากรที่สมดุล ควบคู่กับการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมให้มีวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสงบสุข ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรหลักของภาค
๒. พัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนให้เป็นเมืองการค้าเมืองท่องเที่ยว และจุดเชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านและอาเซียนตอนใต้และพัฒนาเมืองยะลาศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน
๓. ยกระดับคุณภาพชีวิต รายได้ การศึกษา แรงงาน และสาธารณสุข เพื่อวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสันติสุข
๔. อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นฐานการผลิตของภาคและการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคใต้ชายแดน

๑. ภาคการเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของภาค แต่เป็นการผลิตแบบเดิมและมีการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มน้อย ปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๔๐,๓๖๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๐ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาค หดตัวร้อยละ ๓.๘ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยกิจกรรมการเกษตรที่มีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน ประกอบด้วย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ประมงทะเลและชายฝั่งปศุสัตว์

และไม้ผล อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรเฉลี่ยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ หดตัวร้อยละ ๒.๘ ซึ่งขยายตัวเพิ่มขึ้นจากช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ เนื่องจากการขยายตัวในการผลิตไม้ผลและปศุสัตว์

๒. ยางพารามีแนวโน้มผลผลิตลดลง ปี ๒๕๖๒ ภาคใต้ขยายแดนมีพื้นที่ปลูกยางพารา ๒.๖๐ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๖ ของพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งประเทศ ลดลงอย่างต่อเนื่องจากปี ๒๕๕๙ ที่มีพื้นที่ปลูก ๒.๖๔ ล้านไร่ ปริมาณผลผลิตและผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่มีแนวโน้มลดลง โดยปี ๒๕๖๒ มีผลผลิต ๐.๕๓ ล้านตัน และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๒๒๖ กิโลกรัมต่อไร่ ลดลงจากปี ๒๕๖๑ ที่มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๒๔๗ กิโลกรัมต่อไร่ จังหวัดยะลาที่มีพื้นที่ปลูกยางพารา มากที่สุด ๑.๒๔ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดนราธิวาส ๑.๐๐ ล้านไร่ เนื่องจากราคายางพารา ตกต่ำประกอบกับผลของนโยบายลดพื้นที่ปลูกยางพารา เกษตรกรจึงเปลี่ยนแปลงพื้นที่จากการปลูกยางพารา เป็นการปลูกพืชชนิดอื่น เช่น ปาล์มน้ำมัน พืชทางเลือกอื่นที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า เช่น ทูเรียน เป็นต้น

๓. ปาล์มน้ำมันมีประสิทธิภาพการผลิตในระดับต่ำ ในปี ๒๕๖๒ ภาคใต้ขยายแดนมีพื้นที่ปลูก ปาล์มน้ำมัน ๐.๑๐ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๑.๖ ของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งประเทศ โดยจังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ ปลูกมากที่สุด ๐.๐๗ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดปัตตานี ๐.๐๒ ล้านไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่อยู่ในระดับต่ำที่ ๒,๑๗๒ กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่ ๒,๘๘๗ กิโลกรัมต่อไร่ เนื่องจากการขยายพื้นที่ปลูกในที่ราบลุ่มและ พื้นที่นาร้างซึ่งมีปัญหาคูณภาพดิน การใช้สายพันธุ์คุณภาพต่ำ รวมทั้งเกษตรกรบางส่วนยังขาดความรู้ในวิธีการปลูก และการดูแล รักษาสวนปาล์มที่ถูกต้องเหมาะสม

๔. การประมงประสบปัญหาปริมาณสัตว์น้ำลดลงจากทรัพยากรทางทะเลเสื่อมโทรม ภาคใต้ ขยายแดน เป็นแหล่งประมงที่สำคัญของภาคใต้ ปี ๒๕๖๒ สามารถจับสัตว์น้ำได้ ๑๐๘,๑๐๕ ตัน หรือร้อยละ ๓๙.๑ ของปริมาณ สัตว์น้ำของประเทศ เป็นมูลค่า ๔,๙๓๒ ล้านบาท โดยทำเทียบเรือประมงปัตตานีมีปริมาณสัตว์น้ำ ขึ้นท่าสูงสุดของประเทศ อย่างไรก็ตามการทำประมงในพื้นที่ประสบปัญหาปริมาณสัตว์น้ำลดลงจากความอุดมสมบูรณ์ ของทรัพยากรที่ลดลง และปัญหาการทำประมงนอกน่านน้ำจากมาตรการทางกฎหมายของประเทศอื่นโค่นิเซีย รวมทั้งผลจากการใช้มาตรการการแก้ไขปัญหา การประมงผิดกฎหมาย (Illegal Unreported and Unregulated fishing หรือ IUU Fishing) ส่วนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไมและกุ้งกุลาดำ มีพื้นที่เพาะเลี้ยงรวม ๑,๘๓๐ ไร่ มีผลผลิต ๓,๗๐๗ ตัน โดยมีพื้นที่เพาะเลี้ยงมากที่สุดในจังหวัดปัตตานี

๕. ปศุสัตว์ภาคใต้ขยายแดนมีการเลี้ยงปศุสัตว์ (แพะ และโค) เพื่อบริโภคในครัวเรือนและใช้ ในพิธีกรรมทางศาสนา โดยภาครัฐได้ดำเนินโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ในพื้นที่มาอย่างต่อเนื่อง ปี ๒๕๖๒ มีการเลี้ยงแพะ จำนวน ๑๗๓,๐๔๙ ตัว เลี้ยงมากที่สุดในจังหวัดยะลา ส่วนโคนี้อมีจำนวน ๓๗,๘๑๒ ตัว โดยเลี้ยง มากที่สุดในจังหวัดนราธิวาส อย่างไรก็ตามปริมาณปศุสัตว์ยังไม่เพียงพอต่อการบริโภคในพื้นที่ เนื่องจากปัญหา การขาดแคลนสายพันธุ์ดี และการขาดความรู้ในการจัดการฟาร์ม นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงไก่เบตงในพื้นที่จังหวัดยะลา ซึ่งเป็นไก่พื้นเมืองที่เป็นเอกลักษณ์และมีชื่อเสียง แต่ยังมีข้อจำกัดในการขยายพันธุ์และควบคุมคุณภาพพันธุ์เพื่อเพิ่ม ปริมาณผลผลิตให้เพียงพอกับความต้องการของตลาด

๖. พื้นที่ส่วนใหญ่ของภาคใต้ใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตร ในปี ๒๕๖๒ ภาคใต้ขยายแดนมีพื้นที่ใช้ ประโยชน์ทางการเกษตร ๓.๔๔ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๔ ของพื้นที่ภาคใต้ขยายแดน และคิดเป็นร้อยละ ๒.๓ ของประเทศ โดยจังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากที่สุด ๑.๔๑ ล้านไร่ จังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรน้อยที่สุด ๐.๗๕ ล้านไร่ สำหรับขนาดฟาร์มที่ถือครองต่อครัวเรือนมีเพียง ๑๕.๕ ไร่ ต่อครัวเรือน ต่ำกว่าระดับประเทศที่มีขนาดฟาร์ม ๑๙.๘ ไร่ต่อครัวเรือน โดยจังหวัดปัตตานีมีขนาดฟาร์มที่ถือครอง ต่อครัวเรือนต่ำที่สุด ๘.๑ ไร่ต่อครัวเรือน

๗. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรสูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ในปี ๒๕๖๒ ภาคใต้ขยายแดนมีพื้นที่ ชลประทาน ๐.๘๔ ล้านไร่ คิดเป็นสัดส่วนต่อพื้นที่การเกษตรร้อยละ ๒๔.๕ สูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒ โดยจังหวัดยะลาที่มีพื้นที่ชลประทานมากที่สุด ๐.๔๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๔ ของพื้นที่เกษตรของจังหวัด และจังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ชลประทานน้อยที่สุดที่ ๐.๐๔ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๖

๑.๒.๘ แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ^๔

เป็นแผนหลักในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ และนำไปใช้ในการติดตามและประเมินผล โครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ตลอดจนผู้บริหารสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิตให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม **มีวิสัยทัศน์ คือ “เกษตรกรรมคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี”** โดยมีเป้าหมายผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น ผลผลิตทางการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้น สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) มีศักยภาพเพิ่มขึ้น และการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตทางการเกษตรมีความสมดุล ประกอบด้วย ๕ ประเด็น การพัฒนา ๒๘ แนวทางการพัฒนา ได้แก่

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ท่องเที่ยวเกษตรเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ การเกษตร การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ และการพัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การเสริมสร้างทุนทางสังคม การรองรับสังคมเกษตรสูงวัยเชิงรุก การยกระดับศักยภาพของเกษตรกรรายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ และการสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ การเพิ่มผลผลิตของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาบริการประชาชน การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ การพัฒนากฎหมาย และการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร

๑.๒.๙ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ^๕

คำแถลงนโยบายรัฐบาล นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗ รัฐบาลได้กำหนดกรอบนโยบายในการบริหารและพัฒนาประเทศ เปลี่ยนความท้าทาย ให้เป็นความหวัง โอกาส และความเสมอภาค

^๔ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (๒๕๖๔, ตุลาคม). แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐).

^๕ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๖๗, กันยายน). คำแถลงนโยบายรัฐบาล นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี.

ทางเศรษฐกิจและสังคมของคนทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียม (Inclusiveness) และรัฐบาลมีความมุ่งมั่นที่จะพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ สร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติพระราชกรณียกิจของสถาบันพระมหากษัตริย์ และดำเนินงานตามแนวพระราชดำริอย่างต่อเนื่อง โดยได้กำหนดกรอบนโยบายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๑.๒.๙.๑ นโยบายเร่งด่วนที่จะดำเนินการทันที รัฐบาลตระหนักดีว่าความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชน ทั้งเรื่องปัญหาหนี้สิน รายได้ ค่าครองชีพ รวมทั้งความมั่นคงและปลอดภัยในสังคม คือ ปัญหาเร่งด่วนที่รัฐบาลจะต้องเร่งสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจ ด้วยการแก้หนี้ ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ กระตุ้นเศรษฐกิจ และแก้ไขปัญหาที่กระทบความมั่นคงของสังคม เพื่อนำความหวังของคนไทยกลับมาให้เร็วที่สุด โดยมีนโยบายเร่งด่วนที่จะดำเนินการทันทีที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในส่วนของนโยบายที่ ๖ ดังนี้

๑) ยกกระตือรือร้นการทำการเกษตรแบบดั้งเดิมให้เป็นเกษตรทันสมัย โดยใช้แนวคิด “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” นำเทคโนโลยีด้านการเกษตร (Agri – Tech) มาใช้

๒) พินโยบาย “ครัวไทยสู่ครัวโลก” เพื่อตอบสนองความต้องการของโลกด้านความมั่นคงทางอาหาร (Food Security)

๓) เร่งเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและราคาพืชผลการเกษตร เพื่อยกระดับรายได้ของเกษตรกร

๑.๒.๙.๒ นโยบายระยะกลางและระยะยาว เป็นการต่อยอดการพัฒนาของภาคการผลิตและการบริการ เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน เพื่อวางรากฐานสู่การพัฒนาประเทศในอนาคต ดังนี้

๑) ส่งเสริมโอกาสในอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

๑.๑) ส่งเสริมเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy or Eco-friendly Economy)

- พัฒนาตลาดซื้อขายคาร์บอนเครดิต (Carbon Credit)
- ปรับกระบวนการผลิตของภาคเกษตรกรรมให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑.๒) พัฒนาเศรษฐกิจสุขภาพ (Care and Wellness Economy) และบริการทางการแพทย์

(Medical Hub)

- ยกย่องสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยโดยใช้นวัตกรรม
- ใช้กัญชาเพื่อการแพทย์ที่สร้างมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ

๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อขยายโอกาส

๒.๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านวิจัยและนวัตกรรม ยกย่องความสามารถทางนวัตกรรมให้สามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก

- พัฒนางานวิจัยให้เป็นผลิตภัณฑ์และบริการที่สามารถออกขายสู่ตลาดโลกได้จริง สร้างงาน สร้างมูลค่าเพิ่ม จากหิ้งสู่ห้าง และเปิดการร่วมมือกับภาคเอกชน เติมรูปแบบ

๒.๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนาดใหญ่ (Mega Projects) อย่างต่อเนื่อง

- ลดต้นทุนระบบโลจิสติกส์ พัฒนาระบบขนส่งควบคุมอุณหภูมิ (Cold Chain)
- เป็นศูนย์กลางการคมนาคมและขนส่งของภูมิภาค (Logistics Hub)

๒.๓) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการที่ดินของรัฐ

- เร่งจัดทำแผนที่ที่ดินสมัยและใช้เทคโนโลยีเพื่อปรับปรุงแนวเขตที่ดินของรัฐ
- แก้ปัญหาที่ดินทับซ้อน ยุติความขัดแย้งและแก้ไขข้อพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน ทั้งระหว่าง

หน่วยงานภาครัฐ และระหว่างภาครัฐและประชาชน

- สนับสนุนให้ประชาชนเข้าถึงสิทธิที่ดิน ที่อยู่อาศัย และที่ดินทำกินเพิ่มขึ้น

๓) สร้างความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ๓.๑) พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ อนุรักษ์ ความหลากหลายทางชีวภาพ และรักษาสมดุลของระบบนิเวศท้องถิ่น สร้างการมีส่วนร่วมในการรับมือกับภัยธรรมชาติ โดยเฉพาะการแก้ปัญหา PM ๒.๕
- สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ พื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ
- ๓.๒) ยกระดับการบริหารจัดการน้ำ
- เร่งให้น้ำถึงไร่นาด้วยการเพิ่มศักยภาพแหล่งกักเก็บน้ำ เพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ และขยายเขตชลประทาน
 - แก้ปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้งร่วมกับทุกภาคส่วน โดยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ
 - สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ พื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน
- ๓.๓) สานต่อนโยบายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality)
- เป็นผู้นำของอาเซียนในด้านการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์
 - ส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางด้านการซื้อขายคาร์บอนเครดิต (Carbon Credit) ของอาเซียน

๔) เสริมสร้างโอกาสให้ประเทศไทย

- ๔.๑) สานต่อนโยบายการทูต เศรษฐกิจเชิงรุก และการสร้าง Soft Power
- ส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวระหว่างกัน โดยเฉพาะตลาดใหม่ ๆ
 - สร้างโอกาสความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจ และแก้ไขปัญหาทั้งระดับทวิภาคี และพหุภาคี และเร่งเจรจาข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) กับประเทศคู่ค้าสำคัญ
 - ยกระดับมาตรฐานของประเทศ เพิ่มบทบาท ประเทศไทยในเวทีโลกและเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าเป็นสมาชิก OECD

๑.๒.๑๐ นโยบายขับเคลื่อนงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์^{๑๐}

นโยบายขับเคลื่อนงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายอรรถกร ศิริลัทธยากร) เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ณ ห้องประชุมธารทิพย์ ๐๑ ชั้น ๔ อาคาร ๙๙ ปี หม่อมหลวงชูชาติ กำภู กรมชลประทาน สามเสน โดยมีหลักการทำงาน คือ พิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยมุ่งเน้นการสืบสาน รักษา และต่อยอด พร้อมเน้นการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลด้านการเกษตรและวิสัยทัศน์ Ignite Thailand ให้ไทยเป็นศูนย์กลางการเกษตรของโลก โดยสานต่อนโยบายเดิม ๙ นโยบาย ดังนี้

๑. เน้นการสร้างวิธีการทำงานสู่การปฏิบัติ ได้แก่

๑.๑) เพิ่มประสิทธิภาพศูนย์บริการเกษตรพิรุณราช โดยเน้นการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาช่วยในการให้บริการแบบเข้มข้นเพื่อแก้ไขปัญหาให้กับเกษตรกรในพื้นที่ สามารถรับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ขอรับความช่วยเหลือต่าง ๆ และส่งต่อเรื่องให้ศูนย์บริการฯ ส่วนกลางได้โดยที่เกษตรกรไม่จำเป็นต้องเดินทางมาที่ศูนย์บริการฯ

๑.๒) ครอบครัวยุคใหม่ ต้องบูรณาการงานอย่างเข้มข้น ทำได้เร็ว ทำได้จริง จะเห็นตามภาพข่าวว่า ภาคการเกษตรต้องประสบปัญหาภัยแล้ง กระทรวงเกษตรฯ จะต้องทำงานเชิงรุกให้เข้าถึงพี่น้องเกษตรกรและประชาชน การทำงานแบบครอบครัวของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำเป็นต้องเพิ่มความเข้มแข็ง

^{๑๐} กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (๒๕๖๘, กรกฎาคม). คำกล่าวมอบนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายอรรถกร ศิริลัทธยากร).

ลงพื้นที่เพื่อขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาของพี่น้องเกษตรกรได้เร็ว ทัวถึง ถูกต้อง และเห็นผลได้ชัดเจน โดยยึดผลประโยชน์ของเกษตรกรเป็นหลัก และขยายความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ และยกระดับความร่วมมือกับภาคเอกชนผ่านกลไกความร่วมมือภาครัฐและเอกชนที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์

๑.๓) สานต่อภารกิจภารกิจกำกับดูแลสินค้าเกษตร ทั้งพืช ปศุสัตว์ และประมง ให้ทำงานแบบเชิงรุก รับฟังและเตรียมการแก้ไขปัญหาไว้ล่วงหน้า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ต้องปรับบทบาทให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน จะดูแลด้านการผลิตอย่างเดียวไม่เพียงพอ ต้องดูแลด้านการตลาดโดยใช้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรให้เป็นประโยชน์ หรือแม้แต่กรมส่งเสริมสหกรณ์ ก็ต้องเป็นหน่วยงานที่ช่วยกระจายผลผลิตสินค้าเกษตรให้ได้ถูกที่ถูกเวลาตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง

๒. เร่งรัดการจัดที่ดินทำกินให้กับเกษตรกร ขยายผลการยกระดับเอกสารสิทธิให้เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร รวมถึงพัฒนาช่องทางการเข้าถึงแหล่งทุน พร้อมยกระดับโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร ให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน และสามารถแปลงสินทรัพย์ในที่ดินให้เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อสร้างรายได้และความยั่งยืนให้กับเกษตรกร

๓. บริหารจัดการน้ำทั้งน้ำท่วม น้ำแล้ง และการเติมน้ำในเขื่อน เรื่องน้ำเป็นปัจจัยสำคัญต่อการทำการเกษตร ต้องฝากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งกรมชลประทาน กรมฝนหลวงและการบินเกษตร และกรมพัฒนาที่ดินช่วยในการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ โครงการใด ๆ ที่ยังไม่สามารถดำเนินการได้ อาจจะต้องติดขัดในเรื่องกฎหมายหรือการดำเนินงานในพื้นที่ ขอให้รายงานเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาาร่วมกันโดยเร็ว

๔. ยกระดับสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูงจะเป็นทางรอดของเกษตรกร โดยเน้นการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน ตรงกับความต้องการของตลาด สร้าง Brand หรือ Story ของจังหวัด/อำเภอ ให้เป็นที่รู้จัก ติดตลาด เรื่องนี้ต้องขยายผลในพื้นที่ให้เกิดการตื่นตัว และขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมการสร้างอาชีพเสริมในช่วงหลังฤดูการผลิต เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร

๕. ยกระดับศักยภาพของเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง

๕.๑) ส่งเสริมเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรเป็นผู้ให้บริการทางการเกษตรครบวงจร โดยสนับสนุนให้เกษตรกร/สถาบันเกษตรกรที่มีความพร้อม มีเครื่องมือเครื่องจักรกลการเกษตรใช้ในพื้นที่ของตนเองตามความจำเป็นและเหมาะสมกับพื้นที่และชุมชน (สนับสนุนในรูปแบบของ Soft Loan) โดยในชุมชนต้องให้เกษตรกรจังหวัด (กรมส่งเสริมการเกษตร) เป็นหลักในการประชาสัมพันธ์และขึ้นทะเบียนเครื่องจักรกลการเกษตรให้ชัดเจน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่คนในชุมชน และเป็นทางเลือกในการสร้างรายได้เสริมให้กับคนในชุมชนจากการเป็นผู้ให้บริการทางการเกษตร

๕.๒) ส่งเสริมการทำธุรกิจสหกรณ์การเกษตรให้สามารถเข้าถึงแหล่งทุน และนำแหล่งทุนมาต่อยอดธุรกิจสร้างรายได้เพิ่มเพื่อประโยชน์ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ขณะเดียวกัน ขอให้เน้นการประเมินผลของสหกรณ์การเกษตรด้วย เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และสร้างความเชื่อมั่นให้กับสมาชิกสหกรณ์ทั่วประเทศ

๖. จัดการทรัพยากรทางการเกษตร

๖.๑) ทำการเกษตรที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อมด้วย BCG โดยการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เพื่อรองรับนโยบาย/มาตรการการค้าด้านสิ่งแวดล้อมโลก เช่น EUDR, CBAM และ Carbon Credit โดยทำการเกษตรที่ลดภาระต่อสิ่งแวดล้อม เกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การใส่ปุ๋ยที่เหมาะสม การลดการเผา ชังข้าว/ตอซัง การกำจัดแมลงศัตรูพืชที่ถูกต้อง การลดปริมาณปุ๋ยเคมีและยาฆ่าแมลง และส่งเสริม การผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย การเกษตรที่ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งการแก้ปัญหา PM ๒.๕ การนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปใช้ในการผลิตพลังงาน

๖.๒) ส่งเสริมฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน โดยกรมพัฒนาที่ดิน เป็นหลักการปรับเปลี่ยนพื้นที่ให้เหมาะสมกับการผลิต (Agri-Map) รวมถึงการปรับปรุงบำรุงดินและฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน

๗. รับมือภัยธรรมชาติ ต้องมีการวางแผน/มาตรการเชิงรุก และมีกรอบระยะเวลาในการดำเนินการที่ชัดเจน เพื่อรับมือตั้งแต่การป้องกัน แก้ไข และฟื้นฟูเมื่อประสบเหตุภัยแล้ง หรือภัยพิบัติทางธรรมชาติ

หน่วยงานสามารถดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ได้ทันที รวมถึงการสร้างอาชีพใหม่ให้กับเกษตรกรในช่วงที่เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ

๘. สานต่อการทำสงครามสินค้าเกษตรเถื่อนอย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินการปราบปราม การลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตรผิดกฎหมายให้เข้มงวดยิ่งขึ้น รวมถึงการตรวจสอบสต็อกสินค้าเกษตรในประเทศ เพื่อไม่ให้กระทบต่อราคาผลผลิตในประเทศ และควบคุมการนำเข้า/ป้องกันการกักตุนเก็งกำไร โดยเฉพาะช่วงก่อนที่ ผลผลิตออกสู่ตลาด

๙. อำนาจความสะอาดด้านการเกษตร

๙.๑) พัฒนาระบบการประกันภัยภาคการเกษตร เพื่อเป็นการบริหารจัดการความเสี่ยง และสร้างความยั่งยืนให้กับเกษตรกร ที่ผ่านมากระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการประกันภัยข้าวนาปี และข้าวโพด เลี้ยงสัตว์แล้ว มีผลการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรคอย่างไร ในระยะต่อไปควรมีการดำเนินการต่อเนื่องอย่างไร และสามารถขยายผลไปในพืชอื่นได้หรือไม่ อย่างไร ควรมีการวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อให้เห็นถึงประโยชน์ว่า สามารถลดภาระในการชดเชยเยียวยาของภาครัฐได้มากน้อยแค่ไหน

๙.๒) ผลักดันนโยบายตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้ โดยต้องใช้กลไกความร่วมมือ จากภาคเอกชน และผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นตลาดที่สำคัญในระดับจังหวัด เกษตรและสหกรณ์จังหวัด ต้องทำหน้าที่ เหมือนพ่อค้า มีการสื่อสารทั้ง ๒ ทาง โดยทางแรก ต้องประสานและหารือกับพาณิชย์จังหวัด และผู้ประกอบการ เพื่อให้ทราบถึงความต้องการชนิดสินค้า ปริมาณ และคุณภาพ อีกทางหนึ่งคือ สื่อสารกับเกษตรกร เพื่อส่งเสริม การผลิตให้ตรงกับความต้องการของตลาด และต้องรู้ด้วยว่าเรามีสินค้าเกษตรอะไรบ้างที่มีคุณภาพอยู่ในมือ พยายามนำนวัตกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยเฉพาะการขายสินค้าเกษตรผ่านแอปพลิเคชันทั้งออนไลน์และออฟไลน์ ในกระทรวงเกษตรฯ เอง ต้องใช้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร รวมถึงทูตเกษตรเป็นกลไกสำคัญในการขยายตลาดเดิม และเพิ่มตลาดใหม่ทั้งในและต่างประเทศให้ได้

การดำเนินนโยบายดังกล่าวข้างต้น ขอให้ยึดหลักการสานต่อนโยบายเดิมของอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า) โดยเพิ่มเติมมาตรการขับเคลื่อนในเรื่องของการลดต้นทุน เพิ่มรายได้ และเสริมแกร่งเกษตรกร ดังนี้

๑. การลดต้นทุน เพิ่มรายได้

๑.๑ การจัดหาพันธุ์ดีทั้งพืช ประมง และปศุสัตว์ เรื่องพันธุ์ดีเป็นปัจจัยสำคัญของพี่น้อง เกษตรกร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องสนับสนุนพันธุ์ดีที่ตลาดต้องการ ไม่เน้นความหลากหลาย แต่เน้นคุณภาพได้ มาตรฐานตรงกับความต้องการของตลาด ที่สำคัญเกษตรกรต้องผลิตและขายได้ในราคาที่ดีด้วย

๑.๒ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร ต้องปรับการทำงานของกระทรวงเกษตรฯ ไม่เพียงแต่ กำกับดูแลเรื่องของการผลิต ต้องให้หน่วยที่เกี่ยวข้องกำกับดูแลในมิติของการแปรรูปขั้นต้น รวมถึงการบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรด้วย ฝากกรมการข้าว กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมหม่อนไหม กรมส่งเสริม การเกษตร และกรมส่งเสริมสหกรณ์ ต้องช่วยกันในเรื่องนี้ เพื่อให้เกษตรกรสามารถแปรรูปเพิ่มมูลค่าได้

๑.๓ บริหารจัดการด้านการตลาดสินค้าเกษตร กระทรวงเกษตรฯ ต้องทำในเรื่องนี้เพิ่ม ที่ผ่านมารัฐส่งเสริมเกษตรกรผลิต อาศัยพาณิชย์เป็นตลาด แต่ในยุคปัจจุบันกระทรวงเกษตรฯ ต้องดูแลทั้งระบบ ตั้งแต่ข้อมูลการผลิต ส่งเสริมการผลิต การแปรรูป และการตลาด ซึ่งพฤติกรรมผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงจากเดิมไปมาก การทำการตลาดง่ายและสะดวกขึ้น สามารถขายผ่านช่องทางทั้งออฟไลน์ และออนไลน์ได้ หน่วยงานในกระทรวง เกษตรฯ ต้องส่งเสริมให้เกษตรกรหาตลาดได้ด้วยตนเอง สนับสนุนการสร้างแบรนด์ของชุมชน และสร้างเรื่องราว (Story telling) ของสินค้าเกษตรในชุมชนให้เป็นที่รู้จัก และองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรต้องปรับตัว ต้องเป็นตลาด รองรับผลผลิตของเกษตรกร พยายามช่วยให้เกษตรกรผลิตได้ ขายเป็น ลดการเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง ต้องผลักดันนโยบายตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรให้สำเร็จ

๒. เสริมแกร่งเกษตรกรให้สามารถแข่งขันได้

๒.๑ ผลักดันเรื่องการสร้างโอกาสขยายระยะเวลาการชำระหนี้ของเกษตรกร ปัญหาหลักของเกษตรกรคือ หนี้สินที่เพิ่มขึ้นจากต้นทุนการเกษตรที่สูงขึ้น และรายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ซึ่งถือเป็นภาระหนักของพี่น้องเกษตรกร ทำให้ไม่สามารถปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรในฤดูกาลผลิตต่อไปได้ เราจำเป็นต้องสร้างโอกาสให้กับเกษตรกรด้วยการขยายระยะเวลาการชำระหนี้ให้กับเกษตรกร ควบคู่ไปกับการสร้างวินัยทางการเงินในการเก็บออมและชำระหนี้ ให้เกษตรกรมีทางเลือกมีเงินลงทุนทำการเกษตรในระยะต่อไปให้ดียิ่งขึ้น และมอบหมายปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมส่งเสริมสหกรณ์ พิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินงานให้รวดเร็วด้วย

๒.๒ สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนให้กับเกษตรกร รัฐบาลได้รับทราบปัญหาข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของเกษตรกร เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการผลิตภาคการเกษตร ซึ่งเรื่องนี้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะใช้กลไกต่าง ๆ เช่น กองทุน ธนาคารของรัฐ รวมถึงความร่วมมือของภาคเอกชน มาสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของเกษตรกรในรูปแบบ Soft Loan และมอบหมาย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมส่งเสริมสหกรณ์ ประสานกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร และธนาคารพาณิชย์อื่นที่มีความพร้อม

๒.๓ ปรับปรุงกฎหมายที่ล้าสมัยให้เป็นปัจจุบัน เพื่อลดขั้นตอนและกระบวนการที่เป็นปัญหา อุปสรรค รวมถึงการสร้างมาตรฐานสินค้าเกษตรไทยให้เข้มแข็ง และป้องกันสินค้าเกษตรที่ทะลักเข้ามาในประเทศอย่างผิดกฎหมาย ขอให้ทุกหน่วยงานไปทบทวนกฎหมายที่ตัวเองใช้อยู่ ฉบับใดที่มีอายุมากกว่า ๒๐ ปี ขึ้นไป หรือฉบับใดที่มีปัญหาในทางปฏิบัติและเป็นอุปสรรคต่อเกษตรกร การค้าสินค้าเกษตร ขอให้กำหนดแนวทางแก้ไข พร้อม Timeline ให้เป็นรูปธรรม เรื่องนี้ต้องเอาจริงเอาจัง และจะติดตามผลความก้าวหน้าเป็นระยะ

ทั้งหมดนี้เป็นการสานต่อนโยบายเดิมของอดีตท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า) เพื่อขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด คือ ทำให้เกษตรกรลดต้นทุน มีรายได้ มีเงินในกระเป๋าเพิ่มขึ้น และการดำเนินงานนับจากนี้ จะมีการติดตามผลความก้าวหน้าในทุกนโยบายที่ได้มอบหมายไปอย่างต่อเนื่อง ต้องอาศัยความร่วมมืออย่างแข็งขันของทุกท่าน และขอขอบคุณครอบครัวกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการดำเนินงานต่อไป

๑.๒.๑๑ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑

วิสัยทัศน์ : “เกษตรอุตสาหกรรมชั้นนำ ศูนย์กลางการค้าและโลจิสติกส์ การท่องเที่ยวและมาตรฐานสากล ชุมชนน่าอยู่อย่างยั่งยืน”

เป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด

๑. เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
๒. ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการผลิต การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและนวัตกรรม

๓. รักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๔. ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ตัวชี้วัดของกลุ่มจังหวัด

๑. อัตราขยายตัวของภาคเกษตร เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓

๒. อัตราการขยายตัวภาคอุตสาหกรรม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕

๓. อัตราการขยายตัวภาคบริการ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕

๔. รายได้จากการท่องเที่ยว เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕

๕. ร้อยละของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน ลดลงร้อยละ ๕

ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัด (ประเด็นยุทธศาสตร์)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ :

เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการเกษตรและการลงทุน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ :

พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดให้ได้มาตรฐาน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ :

พัฒนาและยกระดับสินค้าเกษตรปลอดภัยสู่เกษตรอินทรีย์อย่างเป็นระบบ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ :

พัฒนาทุนมนุษย์และยกระดับคุณภาพชีวิตในทุกช่วงวัยอย่างเท่าเทียม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ :

การรักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๑.๒.๑๒ ยุทธศาสตร์ตามกรอบแผนพัฒนาจังหวัดเลย (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

วิสัยทัศน์ : เป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในปี ๒๕๗๐

ประกอบยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑) ประเด็นยุทธศาสตร์ ๑ : การพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา :

๑.๑ ยกระดับการท่องเที่ยวสู่มาตรฐาน

๑.๒ ปรับปรุงกลยุทธการตลาดเพื่อรองรับ New normal

ตัวชี้วัด : - จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับรองมาตรฐาน ต่อปี

- ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว ต่อปี

๒) ประเด็นยุทธศาสตร์ ๒ : การพัฒนาการเกษตรสู่เกษตรสมัยใหม่ ควบคู่กับการส่งเสริม

และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา :

๒.๑ การผลิต การค้า และการบริการ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด : - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ GPP ภาคการผลิตและบริการ ต่อปี

- ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของแปลง/ฟาร์ม ที่ได้รับรองมาตรฐาน ต่อปี

๓) ประเด็นยุทธศาสตร์ ๓ : การผลิต การค้า และการบริการ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา :

๓.๑ สนับสนุนการจัดการอุตสาหกรรมการผลิต การค้า และการบริการ มุ่งสู่มาตรฐาน

๓.๒ พัฒนาองค์ความรู้และทักษะบุคลากรเพื่อรองรับ new normal

ตัวชี้วัด : - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ GPP ภาคการผลิตและบริการต่อปี

- ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของหน่วยงานที่ได้รับรองมาตรฐานต่อปี

- ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภาพแรงงานภาคการผลิตและการบริการต่อปี

๔) ประเด็นยุทธศาสตร์ ๔ : การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความมั่นคงสู่ความยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา :

๔.๑ ยกระดับสังคมและคุณภาพชีวิตสู่การมีความคุ้มครองทางสังคม

๔.๒ การป้องกันรักษาความสงบภายในและตามแนวชายแดน

๔.๓ ยกระดับมาตรฐานคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

๔.๔ ป้องกันและตอบสนองอุบัติเหตุภัย

- ตัวชี้วัด :
- ร้อยละของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน
 - ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วย
 - ร้อยละที่ลดลงของการแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน
 - ร้อยละที่ลดลงของการแจ้งความคดีการทำผิดกฎหมายตามแนวชายแดน
 - ร้อยละของพื้นที่ได้รับผลกระทบได้รับการแก้ไข

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลเพื่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเลย

๒.๑ ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดเลย

๒.๑.๑ ประวัติจังหวัดเลย

ดินแดนซึ่งเป็นที่ตั้งของจังหวัดเลย มีหลักฐานและประวัติความเป็นมาว่าก่อตั้งโดยชนเผ่าไทยที่สืบเชื้อสายมาจากบรรพบุรุษที่สถาปนาอาณาจักรโยนก โดยพ่อขุนบางกลางหาวและพ่อขุนผาเมือง ได้อพยพผู้คนจากอาณาจักรโยนกที่ล่มสลายแล้ว ผ่านดินแดนล้านช้าง ข้ามลำน้ำเหืองขึ้นไปทางฝั่งขวาของลำน้ำหมัน จนถึงบริเวณที่ราบ พ่อขุนผาเมืองได้ตั้งบ้านด่านขวา ส่วนพ่อขุนบางกลางหาวได้แบ่งไพร่พลข้ามลำน้ำหมันไปทางฝั่งซ้าย สร้างบ้านด่านซ้าย จากนั้นได้อพยพขึ้นไปตามลำน้ำและได้สร้างบ้านหนองคูขึ้น พร้อมกับนำเชื้อหมู่บ้านด่านซ้ายมาขนานนามหมู่บ้านหนองคูใหม่เป็นเมืองด่านซ้าย และอพยพไปอยู่ที่บางยางในที่สุด ต่อมาชาวยุทธกลุ่มหนึ่งได้อพยพมาตั้งบ้านเรือนระหว่างชายแดนตอนใต้ของอาณาจักรล้านช้างอยู่ระยะหนึ่งก่อนที่จะอพยพหนีภัยสงครามข้ามลำน้ำเหือง มาตั้งเมืองเซไลขึ้นจากหลักฐานสมุดข่อยที่มีการค้นพบเมืองเซไล อยู่ด้วยความสงบร่มเย็นมาจนกระทั่งถึงสมัยเจ้าเมืองคนที่ ๕ เกิดทุกข์ภัยขึ้นจึงได้พาผู้คนอพยพไปตามลำแม่น้ำเซไล และได้ตั้งบ้านเรือนขึ้นขนานนามว่า "ห้วยหมาน"

วันจัดตั้งเมือง

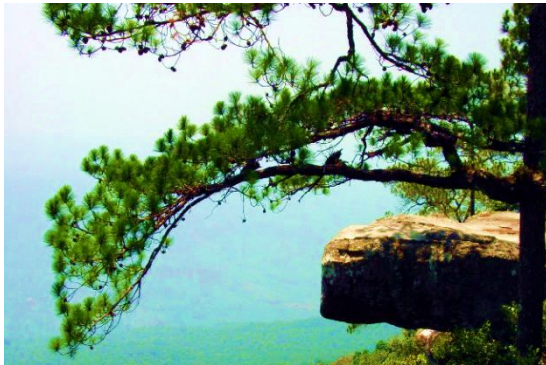
ในปี พ.ศ. ๒๓๙๖ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ทรงพิจารณาเห็นว่าหมู่บ้านแฮ่ ซึ่งตั้งอยู่ริมห้วยน้ำหมานและอยู่ใกล้กับแม่น้ำเลย มีประชากรเพิ่มมากขึ้น สมควรจะได้ตั้งเป็นเมืองเพื่อประโยชน์ในการปกครองอย่างใกล้ชิด จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งเป็นเมือง เรียกชื่อตามนามของแม่น้ำเลยว่า "**เมืองเลย**" ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๔๐ ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติลักษณะการปกครองพื้นที่ ร.ศ.๑๑๖ แบ่งการปกครองเมืองเลยออกเป็น ๔ อำเภอ อำเภอที่ตั้งเมืองคือ อำเภอภูคดป่อง ในปี พ.ศ. ๒๔๔๒ - ๒๔๔๙ ได้เปลี่ยนที่ตั้งเมืองเลยเป็นบริเวณลำน้ำเหือง และในปี ๒๔๕๐ ได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๔๕๐ ยกเลิกบริเวณ ลำน้ำเหืองให้คงเหลือไว้เฉพาะเมืองเลย โดยให้เปลี่ยนชื่อ อำเภอภูคดป่อง เป็นอำเภอเมืองเลย จนถึงปัจจุบัน

ตราประจำจังหวัด

มีลักษณะวงกลม มีรูป "พระธาตุศรีสองรัก" สีขาวอยู่ตรงกลาง

ต้นไม้ประจำจังหวัด

ต้นสนสามใบ (Pinus Kesiya) เป็นพันธุ์ไม้มงคลพระราชทานที่ได้รับพระราชทานจากสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๘

ธงประจำจังหวัด

เป็นธงรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า พื้นสีฟ้า มีดวงตรารูปพระธาตุศรีสองรักอยู่ตรงกลาง

คำขวัญประจำจังหวัด

“เมืองแห่งทะเลภูเขา สุดหนาวในสยาม ดอกไม้งามสามฤดู
ถิ่นที่อยู่ร้อยสงฆ์ มั่นคงความสะอาด”

๒.๑.๒ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

อาณาเขต ที่ตั้ง และขนาดของจังหวัดเลย

จังหวัดเลย ตั้งอยู่บนพื้นที่ราบสูงโคราชที่เรียกว่า “แอ่งสกลนคร” ภูมิประเทศส่วนใหญ่ เป็นเทือกเขาในแนวทิศเหนือใต้โดยมีที่ราบลุ่มระหว่างหุบเขาขนาดไม่ใหญ่มากนัก สลับอยู่แนวเทือกเขาเหล่านั้น หินที่พบในบริเวณนี้ส่วนใหญ่เป็นหินมีอายุมาก พื้นที่จังหวัดเลยมีเนื้อที่ทั้งสิ้น ๑๑,๔๒๔.๖๑๒ ตารางกิโลเมตร หรือ ๗,๑๔๐,๓๘๒ ไร่ หรือประมาณร้อยละ ๖.๗๗ ของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ระหว่างละติจูดที่ ๑๖ องศา ๔๕ ลิปดาเหนือ ถึง ๑๘ องศา ๑๐ ลิปดาเหนือ เส้นลองจิจูดที่ ๑๐๐ องศา ๕๐ ลิปดาตะวันออก ถึง ๑๐๒ องศา ๑๐ ลิปดาตะวันออก ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ ๕๒๐ กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	แขวงไชยบุรี และแขวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ และอำเภอนครไทย, อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	อำเภอสว่าง จังหวัดหนองคาย, อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี และอำเภอศรีบุญเรือง, อำเภอสุวรรณคูหา, อำเภอนากลาง, อำเภอนาวัง จังหวัดหนองบัวลำภู
ทิศใต้	ติดต่อกับ	อำเภอน้ำหนาว จังหวัดเพชรบูรณ์ และอำเภอภูผาม่าน, อำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น

พื้นที่ชายแดน ติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ความยาว ๑๙๗ กิโลเมตร มีแม่น้ำโขง แม่น้ำเหือง และแนวสันเขาเป็นแนวพรมแดนติดต่อกับแขวงไชยบุรี และแขวงเวียงจันทน์ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดังนี้ **แม่น้ำโขง** ระยะทางยาว ๗๑ กิโลเมตร อยู่ในเขตอำเภอปากชม และอำเภอเชียงคาน **แม่น้ำเหือง** ระยะทางยาว ๑๒๓ กิโลเมตร อยู่ในเขตอำเภอท่าลี่ อำเภอภูเรือ อำเภอด่านซ้าย และอำเภอนาแห้ว และแนวสันเขาในอำเภอนาแห้วมีความยาว ๓ กิโลเมตร

อำเภอที่มีพื้นที่ชายแดนติดต่อกับ สปป.ลาว ได้แก่

อำเภอปากชม	ติดต่อกับบ้านวัง เมืองหมื่น แขวงเวียงจันทน์ (ระยะทางระหว่างแขวงเวียงจันทน์กับอำเภอปากชม ประมาณ ๑๖๐ กิโลเมตร) ซึ่งมีแม่น้ำโขงเป็นเส้นกั้นพรมแดน
อำเภอท่าลี่	ติดต่อกับบ้านเมืองหม่อ เมืองแก่นท้าว แขวงไชยบุรี (ระยะทางระหว่างแขวงไชยบุรีกับอำเภอท่าลี่ ประมาณ ๒๑๐ กิโลเมตร) มีแม่น้ำเหืองเป็นเส้นกั้นพรมแดน
อำเภอเชียงคาน	ติดต่อกับเมืองसानะคาม แขวงเวียงจันทน์ (ระยะทางระหว่างเมืองसानะคามกับอำเภอเชียงคาน ประมาณ ๓ – ๕ กิโลเมตร) ซึ่งมีแม่น้ำโขงเป็นเส้นกั้นพรมแดน
อำเภอด่านซ้าย	ติดต่อกับบ้านนาข่า เมืองบ่อแต่น แขวงไชยบุรี (ระยะทางระหว่างเมืองบ่อแต่นกับอำเภอด่านซ้าย ประมาณ ๓๐ กิโลเมตร)
อำเภอนาแห้ว	ติดต่อกับบ้านหม้อเมืองแพร่ เมืองบ่อแต่น แขวงไชยบุรี (ระยะทางระหว่างเมืองบ่อแต่นกับอำเภอนาแห้ว ประมาณ ๔๐ กิโลเมตร)
อำเภอภูเรือ	ติดต่อกับเมืองแก่นท้าว เมืองบ่อแต่น แขวงไชยบุรี

ลักษณะดิน

ดินในจังหวัดเลยมีศักยภาพสูงสำหรับการผลิตพืชไร่ซึ่งอยู่ในบริเวณพื้นที่ลาดเชิงเขาแต่เป็นเขตที่มีอัตราการชะล้างของหน้าดินค่อนข้างสูง ส่วนปัญหาดินเค็มนั้น จังหวัดเลยเป็นจังหวัดเดียวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ไม่มีปัญหาในเรื่องดินเค็ม

๒.๑.๓ ลักษณะทางภูมิอากาศ

ฤดูร้อน ในพื้นที่จังหวัด มี ๓ ฤดู **ฤดูร้อน** เริ่มต้นประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ไปจนถึงกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงเปลี่ยนจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และเป็นระยะที่ทั่วโลกเหนือหันเข้าหาดวงอาทิตย์ โดยเฉพาะเดือนเมษายนบริเวณประเทศไทย มีดวงอาทิตย์อยู่เกือบตรงศีรษะในเวลาเที่ยงวัน ทำให้ได้รับความร้อนจากดวงอาทิตย์เต็มที่ สภาวะอากาศจึงร้อนอบอ้าวทั่วไป ในฤดูนี้แม้ว่าโดยทั่วไปจะมีอากาศร้อนและแห้งแล้ง แต่บางครั้งอาจมีมวลอากาศเย็นจากประเทศจีน แผ่ลงมาปกคลุมถึงประเทศไทยตอนบน ทำให้เกิดการปะทะกันของมวลอากาศเย็น กับมวลอากาศร้อนที่ปกคลุมอยู่เหนือประเทศไทย ซึ่งก่อให้เกิดพายุฝนฟ้าคะนองและลมกระโชกแรง หรืออาจมีลูกเห็บตกก่อให้เกิดความเสียหายได้ พายุฝนฟ้าคะนองที่เกิดขึ้นในฤดูนี้มักเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าพายุฤดูร้อน **ฤดูฝน** เริ่มต้นประมาณกลางเดือนพฤษภาคม เมื่อมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย และร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่านประเทศไทย ทำให้มีฝนชุกทั่วไป ร่องความกดอากาศต่ำนี้ปกติจะพาดผ่านภาคใต้ในระยะต้นเดือนพฤษภาคม แล้วจึงเลื่อนขึ้นไปทางเหนือตามลำดับ จนถึงช่วงประมาณปลายเดือนมิถุนายน จะพาดผ่านอยู่บริเวณประเทศจีนตอนใต้ ทำให้ฝนในประเทศไทยลดลงระยะหนึ่ง และเรียกว่าฝนทิ้งช่วง ซึ่งอาจนานประมาณ ๑ - ๒ สัปดาห์หรือบางปีอาจเกิดขึ้นรุนแรง และมีฝนน้อยนานนับเดือน ในเดือนกรกฎาคมปกติร่องความกดอากาศต่ำ จะเลื่อนกลับลงมาจากทางตอนใต้ของประเทศจีน พาดผ่านบริเวณประเทศไทยอีกครั้ง ทำให้มีฝนชุกต่อเนื่อง และปริมาณฝนเพิ่มขึ้น ตั้งแต่ช่วงปลายเดือนกรกฎาคมเป็นต้นไป จนกระทั่งมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ พัดเข้ามาปกคลุมประเทศไทย แทนที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ประมาณกลางเดือนตุลาคม ประเทศไทยตอนบนจะเริ่มมีอากาศเย็นและฝนลดลง โดยเฉพาะภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เว้นแต่ภาคใต้ยังคงมีฝนชุกต่อไปจนถึงเดือนธันวาคม และมักมีฝนหนักถึงหนักมากจนก่อให้เกิดอุทกภัย โดยเฉพาะภาคใต้ฝั่งตะวันออก ซึ่งจะมีปริมาณฝนมากกว่าภาคใต้ฝั่งตะวันตก อย่างไรก็ตามการเริ่มต้นฤดูฝนอาจจะช้าหรือเร็วกว่ากำหนดได้ประมาณ ๑ - ๒ สัปดาห์ **ฤดูหนาว** เริ่มต้นประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ เมื่อมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ พัดปกคลุมประเทศไทยตั้งแต่กลางเดือนตุลาคม ในช่วงกลางเดือนตุลาคมนาน ๑ - ๒ สัปดาห์ เป็นช่วงเปลี่ยนฤดูจากฤดูฝนเป็นฤดูหนาว อากาศแปรปรวน ไม่แน่นอน อาจเริ่มมีอากาศเย็น หรืออาจยังมีฝนฟ้าคะนอง โดยเฉพาะบริเวณภาคกลางตอนล่าง และภาคตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งจะหมดฝน และเริ่มมีอากาศเย็นช้ากว่าภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

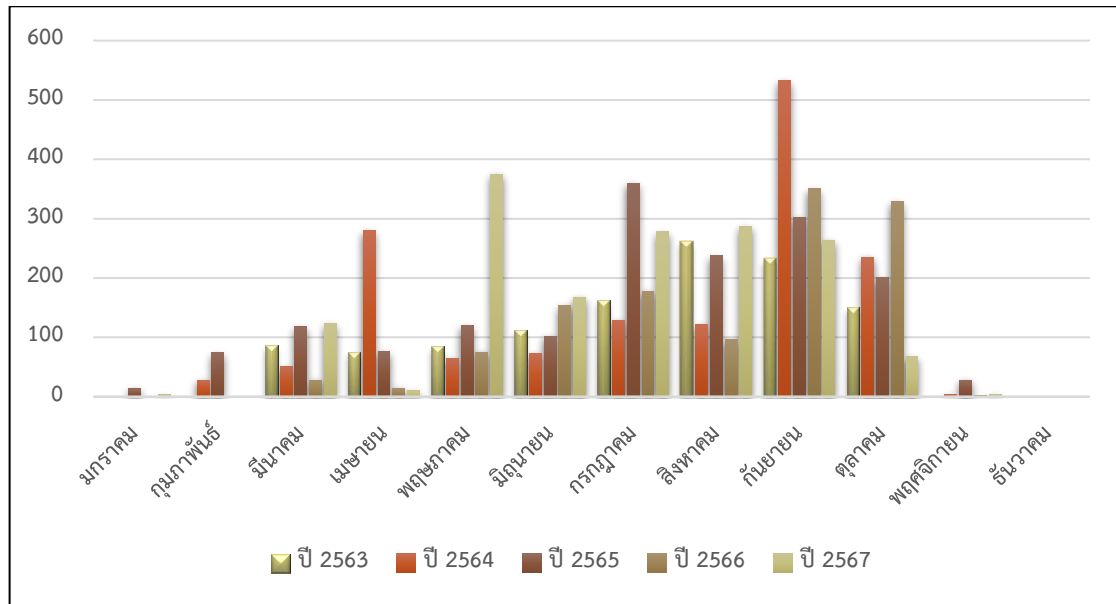
ปริมาณน้ำฝน ปริมาณน้ำฝนใน ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๓ - ๒๕๖๗) ฝนตกมากที่สุดใน พ.ศ. ๒๕๖๕ วัดปริมาณได้ ๑,๖๓๐.๖ มม. จำนวนวันที่ฝนตก ๑๓๒ วัน และฝนตกน้อยที่สุดในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ วัดปริมาณได้ ๑,๑๖๕.๘ มม. จำนวนวันที่ฝนตก ๑๑๓ วัน

ตารางที่ ๒.๑ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันที่ฝนตกรายเดือนของจังหวัดเลย ตั้งแต่ ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗

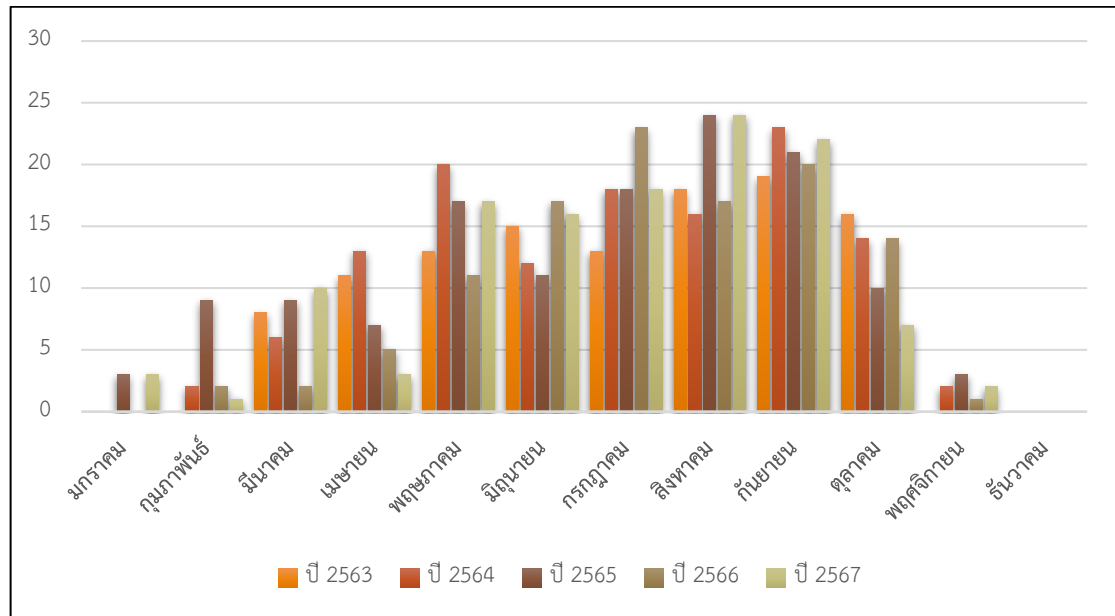
เดือน	ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗	
	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	จำนวนวันที่ตก (วัน)	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	จำนวนวันที่ตก (วัน)	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	จำนวนวันที่ตก (วัน)	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	จำนวนวันที่ตก (วัน)	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	จำนวนวันที่ตก (วัน)
มกราคม	๐.๐	๐	๐.๐	๐	๑๓.๔	๓	๐	๐	๓.๑	๓
กุมภาพันธ์	๐.๐	๐	๒๗.๖	๒	๗๔.๔	๙	๐.๗	๒	๐.๑	๑
มีนาคม	๘๖.๒	๘	๕๐.๔	๖	๑๑๗.๗	๙	๒๗.๙	๒	๑๒๓.๓	๑๐
เมษายน	๗๕.๕	๑๑	๒๗๙.๕	๑๓	๗๖.๕	๗	๑๔.๔	๕	๙.๘	๓
พฤษภาคม	๘๕.๑	๑๓	๖๕.๒	๒๐	๑๒๐.๐	๑๗	๗๕.๔	๑๑	๓๗๔.๘	๑๗
มิถุนายน	๑๑๑.๓	๑๕	๗๒.๖	๑๒	๑๐๑.๖	๑๑	๑๕๒.๙	๑๗	๑๖๗.๙	๑๖
กรกฎาคม	๑๖๒.๗	๑๓	๑๒๘.๔	๑๘	๓๕๙.๒	๑๘	๑๗๗.๙	๒๓	๒๗๗.๘	๑๘
สิงหาคม	๒๖๒.๑	๑๘	๑๒๑.๖	๑๖	๒๓๗.๙	๒๔	๙๕.๙	๑๗	๒๘๗.๔	๒๔
กันยายน	๒๓๒.๘	๑๙	๕๓๒.๖	๒๓	๓๐๑.๘	๒๑	๓๕๐.๖	๒๐	๒๖๓.๑	๒๒

เดือน	ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗	
	ปริมาณ น้ำฝน (มม.)	จำนวน วันที่ตก (วัน)	ปริมาณ น้ำฝน (มม.)	จำนวน วันที่ตก (วัน)	ปริมาณ น้ำฝน (มม.)	จำนวน วันที่ตก (วัน)	ปริมาณ น้ำฝน (มม.)	จำนวน วันที่ตก (วัน)	ปริมาณ น้ำฝน (มม.)	จำนวน วันที่ตก (วัน)
ตุลาคม	๑๕๐.๑	๑๖	๒๓๔.๗	๑๔	๒๐๐.๒	๑๐	๓๒๘.๖	๑๔	๖๗.๖	๗
พฤศจิกายน	๐.๐	๐	๔.๒	๒	๒๘.๒	๓	๑.๘	๑	๓.๗	๒
ธันวาคม	๐.๐	๐	๐.๐	๐	๐.๐	๐	๐.๐	๐	๐.๐	๐
รวมทั้งปี	๑,๑๖๕.๘	๑๑๓	๑,๕๑๖.๘	๑๒๖	๑,๖๓๐.๖	๑๓๖	๑,๒๒๖.๑	๑๑๒	๑,๕๗๘.๖	๑๒๓

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาเลย

ภาพที่ ๒.๒ แสดงแผนภูมิข้อมูลปริมาณน้ำฝน (มม.) รายเดือนของจังหวัดเลยตั้งแต่ ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๗

ภาพที่ ๒.๓ แสดงแผนภูมิข้อมูลจำนวนวันที่ฝนตกรายเดือนของจังหวัดเลย ตั้งแต่ ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๗

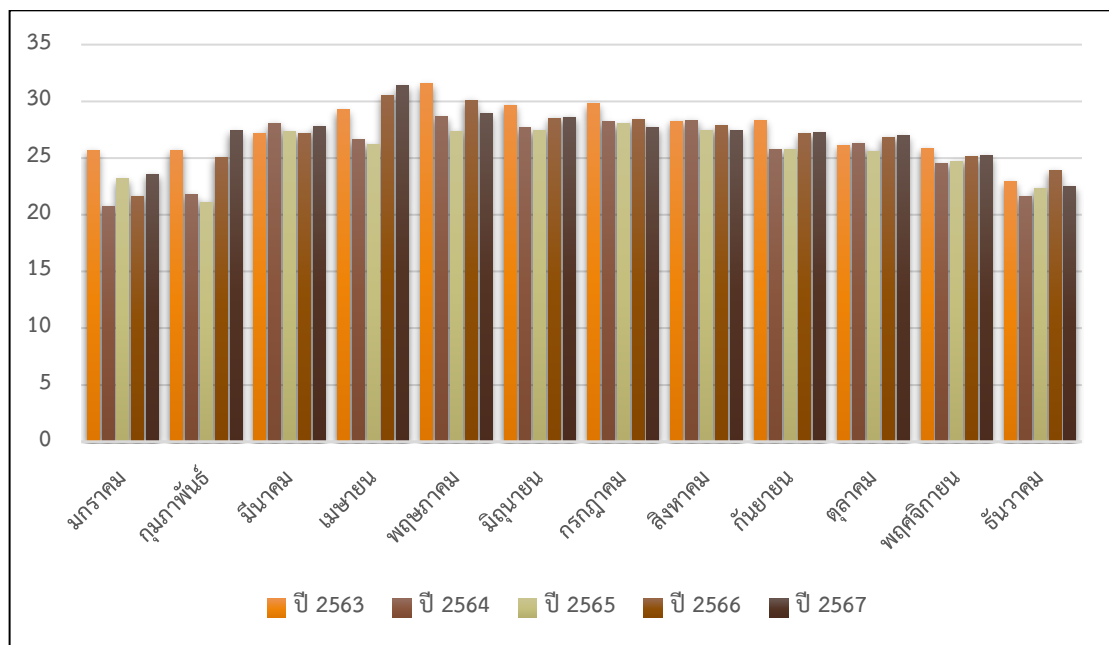
อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ ช่วง ๕ ปีย้อนหลัง (พ.ศ. ๒๕๖๓- พ.ศ.๒๕๖๗) อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดวัดได้ ๓๑.๕๓ องศาเซลเซียส ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓ และอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุดวัดได้ ๒๑.๑ องศาเซลเซียส ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

ตารางที่ ๒.๒ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยและความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗

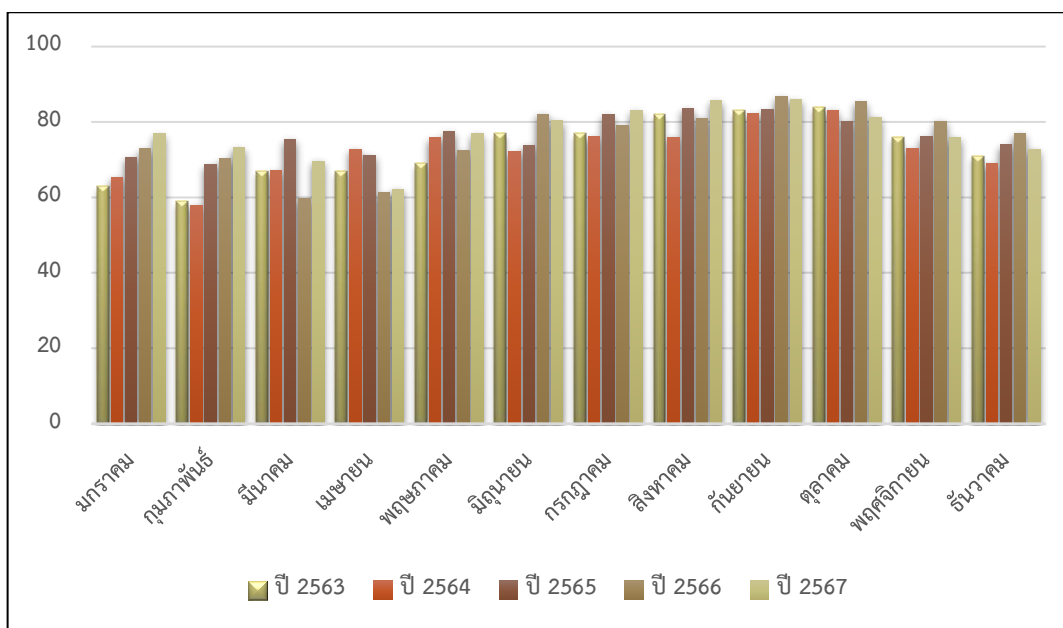
เดือน ปี พ.ศ.	อุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)					ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย (เปอร์เซ็นต์)				
	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗
มกราคม	๒๕.๖๔	๒๐.๗๗	๒๓.๑๗	๒๒.๖๔	๒๓.๕๖	๖๓	๖๕.๓๕	๗๐.๖	๗๒.๘๖	๗๖.๙๑
กุมภาพันธ์	๒๕.๖๘	๒๑.๗๕	๒๑.๑๐	๒๕.๐๘	๒๗.๔๑	๕๙	๕๗.๙๕	๖๘.๗๒	๗๐.๓๐	๗๓.๑๓
มีนาคม	๒๗.๑๘	๒๘.๐๕	๒๗.๓๑	๒๗.๒๐	๒๗.๘๒	๖๗	๖๗.๐๑	๗๕.๓๕	๕๕.๖๕	๖๙.๖๔
เมษายน	๒๙.๒๖	๒๖.๖๑	๒๖.๒๐	๓๐.๕๕	๓๑.๓๘	๖๗	๗๒.๗๕	๗๑.๑๑	๖๑.๒๗	๖๒.๑๑
พฤษภาคม	๓๑.๕๓	๒๘.๖๕	๒๗.๓๑	๓๐.๑๑	๒๘.๙๖	๖๙	๗๕.๘๑	๗๗.๔๖	๗๒.๓๕	๗๖.๙๔
มิถุนายน	๒๙.๖๕	๒๗.๖๙	๒๗.๔๔	๒๘.๕๒	๒๘.๖๐	๗๗	๗๒.๑๕	๗๓.๗๖	๘๒.๐๓	๘๐.๓๑
กรกฎาคม	๒๙.๗๗	๒๘.๑๙	๒๘.๐๓	๒๘.๓๖	๒๗.๗๒	๗๗	๗๖.๐๘	๘๑.๙๖	๗๙.๑๘	๘๓.๐๖
สิงหาคม	๒๘.๒๖	๒๘.๓๓	๒๗.๔๓	๒๗.๘๗	๒๗.๔๑	๘๒	๗๖.๐๑	๘๓.๕๕	๘๑.๐๓	๘๕.๖๙
กันยายน	๒๘.๓๑	๒๕.๗๔	๒๕.๗๙	๒๗.๑๓	๒๗.๒๑	๘๓	๘๒.๑๒	๘๓.๒๗	๘๖.๖๙	๘๕.๙๔
ตุลาคม	๒๖.๑๑	๒๖.๓๐	๒๕.๖๑	๒๖.๘๑	๒๖.๙๙	๘๔	๘๓.๑๒	๘๐.๒๓	๘๕.๔๑	๘๑.๒๗
พฤศจิกายน	๒๕.๘๓	๒๔.๔๘	๒๔.๗๒	๒๕.๑๒	๒๕.๑๙	๗๖	๗๓.๐๗	๗๖.๒๒	๘๐.๒๓	๗๕.๘๗
ธันวาคม	๒๒.๙๐	๒๑.๕๘	๒๒.๓๒	๒๓.๘๖	๒๒.๔๘	๗๑	๖๙.๐๑	๗๓.๙๓	๗๖.๙๙	๗๒.๗๖

N/A = Not Available

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดเลย

ภาพที่ ๒.๔ แสดงแผนภูมิข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส) ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๗

ภาพที่ ๒.๕ แสดงแผนภูมิข้อมูลความขึ้นสัมพัทธ์อากาศเฉลี่ย (เปอร์เซ็นต์) ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๗

๒.๒ ข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติ

จังหวัดเลย มีพื้นที่จำนวน ๖.๕๖๒ ล้านไร่ มีพื้นที่ป่าทั้งหมด ๓.๘๔๔ ล้านไร่ และพื้นที่ที่มีสภาพป่า ๒.๑๑๒ ล้านไร่ แบ่งออกเป็น ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๒๒ ป่า เนื้อที่ ๒.๘๔๔ ล้านไร่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จำนวน ๒ แห่ง อุทยานแห่งชาติ จำนวน ๕ แห่ง และพื้นที่ป่าอนุรักษ์อื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๑.๐๗๑ ล้านไร่ รายละเอียดแสดงดังตาราง

ตารางที่ ๒.๓ แสดงข้อมูลเปรียบเทียบพื้นที่สภาพป่าและพื้นที่จังหวัดเลย

ลำดับที่	ชนิดพื้นที่	เนื้อที่ (ล้านไร่)	ร้อยละ (%)
๑	เนื้อที่จังหวัดเลย	๖.๕๖๒	
๒	พื้นที่ป่าไม้ทั้งหมด	๓.๘๔๔	๕๘.๕๘
๓	พื้นที่ที่มีสภาพป่า	๒.๑๑๒	๓๒.๑๘

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเลย

ตารางที่ ๒.๔ แสดงข้อมูลเปรียบเทียบพื้นที่ป่าไม้และพื้นที่ป่าจังหวัดเลย

ลำดับที่	ชนิดพื้นที่ป่าไม้	เนื้อที่ (ล้านไร่)	ร้อยละ (%)
๑	เนื้อที่ทั้งหมด	๖.๕๖๒	
๒	ป่าไม้ถาวร	๐.๒๓๔	๓.๕๗
๓	ป่าสงวนแห่งชาติ	๒.๔๒๑	๓๖.๙
๔	พื้นที่ ส.ป.ก.	๑.๓๖๒	๒๐.๗๖
๕	พื้นที่นอกเขตพื้นที่รัฐ	๑.๒๘๒	๑๙.๕๔
๖	พื้นที่อนุรักษ์	๑.๑๘๘	๑๘.๑๑
๗	พื้นที่สาธารณประโยชน์	๐.๐๕๐	๐.๗๗
๘	พื้นที่ราชพัสดุ	๐.๐๒๓	๐.๓๕

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเลย

๒.๓ การจัดการที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดเลย ได้ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยการนำที่ดินของรัฐ และที่ดินที่จัดซื้อจากเอกชน นำมาจัดให้กับเกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง หรือมีที่ดินเล็กน้อยไม่เพียงพอต่อการครองชีพ โดยการดำเนินการจัดที่ดินและมอบสิทธิการใช้ประโยชน์ที่เกษตรกรรมในที่ดินของรัฐ จังหวัดเลย รายละเอียดแสดงดังตาราง

ตารางที่ ๒.๕ แสดงผลการดำเนินการจัดที่ดินและมอบสิทธิการใช้ประโยชน์ที่เกษตรกรรมในที่ดินของรัฐ จังหวัดเลย (ผลการจัดที่ดินสะสม)

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่	ผลการจัดที่ดินสะสม (ผ่าน คปจ. และ มอบ ส.ป.ก.๔-๐๑)		
				ราย	แปลง	ไร่
เลย	๑๔	๗๓	๕๕๔	๕๔,๘๗๕	๗๓,๔๐๖	๑,๐๐๖,๓๗๔

ที่มา : สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเลย, ข้อมูล ณ วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๘

หมายเหตุ : ผ่าน คปจ. หมายถึง ผ่านการอนุญาตจากคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

ตารางที่ ๒.๖ แสดงผลการดำเนินการจัดที่ดินและมอบสิทธิการใช้ประโยชน์ที่เกษตรกรรมในที่ดินของรัฐจังหวัดเลย (การเพิกถอน ส.ป.ก.๔-๐๑)

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่	การเพิกถอน ส.ป.ก.๔-๐๑		
				ราย	แปลง	ไร่
เลย	๑๑	๓๒	๕๑	๘๗	๙๑	๑,๗๖๑

ที่มา : สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเลย, ข้อมูล ณ วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๘

๒.๔ แหล่งน้ำที่สำคัญ

จังหวัดเลยมีแม่น้ำและแหล่งน้ำตามธรรมชาติที่มีความสำคัญ ๔ สาย ดังนี้

๒.๔.๑ แม่น้ำโขง เป็นแม่น้ำนานาชาติที่เกิดจากเทือกเขาสูงในประเทศทิเบตเป็นแนวเส้นกั้นพรมแดนระหว่างจังหวัดเลย และสปป.ลาว ตรงบริเวณอำเภอเชียงคานและอำเภอปากชม ซึ่งนำมาใช้ประโยชน์ในด้านการเกษตรกรรมได้น้อยมาก และเป็นแหล่งประมงน้ำจืดได้บ้างเล็กน้อย

๒.๔.๒ แม่น้ำเหือง เป็นแม่น้ำที่เกิดจากเทือกเขาในเขต สปป.ลาว เป็นแนวเส้นกั้นเขตแดนอำเภอนาแห้ว อำเภอด่านซ้าย อำเภอภูเรือ และอำเภอท่าลี่ จังหวัดเลยกับเมืองบ่อเตน และเมืองแก่นท้าว ของ สปป.ลาว แล้วไหลลงสู่แม่น้ำโขงที่บ้านท่าดีหมี อำเภอเชียงคาน มีความยาว ๕๐ กิโลเมตร ส่วนใหญ่จะใช้ในการอุปโภค สำหรับชีวิตประจำวันของประชาชนตามริมลำน้ำ เท่านั้น

๒.๔.๓ แม่น้ำเลย เป็นแหล่งน้ำที่เกิดจากเทือกเขาสูงภูหลวง ซึ่งในตอนต้นลำน้ำ ชาวบ้านเรียกว่า “เลยวังไสย์” เพราะน้ำใสสะอาดมากไหลจากทางทิศตะวันตกไปสู่ทิศตะวันออกเฉียงเหนือโดยผ่านอำเภอภูหลวง วังสะพุง และอำเภอเมืองเลย แล้วไหลลงสู่ลำน้ำโขงที่อำเภอเชียงคานมีความยาวประมาณ ๑๒๐ กิโลเมตร ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ราบลุ่มใช้เป็นพื้นที่เพาะปลูกพืชสำคัญ ๆ ของจังหวัดเลย

๒.๔.๔ แม่น้ำหมาน เป็นแม่น้ำที่เกิดจากเทือกเขาภูหลวงด้านตะวันตกไหลผ่านอำเภอเมืองเลย มีโครงการชลประทานสำหรับเก็บกักน้ำไว้ใช้ในการเพาะปลูกในเขตพื้นที่อำเภอเมืองและอำเภอวังสะพุง มีความยาวประมาณ ๓๕ กิโลเมตร

๒.๕ ข้อมูลด้านชลประทาน

จังหวัดเลย มีพื้นที่ทำการเกษตรเพาะปลูกพืช ๒,๓๓๘,๙๘๒ ไร่ ได้รับการพัฒนาเป็นพื้นที่ได้รับประโยชน์จากแหล่งน้ำแล้วในเขตพื้นที่ของโครงการชลประทานขนาดกลาง ขนาดเล็ก และสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า รวมพื้นที่จำนวน ๑๕๐,๓๓๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖.๔๓ ของพื้นที่การเกษตรทั้งหมด ที่เหลือเป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน จำนวน ๒,๑๘๘,๖๕๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๕๗ ของพื้นที่การเกษตรทั้งหมด มีแหล่งน้ำที่กรมชลประทานดำเนินการ ๓๘๐ แห่ง เกือบกักน้ำได้ ๑๗๑.๑๕ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๔.๕๖ ของปริมาณน้ำท่าจังหวัดเลย (น้ำท่า คือ น้ำที่ไหลในลำน้ำต่าง ๆ ในฝนปีปกติจะมีทั้งหมด ๓,๗๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี) แยกเป็นพื้นที่ต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ ๒.๗ แสดงประเภทของแหล่งน้ำ ปี ๒๕๖๗

ลำดับที่	ประเภทของแหล่งน้ำ	จำนวน (แห่ง)	เก็บกักน้ำได้ (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ได้รับประโยชน์จากแหล่งน้ำ (ไร่)		
				พื้นที่ชลประทาน	พื้นที่รับประโยชน์	รวม
๑	โครงการชลประทานขนาดกลาง	๑๗	๑๒๓.๕๕๒	๒๒,๖๘๕	๓๗,๐๖๒	๕๙,๗๔๗
๒	โครงการชลประทานขนาดเล็ก	๒๙๕	๔๗.๕๙๘	๑๙,๒๙๓	๑๕๓,๒๖๐	๑๗๒,๕๕๓
๓	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า	๖๘	๐	๑๐๘,๐๕๓	๐	๑๐๘,๐๕๓
รวม		๓๘๐	๑๗๑.๑๕๐	๑๕๐,๓๓๑	๑๙๐,๓๒๒	๓๔๐,๖๕๓

ที่มา : โครงการชลประทานเลย, ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๗

ตารางที่ ๒.๘ แสดงข้อมูลลุ่มน้ำและพื้นที่การเกษตรในเขตจังหวัดเลย

ลำดับที่	ลุ่มน้ำหลัก	ลุ่มน้ำสาขา	ปริมาณน้ำท่าต่อปี (ล้าน ลบ.ม.)	แหล่งเก็บกักน้ำปัจจุบัน			จำแนกพื้นที่การเกษตร (ไร่)		
				จำนวน (แห่ง)	เก็บกักได้ (ล้านลบ.ม.)	ร้อยละเก็บกักได้ต่อน้ำท่า	พื้นที่การเกษตร	พื้นที่ในเขตชล. (มีระบบส่งน้ำ)	ร้อยละพื้นที่ชล.ต่อ กษ.
๑	แม่น้ำโขง	น้ำโขงส่วนที่ ๓	๒๑๖.๓๕	๒๔	๕.๗๐๔	๒.๖๔	๔๘,๗๕๒	๓,๑๔๗	๖.๔๖
๒	"	ห้วยน้ำหมัน	๓๕๑.๔๑	๑๕	๑๐.๔๖	๒.๙๘	๖๑,๖๔๔	๓,๔๖๑	๕.๖๑
๓	"	ห้วยน้ำสาน	๓๑๓.๖๒	๙	๑.๒๑๗	๐.๓๙	๑๑๙,๙๑๔	๑,๐๐๐	๐.๘๓
๔	"	น้ำโขงส่วนที่ ๔	๑๘๒.๒๕	๓๕	๒.๘๖๑	๑.๕๗	๘๔,๘๐๐	๒๐,๔๓๐	๒๕.๕๗
๕	"	น้ำเลย+น้ำปวน	๑,๓๘๖.๓๔	๑๘๔	๘๕.๒๐๙	๖.๑๕	๑,๓๗๗,๐๔๑	๗๑,๑๑๗	๕.๘๒
๖	"	น้ำโขงส่วนที่ ๕	๗๒๐.๐๐	๔๐	๔.๖๔๕	๐.๖๕	๒๗๕,๗๐๘	๙,๗๓๐	๔.๘๒
๗	"	ห้วยน้ำโมง	๓๕.๒๖	๐	๐	๐.๐๐	๑๑,๐๒๗	๐	๐.๐๐
๘	แม่น้ำชี	ห้วยพะเนียง	๕๔.๙๓	๙	๒๙.๙๑	๕๔.๔๕	๑๒๑,๗๒๑	๑๐,๙๒๗	๘.๙๘
๙	"	ห้วยน้ำพวย	๑๐๔.๕๕	๑๙	๑.๐๖๗	๑.๐๒	๒๕๖,๖๓๔	๓,๔๐๐	๑.๓๒
๑๐	"	น้ำพองตอนบน	๒๐๖.๕๗	๑๓	๕.๒๔	๒.๕๔	๒๓๔,๑๓๐	๕,๔๒๔	๒.๓๒
๑๑	แม่น้ำป่าสัก	ห้วยน้ำพุ	๓๓.๐๕	๐	๐	๐.๐๐	๗,๙๑๖	๐	๐.๐๐
๑๒	"	ป่าสักตอนบน	๑๔๕.๗๕	๐	๐	๐.๐๐	๑๔,๘๓๐	๐	๐.๐๐
รวม			๓,๗๕๐	๓๔๘	๑๔๖.๓๑	๓.๙๐	๒,๖๑๔,๑๑๗	๑๒๘,๖๓๖	๕.๔๕

ที่มา : โครงการชลประทานเลย

หมายเหตุ :

๑. เฉพาะที่ดำเนินการโดยกรมชลประทาน (พื้นที่ชลประทาน คือ พื้นที่โครงการขนาดกลาง ขนาดเล็ก และสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าที่มีระบบส่งน้ำโดยตรง)

๒. น้ำท่า คือ น้ำฝนที่เหลือจากการซึมลงดิน ซึ่งไหลไปบนผิวดินลงสู่ลำน้ำต่าง ๆ (คำนวณจากน้ำฝนเฉลี่ย ๓๐ ปี)

๓. รายงานแผนพัฒนาพัฒนาชลประทานระดับจังหวัด สำนักบริหารโครงการ กรมชลประทาน กันยายน ๒๕๕๔

๔. รายงานการศึกษาโครงข่ายน้ำจังหวัดเลย WATER GRID โครงการชลประทานเลย กรกฎาคม ๒๕๕๓

ตารางที่ ๒.๙ แสดงความต้องการใช้น้ำในปัจจุบัน

ลำดับ ที่	ลุ่มน้ำหลัก	ลุ่มน้ำสาขา	ความต้องการใช้น้ำในปัจจุบัน (ล้าน ลบ.ม.)				
			การเกษตร	อุปโภค - บริโภค	อุตสาหกรรม	ระบบนิเวศ	รวม
๑	แม่น้ำโขง	น้ำโขงส่วนที่ ๓	๘.๑๒๗	๐.๘๘๓	๐	๑.๗๔๓	๑๐.๗๕๔
๒	"	ห้วยน้ำหมัน	๑๗.๕๙๔	๑.๙๑๘	๐	๓.๑๐๙	๒๒.๖๒๑
๓	"	ห้วยน้ำสาน	๒๖.๖๓๑	๒.๐๙๗	๐	๓.๐๒๓	๓๑.๗๕๑
๔	"	น้ำโขงส่วนที่ ๔	๑๙.๓๕๑	๒.๓๖๘	๑.๑๘๔๑	๒.๘๖๔	๒๕.๗๖๗
๕	"	น้ำเลย + น้ำปวน	๔๘๖.๗๖๗	๒๔.๙๙๒	๑๒.๔๖๑	๑๓.๖๓๖	๕๓๗.๘๕๗
๖	"	น้ำโขงส่วนที่ ๕	๔๕.๓๕๕	๖.๕๖๔	๓.๒๘๒๒	๗.๗๓๔	๖๒.๙๓๖
๗	"	ห้วยน้ำโมง	๒.๐๘๓	๐.๔๓๖	๐	๐.๕๑๔	๓.๐๓๓
๘	แม่น้ำชี	ห้วยพะเนียง	๑๖.๖๓๒	๐.๖๘๐	๐.๓๔	๐.๘๑๖	๑๘.๔๖๘
๙	"	ห้วยน้ำพวย	๑๔๘.๒๐๖	๓.๖๐๖	๑.๘๐๓๒	๑.๘๐๗	๑๕๕.๔๒๒
๑๐	"	น้ำพองตอนบน	๑๓๖.๔๔๔	๒.๓๘๘	๑.๑๙๓๙	๒.๗๓๓	๑๔๒.๗๕๙
๑๑	แม่น้ำป่าสัก	ห้วยน้ำพุ	๑.๕๓๙	๐.๒๓๑	๐	๐.๔๔๔	๒.๒๑๔
๑๒	"	ป่าสักตอนบน	๓.๐๑๔	๐.๘๓๗	๐	๑.๖๐๙	๕.๔๕๙
รวม			๙๑๑.๗๔	๔๖.๙๓	๒๐.๒๖	๔๐.๐๓	๑,๐๑๘.๙๗

ที่มา : โครงการชลประทานเลย

ตารางที่ ๒.๑๐ แสดงอัตราความต้องการน้ำชลประทาน (เฉพาะที่ใช้เสริมน้ำฝน)

ลำดับที่	กิจกรรมเกษตร	ฤดูฝน		ฤดูแล้ง		รวมทั้งปี	
		มม.	ลบ.ม./ไร่	มม.	ลบ.ม./ไร่	มม.	ลบ.ม./ไร่
๑	นาข้าว	๓๔๑.๒๐	๕๔๕.๙๓	๘๘๓.๗๓	๑,๔๑๔	๑,๒๒๔.๙๓	๑,๙๕๙.๙๓
๒	พืชไร่ - ผัก	๐.๐๐	๐.๐๐	๓๑๐.๕๐	๔๙๗	๓๑๐.๕๐	๔๙๗
๓	ไม้ผล - ไม้ยืนต้น	๐.๐๐	๐.๐๐	๓๓๙.๓๖	๕๕๓	๓๓๙.๓๖	๕๕๓
๔	บ่อปลา	๓๔.๗๓	๕๕.๕๗	๖๘๐.๕๖	๑,๐๘๙	๗๑๕.๒๙	๑,๑๔๔.๕๗
๕	อ้อย	๑๔๗.๖๒	๒๓๖.๑๙	๓๕๗.๗๔	๕๗๒	๕๐๕.๓๖	๘๐๘.๑๙
รวม		๕๒๓.๕๕	๘๓๗.๖๙	๒,๕๗๑.๘๙	๔,๑๑๕	๓,๐๙๕.๔๔	๔,๙๕๒.๖๙

ที่มา : โครงการชลประทานเลย

หมายเหตุ

๑. ความต้องการใช้น้ำ คือ เฉพาะน้ำที่ต้องจัดหามาใช้เสริมจากน้ำฝน ทั้งในฤดูฝนทั้งช่วงและฤดูแล้ง
๒. อัตราการใช้น้ำอุปโภค-ประปา ๐.๒๐ ลบ.ม./คน/วัน
๓. อัตราการใช้น้ำอุตสาหกรรม ๕๐% ของน้ำอุปโภค (กำหนดเขตอุตสาหกรรมเฉพาะในกลุ่มน้ำพื้นที่ราบเท่านั้น)
๔. ประเมินปริมาณน้ำแต่ละลุ่มน้ำ เพื่อรักษาระบบนิเวศวิทยา ใช้ข้อมูลจากสถานีวัดน้ำแม่น้ำเลย KH๕๘A อำเภอเมืองเลย ในเดือนที่น้ำน้อยที่สุด คือ ๕๘๔ ลบ.ม./เดือน/พื้นที่ลุ่มน้ำ (ตร.กม.) ในฤดูแล้งเดือนพฤศจิกายน - เมษายน รวม ๖ เดือน

ตารางที่ ๒.๑๑ แสดงการใช้พื้นที่การเกษตรกรรมจังหวัดเลย

ชื่อลุ่มน้ำ ประธาน	ลุ่มน้ำสาขา	การใช้ที่ดินทางการเกษตร (ไร่)										
		ฤดูฝน		ฤดูแล้ง		รวมข้าว	รวมพืชไร่ พืชผัก	ไม้ผล- สวน	ไม้ยืนต้น	อ้อย	บ่อปลา	รวมเนื้อที่ทางการเกษตร
		ข้าว	พืชไร่-ผัก	ข้าว	พืชไร่-ผัก							
๑	๒	๕	๖	๗	๘	๙=๕+๗	๑๐=๖+๘	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕=๕+๖+๑๑+๑๒+๑๓+๑๔
แม่น้ำโขง	๑. แม่น้ำโขงส่วนที่ ๓	๗,๑๕๔	๓๔,๖๒๕		๕๑๙	๗,๑๕๔	๓๕,๑๔๔	๖,๖๗๗	-	-	๒๙๕	๔๘,๗๕๒
	๒. แม่น้ำหมัน	๑๘,๒๕๗	๓๑,๔๖๑		๑,๐๗๑	๑๘,๒๕๗	๓๒,๕๓๒	๑๐,๗๗๓	๑๒๓	-	๑,๐๓๐	๖๑,๖๔๔
	๓. แม่น้ำสาน	๘,๖๒๙	๗๓,๓๖๙		๑,๙๐๗	๘,๖๒๙	๗๕,๒๗๖	๓๖,๘๘๗	๓๘๘	-	๖๔๑	๑๑๙,๙๑๔
	๔. แม่น้ำโขงส่วนที่ ๔	๒๐,๗๓๘	๕๑,๔๗๗		๑,๐๖๒	๒๐,๗๓๘	๕๒,๕๓๙	๑๑,๓๖๒	๑๑๑	-	๑,๑๑๒	๘๔,๘๐๐
	๕. แม่น้ำเลย	๒๖๓,๖๘๑	๖๑๕,๘๑๖	๒,๔๕๐	๓๗,๐๗๖	๒๖๖,๑๓๑	๖๕๒,๘๙๒	๒๒๔,๑๑๖	๙๕,๘๘๕	๑๖๖,๗๕๕	๑๐,๗๘๙	๑,๓๗๗,๐๔๑
	๖. แม่น้ำโขงส่วนที่ ๕	๑๖,๖๘๐	๑๙๗,๐๖๑		๒,๙๑๑	๑๖,๖๘๐	๑๙๙,๙๗๒	๕๐,๔๐๘	๙,๖๓๖	-	๑,๙๒๓	๒๗๕,๗๐๘
	๗. แม่น้ำโหมง	๑,๐๙๕	๗,๔๒๔		๒๓๑	๑,๐๙๕	๗,๖๕๕	๑,๔๙๕	๙๙๙	-	๑๔	๑๑,๐๒๗
แม่น้ำชี	๑. ลำพะเนียง	๑๕,๓๕๕	๙๔,๖๖๒	๑๖๕	๒,๓๐๗	๑๕,๕๒๐	๙๖,๙๖๙	๖,๙๖๖	๓,๘๘๓	-	๘๕๖	๑๒๑,๗๒๑
	๒. น้ำพวย	๔๘,๘๒๗	๕๔,๕๔๒		๓,๑๔๙	๔๘,๘๒๗	๕๗,๖๙๑	๑๖,๙๖๕	๓๖๒	๑๓๓,๙๗๒	๑,๙๖๗	๒๕๖,๖๓๔
	๓. ลำน้ำพองตอนบน	๑๙,๔๓๓	๒๖,๖๗๙	-	๑,๙๐๐	๑๙,๔๓๓	๒๘,๕๗๙	๑๐๓,๙๐๗	๓,๐๕๐	๗๗,๒๗๒	๓,๗๘๙	๒๓๔,๑๓๐
แม่น้ำป่าสัก	๑. ห้วยน้ำพุ	๑,๙๗๘	๕,๑๐๘	-	-	๑,๙๗๘	๕,๑๐๘	๘๑๗	-	-	๑๔	๗,๙๑๖
	๒. น้ำป่าสักตอนบน	๒,๕๖๘	๙,๓๐๐	-	-	๒,๕๖๘	๙,๓๐๐	๒,๙๕๖	-	-	๖	๑๔,๘๓๐
รวม		๔๒๔,๓๙๒	๑,๒๐๑,๕๒๔	๒,๖๑๕	๕๒,๑๓๓	๔๒๗,๐๐๗	๑,๒๕๓,๖๕๗	๔๗๓,๓๒๙	๑๑๔,๔๓๘	๓๗๗,๙๙๘	๒๒,๔๓๕	๒,๖๑๔,๑๑๗

ที่มา : โครงการชลประทานเลย

ตารางที่ ๒.๑๒ แสดงการใช้น้ำเพื่อการเกษตรกรรมจังหวัดเลย

ชื่อลุ่มน้ำ ประธาน	ลุ่มน้ำสาขา	การใช้น้ำเพื่อการเกษตรกรรม ปี ๒๕๖๓ (ล้าน ลบ.ม.)										
		ฤดูฝน		ฤดูแล้ง		รวมข้าว	รวมพืชไร่ พืชผัก	ไม้ผล - สวน	ไม้ยืนต้น	อ้อย	บ่อปลา	รวม
		ข้าว	พืชไร่-ผัก	ข้าว	พืชไร่-ผัก							
๑	๒	๕	๖	๗	๘	๙=๕+๗	๑๐=๖+๘	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕=๙+๑๐+๑๑+๑๒+๑๓+๑๔
แม่น้ำโขง	๑. แม่น้ำโขงส่วนที่ ๓	๓.๙๐๖	๐.๐๐๐	๐.๐๐๐	๐.๒๕๘	๓.๙๐๖	๐.๒๕๘	๓.๖๒๖	๐.๐๐๐	๐.๐๐๐	๐.๓๓๘	๘.๑๒๗
	๒. แม่น้ำหมัน	๙.๙๖๗	๐.๐๐๐	๐.๐๐๐	๐.๕๓๒	๙.๙๖๗	๐.๕๓๒	๕.๘๔๙	๐.๐๖๗	๐.๐๐๐	๑.๑๗๙	๑๗.๕๙๔
	๓. แม่น้ำสาน	๔.๗๑๑	๐.๐๐๐	๐.๐๐๐	๐.๙๔๗	๔.๗๑๑	๐.๙๔๗	๒๐.๐๒๙	๐.๒๑๑	๐.๐๐๐	๐.๗๓๓	๒๖.๖๓๑
	๔. แม่น้ำโขงส่วนที่ ๔	๑๑.๓๒๑	๐.๐๐๐	๐.๐๐๐	๐.๕๒๘	๑๑.๓๒๑	๐.๕๒๘	๖.๑๖๙	๐.๐๖๐	๐.๐๐๐	๑.๒๗๒	๑๙.๓๕๑
	๕. แม่น้ำเลย	๑๔๓.๙๕๑	๐.๐๐๐	๓.๔๖๔	๑๘.๔๑๙	๑๔๗.๔๑๕	๑๘.๔๑๙	๑๒๑.๖๘๙	๕๒.๐๖๓	๑๓๔.๘๓๓	๑๒.๓๔๘	๔๘๖.๗๖๗
	๖. แม่น้ำโขงส่วนที่ ๕	๙.๑๐๖	๐.๐๐๐	๐.๐๐๐	๑.๔๔๖	๙.๑๐๖	๑.๔๔๖	๒๗.๓๗๐	๕.๒๓๒	๐.๐๐๐	๒.๒๐๐	๔๕.๓๕๕
	๗. แม่น้ำโมง	๐.๕๙๘	๐.๐๐๐	๐.๐๐๐	๐.๑๑๕	๐.๕๙๘	๐.๑๑๕	๐.๘๑๒	๐.๕๔๓	๐.๐๐๐	๐.๐๑๖	๒.๐๘๓
แม่น้ำชี	๑. ลำพะเนียง	๘.๓๘๒	๐.๐๐๐	๐.๒๓๓	๑.๑๔๖	๘.๖๑๖	๑.๑๔๖	๓.๗๘๒	๒.๑๐๘	๐.๐๐๐	๐.๙๗๙	๑๖.๖๓๒
	๒. น้ำพวย	๒๖.๖๕๖	๐.๐๐๐	๐.๐๐๐	๑.๕๖๔	๒๖.๖๕๖	๑.๕๖๔	๙.๒๑๑	๐.๑๙๖	๑๐๘.๓๒๖	๒.๒๕๒	๑๔๘.๒๐๖
	๓. ลำน้ำพองตอนบน	๑๐.๖๐๙	๐.๐๐๐	๐.๐๐๐	๐.๙๔๔	๑๐.๖๐๙	๐.๙๔๔	๕๖.๔๑๙	๑.๖๕๖	๖๒.๔๘๐	๔.๓๓๖	๑๓๖.๔๔๔
แม่น้ำป่าสัก	๑. ห้วยน้ำพุ	๑.๐๘๐	๐.๐๐๐	๐.๐๐๐	๐.๐๐๐	๑.๐๘๐	๐.๐๐๐	๐.๔๔๓	๐.๐๐๐	๐.๐๐๐	๐.๐๑๖	๑.๕๓๙
	๒. น้ำป่าสักตอนบน	๑.๔๐๒	๐.๐๐๐	๐.๐๐๐	๐.๐๐๐	๑.๔๐๒	๐.๐๐๐	๑.๖๐๕	๐.๐๐๐	๐.๐๐๐	๐.๐๐๗	๓.๐๑๔
รวม		๒๓๑.๖๘๘	๐.๐๐๐	๓.๖๙๘	๒๕.๙๐๐	๒๓๕.๓๘๕	๒๕.๙๐๐	๒๕๗.๐๐๖	๖๒.๑๓๗	๓๐๕.๖๓๙	๒๕.๖๗๖	๙๑๑.๗๔๒

ที่มา : โครงการชลประทานเลย

ตารางที่ ๒.๑๓ แสดงความต้องการใช้น้ำด้านการอุปโภค - บริโภค

ลำดับ ที่	ชื่อลุ่มน้ำ	พื้นที่ลุ่มน้ำ (ไร่)	น้ำท่า (ล้าน ลบ.ม.)	ประชากร ปี ๒๕๖๓ (คน)	การใช้น้ำ (ล้าน ลบ.ม.)			
					๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖
๑	แม่น้ำโขงส่วนที่ ๓	๓๑๐,๙๓๗.๕๐	๒๓๗.๗๕	๑๒,๑๐๑	๐.๘๘๓	๐.๙๐๖	๐.๙๓๐	๐.๙๕๔
๒	ห้วยน้ำหมื่น	๕๕๔,๕๐๐.๐๐	๓๘๖.๑๖	๒๖,๒๘๐	๑.๙๑๘	๑.๙๖๘	๒.๐๑๙	๒.๐๗๒
๓	ห้วยน้ำสาน	๕๓๙,๒๕๐.๐๐	๓๔๔.๖๔	๒๘,๗๓๒	๒.๐๙๗	๒.๑๕๒	๒.๒๐๘	๒.๒๖๕
๔	แม่น้ำโขงส่วนที่ ๔	๕๑๐,๘๑๒.๕๐	๒๐๐.๒๗	๓๒,๔๔๒	๒.๓๖๘	๒.๔๓๐	๒.๔๙๓	๒.๕๕๘
๕	แม่น้ำเลย+น้ำปวน	๒,๔๓๒,๒๕๐.๐๐	๑,๑๕๓.๓๑	๓๔๑,๔๐๐	๒๔.๙๒๒	๒๕.๕๗๐	๒๖.๒๓๕	๒๖.๙๑๗
๖	แม่น้ำโขงส่วนที่ ๕	๑,๓๗๙,๕๖๒.๕๐	๗๙๐.๖๗	๘๙,๙๒๒	๖.๕๖๔	๖.๗๓๕	๖.๙๑๐	๗.๐๙๐
๗	ห้วยน้ำโมง	๙๑,๖๘๑.๒๕	๓๘.๗๕	๕,๙๗๗	๐.๔๓๖	๐.๔๔๘	๐.๔๕๙	๐.๔๗๑
๘	ห้วยพะเนียง	๑๔๕,๔๗๕.๐๐	๖๐.๓๖	๙,๓๑๖	๐.๖๘๐	๐.๖๙๘	๐.๗๑๖	๐.๗๓๕
๙	ห้วยน้ำพวย	๓๒๒,๒๘๗.๕๐	๑๑๔.๘๙	๔๙,๔๐๔	๓.๖๐๖	๓.๗๐๐	๓.๗๙๖	๓.๘๙๕
๑๐	แม่น้ำพองตอนบน	๔๘๗,๔๓๑.๒๕	๒๒๗.๐๐	๓๒,๗๑๐	๒.๓๘๘	๒.๔๕๐	๒.๕๑๔	๒.๕๗๙
๑๑	ห้วยน้ำพุง	๗๙,๒๓๗.๕๐	๓๖.๓๒	๓,๑๖๖	๐.๒๓๑	๐.๒๓๗	๐.๒๔๓	๐.๒๕๐
๑๒	แม่น้ำป่าสัก ตอนบน	๒๘๖,๙๕๐.๐๐	๑๖๐.๑๗	๑๑,๔๖๐	๐.๘๓๗	๐.๘๕๘	๐.๘๘๑	๐.๙๐๔
รวม		๗,๑๔๐,๓๗๕	๓,๗๕๐	๖๔๒,๙๑๐	๔๖.๙๓๒	๔๘.๑๕๓	๔๙.๔๐๕	๕๐.๖๘๙

ที่มา : โครงการชลประทานเลย

หมายเหตุ : หลักการคำนวณ อัตราการขยายตัวของประชากร ร้อยละ ๐.๕๒ ต่อปี (ใช้เป็นการขยายตัวของน้ำอุปโภค ๐.๒ ลบ.ม./คน/วัน)

ตารางที่ ๒.๑๔ แสดงความต้องการใช้น้ำด้านอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว

ลำดับ ที่	ชื่อลุ่มน้ำ	พื้นที่ลุ่มน้ำ (ไร่)	น้ำท่า (ล้าน ลบ.ม.)	ประชากร ปี ๒๕๖๓ (คน)	การใช้น้ำ (ล้าน ลบ.ม.)			
					๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖
๑	แม่น้ำโขงส่วนที่ ๓	๓๑๐,๙๓๗.๕๐	๒๓๗.๗๕	๑๒,๑๐๑				
๒	ห้วยน้ำหมื่น	๕๕๔,๕๐๐.๐๐	๓๘๖.๑๖	๒๖,๒๘๐				
๓	ห้วยน้ำสาน	๕๓๙,๒๕๐.๐๐	๓๔๔.๖๔	๒๘,๗๓๒				
๔	แม่น้ำโขงส่วนที่ ๔	๕๑๐,๘๑๒.๕๐	๒๐๐.๒๗	๓๒,๔๔๒	๑.๑๘๔	๑.๒๑๕	๑.๒๔๗	๑.๒๗๙
๕	แม่น้ำเลย+น้ำปวน	๒,๔๓๒,๒๕๐.๐๐	๑,๑๕๓.๓๑	๓๔๑,๔๐๐	๑๒.๔๖๑	๑๒.๗๘๕	๑๓.๑๑๘	๑๓.๔๕๙
๖	แม่น้ำโขงส่วนที่ ๕	๑,๓๗๙,๕๖๒.๕๐	๗๙๐.๖๗	๘๙,๙๒๒	๓.๒๘๒	๓.๓๖๗	๓.๔๕๕	๓.๕๔๕
๗	ห้วยน้ำโมง	๙๑,๖๘๑.๒๕	๓๘.๗๕	๕,๙๗๗				
๘	ห้วยพะเนียง	๑๔๕,๔๗๕.๐๐	๖๐.๓๖	๙,๓๑๖	๐.๓๔๐	๐.๓๔๙	๐.๓๕๘	๐.๓๖๗
๙	ห้วยน้ำพวย	๓๒๒,๒๘๗.๕๐	๑๑๔.๘๙	๔๙,๔๐๔	๑.๘๐๓	๑.๘๕๐	๑.๘๙๘	๑.๙๔๘
๑๐	แม่น้ำพองตอนบน	๔๘๗,๔๓๑.๒๕	๒๒๗.๐๐	๓๒,๗๑๐	๑.๑๙๔	๑.๒๒๕	๑.๒๕๗	๑.๒๘๙
๑๑	ห้วยน้ำพุง	๗๙,๒๓๗.๕๐	๓๖.๓๒	๓,๑๖๖				
๑๒	แม่น้ำป่าสักตอนบน	๒๘๖,๙๕๐.๐๐	๑๖๐.๑๗	๑๑,๔๖๐				
รวม		๗,๑๔๐,๓๗๕	๓,๗๕๐	๖๔๒,๙๑๐	๒๐.๒๖๕	๒๐.๗๙๑	๒๑.๓๓๒	๒๑.๘๘๗

ที่มา : โครงการชลประทานเลย

หมายเหตุ : หลักการคำนวณ อัตราการขยายตัวของประชากร ร้อยละ ๐.๕๒ ต่อปี (ใช้เป็นการขยายตัวของน้ำ อุตสาหกรรม ๕๐% ของน้ำอุปโภค กำหนดเขตอุตสาหกรรมเฉพาะในลุ่มน้ำพื้นที่ราบเท่านั้น)

ตารางที่ ๒.๑๕ แสดงการรักษาระบบนิเวศวิทยา

ลำดับที่	ชื่อลุ่มน้ำ	พื้นที่ลุ่มน้ำ (ตร. ก.ม.)	น้ำท่า (ล้าน ลบ.ม.)	น้ำเพื่อรักษา ระบบนิเวศเฉพาะในหน้าแล้ง (ล้าน ลบ.ม. / ปี)
๑	แม่น้ำโขงส่วนที่ ๓	๔๙๗.๕๐	๒๓๗.๗๕	๑.๗๔๓
๒	ห้วยน้ำหมัน	๘๘๗.๒๐	๓๘๖.๑๖	๓.๑๐๙
๓	ห้วยน้ำสาน	๘๖๒.๘๐	๓๔๔.๖๔	๓.๐๒๓
๔	แม่น้ำโขงส่วนที่ ๔	๘๑๗.๓๐	๒๐๐.๒๗	๒.๘๖๔
๕	แม่น้ำเลย+น้ำปวน	๓,๘๙๑.๖๐	๑,๑๕๓.๓๑	๑๓.๖๓๖
๖	แม่น้ำโขงส่วนที่ ๕	๒,๒๐๗.๓๐	๗๙๐.๖๗	๗.๗๓๔
๗	ห้วยน้ำโมง	๑๔๖.๖๙	๓๘.๗๕	๐.๕๑๔
๘	ห้วยพะเนียง	๒๓๒.๗๖	๖๐.๓๖	๐.๘๑๖
๙	ห้วยน้ำพวย	๕๑๕.๖๖	๑๑๔.๘๙	๑.๘๐๗
๑๐	แม่น้ำพองตอนบน	๗๗๙.๘๙	๒๒๗.๐๐	๒.๗๓๓
๑๑	ห้วยน้ำพุ	๑๒๖.๗๘	๓๖.๓๒	๐.๔๔๔
๑๒	แม่น้ำป่าสักตอนบน	๔๕๙.๑๒	๑๖๐.๑๗	๑.๖๐๙
รวม		๑๑,๔๒๔.๖๐	๓,๗๕๐.๒๙	๔๐.๐๓๒

ที่มา : โครงการชลประทานเลย

หมายเหตุ :

หลักการประเมินปริมาณน้ำแต่ละลุ่มน้ำ เพื่อรักษาระบบนิเวศวิทยา ใช้ข้อมูลจากสถานีวัดน้ำแม่น้ำเลย KH๕๘A อ.เมืองเลย ในเดือนที่มีน้ำน้อยที่สุด คือ ๕๘๔ ลูกบาศก์เมตร/เดือน/ตารางกิโลเมตร

โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ๒๕๔๘-๒๕๖๗ ดำเนินการในพื้นที่ ๑๔ อำเภอ โดยสถานีพัฒนาที่ดินเลย รวม ๑๕,๒๖๕ บ่อ รายละเอียดแสดงดังตาราง

ตารางที่ ๒.๑๖ แสดงผลการขุดสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ปี ๒๕๔๘-๒๕๖๗ แยกรายอำเภอ

ลำดับ ที่	อำเภอ	๒๕๔๘- ๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	รวม (บ่อ)
๑	หนองหิน	๓๔๐	๔๐	๒๘	๐	๓๕	๔๐	๗๐	๒๑	๓๕	๖๐๙
๒	เอราวัณ	๔๑๒	๔๐	๑๒	๕	๒๓	๔๒	๕๒	๓๘	๒๖	๖๕๐
๓	เชียงคาน	๖๑๔	๘๕	๙๐	๑๑๗	๖๗	๑๘๓	๑๔๐	๑๕๑	๙๙	๑,๕๕๖
๔	ด่านซ้าย	๖๕๕	๒๐	๐	๓๘	๔๕	๒๑	๕๘	๒๑	๔๒	๙๐๐
๕	ท่าลี่	๓๘๖	๓๐	๘๕	๒๒	๑๙	๕๒	๓๙	๑๑๐	๖๒	๘๐๕
๖	นาด้วง	๓๕๔	๒๐	๗๕	๑๘	๒๒	๖๘	๐	๘๓	๒๑	๖๖๑
๗	นาแห้ว	๑๗๐	๐	๐	๓๐	๐	๑๓๐	๖๕	๑๒๗	๘๑	๖๐๓
๘	ปากชม	๕๑๙	๒๐	๕๐	๘๖	๑๘๓	๑๔๗	๑๒๘	๙๘	๔๖	๑,๒๗๗
๙	ผาขาว	๓๙๗	๔๐	๕๘	๐	๒๕	๙๑	๘๕	๗๘	๔๙	๘๒๓

ลำดับ ที่	อำเภอ	๒๕๔๘- ๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	รวม (บ่อ)
๑๐	ภูกระดึง	๓๙๙	๐	๓๙	๓๐	๑๐	๗๘	๗๗	๕๘	๓๑	๗๒๒
๑๑	ภูเรือ	๓๖๑	๐	๐	๐	๐	๒๓	๑๐๐	๒๙	๐	๕๑๓
๑๒	ภูหลวง	๓๘๓	๔๐	๑๒๕	๗๓	๐	๕๓	๘๓	๘๑	๕๐	๘๘๘
๑๓	เมืองเลย	๑,๕๐๑	๖๖	๑๐๕	๑๒๒	๔๑	๑๓๖	๑๖๒	๑๓๕	๑๐๖	๒,๓๗๔
๑๔	วังสะพุง	๑,๙๓๕	๙๙	๑๓๓	๕๐	๑๑๐	๑๑๖	๑๒๑	๒๐๔	๑๒๖	๒,๘๙๔
รวมทั้งปี		๘,๔๒๖	๕๐๐	๘๐๐	๕๙๑	๕๘๐	๑,๑๘๐	๑,๑๘๐	๑,๒๓๔	๗๗๔	๑๕,๒๖๕

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินเลย, ข้อมูล ณ วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๗

๒.๖ การปกครองและประชากร

จังหวัดเลย แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๔ อำเภอ จำนวน ๙๐ ตำบล ๙๒๐ หมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๒ แห่ง เทศบาลตำบล ๒๗ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล ๗๑ แห่ง จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๒๔๐,๓๘๒ ครัวเรือน จำนวนประชากร ๖๓๒,๑๘๗ คน แบ่งออกเป็นชาย ๓๑๕,๘๗๑ คน และหญิง ๓๑๖,๓๑๖ คน แบ่งการปกครองเป็น ๑๔ อำเภอ ดังนี้

๑. อำเภอเมืองเลย

๒. อำเภอวังสะพุง	ห่างจากตัวจังหวัดเลย	๒๒	กิโลเมตร
๓. อำเภอนาดูน	ห่างจากตัวจังหวัดเลย	๓๗	กิโลเมตร
๔. อำเภอเอราวัณ	ห่างจากตัวจังหวัดเลย	๔๒	กิโลเมตร
๕. อำเภอท่าลี่	ห่างจากตัวจังหวัดเลย	๔๖	กิโลเมตร
๖. อำเภอหนองหิน	ห่างจากตัวจังหวัดเลย	๔๗	กิโลเมตร
๗. อำเภอเชียงคาน	ห่างจากตัวจังหวัดเลย	๔๘	กิโลเมตร
๘. อำเภอภูเรือ	ห่างจากตัวจังหวัดเลย	๔๙	กิโลเมตร
๙. อำเภอภูหลวง	ห่างจากตัวจังหวัดเลย	๕๐	กิโลเมตร
๑๐. อำเภอผาขาว	ห่างจากตัวจังหวัดเลย	๖๓	กิโลเมตร
๑๑. อำเภอภูกระดึง	ห่างจากตัวจังหวัดเลย	๗๔	กิโลเมตร
๑๒. อำเภอด่านซ้าย	ห่างจากตัวจังหวัดเลย	๘๒	กิโลเมตร
๑๓. อำเภอปากชม	ห่างจากตัวจังหวัดเลย	๙๒	กิโลเมตร
๑๔. อำเภอนาแห้ว	ห่างจากตัวจังหวัดเลย	๑๑๗	กิโลเมตร

ตารางที่ ๒.๑๗ แสดงลักษณะการแบ่งหน่วยการปกครองจังหวัดเลย และจำนวนประชากร

ลำดับ ที่	อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ตั้งเมื่อ พ.ศ.	จำนวน					
				ตำบล	หมู่บ้าน	ทม./ทต.	อบต.	ประชากร	บ้าน (หลัง)
๑	เมืองเลย	๑,๔๘๐.๔๙๒	๒๔๔๐	๑๔	๑๓๕	๖	๙	๑๒๒,๗๓๑	๕๔,๕๕๖
๒	วังสะพุง	๑,๑๖๖.๓๕๐	๒๔๔๑	๑๐	๑๔๕	๓	๘	๑๐๙,๕๑๐	๔๐,๖๗๕
๓	เชียงคาน	๖๘๓.๐๐๐	๒๔๓๒	๖	๔๑	๑	๕	๖๐,๐๒๘	๒๓,๕๙๒
๔	ท่าลี่	๘๖๗.๐๐๐	๒๔๕๒	๘	๘๒	๓	๖	๒๗,๔๑๖	๑๑,๒๗๙
๕	ด่านซ้าย	๑,๗๓๑.๙๓๐	๒๔๕๐	๑๐	๑๐๐	๒	๙	๕๑,๓๔๙	๑๙,๐๐๗
๖	ภูกระดึง	๘๔๒.๐๐๐	๒๕๐๖	๔	๕๔	๑	๔	๓๔,๐๘๘	๑๒,๑๐๗
๗	ปากชม	๙๕๖.๕๐๐	๒๕๑๔	๖	๕๐	๓	๕	๔๒,๐๒๕	๑๕,๑๖๗
๘	ภูเรือ	๘๘๐.๐๔๐	๒๕๑๗	๖	๔๗	๒	๕	๒๒,๔๑๖	๙,๓๔๐
๙	นาแห้ว	๖๒๗.๕๐๐	๒๕๑๙	๕	๓๔	๑	๔	๑๑,๖๘๖	๔,๒๒๐
๑๐	นาด้วง	๕๙๐.๐๐๐	๒๕๒๐	๔	๔๑	๒	๓	๒๖,๐๓๗	๙,๓๔๘
๑๑	ภูหลวง	๕๙๔.๘๐๐	๒๕๓๕	๕	๔๖	-	๕	๒๔,๗๙๘	๘,๑๔๗
๑๒	ผาขาว	๔๖๓.๐๐๐	๒๕๓๖	๕	๖๔	๒	๓	๔๑,๕๗๙	๑๒,๔๓๑
๑๓	เอราวัณ	๒๔๐.๐๐๐	๒๕๓๘	๔	๔๗	๒	๒	๓๓,๖๕๒	๑๑,๙๒๖
๑๔	หนองหิน	๓๐๒.๐๐๐	๒๕๔๐	๓	๓๔	๑	๓	๒๔,๘๗๒	๘,๕๙๗
รวม		๑๑,๔๒๔,๖๑๒		๙๐	๙๒๐	๒๙	๗๑	๖๓๒,๑๘๗	๒๔๐,๓๘๒

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดเลย, ข้อมูลสถิติ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๗

๒.๗ สภาพสังคม วัฒนธรรม และประเพณี

จังหวัดเลย มีวัฒนธรรมและประเพณีที่หลากหลายและน่าสนใจ ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลจาก ความเชื่อทางศาสนาและวิถีชีวิตของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและวิถีชีวิตชาวไทเลยเอง โดยมีประเพณีสำคัญ และงานเทศกาลประจำปีที่สำคัญได้แก่ เช่น

๑) งานกาชาดดอกฝ้ายบาน สืบสานวัฒนธรรมไทย เป็นงานประจำปีของจังหวัดเลย โดยจัดขึ้น ณ บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัดเลย ในช่วงต้นกุมภาพันธ์ของทุกปี โดยมีการแสดงนิทรรศการจากหน่วยงานต่าง ๆ การออกร้านกาชาด การประกวดผลผลิตทางการเกษตร การแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นเมือง และการจำหน่ายสินค้าต่าง ๆ

๒) งานประเพณีสงกรานต์และแห่ต้นดอกไม้ จัดขึ้น ณ วัดโพธิ์ชัย ตำบลแสงภา อำเภอนาแห้ว และตำบลอฮี อำเภอท่าลี่ ในช่วงเดือนเมษายนของทุกปี โดยชาวบ้านจะร่วมกันประดิษฐ์ต้นดอกไม้ขนาดใหญ่ ที่ประดับประดาด้วยดอกไม้บานชนิด แล้วนำไปแห่รอบวัดเพื่อถวายเป็นพุทธบูชา และเป็นการแสดงความสามัคคี

๓) งานนมัสการพระธาตุศรีสองรัก งานสมโภชและนมัสการพระธาตุศรีสองรัก ที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีที่อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ งานนี้มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และ วัฒนธรรม เป็นการแสดงถึงความสัมพันธ์อันดีและความเป็นสัจจะระหว่างไทยและลาว มีกิจกรรมสำคัญต่าง ๆ เช่น พิธีล้างพระธาตุและคารวะธาตุ พิธีแห่น้ำสงพระราชนาน พิธีถวายต้นผึ้ง เป็นต้น

๔) การละเล่นผีขนน้ำ เป็นประเพณีและงานบุญเดือนหกของชาวบ้านนาข้าว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย โดยมีลักษณะเป็นการแห่ขบวนผีขนน้ำที่แต่งกายคล้ายวัวควาย เพื่อเป็นการแสดงความเคารพและตอบแทน บุญคุณผีบรรพบุรุษและผีเจ้าปู่ที่ปกป้องคุ้มครองให้ชาวบ้านอยู่เย็นเป็นสุขและมีฝนตกต้องตามฤดูกาล ในช่วง เดือนพฤษภาคมของทุกปี

๕) งานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน เป็นงานประจำปีที่ยิ่งใหญ่ของอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ซึ่งจัดขึ้นในช่วงเดือนมิถุนายนถึงกรกฎาคมของทุกปี โดยมีจุดเด่น คือ การละเล่นผีตาโขน ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ภายในงานเป็นการร่วมงานบุญหลายอย่างเข้าด้วยกัน ได้แก่ งานบุญหลวง (บุญพระเวส), งานบุญบั้งไฟ และงานบุญซำฮะ

๖) งานเทศกาลออกพรรษา เป็นงานประเพณีที่ยิ่งใหญ่และสำคัญของอำเภอเชียงคาน โดยจัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในช่วงวันออกพรรษา มีการจัดขบวนแห่ที่ยิ่งใหญ่ตระการตา ซึ่งประกอบด้วยขบวนปราสาทผึ้ง ขบวนผีขนน้ำ ขบวนโพน และขบวนนางรำจากทุกคุ้มวัด นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมอื่น ๆ อีกมากมาย เช่น การทำบุญ ตักบาตรเทโว พิธีกรรมผาสาทลอยเคราะห์ การไหลเรือไฟ และการแข่งขันเรือยาว

๗) งานฤดูหนาว งานประจำปีที่ยิ่งใหญ่ที่อำเภอสว่างซาว จังหวัดเลย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและกระตุ้นเศรษฐกิจของอำเภอ งานนี้มักจัดในช่วงเดือนธันวาคม ฤดูหนาวของทุกปี และมีการออกร้านจำหน่ายสินค้า OTOP ผลิตภัณฑ์ชุมชน การแสดงทางวัฒนธรรม การละเล่นพื้นบ้าน และการประกวดต่าง ๆ

๘) งานแสดงไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาว จัดขึ้น ณ ที่ว่าการอำเภอภูเรือ มีการแสดงพันธุ์ไม้เมืองหนาว ในระหว่างช่วงปลายธันวาคม - ต้นมกราคมของทุกปี ภายในงานจะมีการออกร้านแสดงไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาว การประกวดไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาว งานราตรีแม่คะนิง และลีลาศโต้ลมหนาว

ภาพที่ ๒.๖ แสดงภาพงานประเพณีสำคัญของจังหวัดเลย ผีตาโขน ผีขนน้ำ และต้นดอกไม้ ตามลำดับ

๒.๘ โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๒.๘.๑ การคมนาคมขนส่ง

๑) **แขวงทางหลวงเลยที่ ๑** มีหมวดทางหลวงจำนวน ๖ หมวดทางหลวง รับผิดชอบ ๑๗ สายทาง ๒๔ ตอนควบคุม รวมความยาว ๖๑๐.๖๖๖ กิโลเมตร แยกเป็น ๒ ช่องจราจร จำนวน ๔๘๗.๘๓๘ กิโลเมตร แยกเป็น ๔ ช่องจราจร จำนวน ๑๑๕.๖๓๓ กิโลเมตร เป็น ๕ ช่องจราจร จำนวน ๐.๖๐๐ กิโลเมตร เป็น ๖ ช่องจราจร จำนวน ๕.๘๖๕ กิโลเมตร และ ๘ ช่องจราจร จำนวน ๑.๐๓๐ กิโลเมตร ทางจักรยาน จำนวน ๒๗.๒๐๐ กิโลเมตร

มีทางสายหลัก จำนวน ๔ สายทาง ดังนี้

๑. ทล.๒๑ ตอนภูสวรรค์ - เลย ระหว่าง กม.๓๙๒+๘๗๔ - กม.๔๑๒ + ๘๗๔ ระยะทาง ๒๐.๐๐ กม.
๒. ทล.๒๐๑ ตอนผานกเค้า - เชียงคาน ระหว่าง กม.๒๖๖+๔๕๖ - กม.๓๙๕+๑๔๙ ระยะทาง ๑๒๘.๗๔๓ กม.
๓. ทล.๒๑๐ ตอนวังสำราญ - วังสะพุง ระหว่าง กม.๙๔+๐๔๘ - กม.๑๑๘+๙๐๘ ระยะทาง ๒๔.๘๖ กม.
๔. ทล.๒๑๑ ห้วยเชียงคา - เชียงคาน ระหว่าง กม.๑๑๒+๐๐๐ - กม.๑๘๔+๓๖๐ ระยะทาง ๗๓.๓๖ กม.

๒) **แขวงทางหลวงเลยที่ ๒ (ด่านซ้าย)** มีจำนวนหมวดทางหลวง ควบคุมในพื้นที่ ๖ อำเภอ รับผิดชอบ ๑๕ สายทาง ความยาว ๕๒๕.๘๕๔ กิโลเมตร โดยแยกรายละเอียด ดังนี้

๑. ๒ ช่องจราจร	จำนวน ๔๙๕.๗๙๒ กิโลเมตร
๒. ๓ ช่องจราจร	จำนวน ๑๐.๗๒๙ กิโลเมตร
๓. ๔ ช่องจราจร	จำนวน ๑๖.๗๐๐ กิโลเมตร
๔. ๖ ช่องจราจร	จำนวน ๒.๗๓๖ กิโลเมตร

๓) สำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดเลย รับผิดชอบทางหลวงชนบท ๒๖ สายทาง ความยาว ๕๓๘.๗๙๙ กิโลเมตร แยกเป็นทางลาดยาง ๕๓๔.๒๗๔ กิโลเมตร เป็นทางคอนกรีต ๔.๕๒๕ กิโลเมตร

ตารางที่ ๒.๑๘ แสดงเส้นทางเดินรถของจังหวัดเลย

จังหวัด	เส้นทาง	ระยะทาง (กิโลเมตร)
เลย - อุดรธานี	ทางหลวงหมายเลข ๒๐๑ และ ๒๑๐ (ถนนสายเลย-วังสะพุง-อุดรธานี)	๑๕๐
เลย - ขอนแก่น	ทางหลวงหมายเลข ๒๐๑ และ ๑๒ (ถนนสายเลย-ชุมแพ-ขอนแก่น)	๒๐๖
เลย - เพชรบูรณ์	ทางหลวงหมายเลข ๒๐๓ และ ๒๑ (ถนนสายเลย-ด่านซ้าย-หล่มสัก-เพชรบูรณ์)	๑๙๙
เลย - พิษณุโลก	ทางหลวงหมายเลข ๒๐๓ และ ๑๒ (ถนนสายเลย-ด่านซ้าย-หล่มสัก-พิษณุโลก)	๒๘๗
เลย - หนองคาย	ทางหลวงหมายเลข ๒๐๑ และ ๒๑๑ (ถนนสายเลย-ปากชม-ศรีเชียงใหม่-หนองคาย) ทางหลวงหมายเลข ๒๐๑, ๒๑๐ และ ๒ (ถนนสายเลย-วังสะพุง-อุดรธานี-หนองคาย)	๒๗๕ ๒๐๔

ที่มา : สำนักงานขนส่งจังหวัดเลย

๔) ทางน้ำ การคมนาคมทางน้ำ ได้แก่

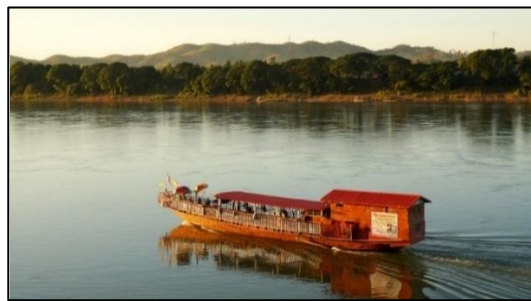
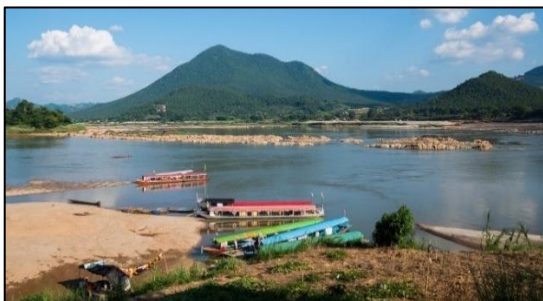
๑. แม่น้ำโขง ซึ่งกรมทหารราบที่ ๘ ได้ขึ้นทะเบียนเรือที่ขนส่งสินค้าและรับ-ส่งผู้โดยสาร จำนวน ๗๙๕ ลำ ทำเรือในแม่น้ำโขงมีที่ขนถ่ายสินค้า ๒ แห่ง เป็นท่าเรือขนถ่ายสินค้ากับประเทศ สปป.ลาว

๑) ท่าเรือเชียงคาน อำเภอเชียงคาน

๒) ท่าเรือบ้านคกไผ่ อำเภอปากชม

ท่าเรือทั้ง ๒ แห่งอยู่ในการกำกับของด่านศุลกากรเชียงคาน

๒. แม่น้ำเหือง มีเรือโดยสารที่ บ้านหนองผือ บ้านปากห้วย ตำบลหนองผือ อำเภอท่าลี่ ปัจจุบันมีสะพานข้ามแม่น้ำเหือง จำนวน ๑ แห่ง คือ สะพานมิตรภาพน้ำเหือง ไทย - ลาว ที่บ้านนากระเซิง ตำบลอาฮี อำเภอท่าลี่ ตรงข้าม บ้านเมืองหมอ เมืองแก่นท้าว แขวงไชยบุรี สปป.ลาว

๕) ทางอากาศ ท่าอากาศยานเลย สังกัด กรมท่าอากาศยาน มีขนาดทางวิ่ง ๒,๑๐๐ x ๔๕ เมตร สามารถรองรับเครื่องบิน Boeing ๗๓๗ และ Airbus ๓๒๐ ได้ และลานจอดอากาศยานอากาศยานสามารถจอดเครื่องบิน Boeing หรือ Airbus ๓๒๐ พร้อมกันได้จำนวน ๒ ลำ มีอาคารผู้โดยสารรองรับผู้โดยสารได้ ๓๐๐ คน/ชั่วโมง หรือ ๘๔๓,๐๐๐ คน/ปี

ปัจจุบันท่าอากาศยานเลยมีสายการบินพาณิชย์ทำการบินขึ้นลง จำนวน ๑ สายการบิน คือ สายการบินไทยแอร์เอเชีย (Thai Air Asia) เปิดทำการบินทุกวัน เที่ยวบินดอนเมือง - เลย โทร. ๐ ๔๒๘๔ ๔๖๒๙

๖) ทางรถไฟ จังหวัดเลย ไม่มีสถานีรถไฟ ผู้เดินทางสามารถเดินทางไปยังสถานีอุดรธานีหรือสถานีขอนแก่น และต่อรถโดยสารประจำทางไปจังหวัดเลยได้ สอบถามตารางรถไฟได้ที่ หน่วยบริการเดินทาง การรถไฟแห่งประเทศไทย โทร.๑๖๙๐, ๐ ๒๒๓๓ ๗๐๑๐, ๐ ๒๒๒๓ ๗๐๒๐ หรือ สถานีรถไฟอุดรธานี โทร. ๐ ๔๒๒๔ ๗๗๗๓ หรือ www.railway.co.th

๒.๙ ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัดเลย

๑. ด้านศุลกากรท่าลี่ ที่ตั้ง : บ้านโนนสว่าง ตำบลท่าลี่ อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย
ประเภท : ด้านพรมแดน
๒. ด้านศุลกากรเชียงคาน ที่ตั้ง : ๔๕ ถนนชายโขง ตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย
ประเภท : ด้านพรมแดน
๓. ด้านตรวจพืชท่าลี่ ที่ตั้ง : บ้านนากระเซิง ตำบลอาฮี อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย
มีห้องปฏิบัติการเบื้องต้น ณ สถานที่ตั้งกักกันพืช
๔. ด้านตรวจพืชเชียงคาน ที่ตั้ง : ๔๕ ถนนชายโขง ตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย
มีห้องปฏิบัติการเบื้องต้น ณ สถานที่ตั้งกักกันพืช
๕. ด้านกักกันสัตว์เลย ที่ตั้ง : ถนนเลย-อุดรธานี ตำบลศรีสงคราม อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย
มีห้องปฏิบัติการเบื้องต้น ณ สถานที่ตั้งกักกันสัตว์อำเภอท่าลี่
อำเภอเชียงคาน และอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

๒.๑๐ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัดเลย

๒.๑๐.๑ สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป

๒.๑๐.๑.๑ เศรษฐกิจจังหวัดเลยปี ๒๕๖๗

ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยเศรษฐกิจจังหวัดเลย ปี ๒๕๖๗ คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๒.๕ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๒.๑ ถึง ๓.๐) ตามการขยายตัวของภาคบริการ และการบริโภคภาคเอกชนเป็นสำคัญ

ด้านอุปทาน คาดว่าจะมีแนวโน้มขยายตัวเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๖ ตามการผลิตภาคอุตสาหกรรม คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๐.๔ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๐.๒ ถึง ๐.๗) เป็นผลมาจากความต้องการสินค้าเพิ่มขึ้น **ภาคบริการ** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๑.๐ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๐.๔ ถึง ๑.๖) จากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว ในขณะที่ **ภาคเกษตรกรรม** คาดว่าจะหดตัวร้อยละ -๐.๑ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -๐.๕ ถึง ๐.๔) เนื่องจากผลผลิตส่วนใหญ่ประสบปัญหาต้นทุนที่สูง เกษตรกรจึงเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่นมากขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตมีมากเกินความต้องการของตลาด

ด้านอุปสงค์ คาดว่าจะมีแนวโน้มขยายตัวเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๖ ตามการเพิ่มขึ้นของการบริโภคภาคเอกชน คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๐.๗ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -๐.๑ ถึง ๑.๖) จากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น **การลงทุนภาคเอกชน** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๐.๕ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๐.๓ ถึง ๐.๘) เป็นผลมาจากภาคธุรกิจโดยรวมขยายตัวตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้น **การใช้จ่ายภาครัฐ** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๐.๔ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๐.๒ ถึง ๐.๖) เป็นผลจากการเร่งรัดเบิกจ่ายงบประมาณในการกระตุ้นเศรษฐกิจ **การค้าระหว่างประเทศ** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๐.๒ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๐.๑ ถึง ๐.๓) ตามความต้องการสินค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ภายในจังหวัดเลย อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี ๒๕๖๗ คาดว่าจะอยู่ที่ร้อยละ ๐.๒ ต่อปี (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๐.๑ ถึง ๐.๓) จากราคาพลังงานที่ปรับตัวลดลงและผลมาจากมาตรการช่วยเหลือค่าครองชีพ เช่น การตรึงราคาค่าไฟฟ้า การตรึงราคาน้ำมันดีเซล การจ้างงานคาดว่าจะขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ ๑.๘ เนื่องจากเข้าสู่ฤดูกาลเก็บเกี่ยว

๒.๑๐.๑.๒ เศรษฐกิจจังหวัดเลยในปี ๒๕๖๘

ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยเศรษฐกิจจังหวัดเลยปี ๒๕๖๘ คาดว่าจะขยายตัวในอัตราร้อยละ ๓.๐ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๒.๓ ถึง ๓.๗) ตามการบริโภคภาคเอกชน และภาคบริการ ซึ่งเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญ

ด้านอุปทาน มีแนวโน้มขยายตัวเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๗ ตามการผลิตภาคเกษตร คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๐.๔ (โดยมีช่วงคาดการณ์ร้อยละ -๐.๒ ถึง ๑.๐) ตามการเพิ่มขึ้นของปริมาณผลผลิตสำคัญ ได้แก่ ยางพารา และอ้อยโรงงาน ภาคอุตสาหกรรม คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๐.๕ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -๐.๑ ถึง ๑.๒) จากการขับเคลื่อนมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง **ภาคบริการ** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๑.๗ (โดยมีช่วงคาดการณ์ร้อยละ ๐.๗ ถึง ๒.๗) โดยได้รับแรงสนับสนุนจากมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวของรัฐบาลและจังหวัดเลย

ด้านอุปสงค์ คาดว่าจะมีแนวโน้มขยายตัวเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๗ โดยได้รับแรงสนับสนุนจากการบริโภคภาคเอกชน คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๑.๑ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๐.๓ ถึง ๑.๙) จากผลของมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ ส่งผลให้เกิดการจับจ่ายใช้สอยเพิ่มขึ้น **การลงทุนภาคเอกชน** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๑.๑ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๐.๒ ถึง ๐.๔) ตามมูลค่าการส่งออกที่มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น ตามการขยายตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้า)

ด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ภายในจังหวัดเลย อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี ๒๕๖๘ คาดว่าจะอยู่ที่ร้อยละ ๐.๙ ต่อปี (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๐.๘ ถึง ๑.๐) ตามอุปสงค์ที่ขยายตัวจากการปรับค่าจ้างขึ้นต่ำ

และราคาพลังงานมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น การจ้างงานคาดว่าจะขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ ๒.๐ ตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจในจังหวัด

๒.๑๐.๑.๓ ปัจจัยสนับสนุนเศรษฐกิจในปี ๒๕๖๗ และ ปี ๒๕๖๘ ของจังหวัดเลย

๑) โครงการกระตุ้นเศรษฐกิจ ปี ๒๕๖๗ โดยการแจกเงินคนละ ๑๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และผู้พิการ ในช่วงเฟส ๒ เดือนมกราคม ๒๕๖๘ สำหรับกลุ่มผู้สูงอายุตั้งแต่ ๖๐ ปี ขึ้นไป

๒) มาตรการช่วยเหลือค่าครองชีพ เช่น การตรึงราคาค่าไฟฟ้าเป็น ๔.๑๘ บาทต่อหน่วย การตรึงราคาน้ำมันดีเซล ๓๓ บาทต่อลิตร และการปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำมีผลตั้งแต่ ๑ มกราคม ๒๕๖๘ เป็นต้นไป

๓) มาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองน่าเที่ยว (เมืองรอง) ซึ่งจังหวัดเลย รับนโยบายรัฐบาลในการเพิ่มศักยภาพจังหวัดท่องเที่ยว ๕๕ จังหวัด เมืองน่าเที่ยวให้ประเทศไทย “เที่ยวได้ทั้งปี เที่ยวได้ทุก Season” รวมถึงจังหวัดเลย ได้มีการจัดงานคอนเสิร์ต “เชียงคานเฟสติวล ๒” ในช่วงปลายเดือนธันวาคม ๒๕๖๗ และ “มนต์ฮักเชียงคาน ๒” ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

๔) มาตรการแก้หนี้ครัวเรือน “คุณสู้เราช่วย” เน้นช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยที่มียอดหนี้ไม่สูงเกินไป และมีโอกาสคืนหนี้ได้ โดยการปรับโครงสร้างหนี้ได้เร็วขึ้น

๕) ตลาดแรงงานที่ฟื้นตัวดีขึ้นตามการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวและภาคบริการในจังหวัด

๒.๑๐.๑.๔ ปัจจัยเสี่ยงเศรษฐกิจในปี ๒๕๖๗ และ ปี ๒๕๖๘ ของจังหวัดเลยที่ต้องติดตามอย่างต่อเนื่อง

๑) ภาระหนี้สินของภาคธุรกิจ และภาคครัวเรือน ที่อยู่ในระดับสูง ทำให้มาตรฐานสินเชื่อมีความเข้มงวดมากขึ้น

๒) การปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำกระทบต่อต้นทุนการผลิต ส่งผลให้ราคาสินค้าบริการมีแนวโน้มสูงขึ้น

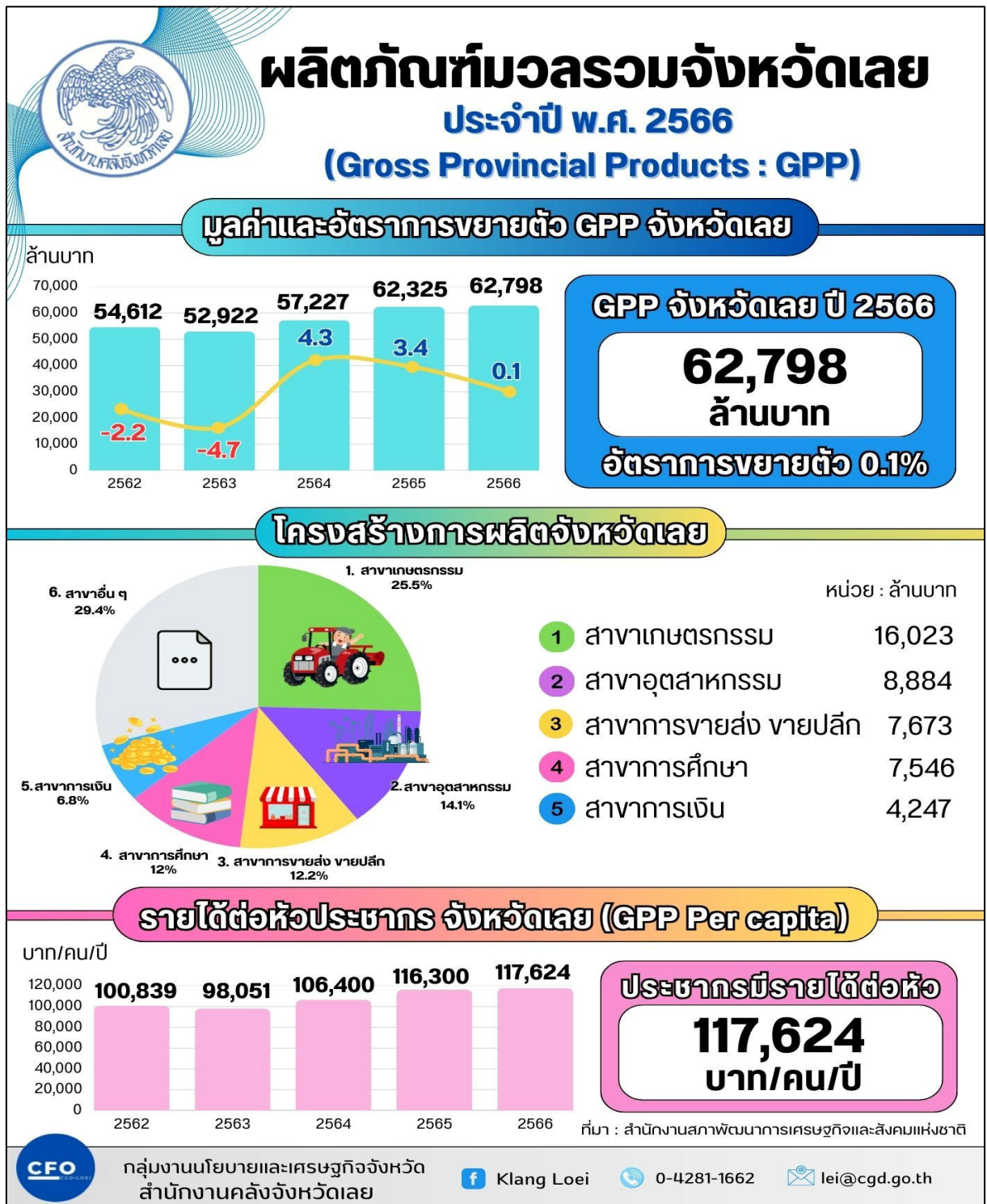
๓) ความแปรปรวนของสภาพอากาศที่ส่งผลต่อปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตร

๔) สถานการณ์ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ซึ่งกระทบต่อการส่งออกอย่างต่อเนื่อง

๒.๑๐.๒ ผลิตรถยนต์มวลรวมของจังหวัดเลย (GPP)

ผลิตรถยนต์มวลรวมของจังหวัดเลย ปี ๒๕๖๖ (GPP) มีมูลค่า ๖๒,๗๙๘ ล้านบาท เป็นลำดับที่ ๔๘ ของประเทศ และเป็นลำดับที่ ๑๓ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีรายได้ต่อหัวประชากร ๑๑๗,๖๒๔ บาทต่อคนต่อปี คิดเป็นลำดับที่ ๔๓ ของประเทศ ลำดับที่ ๓ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่ง ผลิตรถยนต์มวลรวมของจังหวัดเลย (GPP) มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น

ผลิตรถยนต์มวลรวมของจังหวัดเลย ๒๕๖๖ (GPP) สาขาเกษตรกรรม มีมูลค่า ๑๖,๐๒๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๕๑ ของ GPP ของจังหวัดเลย โดยในปี ๒๕๖๒-๒๕๖๖ มี GPP สาขาเกษตรกรรม จำนวน ๑๔,๖๑๙ ล้านบาท ๑๓,๙๒๒ ล้านบาท ๑๕,๗๒๗ ล้านบาท ๑๗,๑๙๘ ล้านบาท และ ๑๖,๐๒๓ ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งมีแนวโน้มของ GPP สาขาเกษตรกรรมเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๒ ดังแสดงตาม ภาพที่ ๒.๗ แสดงผลิตรถยนต์มวลรวมจังหวัดเลย (GPP) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖

ภาพที่ ๒.๗ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเลย (GPP) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖

ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดเลย

๒.๑๐.๓ การประกอบอาชีพ

ประชากรในจังหวัดเลยประกอบอาชีพที่สำคัญ คือ การเกษตรกรรม การอุตสาหกรรม การทำเหมืองแร่ การพาณิชย์กรรมและการบริการ โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ผลผลิตทางด้านเกษตรกรรม เป็นสินค้าที่ทำรายได้เข้าสู่จังหวัดเลยมากที่สุด

๒.๑๐.๓.๑ ด้านเกษตรกรรม

เป็นอาชีพหลักของจังหวัดเลย ผลผลิตในภาคเกษตรกรรมเป็นผลผลิตของคนส่วนใหญ่ ซึ่งอาชีพเกษตรกรรมส่วนใหญ่ ได้แก่ การเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ การประมงและการทำป่าไม้

๒.๑๐.๓.๒ ด้านการเลี้ยงสัตว์

การเลี้ยงสัตว์ในจังหวัดเลย ส่วนใหญ่เลี้ยงไว้ตามบ้านเพื่อใช้บริโภค และใช้แรงงาน มากกว่าการเลี้ยงในลักษณะฟาร์มใหญ่ ปริมาณการเลี้ยงจึงไม่ค่อยแน่นอน มักเปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะของราคาสัตว์ที่เกษตรกรชาวจังหวัดเลยนิยมเลี้ยงมีดังนี้

๒.๑๐.๓.๓ ด้านประมง

จังหวัดเลยมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา และเป็นที่ราบสูงจึงทำให้มีแหล่งน้ำธรรมชาติสำหรับทำการประมงหรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำน้อย เลี้ยงไว้เฉพาะเพื่อบริโภคภายในครัวเรือน หรือจำหน่ายในท้องถิ่นที่ใกล้เคียงเท่านั้น การประมงทำตามแหล่งน้ำธรรมชาติได้แก่ แม่น้ำเลย แม่น้ำโขง แม่น้ำพอง เชื่อน้ำหมานตอนบน ห้วยหนองที่อยู่ใกล้หมู่บ้าน แม่น้ำโขงเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัดเลย ประชาชนที่อาศัยอยู่ตามริมฝั่งแม่น้ำทำการประมงอยู่บ้างเล็กน้อย สัตว์น้ำที่จับได้จะนำมาจำหน่ายในท้องตลาดหรือร้านอาหาร ปลาที่จับได้จากแม่น้ำโขงจะเป็นที่นิยมของผู้บริโภค

๒.๑๐.๓.๔ ด้านการทำป่าไม้

ป่าไม้ธรรมชาติในจังหวัดเลยส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณ ไม้ที่สำคัญได้แก่ ไม้ประดู่ ไม้แดง ไม้เต็ง ไม้รัง ไม้มะค่า ไม้กระยาเลย เป็นต้น ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ รัฐบาลสั่งปิดป่าเป็นการถาวร เพื่อแก้ปัญหาการทำลายป่าไม้ ทำให้อุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับการทำไม้ ได้รับผลกระทบจากปัญหาการขาดแคลนไม้เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิต ราคาไม้จึงสูงขึ้น โรงงานอุตสาหกรรมเลื่อยไม้ต้องปิดตัวลง เพราะขาดวัตถุดิบมาป้อน

๒.๑๐.๓.๕ ด้านอุตสาหกรรม

๑) สถิติโรงงานอุตสาหกรรมจังหวัดเลย

ในปี ๒๕๖๘ จังหวัดเลย มีโรงงานอุตสาหกรรมที่อนุญาตประกอบกิจการ จำนวน ๒๘๓ โรงงาน เงินทุนรวม ๑๑,๒๕๒.๓๐ ล้านบาท และมีจำนวนคนงาน ๓,๙๖๙ คน โดยจำแนกเป็นดังนี้

- จำนวนคนงานตั้งแต่ ๒๐๐ คนขึ้นไป	จำนวน ๕	โรงงาน
- จำนวนคนงาน ๕๐ - ๑๙๙ คน	จำนวน ๓	โรงงาน
- จำนวนคนงาน ต่ำกว่า ๕๐ คน	จำนวน ๒๗๕	โรงงาน

ข้อมูล ณ วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๘

ตารางที่ ๒.๑๙ แสดงประเภทอุตสาหกรรมที่มีการลงทุนมากที่สุด ๕ อันดับแรก

ลำดับ ที่	ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน (โรง)	จำนวนเงินทุน (ลบ.)	จำนวนคนงาน (คน)
๑	อุตสาหกรรมอาหาร	๒๖	๔,๘๕๘.๐๒	๑,๒๑๕
๒	การผลิตอื่นๆ	๒๘	๓,๗๒๑.๕๐	๔๙๕
๓	ยางและผลิตภัณฑ์ยาง	๒๕	๙๕๑	๖๓๑
๔	ผลิตภัณฑ์จากพืช	๗๖	๓๕๖.๒๓	๗๕๘
๕	ผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียม	๑๖	๓๐๒.๗๘	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเลย

ประเภทอุตสาหกรรมที่มีการลงทุนมากที่สุด ๕ อันดับแรกของจังหวัดเลย ได้แก่

๑) อุตสาหกรรมอาหาร ประกอบด้วยการผลิตที่เกี่ยวกับการแปรรูปสัตว์ นํ้าม สัตว์นํ้า นํ้ามันเกี่ยวกับพืชผัก ผลไม้ อาหารจากแป้ง นํ้าตาล เกี่ยวกับชา กาแฟ โกโก้ รวมถึงการทำนํ้าแข็ง อาหารสัตว์ ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น ๒๖ โรงงาน มูลค่าการลงทุน ๔,๘๕๕.๐๒ ล้านบาท จำนวนแรงงาน ๑,๒๑๕ คน

๒) การผลิตอื่น ๆ ประกอบด้วยอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องโรงโม่ บดย่อยหิน ขุด เจาะหิน และ อุตสาหกรรมอื่น ๆ ปัจจุบัน มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๘ โรงงาน มูลค่าการลงทุน ๓,๗๒๑.๕๐ บาท จำนวนแรงงาน ๔๙๕ คน

๓) อุตสาหกรรมยางและผลิตภัณฑ์จากยาง ประกอบด้วยการผลิตเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ยางพารา ยางเครป ยางแท่ง และผลิตภัณฑ์แปรรูปจากยางพารา ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น ๒๕ โรงงาน มูลค่าการลงทุน ๙๕๑ ล้านบาท จำนวนแรงงาน ๖๓๑ คน

๔) อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากพืช ประกอบด้วยการผลิตเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากพืช ผลผลิตทางการเกษตร เมล็ดพืช หรือหัวพืช ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น ๗๖ โรงงาน มูลค่าการลงทุน ๓๕๖.๒๓ ล้านบาท จำนวนแรงงาน ๗๕๘ คน

๕) ผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียม โรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับการผลิตจากปิโตรเลียม ถ่านหิน หรือลิกไนต์ แอลฟัลติ หรือน้ำมันดิบ ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น ๑๖ โรงงาน มูลค่าการลงทุน ๓๐๒.๗๘ ล้านบาท จำนวนแรงงาน ๑๐๐ คน

๒) ด้านอุตสาหกรรมการทำเหมืองแร่

จังหวัดเลย มีทรัพยากรแร่ที่สำคัญทางเศรษฐกิจ เช่น ถ่านหิน ทองคำ ทองแดง เหล็ก แปะไรต์ หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนสถานประกอบการ ดังนี้

ตารางที่ ๒.๒๐ แสดงจำนวนสถานประกอบการด้านอุตสาหกรรมการทำเหมืองแร่

ข้อมูลประเภทบัตรในเขตพื้นที่	จำนวนรวมทั้งสิ้น	๒๒	ประเภทบัตร
	- ประเภทบัตรเปิดการทำเหมือง	๒๑	ประเภทบัตร
	- ประเภทบัตรหยุดการทำเหมือง	๑	ประเภทบัตร
	- ประเภทบัตรรอเปิดการทำเหมือง	๐	ประเภทบัตร
ข้อมูลอุตสาหกรรมต่อเนื่อง	จำนวนโรงโม่	๘	โรง
	จำนวนโรงแต่งแร่	๖	โรง
	จำนวนโรงประกอบโลหกรรม	๐	โรง
	สถานที่รับซื้อแร่	๕	แห่ง
	ค้ำชำระเป็นเงิน	๐	บาท

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรม

๓) การส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรม

๓.๑ จำนวนผู้ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) จำนวน ๑๐๗ ผลิตภัณฑ์ แยกตามประเภทผลิตภัณฑ์ ได้แก่

๑) ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย	จำนวน ๓๔ ผลิตภัณฑ์
๒) ประเภทของใช้ ของตกแต่งฯ	จำนวน ๒๙ ผลิตภัณฑ์
๓) ประเภทอาหาร	จำนวน ๓๑ ผลิตภัณฑ์
๔) ประเภทเครื่องดื่ม	จำนวน ๗ ผลิตภัณฑ์
๕) ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	จำนวน ๐ ผลิตภัณฑ์

ข้อมูล ณ วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๘

๓.๒ จำนวนการรับคำขอการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๘ ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม ๒๕๖๗ ถึง เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

๑) แผนการรับคำขอฯ	จำนวน ๑๗ คำขอ
๒) ผลการรับคำขอฯ	จำนวน ๑๗ คำขอ

๒.๑๐.๓.๖ ด้านพาณิชย์กรรม

การพาณิชย์กรรม หมายถึง การประกอบธุรกิจทางด้านการค้าขายสินค้าต่าง ๆ ธุรกิจการพาณิชย์ส่วนใหญ่ในจังหวัดเลยเป็นธุรกิจขนาดเล็ก และเป็นธุรกิจประเภทรับซื้อสินค้าทางการเกษตร เช่น ถั่วเหลือง ฝ้าย ข้าวโพด มันสำปะหลัง และพืชไร่อื่น ๆ ตลอดจนการขายปลีกขายส่ง สินค้าอุปโภคบริโภค โดยมีการจัดตั้งเป็นห้างหุ้นส่วนจำกัดมากที่สุด รองลงมาคือ บริษัทจำกัด และยังมีกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์การเกษตร สำหรับตลาดการค้าของจังหวัดเลยมี ๓ ลักษณะ คือ

ตลาดสินค้าเกษตร จะมีพ่อค้าระดับท้องถิ่นหรือตัวแทนพ่อค้าระดับอำเภอ หรือจังหวัด เป็นผู้แทนรวบรวมสินค้าจากเกษตรกรแล้วนำผลผลิตไปขายต่อให้ร้านรับซื้อพืชไร่ที่มีกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด นอกจากนี้ยังมีพ่อค้าจากต่างจังหวัดเข้ามารับซื้อสินค้าจากเกษตรกรในแหล่งผลิตอีกด้วย

ตลาดสินค้าหัตถกรรมและอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่จะเป็นตลาดแผงลอยตามถนนสายเลย - ขอนแก่น, เลย - ด่านซ้าย, เลย - เชียงคาน และเลย - ท่าลี่ ซึ่งเป็นตลาดชุมชนตลาดริมทางของแต่ละหมู่บ้าน

ตลาดสินค้าอุปโภคบริโภค จำหน่ายสินค้าที่จำเป็นต่อการครองชีพ เช่น ตลาดสดบ้านตัว ตลาดเทศบาลเมืองเลย ตลาดเหล่านี้เป็นตลาดกลางในการกระจายสินค้า ซึ่งย่านการค้าที่สำคัญ คือ

๑. เทศบาลเมืองเลย	๒. เทศบาลตำบลวังสะพุง
๓. เทศบาลตำบลเชียงคาน	๔. เทศบาลตำบลด่านซ้าย
๕. เทศบาลตำบลปากชม	๖. เทศบาลตำบลหนองบัว
๗. เทศบาลตำบลท่าลี่	

ศูนย์กลางการซื้อขายผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ๒ อำเภอ คือ อำเภอเมืองเลยและอำเภอวังสะพุง ซึ่งเขตอำเภอเมืองเลย รับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรของอำเภอเมืองเลย อำเภอนาดูน อำเภอปากชม อำเภอท่าลี่ อำเภอภูเรือ และอำเภอด่านซ้าย ส่วนในเขตอำเภอวังสะพุง รับซื้อผลผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรในอำเภอวังสะพุง อำเภอภูหลวง อำเภอภูกระดึง และอำเภอผาขาว นอกจากนี้ยังมีการค้าขายระหว่างประเทศด้วย คือ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีจุดผ่านแดนที่เปิดเป็นทางการอยู่ ๓ จุด คือ อำเภอท่าลี่ (บ้านปากห้วย) อำเภอเชียงคาน (บ้านเชียงคาน) อำเภอปากชม (บ้านคกไผ่) นอกจากนี้ยังมีจุดผ่อนปรนอีก ๓ จุด คือ บ้านเหมืองแพร่ อำเภอนาแห้ว บ้านนาขา อำเภอด่านซ้าย บ้านนากระเซิง อำเภอท่าลี่สินค้านำเข้าที่สำคัญของจังหวัดเลย ได้แก่ พลังงานไฟฟ้า สินค้าเกษตรกรรม ไม้ ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์ สินค้าแร่ ยานพาหนะอุปกรณ์ และส่วนประกอบ สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ สินค้าเชื้อเพลิง สินค้าอุปโภคบริโภค เครื่องจักรไม่ใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ วัสดุก่อสร้าง เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ และอื่น ๆ นอกจากนี้ยังมีท่าเรือน้ำลึก ๒ แห่ง คือ ท่าเรือน้ำลึกอำเภอเชียงคาน และท่าเรือน้ำลึกคกไผ่ อำเภอปากชม

๒.๑๐.๓.๗ ด้านการบริการ

อาชีพการบริการมีหลายประเภท เช่น โรงภาพยนตร์ โรงแรม ร้านอาหาร ไนท์คลับ โรงพิมพ์ ปัจจุบันธุรกิจการบริการเหล่านี้ มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นหลังจากที่ได้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างจริงจัง ธุรกิจด้านนี้ดำเนินการขยายตัวรองรับการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัด สามารถสร้างงานให้แก่ประชาชนในจังหวัดเลยมากยิ่งขึ้น ธุรกิจด้านการบริการในจังหวัดเลยประเภทโรงแรมในอำเภอเมืองเลย เช่น โรงแรมเลยพาเลซ โรงแรมภูหลวงไฮเต็ล โรงแรมคิงส์ โรงแรมเลยออร์คิด โรงแรมเลยพาววิลเลียน พอร์ราฮิลล์ รีสอร์ท โรงแรมเลยวิลเลจ ใบบุญแกรนด์ ใบบุญเพลส เป็นต้น อำเภอภูกระดึง ได้แก่ บ้านพักในเขตอุทยานแห่งชาติภูกระดึง อำเภอภูเรือ ได้แก่ บ้านพักอุทยานแห่งชาติภูเรือ ภูเรือชาเลย์ ภูเรือรีสอร์ท มณีนพรัตน์ รังเย็นรีสอร์ท ไร่วิญญูรีสอร์ท ชัชฎาแกรนด์รีสอร์ท ไร่สนยา ภูเรือบุขบาริゾートแอนดส์สปา เป็นต้น อำเภอเชียงคาน ได้แก่ เชียงคานฮิลล์ รีสอร์ท โรงแรมสุขสมบูรณ์ รีสอร์ทภูซางน้อย บ้านต้นโขง เชียงคานเกสเฮาส์ สองผัวเมียเกสเฮาส์ เอือนหลวงพระบาง เอือนพักพูลสวัสดี เป็นต้น ส่วนประเภทร้านอาหาร ตามธรรมชาติ เช่น กุดโง้งปลาเผา ดาบเหล็ก ภิรมย์พร นอกจากนี้ยังมีประเภทร้านอาหารในเมือง เช่น มะกัณ ครวณิด ดันหลิว ครวณะเตื่อ ล้านช้าง เป็ดย่างเมืองเลย

๒.๑๐.๓.๘ ด้านการค้าชายแดน

จังหวัดเลย มีพื้นที่ชายแดนติดต่อกับ สปป.ลาว คิดเป็นความยาว ๑๙๗ กิโลเมตร มีแม่น้ำโขง ระยะทางยาว ๗๑ กิโลเมตร อยู่ในเขตอำเภอปากชม และอำเภอเชียงคาน มีแม่น้ำเหืองเป็นเส้นกั้นเขตพรมแดน ระยะทาง ๑๒๓ กิโลเมตร อยู่ในเขตอำเภอท่าลี่ อำเภอภูเรือ อำเภอด่านซ้าย และอำเภอนาแห้ว และมีแนวสันเขา อยู่ในเขตอำเภอนาแห้วความยาว ๓ กิโลเมตร เป็นแนวพรมแดน

จุดผ่านแดนถาวร มี ๓ ด้าน ได้แก่

๑) จุดผ่านแดนถาวรบ้านเชียงคาน ตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน ตั้งอยู่ตรงข้ามกับ เมืองसानะคาม (ด้านท้องถิ่น) แขวงเวียงจันทน์ สินค้าส่งออกส่วนใหญ่เป็นสินค้ายานพาหนะ และส่วนประกอบ สินค้าอุปโภคบริโภค สำหรับสินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ สินค้าไม้ ไม้แปรรูป และสินค้ากสิกรรม เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และลูกเดือย การขนส่งจะใช้ แพขนานยนต์ ขนส่งสินค้าข้ามแม่น้ำโขง

๒) จุดผ่านแดนถาวรบ้านคกไฟ ตำบลปากชม อำเภอปากชม ตั้งอยู่ตรงข้ามกับ บ้านวัง เมืองसानะคาม (ด้านท้องถิ่น) แขวงเวียงจันทน์ เป็นเส้นทางไปยังแขวงเวียงจันทน์ ระยะทางประมาณ ๑๖๐ กิโลเมตร สินค้า ส่วนใหญ่เป็นสินค้าอุปโภคบริโภค สินค้านำเข้า จะเป็นไม้แปรรูป แร่แบไรท์ สินค้ากสิกรรม และของป่าจากฝั่งลาว ซึ่งในฤดูฝนจะมีน้ำหลาก การขนส่งสินค้าจะใช้แพขนานยนต์ขนส่งสินค้าข้ามแม่น้ำโขง

๓) จุดผ่านแดนถาวรสะพานมิตรภาพน้ำเหืองไทย-ลาว ตำบลอาฮี อำเภอท่าลี่ ตั้งอยู่บริเวณ บ้านนากระเซิง ตำบลอาฮี ซึ่งอยู่ตรงข้ามกับบ้านปากหมอ เมืองแก่นท้าว (ด้านสากล) แขวงไชยบุรี เป็นจุดผ่านแดนถาวรที่มีการเปิดใช้สะพานมิตรภาพน้ำเหืองไทย-ลาว ซึ่งได้ทำพิธีเปิดใช้สะพานแห่งนี้ เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๔๗ สินค้าที่ส่งออกริเวณนี้ได้แก่ สินค้าวัสดุก่อสร้าง เช่น เหล็กเส้น สังกะสี ปูนซีเมนต์ ฯลฯ เครื่องใช้ไฟฟ้า ยานพาหนะ และส่วนประกอบ สินค้าอุปโภคบริโภค เป็นต้น สำหรับสินค้าที่มีการนำเข้า ได้แก่ ไม้ ไม้แปรรูป กสิกรรม เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ลูกเดือย ลูกตาว และของป่า

จุดผ่อนปรน มี ๓ ด้าน มีแม่น้ำเหืองเป็นแนวกันใช้เรือเล็กข้ามหรือเดินข้ามในช่วงหน้าแล้ง

๑. จุดผ่อนปรนบ้านเหมืองแพร่ ตำบลนาแห้ว อำเภอนาแห้ว (ฝั่งลาวได้แก่ บ้านเหมืองแพร่ เมืองบ่อแต่น แขวงไชยบุรี) เปิดด่านทุกวันพระ เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.

๒. จุดผ่อนปรนบ้านนาข่า ตำบลปากหมัน อำเภอด่านซ้าย (ฝั่งลาวได้แก่ บ้านนาข่า เมืองบ่อแต่น แขวงไชยบุรี) เปิดด่านทุกวันอังคาร-พฤหัสบดี เวลา ๐๘.๐๐-๑๘.๐๐ น.

๓. จุดผ่อนปรนบ้านนากระเซิง ตำบลอาฮี อำเภอท่าลี่ (ฝั่งลาว ได้แก่ บ้านเมืองหมอ เมืองแก่นท้าว แขวงไชยบุรี) เปิดด่านทุกวันเสาร์ เวลา ๐๘.๐๐-๑๘.๐๐ น.

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเลย

๒.๑๐.๓.๙ ด้านการท่องเที่ยว

จังหวัดเลย มีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามหลากหลาย มีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ที่สำคัญ ซึ่งเป็นที่รู้จักแพร่หลาย และมีนักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาสัมผัสบรรยากาศในฤดูหนาวบนยอดสูงของภูเขาไม้ดอกเมืองหนาวนานาชนิด เช่น ภูกระดึง ภูเรือ ภูหลวง สวนหินผางาม แก่งคุดคู้ แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ได้แก่ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระธาตุศรีสองรัก พระธาตุสัจจะ ประเพณีบุญหลวง และการละเล่นผีตาโขน ชุมชนบ้านไม้เก่าเชียงคาน นอกจากนี้ยังมีวัดสำคัญที่ประชาชนนิยมมาทำบุญ เช่น วัดป่าเนรมิตวิปัสสนา วัดศรีสุทธาวาส และวัดโพธิ์ชัย เป็นต้น

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) กำหนดให้จังหวัดเลยเป็น ๑ ใน ๙ เมือง ที่มีศักยภาพแห่งการท่องเที่ยว และการที่มีลักษณะเช่นนี้จึงเป็นเสน่ห์ของจังหวัด เหมาะสำหรับผู้ประกอบการที่จะลงทุนทำธุรกิจด้านการบริการ ประเภทโรงแรม รีสอร์ท และร้านอาหาร โดยมีจำนวนโรงแรมในจังหวัดเลย ๓๖๓ แห่ง รวมจำนวนห้องพัก ๕,๕๗๐ ห้อง

ภาพที่ ๒.๘ แสดงแผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดเลย
 ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)

๒.๑๑ ข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย

๒.๑๑.๑ ครั้วเรือนเกษตรกรรมและแรงงานภาคการเกษตร

จังหวัดเลย มีครัวเรือนภาคการเกษตร จำนวน ๙๓,๓๓๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๘๓ ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัดเลย มีแรงงานภาคการเกษตร จำนวน ๒๗๘,๘๘๘ ราย พื้นที่ที่มีการประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด ๕ อันดับแรก ได้แก่ อำเภอเมืองเลย อำเภอวังสะพุง อำเภอเชียงคาน อำเภอด่านซ้าย และอำเภอปากชม ตามลำดับ รายละเอียดแสดงดังตาราง

ตารางที่ ๒.๒๑ แสดงจำนวนครัวเรือนเกษตรกรรมและแรงงานภาคการเกษตร

ลำดับ ที่	อำเภอ	จำนวน ครัวเรือน	จำนวนครัวเรือน เกษตรกรรม	ร้อยละ ครัวเรือนเกษตรกรรม/ ครัวเรือน	จำนวนแรงงาน ภาคการเกษตร (ราย)
๑	เมืองเลย	๕๔,๕๔๖	๑๕,๐๒๒	๒๗.๕๔	๔๓,๗๑๔
๒	นาด้วง	๙,๓๔๘	๕,๑๑๓	๕๔.๗๐	๑๘,๐๔๘
๓	เชียงคาน	๒๓,๕๙๒	๙,๘๘๕	๔๑.๙๐	๓๔,๘๙๔
๔	ปากชม	๑๕,๑๖๗	๗,๗๖๑	๕๑.๑๗	๑๙,๔๘๐
๕	ด่านซ้าย	๑๙,๐๐๗	๘,๙๘๔	๔๗.๒๗	๒๖,๙๕๒
๖	นาแห้ว	๔,๒๒๐	๒,๗๓๘	๖๔.๘๘	๘,๐๔๙
๗	ภูเรือ	๙,๓๔๐	๓,๙๓๔	๔๒.๑๒	๑๐,๔๒๕
๘	ท่าลี่	๑๑,๒๗๙	๔,๗๖๐	๔๒.๒๐	๑๕,๑๓๖
๙	วังสะพุง	๔๐,๖๗๕	๑๔,๖๙๔	๓๖.๑๓	๔๘,๐๔๙
๑๐	ภูกระดึง	๑๒,๑๐๗	๓,๘๒๕	๓๑.๕๙	๘,๙๑๒
๑๑	ภูหลวง	๘,๑๔๗	๔,๒๖๔	๕๒.๓๔	๑๒,๗๐๖
๑๒	ผาขาว	๑๒,๔๓๑	๔,๘๐๓	๓๘.๖๔	๑๐,๘๕๔
๑๓	เอราวัณ	๑๑,๙๒๖	๔,๐๕๒	๓๓.๙๘	๘,๕๐๙
๑๔	หนองหิน	๘,๕๙๗	๓,๕๐๐	๔๐.๗๑	๑๓,๑๖๐
รวมทั้งสิ้น		๒๔๐,๓๘๒	๙๓,๓๓๕	๓๘.๘๓	๒๗๘,๘๘๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดเลย

๒.๑๑.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

เนื้อที่ถือครองทางการเกษตร

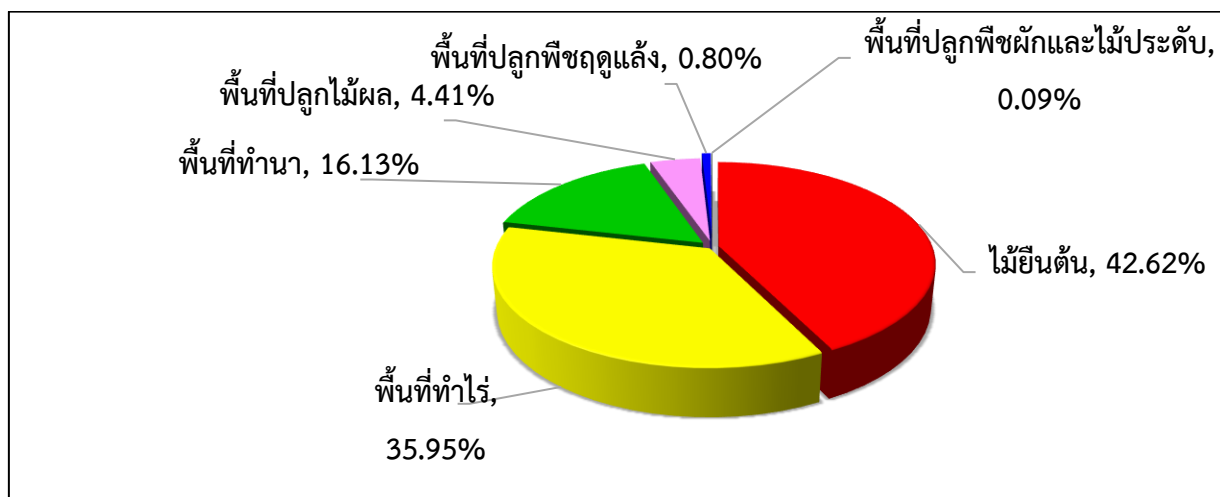
จังหวัดเลย มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จำนวน ๒,๓๓๘,๙๘๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๗๖ ของพื้นที่ทั้งหมด (๗,๑๔๑,๒๕๐ ไร่) แบ่งออกเป็นพื้นที่การทำนา ทำไร่ ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น ปลูกผักและไม้ประดับ ปลูกพืชฤดูแล้ง ตามลำดับ รายละเอียดแสดงดังตาราง

ตารางที่ ๒.๒๒ แสดงเนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ปี ๒๕๖๗

รายการ	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละของเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร (%)
พื้นที่จังหวัดทั้งหมด	๗,๑๔๑,๒๕๐	
พื้นที่ถือครองทางการเกษตรทั้งสิ้น	๒,๓๓๘,๙๘๒	๓๒.๗๖

รายการ	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละของเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร (%)
จำแนกตามการใช้ประโยชน์ในที่ดิน ดังนี้		
ไม่ยืนต้น	๙๙๖,๘๙๓	๔๒.๖๒
พื้นที่ทำไร่	๘๔๐,๙๕๙	๓๕.๙๕
พื้นที่ทำนา	๓๗๗,๓๑๗	๑๖.๑๓
พื้นที่ปลูกไม้ผล	๑๐๓,๐๗๒	๔.๔๑
พื้นที่ปลูกพืชฤดูแล้ง	๑๘,๖๙๑	๐.๘๐
พื้นที่ปลูกพืชผักและไม้ประดับ	๒,๐๕๐	๐.๐๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดเลย

ภาพที่ ๒.๙ แสดงแผนภูมิเนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ปี ๒๕๖๗

โดยมีพื้นที่การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic) โดยพื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม จำนวน ๑,๐๖๓,๖๙๗ ไร่ และพื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม จำนวน ๗๕๑,๖๗๒ ไร่ รายละเอียดแสดงดังตาราง

ตารางที่ ๒.๒๓ แสดงการใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic)

ลำดับที่	ชนิดพืช	พื้นที่เหมาะสม (ไร่)	พื้นที่ไม่เหมาะสม (ไร่)
๑	ข้าว	๑๗๓,๑๔๕	๒๑๘,๘๐๐
๒	อ้อย	๔๒๖,๐๖๔	๑๑๑,๘๕๕
๓	มันสำปะหลัง	๗๓,๓๑๔	๗๓,๒๔๐
๔	ข้าวโพด	๑๐๕,๒๕๔	๑๔๔,๔๙๔
๕	สับปะรด	๓๑๕	๑๒๓
๖	ยางพารา	๒๘๔,๕๙๐	๑๘๕,๖๑๓
๗	ปาล์มน้ำมัน	๐	๑๖,๕๐๓
๘	กาแฟโรบัสต้า	๓๐๘	๓๕๖
๙	มะพร้าว	๖๘๙	๔๐๗
๑๐	เงาะ	๑๘	๒๘๑
รวมทั้งสิ้น		๑,๐๖๓,๖๙๗	๗๕๑,๖๗๒

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินเลย, ณ วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๗

อำเภอที่มีการเพาะปลูกพืชมากที่สุด ได้แก่ อำเภอเมืองเลย จำนวน ๓๓๕,๙๐๐ ไร่ รองลงมา อำเภอด่านซ้าย จำนวน ๒๘๕,๖๒๘ ไร่ อำเภอปากชม จำนวน ๒๗๖,๔๒๐ ไร่ อำเภอวังสะพุง จำนวน ๒๗๖,๑๙๓ ไร่ อำเภอเชียงคาน จำนวน ๒๑๑,๔๑๖ ไร่ และน้อยที่สุดคือ อำเภอหนองหิน จำนวน ๖๗,๖๙๙ ไร่ รายละเอียดแสดงดังตาราง

ตารางที่ ๒.๒๔ แสดงพื้นที่เพาะปลูกพืชทางการเกษตร แยกรายอำเภอของจังหวัดเลย ปี ๒๕๖๓

ที่	อำเภอ	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ปลูกพืชรวม (ไร่)	พื้นที่เพาะปลูกพืชทางการเกษตร (ไร่)						
				ข้าวนาปีและข้าวไร่	พืชฤดูแล้ง	พืชไร่	ไม้ผล	ไม้ยืนต้น	พืชผักและไม้ดอกไม้ประดับ	ร้อยละ
๑	เมืองเลย	๔๒๕,๐๐๐	๓๓๕,๙๐๐	๔๑,๔๘๗	๔,๐๘๕	๔๗,๔๕๙	๗,๔๖๓	๒๓๕,๓๒๙	๗๗	๓๖
๒	ด่านซ้าย	๑,๐๘๒,๕๐๐	๒๘๕,๖๒๘	๖๖,๕๐๐	๒,๑๘๓	๑๔๖,๔๕๓	๑๕,๗๖๔	๕๔,๕๓๑	๑๙๗	๒๖
๓	ปากชม	๕๙๘,๑๒๕	๒๗๖,๔๒๐	๒๑,๕๕๖	๕๒๐	๗๒,๔๒๔	๒๐,๔๓๐	๑๖๑,๔๖๖	๒๔	๔๖
๔	วังสะพุง	๗๑๕,๖๒๕	๒๗๖,๑๙๓	๓๘,๙๔๓	๒,๑๒๔	๙๘,๑๕๓	๓,๗๐๘	๑๓๒,๙๒๗	๓๓๗	๓๙
๕	เชียงคาน	๕๔๑,๘๗๕	๒๑๑,๔๑๖	๔๕,๒๔๓	๔,๐๐๖	๓๑,๓๗๖	๑๙,๓๐๙	๑๑๑,๔๑๒	๗๐	๓๙
๖	นาด้วง	๓๖๘,๗๕๐	๑๖๙,๐๑๓	๑๔,๒๐๔	๔,๔๘๖	๔๙,๙๘๖	๓,๖๖๑	๙๖,๕๒๘	๑๔๙	๔๖
๗	ท่าลี่	๔๒๖,๘๗๕	๑๓๖,๕๘๓	๒๙,๕๓๑	๙๕	๕๖,๓๓๒	๔,๖๖๖	๔๕,๙๑๕	๔๕	๓๒
๘	ผาขาว	๒๘๙,๓๗๕	๑๑๘,๔๑๐	๑๗,๑๘๗	๘๖.๒๕	๗๘,๑๑๘	๑,๐๐๑	๒๑,๘๐๕	๒๑๓	๔๑
๙	ภูเรือ	๕๕๐,๐๐๐	๑๑๗,๔๐๗	๒๙,๓๕๕	๑๙๑.๕	๓๕,๓๔๖	๑๒,๙๑๔	๓๙,๐๔๑	๕๖๐	๒๑
๑๐	เอราวัณ	๑๖๓,๗๕๐	๑๑๒,๕๘๑	๖,๒๐๕	๕๔๖.๗๕	๖๗,๖๙๖	๑,๔๗๓	๓๖,๕๒๔	๑๓๖	๖๙
๑๑	ภูหลวง	๓๗๑,๘๗๕	๘๒,๑๔๗	๑๙,๕๐๑	๓๒.๒๕	๓๓,๕๗๕	๕,๕๗๖	๒๓,๔๒๗	๓๖	๒๒
๑๒	นาแห้ว	๓๙๒,๕๐๐	๘๑,๖๓๔	๑๖,๙๓๐	๒๙๗.๕	๔๕,๖๘๖	๑,๘๓๒	๑๖,๗๘๐	๑๐๘	๒๑
๑๓	ภูกระดึง	๔๔๓,๑๒๕	๖๗,๙๕๑	๑๕,๖๙๘	๑.๒๕	๓๘,๗๘๖	๑,๗๑๒	๑๑,๗๓๕	๑๙	๑๕
๑๔	หนองหิน	๒๗๑,๘๗๕	๖๗,๖๙๙	๑๔,๙๗๗	๓๗.๕	๓๙,๕๖๘	๓,๕๖๓	๙,๔๗๔	๗๙	๒๕
รวมทั้งสิ้น		๗,๑๔๐,๒๕๐	๒,๓๓๘,๙๘๒	๓๗๗,๓๑๗	๑๘,๖๙๑	๘๔๐,๙๕๙	๑๐๓,๐๗๒	๙๙๖,๘๙๓	๒,๐๕๐	๓๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดเลย

๒.๑๑.๓ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดเลย

การปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดเลย ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน ยางพารา มะขามหวาน ลำไย คริสต์มาสและไม้ดอกไม้ประดับกระถาง เป็นต้น

๑) **ข้าวนาปีและข้าวไร่** จังหวัดเลยจะเน้นการปลูกข้าวไว้เพื่อบริโภคภายในครัวเรือนเนื่องจากมีพื้นที่ราบลุ่มจำนวนน้อย โดยเกษตรกรส่วนใหญ่นิยมปลูกข้าวเหนียวเป็นหลักและปลูกข้าวเจ้าบ้างจำนวนเล็กน้อย ลักษณะการทำนาข้าวของเกษตรกรจังหวัดเลยจะมี ๒ ลักษณะคือ พื้นที่ที่อยู่ในที่ราบลุ่ม เกษตรกรจะทำนาดำ ส่วนในพื้นที่ราบสูง ในเขตภูเขาเกษตรกรจะปลูกข้าวไร่ พันธุ์ข้าวเหนียวที่นิยมปลูก ได้แก่ พันธุ์ กข.๖ กข.๘ กข.๑๐ เหนียวสันป่าตอง พันธุ์ข้าวเจ้า ได้แก่ พันธุ์หอมดอกมะลิ และมะลิ ๑๐๕ เป็นต้น ส่วนพันธุ์ข้าวไร่ ได้แก่ พันธุ์ ชิวเกลี้ยง ชิวแม่จัน หางปลาไหล เจ้าฮ่อ สำหรับนาปรังนั้น มีพื้นที่ปลูกเพียงเล็กน้อยในเขตพื้นที่ชลประทาน

๒) **ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์** เป็นพืชไร่เศรษฐกิจที่สำคัญที่สุดของจังหวัดเลย เนื่องจากสภาพทางภูมิศาสตร์เป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อน มีที่ราบเชิงเขา เหมาะกับการปลูกข้าวโพดที่เพาะปลูกง่าย ใช้น้ำในปริมาณน้อย ประกอบกับตลาดมีความต้องการสูงส่วนใหญ่ใช้เพื่อการเป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหารสัตว์ พันธุ์ที่เกษตรกร

นิยมใช้ ได้แก่ พันธุ์ลูกผสม ซึ่งการปลูกจะเน้นในช่วงฤดูฝน มีจำนวน ๒ รุ่น คือ ต้นฤดูฝน (ปลูกเดือนเมษายน - กรกฎาคม เก็บเกี่ยวเดือนสิงหาคม - พฤศจิกายน) และปลายฝน (ปลูกเดือนสิงหาคม - กันยายน เก็บเกี่ยวเดือนธันวาคม - เดือนมกราคม) ในปัจจุบันเกษตรกรได้เริ่มให้ความสนใจปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูกาลทำนาหรือข้าวโพดฤดูแล้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตชลประทาน

๓) มันสำปะหลัง เป็นพืชไร่ที่เกษตรกรให้ความสนใจปลูกเนื่องจากเป็นพืชที่ปลูกง่าย ทนแล้ง พันธุ์ที่นิยมปลูกได้แก่ พันธุ์เกษตรศาสตร์ ๕๐ พันธุ์ระยอง ๖๐ พันธุ์ CMR และพันธุ์อื่น ๆ เช่น ห้วยบง ๖๐ อีเซียว ด้านการเก็บเกี่ยวจะเริ่มเก็บเกี่ยวตั้งแต่ช่วงเดือนธันวาคม เป็นต้นไป มีโรงแปงมันสำปะหลังตั้งอยู่ในจังหวัดเลย ๑ แห่ง ในเขตอำเภอเชียงคาน

๔) อ้อยโรงงาน เป็นพืชไร่เศรษฐกิจที่สำคัญอีกพืชหนึ่งของจังหวัดเลย แหล่งที่ปลูกหลักอยู่ในเขตอำเภอผาขาว วังสะพุง เอราวัณ หนองหิน ภูกระดึง ภูหลวง นาด้วง เป็นต้น พันธุ์ที่เกษตรกรนิยมปลูก ได้แก่ พันธุ์ K ๘๘-๙๒ พันธุ์ K ๙๐-๗๗ พันธุ์กำแพงแสน ฤดูกาลเพาะปลูก มี ๒ ช่วง คือ ต้นฝน (เขตชลประทานระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน) และปลายฝน (เน้นการปลูกอ้อยข้ามแล้ง เดือน ตุลาคม-ธันวาคม) การเก็บเกี่ยวจะเริ่มเมื่ออายุอ้อยได้ ๑๐-๑๒ เดือน ขึ้นอยู่กับพันธุ์อ้อยและสภาพแวดล้อมและต้องรีบนำส่งโรงงานภายใน ๒๔ ชั่วโมง ปัจจุบันมีโรงงานน้ำตาลตั้งอยู่ในจังหวัดเลย ๒ แห่ง ในเขตอำเภอวังสะพุง

๕) ยางพารา จังหวัดเลยมีพื้นที่ปลูกยางพารา พันธุ์ที่ใช้ปลูกส่วนใหญ่เป็นพันธุ์ RRIM ๖๐๐ ประมาณ ๘๐% ของพื้นที่ นอกจากนั้นจะมีพันธุ์ RRIT ๒๕๑ ประมาณ ๑๙% ของพื้นที่ พันธุ์ BPM ๒๔ ประมาณ ๑% ของพื้นที่และพันธุ์อื่น ๆ ประมาณ ๑% ของพื้นที่ ระยะเวลาปลูกส่วนใหญ่ใช้ระยะปลูก ๓x๗ เมตร หากเป็นพื้นที่ลาดชัน เกษตรกรจะทำแนวระดับและปลูกแบบขั้นบันได การตัดแต่งกิ่งและการสร้างทรงพุ่ม มีการสร้างทรงพุ่มให้ต้นยางสูงจากพื้นดิน ๒.๕ เมตร เพื่อเป็นหน้ากรีด ส่วนที่สูงจากพื้นดิน ๒.๕ เมตรขึ้นไป จะทำการสร้างทรงพุ่มให้ต้นยางมีพื้นที่ใบเพื่อสังเคราะห์แสงในปริมาณมากจะทำให้ได้ผลผลิตสูง การกรีดยางพารา เกษตรกรใช้ระบบกรีดครึ่งลำต้นวันเว้นวัน จำนวนวันที่กรีดเฉลี่ย ๑๖๐ วัน/ปี การขายมีทั้งขายในรูปยางแผ่นดิบ ยางก้อนถ้วย และน้ำยางสด

๖) มะขามหวาน จังหวัดเลยมีความเหมาะสมในการปลูกมะขามหวานมาก ในอดีตจังหวัดเลยเป็นแหล่งปลูกมะขามหวานที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย พันธุ์ที่นิยมปลูก ได้แก่ พันธุ์สีทอง พันธุ์สีชมพู พันธุ์ขันตี และพันธุ์ประกายทอง แต่สถานการณ์ในปัจจุบันเกษตรกรลดพื้นที่ปลูกมะขามหวานลงไปมาก เนื่องจากเกษตรกรหันไปปลูกพืชอื่น เช่น อ้อยโรงงาน ยางพารา

๗) ลำไย จังหวัดเลยเป็นแหล่งปลูกลำไยที่สำคัญแหล่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากมีสภาพภูมิอากาศเหมาะสมพื้นที่ปลูกมีศักยภาพ ปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกลำไยกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ

๘) ลิ้นจี่ เป็นไม้ผลกิ่งเมืองร้อน เจริญเติบโตได้ดีในสภาพภูมิอากาศหนาว ชอบดินร่วนซุย มีการระบายน้ำดี และควรมีระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลมากกว่า ๔๐๐ เมตร ต้องการอากาศหนาวในช่วงออกดอก จังหวัดเลย เป็นจังหวัดหนึ่งที่สามารถปลูกลิ้นจี่ได้ดี ปลูกกันมากที่อำเภอภูเรือ ด่านซ้ายและอำเภอปากชม

๙) กล้วยน้ำว้า จังหวัดเลยเป็นแหล่งปลูกกล้วยน้ำว้าที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะปลูกมากแถบอำเภอเชียงคาน อำเภอปากชม อำเภอท่าลี่ และ อำเภอเมืองเลย ส่วนใหญ่จะปลูกตามแนวที่ราบเชิงเขา ลักษณะการปลูกเป็นทั้งพืชเชิงเดี่ยวและปลูกเป็นพืชแซมไม้ผลไม้ยืนต้น ซึ่งอยู่ระหว่างการรอรับผลผลิต เช่น การปลูกยางพาราแล้วปลูกกล้วยน้ำว้าแซม ประโยชน์ที่ได้รับคือเป็นร่มเงาให้กับต้นยางพารา และเป็นรายได้เสริมให้กับเกษตรกร เป็นรายได้เดือน ซึ่งกล้วยจะให้ผลผลิตเร็วเริ่มให้ผลผลิตตั้งแต่กล้วยอายุ ๘ เดือนเป็นต้นไป

๑๐) ขิง จังหวัดเลยเป็นแหล่งปลูกที่ใหญ่ที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากจังหวัดเลยมีสภาพพื้นที่เป็นภูเขาสูง มีที่ราบเชิงเขา เหมาะกับการปลูกขิงอย่างมาก โดยพื้นที่ในเขตพื้นที่อำเภอด่านซ้าย ภูเรือ และนาแห้ว พันธุ์ที่เกษตรกรนิยมปลูก คือขิงใหญ่ (ขิงหยวก/ขิงขาว) โดยฤดูกาลเพาะปลูกอยู่ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม ด้านการเก็บเกี่ยวมีทั้งแบบขิงอ่อน (เก็บเกี่ยวเมื่อขิงมีอายุได้ ๔-๖ เดือน ช่วงเดือนสิงหาคม - กันยายน)

และแบบชิงแก่ (เก็บเกี่ยวเมื่อขิงมีอายุ ๑๐-๑๒ เดือน คือช่วงเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์) จุดอ่อนของการปลูกขิงคือ เป็นพืชที่ไม่สามารถปลูกติดต่อกันในพื้นที่เดิมได้ ต้องย้ายพื้นที่ปลูกใหม่ทุกปี เนื่องจากเกิดปัญหาขิงเน่า

๑๑) ถั่วเหลือง เป็นพืชที่ปลูกง่ายใช้น้ำน้อย การเพาะปลูกมี ๒ ฤดู คือถั่วเหลืองฤดูฝน ซึ่งปลูกไว้เพื่อทำพันธุ์ปลูกในฤดูแล้ง และถั่วเหลืองฤดูแล้ง แต่เกษตรกรนิยมปลูกถั่วเหลืองฤดูแล้งมากกว่าถั่วเหลืองฤดูฝนเพื่อช่วยในการปรับปรุงบำรุงดิน พันธุ์ที่ปลูก ได้แก่ พันธุ์เชียงใหม่ ๖๐ สจ.๔ และ สจ.๕ ถั่วเหลืองฤดูฝนจะปลูกในสภาพไร่มีการไถพรวนดินเหมือนพืชไร่ทั่วไป ปลูกปลายฝน (ช่วงเดือนกรกฎาคม-กันยายน) และเก็บเกี่ยวต้นหนาว (ช่วงเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม) ส่วนถั่วเหลืองฤดูแล้งจะปลูกหลังเก็บเกี่ยวข้าวเสร็จโดยการตัดต่อซัง ไม่พรวนดินแต่ใช้วิธีการหยอด ถั่วเหลืองตามต่อซังข้าว จะปลูกฤดูหนาว (ช่วงเดือนธันวาคม - เดือนมกราคม) จะเก็บเกี่ยวฤดูแล้ง (ช่วงเดือนมีนาคม - เดือนเมษายน)

๑๒) คริสต์มาสและไม้ดอกไม้ประดับกระถาง เป็นไม้ประดับที่ใบมีสีสันสวยงาม ได้แก่ สีแดง สีเหลือง สีชมพู และสีขาว ตามลักษณะของพันธุ์ และให้สีสันในช่วงเดือนพฤศจิกายน-กุมภาพันธ์ เนื่องจากสภาพอุณหภูมิต่ำ ช่วงแสงสั้นกว่า ๑๒ ชั่วโมงต่อวัน จึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อการผลิตที่มีคุณภาพ อำเภอกูเรือ จังหวัดเลย เป็นแหล่งที่ผลิตคริสต์มาสที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ ประกอบกับพื้นที่มีศักยภาพที่เหมาะสมต่อการผลิตไม้ดอกไม้ประดับหลายชนิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่อำเภอกูเรือและอำเภอด่านซ้าย เพราะมีระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลเฉลี่ย ๖๐๐-๙๐๐ เมตร เป็นปัจจัยสำคัญต่ออุณหภูมิและต่อแสงที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของคริสต์มาสเกษตรกรนำมาเป็นกิจกรรมทางเลือกเป็นอาชีพหลัก สามารถลดปัญหาการว่างงานในพื้นที่ให้มีความทำตลอดปี และสร้างรายได้จำนวนมากกว่า ๕๐,๐๐๐-๓๐๐,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน/ปี และคิดเป็นรายได้รวมหลายร้อยล้านบาทต่อปี จุดแข็งในการพัฒนา เพราะเกษตรกรมีประสบการณ์และทักษะในการผลิตมาเป็นเวลานาน เกิดเครือข่ายทางการตลาด มีการซื้อขายผลผลิตไม้ดอกไม้ประดับตลอดปี ข้อจำกัดที่ต้องพัฒนา ได้แก่ การเพิ่มพูนวิชาการ การผลิตด้านการป้องกัน กำจัดโรค เพราะมีการสะสมของเชื้อโรคและเกิดการระบาดของเชื้อเพิ่มมากขึ้น การรวมกลุ่มสร้างเครือข่ายของเกษตรกรผู้ผลิต เพื่อสร้างอำนาจการต่อรองและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการผลิตและการตลาด เพื่อความเข้มแข็งของชุมชน

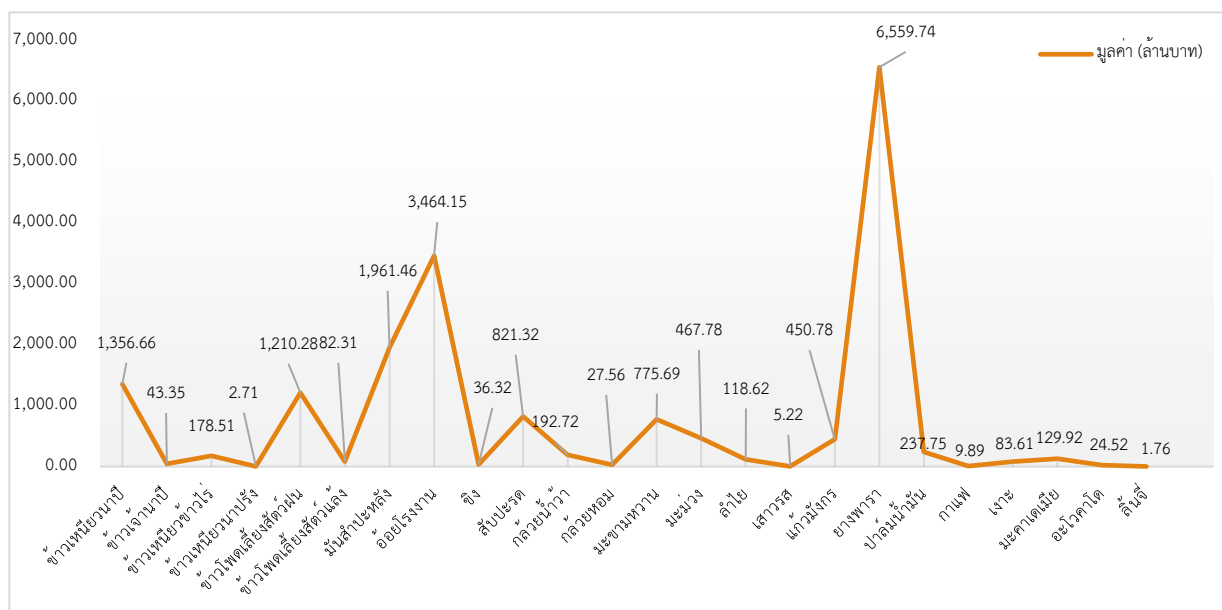
มูลค่าผลผลิตรวมพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดเลย ปี ๒๕๖๗ มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น ๑๘,๒๔๓ ล้านบาท ได้แก่ ยางพารา จำนวน ๖,๕๕๙.๗๔ ล้านบาท อ้อยโรงงาน จำนวน ๓,๔๖๔.๑๕ ล้านบาท มันสำปะหลัง จำนวน ๑,๙๖๑.๔๖ ล้านบาท ข้าวเหนียวนาปี จำนวน ๑,๓๕๖.๖๖ ล้านบาท ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ฝน จำนวน ๑,๒๑๐.๒๘ ล้านบาท และอื่น ๆ จำนวน ๓,๖๙๐.๓๔ ล้านบาท รายละเอียดแสดงดังตาราง

ตารางที่ ๒.๒๕ แสดงมูลค่าผลผลิตรวมพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดเลย ปี ๒๕๖๗

ที่	ชนิดพืชเศรษฐกิจ	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยวผลผลิต (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่า (ล้านบาท)
๑	ข้าวเหนียวนาปี	๓๒๓,๒๗๕	๓๒๐,๒๖๙	๓๕๓	๑๑๓,๐๕๔.๘๘	๑๒	๑,๓๕๖.๖๖
๒	ข้าวเจ้านาปี	๘,๘๙๕	๘,๘๑๒	๓๒๘	๒,๘๙๐.๒๘	๑๕	๔๓.๓๕
๓	ข้าวเหนียวข้าวไร่	๔๕,๑๔๗	๔๔,๘๓๐	๓๖๒	๑๖,๒๒๘.๕๐	๑๑	๑๗๘.๕๑
๔	ข้าวเหนียวนาปรัง	๕๕๕.๔๘	๕๕๔	๔๐๘	๒๒๖.๐๓๒	๑๒	๒.๗๑
๕	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ฝน	๒๖๖,๖๐๕	๒๖๓,๔๗๐	๖๓๘	๑๖๘,๐๙๓.๘๖	๗.๒	๑,๒๑๐.๒๘
๖	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์แล้ง	๑๕,๘๖๙	๑๕,๘๓๗	๖๙๓	๑๐,๙๗๕.๐๔	๗.๕	๘๒.๓๑
๗	มันสำปะหลัง	๒๒๕,๓๕๐	๒๒๒,๑๕๓	๓,๐๙๘.๐๐	๖๘๘,๒๒๙.๙๙	๒.๘๕	๑,๙๖๑.๔๖
๘	อ้อยโรงงาน	๓๒๔,๔๔๒	๓๐๓,๘๗๓	๙,๕๐๐.๐๐	๒,๘๘๖,๗๙๓.๕๐	๑.๒	๓,๔๖๔.๑๕
๙	ขิง	๓๖๑	๓๖๐	๔,๐๓๕.๐๐	๑,๔๕๒.๖๐	๒๕	๓๖.๓๒
๑๐	สับปะรด	๑๗,๑๔๐	๑๖,๙๓๑	๓,๒๓๔.๐๐	๕๔,๗๕๔.๘๕	๑๕	๘๒๑.๓๒
๑๑	กล้วยน้ำว้า	๖,๔๙๓	๖,๒๘๘	๓,๐๖๐.๐๐	๑๙,๒๗๑.๘๘	๑๐	๑๙๒.๗๒

ที่	ชนิดพืชเศรษฐกิจ	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่า (ล้านบาท)
๑๒	กล้วยหอม	๖๖๘	๖๔๑	๒,๑๕๐.๐๐	๑,๓๗๘.๑๕	๒๐	๒๗.๕๖
๑๓	มะขามหวาน	๒๑,๒๐๘	๒๐,๑๔๘	๕๕๐	๑๑,๐๘๑.๓๔	๗๐	๗๗๕.๖๙
๑๔	มะม่วง	๒๘,๔๔๖	๒๘,๒๔๗	๙๒๐	๒๕,๙๘๗.๕๔	๑๘	๔๖๗.๗๘
๑๕	ลำไย	๑๓,๗๓๘	๑๓,๔๗๙	๓๕๒	๔,๗๔๔.๖๑	๒๕	๑๑๘.๖๒
๑๖	เสาวรส	๓๐๒	๓๐๒	๑,๑๕๓.๐๐	๓๔๘.๒๐๖	๑๕	๕.๒๒
๑๗	แก้วมังกร	๑๗,๒๐๗	๑๖,๘๘๓	๑,๗๘๐.๐๐	๓๐,๐๕๑.๗๔	๑๕	๔๕๐.๗๘
๑๘	ยางพารา	๙๕๑,๖๕๑	๙๒๓,๓๘๗	๒๒๒	๒๐๔,๙๙๑.๙๑	๓๒	๖,๕๕๙.๗๔
๑๙	ปาล์มน้ำมัน	๒๔,๕๓๖	๒๓,๘๘๗	๑๖๘๗	๔๐,๒๙๗.๓๗	๕.๙	๒๓๗.๗๕
๒๐	กาแฟ	๓,๐๘๐	๒,๘๒๘	๔๓.๗๒	๑๒๓.๖๔	๘๐	๙.๘๙
๒๑	เงาะ	๓,๗๒๐	๓,๑๗๙	๕๒๖	๑,๖๗๒.๑๕	๕๐	๘๓.๖๑
๒๒	มะคาเดเมีย	๕,๓๙๘	๔,๑๙๑	๓๑๐	๑,๒๙๙.๒๑	๑๐๐	๑๒๙.๙๒
๒๓	อะโวคาโด	๘๒๐	๖๑๐	๖๗๐	๔๐๘.๗๐	๖๐	๒๔.๕๒
๒๔	ลิ้นจี่	๓๘๔	๓๒๕	๑๘๐	๕๘.๕๐	๓๐	๑.๗๖
รวมทั้งสิ้น		๒,๓๐๕,๒๙๑	๒,๒๔๑,๔๙๔		๔,๒๘๔,๔๑๔		๑๘,๒๔๒.๖๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดเลย, ปี ๒๕๖๗

ภาพที่ ๒.๑๐ แสดงกราฟมูลค่าผลผลิตรวมพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดเลย ปี ๒๕๖๗

จำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดเลย ปี ๒๕๖๗ ข้าวเหนียวนาปี จำนวน ๕๔,๐๖๒ ครัวเรือน ยางพารา จำนวน ๔๓,๑๔๒ ครัวเรือน อ้อยโรงงาน จำนวน ๒๘,๒๐๐ ครัวเรือน มันสำปะหลัง จำนวน ๑๖,๙๗๖ ครัวเรือน และอื่น ๆ รายละเอียดแสดงดังตาราง

ตารางที่ ๒.๒๖ แสดงจำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดเลย ปี ๒๕๖๗

ที่	ชนิดพืชเศรษฐกิจ	จำนวน ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยวผลผลิต (ไร่)
๑	ข้าวเหนียวนาปี	๕๔,๐๖๒	๓๒๓,๒๗๕	๓๒๐,๒๖๙
๒	ข้าวเจ้านาปี	๒,๐๕๒	๘,๘๙๕	๘,๘๑๒
๓	ข้าวเหนียวข้าวไร่	๔,๙๗๘	๔๕,๑๔๗	๔๔,๘๓๐
๔	ข้าวเหนียวนาปรัง	๑๔๐	๕๕๕.๔๘	๕๕๕
๕	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ฝน	๑๒,๗๙๕	๒๖๖,๖๐๕	๒๖๓,๔๗๐
๖	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์แล้ง	๒,๒๕๒	๑๕,๘๖๙	๑๕,๘๓๗
๗	มันสำปะหลัง	๑๖,๙๗๖	๒๒๕,๓๕๐	๒๒๒,๑๕๓
๘	อ้อยโรงงาน	๒๘,๒๐๐	๓๒๔,๔๔๒	๓๐๓,๘๗๓
๙	ชิง	๖๓	๓๖๑	๓๖๐
๑๐	สับปะรด	๖๑๐	๑๗,๑๔๐	๑๖,๙๓๑
๑๑	กล้วยน้ำว้า	๙๖๓	๖,๔๙๓	๖,๒๙๘
๑๒	กล้วยหอม	๙๑	๖๖๘	๖๔๑
๑๓	มะขามหวาน	๒,๘๙๒	๒๑,๒๐๘	๒๐,๑๔๘
๑๔	มะม่วง	๒,๒๙๓	๒๘,๔๔๖	๒๘,๒๔๗
๑๕	ลำไย	๒,๕๕๘	๑๓,๗๓๘	๑๓,๔๗๙
๑๖	เสาวรส	๖๘	๓๐๒	๓๐๒
๑๗	แก้วมังกร	๒,๗๒๔	๑๗,๒๐๗	๑๖,๘๘๓
๑๘	ยางพารา	๔๓,๑๔๒	๙๕๑,๖๕๑	๙๒๓,๓๘๗
๑๙	ปาล์มน้ำมัน	๒,๕๖๒	๒๔,๕๓๖	๒๓,๘๘๗
๒๐	กาแฟ	๓๑๘	๓,๐๘๐	๒,๘๒๘
๒๑	เงาะ	๑,๑๖๖	๓,๗๒๐	๓,๑๗๙
๒๒	มะคาเดเมีย	๓๘๘	๕,๓๙๘	๔,๑๙๑
๒๓	อโวคาโด	๓๐๐	๘๒๐	๖๑๐
๒๔	ลิ้นจี่	๒๐๗	๓๘๔	๓๒๕
รวมทั้งสิ้น		๑๘๑,๘๐๐	๒,๓๐๕,๒๙๑	๒,๒๔๑,๔๙๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดเลย, ปี ๒๕๖๗

หมายเหตุ : ข้าวและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มีการปลูกในเนื้อที่เดิม

ตารางที่ ๒.๒๗ แสดงพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปีและข้าวไร่แยกรายอำเภอของจังหวัดเลย ปี ๒๕๖๗

ที่	อำเภอ	ข้าวนาปีและข้าวไร่								
		พื้นที่ปลูกข้าว (รวม)	รวม ข้าวเจ้า	รวม ข้าวเหนียว	ข้าวนาปี			ข้าวไร่		
					รวม	ข้าวเจ้า	ข้าวเหนียว	รวม	ข้าวเจ้า	ข้าวเหนียว
๑	เมืองเลย	๔๑,๔๘๗.๓๒	๗๘๖.๔๓	๔๐,๗๐๐.๘๙	๔๑,๓๗๙.๑๐	๗๘๖.๔๓	๔๐,๕๙๒.๖๗	๑๐๘.๒๒	๐.๐๐	๑๐๘.๒๒
๒	นาด้วง	๑๔,๒๐๔.๒๑	๒๓๘.๙๙	๑๓,๙๖๕.๒๒	๑๓,๘๔๐.๘๕	๒๓๘.๙๙	๑๓,๖๐๑.๘๖	๓๖๓.๓๖	๐.๐๐	๓๖๓.๓๖
๓	เชียงคาน	๔๕,๒๔๒.๗๘	๘๔๑.๘๘	๔๔,๔๐๐.๙๐	๔๕,๐๕๗.๗๘	๘๔๑.๘๘	๔๔,๒๑๕.๙๐	๑๘๕.๐๐	๐.๐๐	๑๘๕.๐๐
๔	ปากชม	๒๑,๕๕๕.๗๖	๓๙๕.๘๓	๒๑,๑๕๙.๙๓	๑๙,๙๒๒.๕๓	๓๙๕.๘๓	๑๙,๕๒๖.๗๐	๑,๖๒๗.๒๓	๐.๐๐	๑,๖๒๗.๒๓
๕	ด่านซ้าย	๖๖,๔๙๙.๘๗	๒,๑๙๓.๗๘	๖๔,๓๐๖.๐๙	๓๘,๗๙๗.๔๙	๒,๑๙๓.๗๘	๓๖,๖๐๓.๓๑	๒๗,๗๐๒.๓๘	๐.๐๐	๒๗,๗๐๒.๓๘
๖	นาแห้ว	๑๖,๙๒๙.๕๘	๑๑๑.๑๙	๑๖,๘๑๘.๓๙	๘,๑๒๒.๗๖	๑๑๑.๑๙	๘,๐๑๑.๕๗	๘,๘๐๖.๘๒	๐.๐๐	๘,๘๐๖.๘๒
๗	ภูเรือ	๒๙,๓๕๔.๗๐	๑๕๙.๗๕	๒๙,๑๙๔.๙๕	๒๔,๔๗๘.๔๕	๑๕๙.๗๕	๒๔,๓๑๘.๗๐	๔,๘๗๖.๒๕	๐.๐๐	๔,๘๗๖.๒๕
๘	ท่าลี่	๒๙,๕๓๐.๖๙	๗๐๖.๖๓	๒๘,๘๒๔.๐๖	๒๙,๒๔๖.๔๙	๗๐๖.๖๓	๒๘,๕๓๙.๘๖	๒๘๔.๒๐	๐.๐๐	๒๘๔.๒๐
๙	วังสะพุง	๓๘,๙๔๓.๓๔	๖๙๔.๐๒	๓๘,๒๔๙.๓๒	๓๘,๗๕๓.๕๙	๖๙๔.๐๒	๓๘,๐๕๙.๕๗	๑๘๙.๗๕	๐.๐๐	๑๘๙.๗๕
๑๐	ภูกระดึง	๑๕,๖๙๘.๑๐	๑,๐๖๓.๗๐	๑๔,๖๓๔.๔๐	๑๕,๓๖๙.๓๕	๑,๐๖๓.๗๐	๑๔,๓๐๕.๖๕	๓๒๘.๗๕	๐.๐๐	๓๒๘.๗๕
๑๑	ภูหลวง	๑๙,๕๐๐.๙๔	๓๖๐.๗๖	๑๙,๑๔๐.๑๘	๑๙,๔๔๒.๑๙	๓๖๐.๗๖	๑๙,๐๘๑.๔๓	๕๘.๗๕	๐.๐๐	๕๘
๑๒	ผาขาว	๑๗,๑๘๖.๘๒	๖๔๑.๔๗	๑๖,๕๔๕.๓๕	๑๗,๐๘๙.๘๒	๖๔๑.๔๗	๑๖,๔๔๘.๓๕	๙๗.๐๐	๐.๐๐	๙๗.๐๐
๑๓	เอราวัณ	๖,๒๐๕.๐๗	๗๕.๗๕	๖,๑๒๙.๓๒	๖,๑๐๖.๘๒	๗๕.๗๕	๖,๐๓๑.๐๗	๙๘.๒๕	๐.๐๐	๙๘.๒๕
๑๔	หนองหิน	๑๔,๙๗๗.๓๖	๖๒๑.๓๙	๑๔,๓๕๕.๙๗	๑๔,๔๗๐.๖๒	๖๒๑.๓๙	๑๓,๘๔๙.๒๓	๕๐๖.๗๔	๐.๐๐	๕๐๖.๗๔
รวมทั้งสิ้น		๓๗๗,๓๑๖.๕๔	๘,๘๙๑.๕๗	๓๖๘,๔๒๔.๙๗	๓๓๒,๐๘๓.๘๔	๘,๘๙๑.๕๗	๓๒๓,๑๙๒.๒๗	๔๕,๒๓๒.๗๐	๐.๐๐	๔๕,๒๓๒.๗๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดเลย, ปี ๒๕๖๗

ตารางที่ ๒.๒๘ แสดงพื้นที่เพาะปลูกไม้ดอกไม้ประดับแยกรายอำเภอของจังหวัดเลย ปี ๒๕๖๗

ที่	อำเภอ	ครัวเรือน	แปลง	เนื้อที่ (ไร่)
๑	เมืองเลย	๔	๔	๑๐.๐๐
๒	นาดำ			
๓	เชียงคาน			
๔	ปากชม			
๕	ด่านซ้าย	๒	๒	๑๔.๗๕
๖	นาแห้ว			
๗	ภูเรือ	๗๗	๗๗	๑๕๙.๙๐
๘	ท่าลี่	๑	๑	๑.๗๕
๙	วังสะพุง	๒	๒	๓.๐๐
๑๐	ภูกระดึง			
๑๑	ภูหลวง			
๑๒	ผาขาว			
๑๓	เอราวัณ			
๑๔	หนองหิน			
รวมทั้งสิ้น		๘๖	๘๖	๑๘๙.๔๐

ตารางที่ ๒.๒๙ แสดงมูลค่าผลผลิตรวมพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดเลย ปี ๒๕๖๗

กลุ่มพืช	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
๑. ข้าวนาปีและข้าวไร่	๓๗๗,๓๑๗	๓๗๓,๙๑๑	๑๓๑,๙๙๑	๑,๕๕๓.๘๙
๒. พืชไร่	๘๔๐,๙๕๙	๘๑๓,๖๑๘	๓,๘๒๗,๓๓๘	๗,๖๓๓.๕๙
๓. พืชฤดูแล้ง (๒๕๖๕/๖๖)	๑๘,๖๙๑	๑๘,๕๙๐	๑๔,๕๓๖	๑๒๒.๒๑
๔. ไม้ผล	๑๐๓,๐๗๒	๑๐๐,๒๘๓	๑๐๐,๙๗๐	๒,๙๘๗.๕๒
๕. ไม้ยืนต้น	๙๙๖,๘๙๓	๙๖๗,๓๖๗	๒๔๙,๓๐๘	๖,๘๗๗.๘๗
๖. พืชผัก	๑,๕๙๕	๑,๕๗๑	๗,๖๑๙	๑๕๒.๓๙
เห็ด*	๔,๐๖๒,๓๔๖	๓,๗๕๕,๐๑๑	๙๓๙	๑๒๒.๐๔
ไม้ดอกไม้ประดับ**	๑๒,๒๗๖,๑๙๘	๑๑,๙๐๗,๙๑๒		๘๓๓.๕๕
รวมพื้นที่๑-๖ (ยกเว้น*,**)	๒,๓๓๘,๕๒๘	๒,๒๗๕,๓๓๙	๔,๓๓๑,๗๖๒	
		รวมผลผลิต	๔,๓๓๒,๗๐๑	
			รวมมูลค่า	๒๐,๓๑๓.๐๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดเลย, ปี ๒๕๖๗

หมายเหตุ : * หน่วยเป็น ก้อน

** หน่วยเป็น ตัน / ถัง

๒.๑๑.๔ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัดเลย

๒.๑๑.๔.๑ ลักษณะการเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่จังหวัดเลย มี ๒ รูปแบบ คือ

๑) กลุ่มธุรกิจการค้า โดยทำการผลิตเพื่อผลตอบแทนทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ ดังนี้

๑.๑) การเลี้ยงแบบประกัน โดยบริษัทเอกชนจะเป็นผู้จัดเตรียม พันธุ์ อาหารสัตว์ เวชภัณฑ์ ยกเว้น โรงเรือน แรงงานและที่ดิน เป็นส่วนที่เกษตรกรต้องจัดหาเองโดยมีบริษัทแม่เป็นผู้ควบคุมขั้นตอนในการผลิต เจ้าหน้าที่เข้าไปดูแลเรื่อง การตรวจรับรองมาตรฐานฟาร์ม ควบคุมการเคลื่อนย้ายและการให้ความรู้การบริหารจัดการฟาร์มให้ได้ตามมาตรฐาน

๑.๒) รูปแบบเอกชนรายย่อย ที่มีการผลิตในปริมาณน้อย ซึ่งเป็นรูปแบบของเกษตรกรรายย่อยที่ผลิตเพื่อจำหน่ายโดยตนเอง ทั้งเป็นผู้จัดหาพันธุ์ อาหารสัตว์ เวชภัณฑ์ ตลอดจนตลาด เจ้าหน้าที่เข้าไปดูแลเรื่อง การตรวจรับรองมาตรฐานฟาร์ม ควบคุมการเคลื่อนย้ายและการให้ความรู้การบริหารจัดการฟาร์มให้ได้ตามมาตรฐาน

๒) กลุ่มเกษตรกรรายย่อย เป็นเกษตรกรรายย่อย ที่มีการเลี้ยงแบบหลังบ้านและไม่ได้ใช้ต้นทุนในการผลิตที่สูงจนเกินไป และเกษตรกรเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด เช่น การเลี้ยงสัตว์ปีกหลังบ้าน การเลี้ยงโค กระบือ ตามสวน ไร่ นา หรือบนภูเขา เจ้าหน้าที่เข้าไปดูแลให้ความรู้เรื่องการเลี้ยงสัตว์ การป้องกันโรค การรวมกลุ่ม และการสร้างเครือข่าย

๒.๑๑.๔.๒ การเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่จังหวัดเลย รายละเอียด ดังนี้

๑) การเลี้ยงโคเนื้อ ในจังหวัดเลย ส่วนใหญ่เป็นพันธุ์พื้นเมือง ลูกผสมบราห์มัน ลูกผสมอินดูบราซิล ลูกผสมชาโรเลย์ ตามลำดับ มีที่ตั้งฟาร์มและพื้นที่การเลี้ยงกระจายอยู่ในทุกพื้นที่ ทุกอำเภอของจังหวัดเลย โดยมีโคเนื้อทั้งหมดจำนวน ๕๑,๗๒๒ ตัว โดยมีการเลี้ยงกระจายในทุกอำเภอ อำเภอที่เลี้ยงโคเนื้อมากที่สุด ได้แก่ อำเภอท่าลี่ ภูหลวง เชียงคาน นาแห้ว และวังสะพุง ตามลำดับ ด้านการตลาดเกษตรกรจะจำหน่ายโคผ่านพ่อค้าคนกลางหรือนำโคเข้าไปจำหน่ายในตลาดนัดโค กระบือ ซึ่งในพื้นที่จังหวัดเลย มีตลาดนัดโค-กระบือจำนวน ๒ แห่ง ที่อำเภอเมืองเลย พ่อค้านำโค-กระบือ มาจำหน่ายประมาณ ๒๕๐-๒๘๐ ตัว ต่อครั้ง และอำเภอหนองหิน พ่อค้านำโค-กระบือ มาจำหน่ายประมาณ ๖๐ ตัว ต่อครั้ง ส่วนหนึ่งมีการซื้อขาย โดยพ่อค้าเข้ามาซื้อในหมู่บ้าน

๒) การเลี้ยงโคนม ในพื้นที่จังหวัดเลย ส่วนใหญ่เป็นพันธุ์โฮลสโตล์ฟรีเซียนผสม เลือด ๗๕% ขึ้นไป โดยมีการเลี้ยงโคนมมากที่สุด ได้แก่ อำเภอภูเรือ ด่านซ้าย นาด้วง เราววิน และเมืองเลย ตามลำดับ

โดยมีสหกรณ์โคนม/ศูนย์รวมน้ำนมจำนวน ๒ แห่ง คือ

๑. สหกรณ์การเกษตรเมืองเลย จำกัด ตั้งอยู่ที่ ตำบลนาอาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

๒. บริษัท ซีพีเอฟ จำกัด (ประเทศไทย) ตั้งอยู่ที่ ตำบลท่าสวรรค์ อำเภอนาด้วง จังหวัดเลย

และมีฟาร์มวิจัยสัตว์เคี้ยวเอื้องในเขตที่ราบสูง อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย จำนวน ๑ แห่ง

๓) การเลี้ยงกระบือ มีการเลี้ยงกระจายในทุกอำเภอในจังหวัดเลย กระบือที่เลี้ยงส่วนใหญ่เป็นกระบือไทยพื้นเมือง ปัจจุบันมีการปรับปรุงพันธุ์ โดยการใช้พ่อกระบือพันธุ์ดี จากกรมปศุสัตว์ โดยมีกระบือจำนวน ๑๕,๓๓๘ ตัว ซึ่งมีการเลี้ยงมากในเขตอำเภอเมืองเลย ท่าลี่ ภูกระดึง นาแห้ว และวังสะพุง ตามลำดับ ด้านการตลาดเกษตรกรจำหน่ายกระบือผ่านพ่อค้าคนกลาง หรือนำไปจำหน่ายตามตลาดนัดค้าสัตว์

๔) การเลี้ยงสุกร ที่ตั้งฟาร์มและพื้นที่การเลี้ยงสุกร กระจายตัวทุกอำเภอในจังหวัดเลย ส่วนใหญ่เป็นสายพันธุ์ลูกผสม ที่แต่ละบริษัทปรับปรุง ส่วนมากจะเลี้ยงสุกรสามสายพันธุ์ โดยทำการเลี้ยงเฉพาะแม่พันธุ์และใช้พ่อพันธุ์ หรือน้ำเชื้อของเอกชนผสม มีจำนวนสุกรทั้งหมด ๖๖,๑๓๐ ตัว โดยมีการเลี้ยงมากที่สุด ในเขตพื้นที่อำเภอเชียงคาน เมืองเลย ภูกระดึง ปากชม และท่าลี่ ด้านตลาดเกษตรกรรายย่อยจำหน่ายสุกรผ่านพ่อค้าคนกลาง สำหรับเกษตรกรที่เลี้ยงเพื่อการค้า จำหน่ายผ่านบริษัท

๕) การเลี้ยงไก่ กระจายไปทุกพื้นที่อำเภอเป็นการเลี้ยงแบบเปิด มีโรงเรือนแต่ไม่ได้มาตรฐานฟาร์ม ส่วนการเลี้ยงไว้บริโภคภายในครัวเรือน มีเหลือจึงได้จำหน่าย มีจำนวนไก่อรวม ๑,๖๕๓,๒๓๒ ตัว โดยมีการเลี้ยงมากที่สุด ในเขตพื้นที่อำเภอวังสะพุง เชียงคาน เมืองเลย ด่านซ้าย และนาด้วง

๕.๑) การเลี้ยงไก่ไข่ เป็นการเลี้ยงแบบการค้าโดยเป็นลูกเจ้าของบริษัท ไข่ที่ได้ทางบริษัท จะรับไปจำหน่ายเอง แบ่งเป็น ๒ แบบ คือ

๑. การเลี้ยงแบบการค้า นิยมเลี้ยงพันธุ์โรดไอแลนด์เรด ผู้เลี้ยงต้องศึกษาหาความรู้ และเข้าใจเป็นอย่างดีเพราะการเลี้ยงไก่ไข่ยังมีความละเอียดอ่อนต่อไก่ทุก ๆ ด้าน นับตั้งแต่การหาสถานที่ก่อสร้าง โรงเรือน ลักษณะของโรงเรือน สภาพสิ่งแวดล้อม พันธุ์ที่จะทำการเลี้ยง การดูแลแต่ละช่วงอายุ ตลอดจนอาหารที่ให้ ไก่กินและแสงสว่างที่ไก่ได้รับก็มีความสำคัญทั้งสิ้น ปัจจุบันการเลี้ยงแบบการค้าจะเป็นลักษณะลูกเจ้าของบริษัท ซึ่งจะมีพนักงานคอยมาให้คำแนะนำ และมาช่วยดูแลตลอดเวลา ตลอดจนรับซื้อไข่ไปจำหน่าย ผู้เลี้ยงได้กำไร หรือขาดทุนก็อยู่ที่ราคาอาหารและราคาไข่

๒. การเลี้ยงแบบปล่อยพื้น ใช้พันธุ์ปศุสัตว์ ๑ (เอซี) ศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตาม พระราชดำริ อำเภอด่านซ้าย ได้ผลิตไก่ไข่ซึ่งเป็นพันธุ์ของกรมปศุสัตว์สามารถเลี้ยงปล่อยพื้นได้ โดยให้อาหาร ขันและเสริมด้วยวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น หย้า เศษผัก ผลไม้ และหาหินนอนแมลงต่าง ๆ สามารถให้ ไข่ได้ประมาณ ๒๗๔ ฟอง/ปี ซึ่งเพียงพอสำหรับบริโภคในครัวเรือน ในการเลี้ยงไก่ไข่จำนวน ๖ - ๘ ตัว โดยเน้น การเลี้ยงไปที่ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน หมู่บ้านเพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดน

๕.๒) การเลี้ยงไก่ไข่ ในจังหวัดเลย ยังไม่มีการเลี้ยงแพร่หลาย เนื่องจากเป็นไก่ที่มี การปรับปรุงสายพันธุ์ขึ้นมาใหม่ โดยกรมปศุสัตว์ ไก่ไข่ เป็นไก่พื้นเมืองที่มีลักษณะพิเศษ ขนสีขาวทั้งตัว ปาก และแข้งสีเหลืองหรือขาวอมเหลือง สามารถเลี้ยงเป็นไก่สวยงามและเป็นไก่เนื้อ ตัวผู้มีน้ำหนักโตเต็มที่ ๓ - ๓.๕ กิโลกรัม และตัวเมียมีน้ำหนักโตเต็มที่ ๒ กิโลกรัมขึ้นไป เนื้อมีรสชาติดีอร่อยเป็นที่ถูกปากของผู้บริโภค เช่น ไก่ย่าง ข้าวมันไก่ไข่ ฯลฯ เหมาะสำหรับจำหน่ายในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดเลย

๖) การเลี้ยงเป็ด เป็นการเลี้ยงแบบเปิด เป็นเปิดเทศพันธุ์กบินทร์บุรี พันธุ์ท่าพระ และ พันธุ์พื้นเมือง จะกระจายไปทุกพื้นที่ มีจำนวนเป็ดรวม ๒๐๐,๗๘๗ ตัว โดยมีการเลี้ยงมากที่สุดในเขตพื้นที่อำเภอ เมืองเลย ผาขาว วังสะพุง ภูหลวง และเชียงคาน ตามลำดับ

ตารางที่ ๒.๓๐ แสดงจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และปศุสัตว์ ระดับอำเภอ ปี ๒๕๖๗

ที่	อำเภอ	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่อรวม (ตัว)	เป็ดรวม (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)	อื่นๆ (ตัว)
๑	เมืองเลย	๔,๑๙๒	๒,๖๙๐	๒๑๘	๒,๕๓๙	๑๗,๗๐๘	๑๘๓,๗๖๖	๕๕,๒๗๑	๑,๓๗๐	๖๗	๔,๖๘๖
๒	นาด้วง	๒,๘๓๗	๙๗๗	๑,๐๐๓	๑๓๐	๘๗๔	๑๐๒,๖๕๒	๕,๒๘๑	๑๗๐	๖๗	๒,๘๖๑
๓	เชียงคาน	๓,๘๐๑	๔,๒๕๕	๐	๖๑๖	๑๘,๙๘๔	๒๓๘,๒๙๒	๑๑,๘๖๐	๓๓๖	๐	๒๘๒
๔	ปากชม	๒,๖๑๗	๑,๔๘๗	๑๗	๒๕๖	๔,๒๑๙	๘๑,๑๔๗	๘,๕๙๔	๒๐๐	๐	๑๘๗
๕	ด่านซ้าย	๔,๐๗๖	๓,๘๐๗	๑,๓๒๐	๑๐๑๑	๒,๕๙๕	๑๕๗,๖๖๗	๘,๘๗๕	๑,๑๕๗	๒๖	๖๐๘
๖	นาแห้ว	๑,๔๘๔	๔,๑๓๕	๐	๑,๕๑๒	๙๑๕	๒๘,๗๒๐	๕๕๕	๓๖	๐	๗๖๗
๗	ภูเรือ	๒,๑๖๒	๒,๐๑๐	๑,๙๙๘	๑,๑๐๔	๕๓๐	๖๖,๗๔๒	๔,๐๒๔	๙๐	๐	๓๙๕
๘	ท่าลี่	๒,๕๕๖	๑๓,๗๓๙	๐	๒,๔๓๗	๓,๕๖๓	๙๒,๐๑๙	๖,๑๓๗	๕๘๙	๐	๔,๑๖๖
๙	วังสะพุง	๕,๙๒๐	๓,๘๕๒	๙๓	๑,๓๘๙	๒,๑๓๐	๓๕๐,๕๑๒	๒๓,๗๓๑	๖๑๐	๐	๒,๔๖๐
๑๐	ภูกระดึง	๒,๒๕๘	๓,๕๑๑	๐	๑,๗๒๕	๔,๕๐๗	๗๗,๖๘๙	๘,๑๓๑	๓๘๘	๒๘	๑,๗๓๓
๑๑	ภูหลวง	๒,๐๐๖	๕,๔๒๒	๐	๗๕๗	๒,๙๓๓	๗๓,๑๘๘	๑๔,๓๘๕	๓๗๒	๐	๗,๖๓๒
๑๒	ผาขาว	๒,๕๑๖	๑,๖๔๑	๐	๑๓๐	๒,๓๕๕	๙๘,๗๖๗	๓๑,๑๖๖	๐	๐	๒๕๑

ที่	อำเภอ	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่รวม (ตัว)	เป็ดรวม (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)	อื่นๆ (ตัว)
๑๓	เอราวัณ	๒,๔๒๗	๑,๔๓๐	๗๕๑	๖๔๒	๓,๕๔๖	๖๗,๕๕๒	๑๑,๒๔๐	๑,๒๘๘	๐	๒,๖๙๓
๑๔	หนองหิน	๑,๔๑๐	๒,๗๖๖	๐	๑,๐๙๐	๑,๒๗๑	๓๔,๕๐๙	๑๑,๕๓๗	๒๔๗	๐	๘๘๒
รวม		๔๐,๒๖๒	๕๑,๑๙๖	๕,๔๐๐	๑๕,๓๓๘	๖๖,๑๓๐	๑,๖๕๓,๒๓๒	๒๐๐,๗๘๗	๖,๘๕๓	๑๘๘	๒๙,๖๐๓

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเลย, ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๗

ตารางที่ ๒.๓๑ แสดงมูลค่าด้านการปศุสัตว์จังหวัดเลย

ที่	ชนิดสัตว์	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ที่เลี้ยง (ตัว)	ผลผลิต		ราคาเฉลี่ย (บาท/กิโลกรัม)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
				จำนวน	หน่วยนับ		
๑	โคเนื้อ	๕,๕๑๒	๕๑,๑๙๖	๗,๖๒๑	ตัว	๖๙.๓๖	๒๑๑,๔๓๗,๐๒๗
๒	โคนม (น้านมดิบ)	๕๕	๕,๔๐๐	๙,๐๕๕,๐๐๐	กิโลกรัม	๒๐	๑๘๐,๙๐๐,๐๐๐
๓	กระบือ	๑,๘๗๑	๑๕,๓๔๑	๒,๑๗๘	ตัว	๗๖.๑๔	๔๙,๗๔๙,๘๗๖
๔	สุกร	๑,๐๙๑	๖๖,๑๓๐	๑๒๒,๑๖๖	ตัว	๖๔.๓๖	๗๘๖,๒๖๐,๓๗๖
๕	แพะ	๒๔๕	๖,๘๕๓	๕,๓๔๑	ตัว	๑๒๐	๑๖,๐๒๓,๐๐๐
๖	ไก่ไข่ (ไข่ไก่)	๑,๒๓๙	๖๓,๙๖๓	๑๙,๓๘๐,๗๘๙	ฟอง	๓.๔	๖๕,๘๙๔,๖๘๒
รวมทั้งสิ้น		๕๔,๗๒๗	๑,๙๒๔,๘๗๔				๑,๓๑๐,๒๖๔,๙๖๑

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเลย, ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๗

หมายเหตุ : ราคาหน้าฟาร์ม

๒.๑๑.๕ ด้านการประมงของจังหวัดเลย

จังหวัดเลย มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและเป็นที่ราบสูงจึงทำให้มีแหล่งน้ำธรรมชาติสำหรับการประมงหรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำน้อย เลี้ยงไว้เฉพาะเพื่อบริโภคภายในครัวเรือน หรือจำหน่ายในท้องถิ่นที่ใกล้เคียงเท่านั้น การประมงทำตามแหล่งน้ำธรรมชาติได้แก่ แม่น้ำเลย แม่น้ำโขง แม่น้ำพอง เชื่อน้ำหามานตอนบน ห้วยหนองที่อยู่ใกล้หมู่บ้าน แม่น้ำโขงเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัดเลย ประชาชนที่อาศัยอยู่ตามริมฝั่งแม่น้ำทำการประมงอยู่บ้างเล็กน้อย สัตว์น้ำที่จับได้จะนำมาจำหน่ายในท้องตลาดหรือร้านอาหารปลาที่จับได้จากแม่น้ำโขงจะเป็นที่นิยมของผู้บริโภค

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดเลย และสำนักงานประมงจังหวัดเลย ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ ได้ให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนได้เลี้ยงปลาเพื่อบริโภคและจำหน่าย ตามแหล่งน้ำต่าง ๆ เช่น การเลี้ยงปลาในกระชังบริเวณแม่น้ำเลยที่บ้านธาตุ อำเภอเชียงคาน มีการเลี้ยงปลาในกระชังกันมาก และเป็นที่ต้องการของตลาด ทำให้เกษตรกรหันมาเลี้ยงปลากันมากขึ้น จนสามารถรวมตัวกันเป็นชมรมผู้เลี้ยงปลา เพื่อช่วยเหลือกลุ่มผู้เลี้ยงปลาด้วยกัน ซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดีในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

การเลี้ยงสัตว์น้ำจืดในเขตพื้นที่จังหวัดเลย มีเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำจืดจำนวน ๑,๕๙๗ ครัวเรือน มีการเลี้ยงปลาในบ่อ จำนวน ๒,๓๒๑ บ่อ การเลี้ยงปลาในกระชัง จำนวน ๘๕๔ กระชัง พื้นที่ทั้งหมด ๙๔๑.๖๒ ไร่ ปริมาณการจับสัตว์น้ำจืด ๗๐๖.๙๕ ตัน จำหน่ายในราคาเฉลี่ย ๖๗.๘๖ บาทต่อกิโลกรัม รวมมูลค่าผลผลิต จำนวน ๔๙,๖๒๑,๔๗๕ บาท โดยผลผลิตทั้งหมดจำหน่ายในพื้นที่จังหวัดเลย

ตารางที่ ๒.๓๒ แสดงการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด และจำนวนบ่อการทำประมงน้ำจืดจังหวัดเลย

ลำดับ ที่	อำเภอ	การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด			
		จำนวนครัวเรือน	จำนวนบ่อ	จำนวนกระชัง	เนื้อที่ (ไร่)
๑	เมืองเลย	๘๗	๑๕๑	๒๙๓	๔๘.๗๓
๒	นาด้วง	๗๓๘	๙๑๓	๐	๔๓๘.๓๔
๓	เชียงคาน	๔๒	๕๑	๕๕๕	๒๐.๗๘
๔	ปากชม	๓	๔	๖	๒.๔๕
๕	ด่านซ้าย	๓๘	๙๖	๐	๒๖.๗๙
๖	นาแห้ว	๔๔	๔๔	๐	๖.๗๕
๗	ภูเรือ	๔๔	๑๐๑	๐	๒๕.๐๘
๘	ท่าลี่	๑๙๒	๔๒๐	๐	๑๒๑.๒๔
๙	วังสะพุง	๒๔	๖๔	๐	๑๐.๔๗
๑๐	ภูกระดึง	๑๘๐	๒๑๓	๐	๑๐๔.๐๑
๑๑	ภูหลวง	๖	๗	๐	๑.๙๖
๑๒	ผาขาว	๒๘	๕๐	๐	๑๖.๙๓
๑๓	เอราวัณ	๑๑๘	๑๔๔	๐	๖๘.๕๖
๑๔	หนองหิน	๕๓	๖๓	๐	๔๙.๕๕
รวมทั้งสิ้น		๑,๕๙๗	๒,๓๒๑	๘๕๔	๙๔๑.๖๒

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดเลย, ณ วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๘

ตารางที่ ๒.๓๓ แสดงปริมาณสัตว์น้ำจืดที่จับได้และมูลค่าด้านการทำประมงน้ำจืดจังหวัดเลย

ลำดับ ที่	อำเภอ	ปริมาณการจับ สัตว์น้ำจืด (ตัน)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
๑	เมืองเลย	๓๕๖.๗๑	๗๕	๒๖,๗๕๓,๒๕๐
๒	นาด้วง	๑๖๘.๑๕	๖๕	๑๐,๙๒๙,๖๘๕
๓	เชียงคาน	๕.๕๑	๗๕	๔๑๓,๒๕๐
๔	ปากชม	๐.๑๖	๗๕	๑๒,๐๐๐
๕	ด่านซ้าย	๕.๔๕	๗๐	๓๘๑,๕๐๐
๖	นาแห้ว	๓.๘๐	๗๐	๒๖๖,๐๐๐
๗	ภูเรือ	๑๕.๓๑	๖๕	๙๙๕,๑๕๐
๘	ท่าลี่	๗๘.๔๘	๖๕	๕,๑๐๑,๒๐๐
๙	วังสะพุง	๔.๗๒	๖๕	๓๐๖,๘๐๐
๑๐	ภูกระดึง	๑๕.๔๙	๖๕	๑,๐๐๖,๕๒๕
๑๑	ภูหลวง	๒.๖๕	๖๕	๑๗๒,๒๕๐
๑๒	ผาขาว	๓.๔๕	๖๕	๒๒๓,๙๒๕
๑๓	เอราวัณ	๔๓.๘๗	๖๕	๒,๘๕๑,๒๒๕
๑๔	หนองหิน	๓.๒๑	๖๕	๒๐๘,๗๑๕
รวมทั้งสิ้น		๗๐๖.๙๕	๖๗.๘๖	๔๙,๖๒๑,๔๗๕

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดเลย, ณ วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๘

ตารางที่ ๒.๓๔ แสดงจำนวนสัตว์น้ำที่จับได้ จำแนกตามชนิดของสัตว์น้ำจืด จังหวัดเลย ปี ๒๕๖๗

ลำดับ ที่	อำเภอ	ปลาดุก (ตัน)	ปลาตะเพียน (ตัน)	ปลานิล (ตัน)	ปลาไน (ตัน)	อื่นๆ (ตัน)
๑	เมืองเลย	๔๓.๑๓	๑.๐๖	๒๔๕.๗๙	๐.๓๑	๔๑.๒๒
๒	นาด้วง	๐.๕๘	๙.๗๔	๑๕๔.๐๗	๑.๔๑	๒.๓๖
๓	เชียงคาน	๐.๐๐	๐.๐๕	๗๐.๕๐	๐.๐๐	๑.๙๗
๔	ปากชม	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๑๐	๐.๐๐	๐.๐๖
๕	ด่านซ้าย	๐.๑๐	๑.๙๓	๒.๖๒	๐.๖๓	๐.๑๘
๖	นาแห้ว	๐.๐๐	๐.๑๐	๒.๓๐	๐.๐๐	๑.๔๐
๗	ภูเรือ	๑.๓๓	๔.๗๔	๖.๐๕	๒.๗๑	๐.๔๘
๘	ท่าลี่	๑.๒๕	๒๘.๑๑	๔๐.๖๙	๕.๒๑	๓.๒๒
๙	วังสะพุง	๐.๐๐	๐.๓๐	๑.๙๐	๐.๐๐	๒.๕๒
๑๐	ภูกระดึง	๐.๑๐	๓.๕๗	๑๑.๒๔	๐.๐๐	๐.๕๘
๑๑	ภูหลวง	๐.๐๐	๐.๐๕	๒.๖๐	๐.๐๐	๐.๐๐
๑๒	ผาขาว	๐.๒๐	๑.๓๙	๑.๖๔	๐.๐๐	๐.๒๒
๑๓	เอราวัณ	๐.๐๐	๐.๙๐	๔๒.๗๐	๐.๐๘	๐.๑๙
๑๔	หนองหิน	๐.๐๐	๐.๒๖	๒.๙๓	๐.๐๐	๐.๐๒
รวมทั้งสิ้น		๔๖.๖๙	๕๒.๑๙	๕๘๕.๑๑	๑๐.๓๕	๕๔.๔๑

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดเลย, ณ วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๘

๒.๑๑.๖ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

๑) ข้าวเหนียวแดงเมืองเลย (Daeng Mueang Loei Rice หรือ Khao Neaw Daeng Mueang Loei)

หมายถึง ข้าวเหนียวแดงพันธุ์พื้นเมืองของจังหวัดเลย เป็นข้าวนาปีที่ไวต่อแสง ปลูกบนพื้นที่ราบลุ่ม และที่ราบระหว่างภูเขา ที่ระดับความสูง ๖๐๐ – ๑,๓๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล เมล็ดข้าวเปลือกมีสีฟางซีดน้ำตาล ไม่มีหางเมื่อหุงเสร็จแล้วจะมีกลิ่นหอมเป็นเอกลักษณ์ มีความนุ่มกว่า ข้าวเหนียวทั่วไป แม้หุงเป็นเวลานานยังคงความนุ่มไว้ได้ โดยปลูกในพื้นที่อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย และแปรรูปในพื้นที่จังหวัดเลย

ภาพที่ ๒.๑๑ แสดงลักษณะของข้าวเหนียวแดงเมืองเลย

๑.๑) ประวัติและความเป็นมา

ข้าวเหนียวแดงเมืองเลย เป็นข้าวเหนียวแดงสายพันธุ์พื้นเมืองของจังหวัดเลยที่มีมาช้านาน มีคุณลักษณะเด่นเรื่องความหอมและนุ่ม แต่เดิมข้าวเหนียวแดงเมืองเลยนิยมปลูกในพื้นที่อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย ซึ่งเป็นอำเภอที่มีเขตติดต่อกับอำเภอภูหลวง จังหวัดเลย และพบว่าเกษตรกรเปลี่ยนไปปลูกข้าวเหนียวพันธุ์

กข.๖ เนื่องจากเป็นพันธุ์ข้าวที่ทำรายได้ดีกว่า และข้าวเหนียวแดงเมืองเลยมีความแข็งแกร่งกว่าข้าวเหนียวพันธุ์ กข.๖ จึงทำให้ความนิยมของข้าวเหนียวแดงเมืองเลยลดลงจนสูญหายไปจากจังหวัดเลยช่วงหนึ่ง ต่อมาปี พ.ศ. ๒๕๕๕ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนออมทรัพย์เกษตรยังยืนบ้านศรีเจริญ ได้พบข้าวพันธุ์ข้าวเหนียวแดงเมืองเลยในงานเครือข่าย เกษตรกรรมทางเลือกภาคอีสาน จัดขึ้นที่จังหวัดมหาสารคาม จึงมีแนวคิดในการอนุรักษ์และเก็บรักษาพันธุ์ดั้งเดิม เอาไว้ นำพันธุ์ข้าวเหนียวแดงเมืองเลยกลับมาขยายพันธุ์ในเครือข่ายสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจของตนในเขตพื้นที่อำเภอ ภูหลวง จังหวัดเลย ณ ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติภูหลวง ซึ่งพบว่า ข้าวเหนียวแดงเมืองเลย มีความหอมเฉพาะที่เป็นเอกลักษณ์ เมื่อหุงสุกจะมีความนุ่มและแตกต่างจากข้าวเหนียวทั่วไป ที่ค่อนข้างแข็ง หลังจากหุงทิ้งไว้หลายชั่วโมง ยังคงความนุ่มไว้นานและมีปริมาณน้ำตาลต่ำกว่าข้าวเหนียวทั่วไป เหมาะกับผู้ป่วยโรคเบาหวานและผู้ควบคุมน้ำตาล

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนออมทรัพย์เกษตรยังยืนบ้านศรีเจริญ อำเภอภูหลวง ได้ส่งข้าวเหนียวแดงเมืองเลยประกวดในงานมหกรรมพันธุ์ข้าวภาคอีสาน ณ จังหวัดยโสธร โดยได้รับ รางวัลที่ ๑ ประเภทข้าวเหนียวที่มีความหอม และรางวัลที่ ๓ ประเภทข้าวเหนียวที่มีความอร่อย นอกจากนี้ ยังได้เข้าร่วมกิจกรรมโครงการตามรอยพ่อฯ ปีที่ ๗ รวมถึงลงบทความนิตยสาร อพท. Travel ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ในหัวข้อ “ข้าวเหนียวแดงเมืองเลย กลิ่นหอมที่ไล่เลือนหาย”

๑.๑ พื้นที่และปริมาณการผลิตข้าวเหนียวแดงเมืองเลย : จำนวน ๙ ราย พื้นที่ ๒๐ ไร่

๑.๒ ลักษณะของข้าวเหนียวแดงเมืองเลย

๑) พันธุ์ข้าวเหนียว : พันธุ์พื้นเมืองของจังหวัดเลย

๒) ประเภทและลักษณะทางกายภาพ

- ข้าวเปลือก : สีฟางขีดน้ำตาล ขนสั้น ไม่มีหาง

- ข้าวสาร : สีขาวกระน้ำตาลปนแดง รูปร่างเรียวยาว เมื่อหุงสุกจะนุ่มและมีกลิ่นหอม

- ข้าวกล้อง : สีน้ำตาลปนแดง รูปร่างเรียวยาว เมื่อหุงสุกจะมีสีแดงเข้ม กรอบนอก

นุ่มใน และมีกลิ่นหอม

๑.๓ การคัดเลือกพันธุ์และเตรียมเมล็ดข้าว

๑) การคัดเลือกพันธุ์ตามภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้สายตาและมือ ซึ่งคัดเฉพาะ เมล็ดข้าวที่สมบูรณ์และมีลักษณะตรงตามสายพันธุ์ที่มาจากแหล่งเมล็ดพันธุ์ที่เชื่อถือได้ในจังหวัดเลย เป็นต้น

๒) นำเมล็ดพันธุ์ที่คัดเลือกมาตากแดดประมาณ ๒ – ๓ แดด แล้วบรรจุในกระสอบ เก็บไว้ในพื้นที่ที่อากาศถ่ายเทสะดวก ไม่โดนแดด ความชื้น หรือสัตว์ที่เป็นศัตรูเข้ามาทำลาย

๓) ทำการแช่เมล็ดพันธุ์ โดยนำเมล็ดพันธุ์บรรจุในภาชนะที่เหมาะสม แช่น้ำสะอาด ประมาณ ๑๒ – ๒๔ ชั่วโมง จากนั้นนำเมล็ดพันธุ์วางกองบนพื้นที่ในที่ร่ม ไม่มีน้ำขัง และอากาศถ่ายเทดี โดยไม่กอง ให้หนาแน่นจนเกินไป เพื่อให้เมล็ดพันธุ์ได้รับอุณหภูมิที่เหมาะสม ทำให้งอกเร็วและสม่ำเสมอ นำกระสอบผิวมัน หรือวัสดุอื่นตามความเหมาะสมคลุมให้มิดชิด ประมาณ ๓๐ – ๔๘ ชั่วโมง เมล็ดข้าวจะออกเป็นตุ่มตา มียอด และรากเล็กน้อย พร้อมนำไปหว่านได้

๔) นำเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ออกเป็นตุ่มตาไปทำการตกกล้า (นำไปหว่านให้งอกเป็นต้นกล้า) โดยวิธีตกกล้าเทือก คือ การตกกล้าในสภาพเปียก ซึ่งจะมีน้ำหล่อเลี้ยงอยู่เสมอ โดยใช้ระยะเวลาประมาณ ๑ เดือน จึงนำต้นกล้าที่ได้ไปปักดำต่อ

๑.๔ การปลูก

๑) พื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูกต้องเป็นบริเวณพื้นที่ราบลุ่มและที่ราบระหว่างภูเขา ที่ระดับความสูงประมาณ ๖๐๐ - ๑,๓๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล ในเขตพื้นที่อำเภอภูหลวง ของจังหวัดเลยเท่านั้น

๒) เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูก ต้องขึ้นทะเบียนเป็นสมาชิกผู้ผลิตข้าวเหนียวแดงเมืองเลยก่อนเริ่มเพาะปลูก

- ๓) ปลุกในช่วงฤดูฝน ฤดูปลูกข้าวนาปี
- ๔) ทำการเตรียมดิน โดยการไถตะและไถแปรด้วยรถไถ หรือตามความเหมาะสมของพื้นที่ และทำการไถคราดเพื่อกำจัดวัชพืชและย่อยดินให้แตกตัวเป็นก้อนเล็กๆ เตรียมพร้อมปักดำต้นกล้าได้
- ๕) นำต้นกล้าที่ได้จากการตกกล้าเทือก อายุประมาณ ๑ เดือน มาปลูกแบบปักดำ ระยะปลูกข้าวระหว่างแถวประมาณ ๓๐ x ๔๐ เซนติเมตร หรือตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

๑.๕ การเก็บเกี่ยว

- ๑) เก็บเกี่ยวในช่วงเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม โดยใช้แรงงานคนหรือเครื่องจักร
- ๒) ตากข้าวเปลือก ๒-๓ วัน เพื่อลดความชื้น หลังจากนั้นเก็บรักษาผลผลิตข้าวให้มีความชื้นที่เหมาะสม

๓) เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูก ต้องมีระบบการบันทึกข้อมูลที่สามารถตรวจสอบย้อนกลับตั้งแต่เมล็ดพันธุ์ข้าว การปลูก และคุณภาพของข้าวเปลือก

- ๔) เมื่อเก็บเกี่ยวข้าวเรียบร้อยแล้ว จะทำการไถกลบตอซังข้าว และบำรุงดินด้วยวิธีที่เหมาะสม เช่น มูลสัตว์ การปลูกพืชตระกูลถั่ว ปุ๋ยเคมี เป็นต้น

๑.๖ การแปรรูป

- ๑) ผู้แปรรูปต้องขึ้นทะเบียนเป็นสมาชิกผู้แปรรูปข้าวเหนียวแดงเมืองเลย
- ๒) การแปรรูปข้าวเหนียวแดงเมืองเลย ต้องทำการแปรรูปในจังหวัดเลย
- ๓) การแปรรูปต้องมีการบริหารจัดการ ดังนี้
 - (๓.๑) การรับซื้อข้าวเปลือก
 - ผลผลิตต้องมาจากเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ผลิตข้าวเหนียวแดงเมืองเลย และปฏิบัติตามกระบวนการผลิตข้าวเหนียวแดงเมืองเลย
 - มีการจัดเก็บข้าวเปลือก แยกจากข้าวเปลือกพันธุ์อื่น ๆ อย่างชัดเจน
 - มีการจดบันทึกแหล่งที่มา วันที่รับวัตถุดิบ ผู้ผลิตวัตถุดิบ ปริมาณรับซื้อ หรือข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นเอกสารในการตรวจสอบย้อนกลับ
 - มีการตรวจสอบคุณภาพของข้าวเปลือก ณ จุดรับซื้อ เช่น พันธุ์ข้าว เจือปน สิ่งเจือปน หรืออื่น ๆ เป็นต้น และบันทึกการตรวจสอบคุณภาพ

(๓.๒) การสีข้าว

- มีการบันทึกข้อมูลต่าง ๆ เช่น ที่มาของข้าวเปลือก ปริมาณข้าวเปลือกก่อนสี ปริมาณข้าวกล้องหรือข้าวสารที่สีได้ เป็นต้น
- หากมีการสีข้าวพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่ข้าวเหนียวแดงเมืองเลย ต้องมีการทำความสะอาดเครื่องสีทั้งระบบตามกรรมวิธีที่ถูกต้อง ก่อนทำการสีข้าวเหนียวแดงเมืองเลยในครั้งต่อไป

๑.๗ การเคลื่อนย้าย กองเก็บ การรักษาสภาพ และการส่งมอบ

- ๑) อุปกรณ์ในการขนย้ายหรือขนส่งต้องสะอาดและป้องกันการปนจากข้าวพันธุ์อื่น
- ๒) มีการจัดทำระบบขั้นตอนควบคุมวิธีการเคลื่อนย้าย กองเก็บ การบรรจุหีบห่อ การเก็บรักษา จนถึงส่งมอบสินค้า เพื่อรักษาคุณภาพของสินค้า
- ๓) มีขั้นตอนการบันทึกข้อมูลการจำหน่าย เช่น ชื่อผู้ซื้อ วันที่จำหน่าย ชนิดสินค้า และจำนวนสินค้าที่จำหน่าย เป็นต้น เพื่อควบคุมการเบิกจ่าย

๑.๘ การบรรจุหีบห่อ

- ๑) รายละเอียดบนฉลากหรือบรรจุภัณฑ์ให้ประกอบด้วยคำว่า “ข้าวเหนียวแดงเมืองเลย” หรือ “Daeng Mueang Loei Sticky Rice หรือ Khao Daeng Mueang Loei”

๒) ระบุชื่อและสถานที่ผลิตหรือจัดจำหน่าย ปริมาณน้ำหนัก วันเดือนปีที่บรรจุ และวิธีการเก็บรักษา หรือข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่าย และผู้บริโภค

๑.๙ ปริมาณการผลิต

๑) ข้าวเปลือกเหนียวแดง	ปริมาณการผลิต	๒,๐๐๐ กิโลกรัมต่อปี
๒) ข้าวสาร	ปริมาณการผลิต	๑,๐๐๐ กิโลกรัมต่อปี
๓) ข้าวกล้อง	ปริมาณการผลิต	๗๐๐ กิโลกรัมต่อปี

๑.๑๐ ความสัมพันธ์ระหว่างสินค้ากับแหล่งภูมิศาสตร์

๑.๒) ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดเลยตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน สภาพพื้นที่โดยทั่วไปมีลักษณะเป็นพื้นที่ภูเขาและเนินเขา มีเทือกเขายาวในแนวเหนือจรดใต้ โดยมีที่ราบลุ่มระหว่างหุบเขาสลับอยู่ระหว่างแนวเทือกเขา สามารถแบ่งลักษณะภูมิประเทศได้เป็น ๓ เขต คือ เขตภูเขาสูง อยู่ทางด้านทิศตะวันตกของจังหวัด เขตที่ราบเชิงเขาอยู่บริเวณตอนใต้และตะวันออกของจังหวัด และเขตที่ราบลุ่ม อยู่ตอนกลางของจังหวัด ซึ่งอำเภอภูหลวง จังหวัดเลย มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มและที่ราบระหว่างภูเขา มีลักษณะดินเป็นดินร่วนหยาบ โดยดินเกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัสดุเนื้อหยาบสีแดงอิฐ จึงทำให้ดินพื้นที่อำเภอภูหลวงมีความอุดมสมบูรณ์เต็มไปด้วยแร่ธาตุต่างๆ ที่เหมาะแก่การปลูกพืช กลุ่มดินเป็นชุดดินทางดง ชุดดินพาน ชุดดินราชบุรี ชุดดินแม่ลาย จากการวิเคราะห์กลุ่มดินพบว่า มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วมีความเป็นกรดปานกลางถึงด่างอ่อน เหมาะแก่การทำนา โดยจากสภาพความสมบูรณ์ของดินจะทำให้ต้นข้าวแตกกอได้มากกว่าปกติ

๑.๓) ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดเลยมีลักษณะภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อน หรือทุ่งหญ้าสะวันนา (Tropical Savanna Climate : AW) เมื่อพิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศ มีลักษณะคล้ายทางภาคเหนือ โดยมีอากาศเย็นสบายและมีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำกว่าจังหวัดอื่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและมีอุณหภูมิหนาวจัดอยู่ในช่วงเดือนธันวาคม - มกราคม ทำให้มีอากาศเย็นตลอดทั้งปี และในช่วงเดือนพฤศจิกายน - เดือนกุมภาพันธ์ เป็นช่วงที่เริ่มขาดฝนทำให้ดินแห้ง ซึ่งจะทำให้ข้าวเกิดความเครียดและดูดซึ่มสารอาหารจากดิน จึงทำให้ข้าวมีความหอมนุ่มพิเศษ จากสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศส่งผลให้ข้าวเหนียวแดงเมืองเลย มีลักษณะเด่น คือ มีความเหนียวนุ่มมีกลิ่นหอม หลังจากหุงแล้วทิ้งไว้เป็นเวลายังคงความนุ่มไว้ได้นาน มีปริมาณน้ำตาลต่ำกว่าข้าวเหนียวทั่วไป

๑.๔) ขอบเขตที่ตั้งแหล่งภูมิศาสตร์

ขอบเขตพื้นที่การปลูกข้าวเหนียวแดงเมืองเลย ครอบคลุมพื้นที่ในเขตอำเภอภูหลวงของจังหวัดเลย และแปรรูปในพื้นที่จังหวัดเลย

๑.๕) การพิสูจน์แหล่งกำเนิด

๑) ข้าวเหนียวแดงเมืองเลยจะต้องมีการปลูกและการแปรรูปในเขตพื้นที่ที่กำหนดและตามกระบวนการผลิตข้างต้น

๒) กระบวนการผลิตจะต้องผ่านการควบคุมตรวจสอบ คือ มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกปลูกและผลิตข้าวเหนียวแดงเมืองเลย รวมทั้งต้องมีเอกสารกำกับเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับได้

๑.๖) เงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนด

๑) จัดให้มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิตและผู้ประกอบการค้า ที่ประสงค์จะขอสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ข้าวเหนียวแดงเมืองเลย

๒) ผู้ขอขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิตและผู้ประกอบการค้า จะต้องปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับสมาชิกผู้ขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ข้าวเหนียวแดงเมืองเลย และดำเนินการตามแผนการควบคุมตรวจสอบทั้งกระบวนการผลิตในระดับผู้ผลิตและระดับจังหวัด

กรมทรัพย์สินทางปัญญา ประกาศขึ้นทะเบียน “ข้าวเหนียวแดงเมืองเลย” เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ตัวใหม่ หรือที่เรียกว่า สินค้า GI ข้าวเหนียวแดงเมืองเลยเป็นสินค้าพื้นเมืองของจังหวัดเลย ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศอันดับ ๑ จาก ๙๐ สายพันธุ์ของข้าวเหนียวที่มีความหอมที่สุด และรางวัลอันดับ ๓ ประเภทข้าวเหนียวที่มีความอร่อย ในงานมหกรรมพันธุ์ข้าวภาคอีสาน

๒) ข้าวเหนียวชีวเกลี้ยงเมืองเลย (Siwgleang Sticky Rice Mueang หรือ Khao Neaw Siwgleang Mueang Loei) หมายถึง ข้าวไร่ข้าวเหนียวพันธุ์ชีวเกลี้ยง ซึ่งเป็นข้าวไร่พันธุ์พื้นเมืองที่ไวต่อแสงปลูกในช่วงฤดูฝน ในพื้นที่ดอน เนินเขา ที่ราบลอนคลื่น และพื้นที่ราบระหว่างภูเขา ที่มีระดับความสูง ๕๐๐ – ๑,๐๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล เมล็ดรูปร่างเรียวยาว ข้าวเปลือกมีสีฟาง ไม่มีขน ส่วนปลายเมล็ดมีจุดสีน้ำตาล เมื่อหุงสุกแล้วจะมีความเหนียว นุ่ม เมล็ดสวย และมีกลิ่นหอมเล็กน้อย หลังจากหุงเป็นเวลานานยังคงความนุ่มไว้ได้ ปลูกในพื้นที่อำเภอด่านซ้าย อำเภอกู่เรือ และอำเภอนาแห้ว ของจังหวัดเลย และแปรรูปในพื้นที่จังหวัดเลย

ภาพที่ ๒.๑๒ แสดงลักษณะของข้าวเหนียวชีวเกลี้ยงเมืองเลย

๒.๑) ประวัติความเป็นมา

ที่มาและชื่อพันธุ์ข้าวเหนียวชีวเกลี้ยง มีถิ่นกำเนิดอยู่จังหวัดเลย เป็นสายพันธุ์ข้าวไร่พื้นเมืองของจังหวัดเลยที่ปลูกสืบทอดมาจากบรรพบุรุษยาวนานกว่า ๒๐๐ ปี ประกอบกับจังหวัดเลย มีสภาพภูมิประเทศเป็นพื้นที่ภูเขาและเนินเขามีเทือกเขายาว โดยมีที่ราบลุ่มระหว่างหุบเขาสลับอยู่ระหว่างแนวเทือกเขา จึงนิยมปลูกข้าวไร่เป็นหลัก ซึ่งข้าวเหนียวพันธุ์ชีวเกลี้ยงเป็นสายพันธุ์ที่เกษตรกรนิยมปลูกกันมากกว่าพันธุ์อื่น ๆ เพราะมีลักษณะเด่น คือ มีอัตราการงอกสูงที่สุดทั้งที่ขนาดของเมล็ดเล็กกว่าพันธุ์อื่น ๆ มีความทนทานต่อความแห้งแล้ง โรคและแมลงศัตรูพืช ให้ผลผลิตดีและมีปริมาณมากกว่าข้าวไร่พื้นเมืองพันธุ์อื่น ๆ จากคำบอกเล่าของคนในท้องถิ่นในอำเภอด่านซ้ายให้ข้อมูลว่า ข้าวเหนียวชีวเกลี้ยง มีชื่อเดิมเรียกว่า ชิวอ้าว (ชิว แปลว่า เล็ก) ต่อมามีการเรียกชื่อใหม่ว่า “ชีวเกลี้ยง” ตามลักษณะของเมล็ดข้าวที่ไม่มีขน โดยข้าวเหนียวชีวเกลี้ยงเมืองเลยมีลักษณะเด่น คือ ส่วนปลายเมล็ดข้าวเปลือกมีจุดสีน้ำตาล และเมื่อหุงสุกเมล็ดข้าวจะสวย มีกลิ่นหอมเล็กน้อย เหนียว นุ่ม อร่อย ซึ่งแตกต่างจากการปลูกในบริเวณพื้นที่ราบที่ปลายเมล็ดข้าวเปลือกไม่มีจุดสีน้ำตาล

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้มีการรวมกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่บ้านน้ำเย็น จัดตั้งวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวไร่บ้านน้ำเย็น เพื่ออนุรักษ์พันธุ์ข้าวไร่พื้นเมืองหลายสายพันธุ์ รวมถึงข้าวเหนียวพันธุ์ชีวเกลี้ยงด้วย โดยภายหลังได้มีการนำกลับมาปลูกอย่างแพร่หลายตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ และได้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการปลูกข้าวไร่เพื่อการท่องเที่ยว เช่น การจัดนิทรรศการวันข้าวไร่ การจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ เป็นต้น ซึ่งจัดโดยสำนักงานเกษตรจังหวัดเลย สำนักงานเกษตรอำเภอด่านซ้าย และองค์การบริหารส่วนตำบลกกสะทอน

๒.๑ พื้นที่และปริมาณการผลิตข้าวเหนียวชีวเกลี้ยงเมืองเลย : พื้นที่ปลูกข้าวเหนียวชีวเกลี้ยงเมืองเลย จำนวน ๔๕๕ ราย พื้นที่ ๔,๕๕๕ ไร่

๒.๒ ลักษณะของข้าวเหนียวชีวเกลี้ยงเมืองเลย

๑) พันธุ์ข้าวเหนียว : พันธุ์ชีวเกลี้ยง

๒) ประเภทและลักษณะทางกายภาพ

- ข้าวเปลือก : เมล็ดเรียวยาว สีฟาง ปลายเมล็ดมีจุดสีน้ำตาล ไม่มีขน ไม่มีหางข้าว
- ข้าวสาร : เมล็ดเรียวยาว สีขาวนวล
- ข้าวกล้อง : เมล็ดเรียวยาว สีน้ำตาลอ่อน

๒.๓ การปลูก

๑) พื้นที่ที่เหมาะสมต่อการปลูกต้องเป็นดินร่วนปนทราย บนพื้นที่ดอน เนินเขา ที่ราบลอนคลื่น ที่ราบระหว่างภูเขา ที่ระดับความสูง ๕๐ – ๑,๐๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล ในเขตพื้นที่อำเภอด่านซ้าย อำเภอกู่เรือ และอำเภอนาแห้ว ของจังหวัดเลย

๒) เมล็ดพันธุ์ต้องเป็นพันธุ์ชีวเกลี้ยง จากแหล่งเมล็ดพันธุ์ที่เชื่อถือได้ เช่น ศูนย์วิจัยข้าวชุมแพ จังหวัดขอนแก่น สังกัดกรมการข้าว หรือศูนย์ส่งเสริมผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนบ้านน้ำเย็น อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ซึ่งได้รับการรับรองจากกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นต้น

๓) เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูก ต้องขึ้นทะเบียนเป็นสมาชิกผู้ผลิตข้าวเหนียวชีวเกลี้ยงเมืองเลยก่อนเริ่มเพาะปลูก

๔) ปลูกในช่วงฤดูฝน ฤดูปลูกข้าวนาปี

๕) ทำการเตรียมดิน ปรับพื้นที่ในไร่ โดยเฉพาะไถดะ ไถแปรหรือไถพรวน

๖) ขุดหลุมปลูกโดยใช้เหล็กหรือไม้ปลายแหลม (รูง) กระทุ้งดินให้เป็นหลุมลึกประมาณ ๒ – ๕ เซนติเมตร และทำการปลูกโดยหยอดเมล็ดข้าวลงหลุมด้วยแรงงานคน หรือใช้รถหยอดข้าวประมาณ ๘ – ๑๐ เมล็ดต่อหลุม โดยเว้นระยะห่างระหว่างหลุมและแถวของการปลูกข้าวเท่า ๆ กัน ประมาณ ๓๐ X ๓๐ เซนติเมตร หรือตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

๗) ใส่ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยเคมี รวมถึงกำจัดวัชพืช หรือตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

๒.๔ การเก็บเกี่ยว

๑) เก็บเกี่ยวในช่วงเดือนตุลาคม - เดือนพฤศจิกายน หรือระยะเวลา ๑๒๐ - ๑๓๐ วัน นับจากวันหยอดเมล็ดพันธุ์ โดยใช้แรงงานคน หรือเครื่องจักร

๒) ตากข้าวเปลือก ๒-๓ วัน เพื่อลดความชื้น หลังจากนั้นเก็บรักษาผลผลิตข้าวให้มีความชื้นที่เหมาะสม

๓) เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูก ต้องมีระบบการบันทึกข้อมูลที่สามารถตรวจสอบย้อนกลับตั้งแต่เมล็ดพันธุ์ข้าว การปลูก และคุณภาพของข้าว

๒.๕ การแปรรูป

๑) ผู้แปรรูปต้องขึ้นทะเบียนเป็นสมาชิกผู้แปรรูปข้าวเหนียวชีวเกลี้ยงเมืองเลย

๒) การแปรรูปข้าวเหนียวชีวเกลี้ยงเมืองเลย ต้องทำการแปรรูปในจังหวัดเลย

๓) การแปรรูปต้องมีการบริหารจัดการ ดังนี้

(๓.๑) การรับซื้อข้าวเปลือก

- ผลผลิตต้องมาจากเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ผลิตข้าวเหนียวชีวเกลี้ยงเมืองเลย และปฏิบัติตามกระบวนการเพาะปลูกข้าวเหนียวชีวเกลี้ยงเมืองเลย

- มีการจัดเก็บข้าวเปลือกแยกจากข้าวเปลือกพันธุ์อื่น ๆ อย่างชัดเจน

- มีการจดบันทึกแหล่งที่มา วันที่รับวัตถุดิบ ผู้ดูแลวัตถุดิบ ปริมาณรับซื้อ หรือข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นเอกสารในการตรวจสอบย้อนกลับ

- มีการตรวจสอบคุณภาพของข้าวเปลือก ณ จุดรับซื้อ เช่น ความชื้น พันธุ์ปน หรือสิ่งเจือปนอื่น ๆ เป็นต้น และบันทึกการตรวจสอบคุณภาพ

(๓.๒) การสีข้าว

- มีการบันทึกข้อมูลต่าง ๆ เช่น ที่มาของข้าวเปลือก ปริมาณข้าวเปลือก ก่อนสี ปริมาณข้าวกล้องหรือข้าวสารที่สีได้ เป็นต้น

- หากมีการสีข้าวพันธุ์อื่นที่ไม่ใช่ข้าวเหนียวชีวเกลี้ยงเมืองเลย ต้องมีการทำความสะอาดเครื่องสีทั้งระบบตามกรรมวิธีที่ถูกต้อง ก่อนทำการสีข้าวเหนียวชีวเกลี้ยงเมืองเลยในครั้งต่อไป

๒.๖ การเคลื่อนย้าย กองเก็บ การรักษาสภาพ และการส่งมอบ

๑) อุปกรณ์ในการขนย้ายหรือขนส่งต้องสะอาดและป้องกันการปนจากข้าวพันธุ์อื่น

๒) มีการบันทึกข้อมูลการบ่งชี้ เคลื่อนย้าย กองเก็บ บรรจุหีบห่อ และการเก็บรักษาตั้งแต่ขั้นตอนรับเข้าโรงสีจนถึงปริมาณข้าวสาร และข้าวกล้องที่สีได้ ตลอดจนการส่งมอบสินค้า รวมถึงวิธีการดูแลรักษาผลิตภัณฑ์

๓) มีขั้นตอนการบันทึกข้อมูลการจำหน่าย เช่น ชื่อผู้ซื้อ วันที่จำหน่าย ชนิดสินค้า และจำนวนสินค้าที่จำหน่าย เป็นต้น เพื่อควบคุมการเบิกจ่าย

๒.๗ การบรรจุหีบห่อ

๑) รายละเอียดบนฉลากหรือบรรจุภัณฑ์ให้ประกอบด้วยคำว่า “ข้าวเหนียวชีวเกลี้ยงเมืองเลย” หรือ “Siwgleang Sticky Rice Mueang Loei” หรือ “Khao Neaw Siwgleang Mueang Loei”

๒) ระบุชื่อและสถานที่ผลิตหรือจัดจำหน่าย ปริมาณน้ำหนัก วันเดือนปีที่บรรจุ และวิธีการเก็บรักษา หรือข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่าย และผู้บริโภค

๒.๘ ปริมาณผลผลิต

๑) ข้าวเปลือกเหนียวชีวเกลี้ยง ปริมาณการผลิต ๓๐,๐๐๐ กิโลกรัมต่อไร่

๒) ข้าวสาร ปริมาณการผลิต ๔๕,๐๐๐ กิโลกรัมต่อปี

๓) ข้าวกล้อง ปริมาณการผลิต ๑๐,๐๐๐ กิโลกรัมต่อปี

๒.๙ ความสัมพันธ์ระหว่างสินค้ากับแหล่งภูมิศาสตร์

๒.๒) ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดเลยตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน สภาพพื้นที่โดยทั่วไปมีลักษณะเป็นพื้นที่ภูเขาและเนินเขา มีเือกเขาวยาวในแนวเหนือ - ใต้ โดยมีที่ราบลุ่มระหว่างหุบเขาสลับอยู่ระหว่างแนวเทือกเขา สามารถแบ่งลักษณะภูมิประเทศได้เป็น ๓ เขต คือ เขตภูเขาสูง อยู่ทางด้านทิศตะวันตกของจังหวัด เขตที่ราบเชิงเขา อยู่บริเวณตอนใต้และตะวันออกของจังหวัด และเขตที่ราบลุ่ม อยู่ตอนกลางของจังหวัด ซึ่งพื้นที่อำเภอด่านซ้าย อำเภอภูเรือ และอำเภอนาแห้ว เป็นพื้นที่ภูเขาสูงสลับซับซ้อน มีที่ระหว่างหุบเขาบางแห่งเป็นที่ราบสูง ทั้งที่ลุ่มและที่ดอนมีความสูงอยู่ในช่วง ๕๐๐ - ๑,๐๐๐ เมตร จากระดับน้ำทะเล มีลักษณะเป็นดินร่วนปนทรายซึ่งเดิมเป็นพื้นที่ป่าปกคลุมทั้งพื้นที่ จึงมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การปลูกข้าวไร่พันธุ์ชีวเกลี้ยง

๒.๓) ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดเลยมีลักษณะภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อน หรือทุ่งหญ้าสะวันนา (Savanna) หรือภูมิอากาศ Aw (Tropical Savanna Climate) เมื่อพิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศ มีลักษณะคล้ายทางภาคเหนือ โดยมีอากาศเย็นสบาย มีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำกว่าจังหวัดอื่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และมีอุณหภูมิหนาวจัดอยู่ในช่วงเดือนธันวาคม - เดือนมกราคม ทำให้มีอากาศเย็นตลอดทั้งปี จากภูมิประเทศและภูมิอากาศ จึงส่งผลให้ข้าวเหนียวชีวเกลี้ยงเมืองเลยมีลักษณะเด่นคือ ส่วนปลายเมล็ดข้าวเปลือกมีจุดสีน้ำตาล ต่างจากการปลูกในพื้นที่ราบที่ปลายเมล็ดข้าวจะไม่มีการจุดสีน้ำตาล และเมื่อหลังจากหุงข้าวสุกแล้ว หากทิ้งไว้เป็นระยะเวลาที่ยาวนาน ยังคงความนุ่มไว้ได้

๒.๔) ขอบเขตที่ตั้งแหล่งภูมิศาสตร์

ขอบเขตพื้นที่การปลูกข้าวเหนียวชีวเกลี้ยงเมืองเลย ครอบคลุมพื้นที่ในเขตอำเภอด่านซ้าย อำเภอกู่เรือ และอำเภอนาแห้ว ของจังหวัดเลย รวมถึงมีการแปรรูปในพื้นที่จังหวัดเลย

๒.๕) การพิสูจน์แหล่งกำเนิด

๑) ข้าวเหนียวชีวเกลี้ยงเมืองเลยจะต้องมีการปลูกและการแปรรูปในเขตพื้นที่ที่กำหนด และตามกระบวนการผลิตข้างต้น

๒) กระบวนการผลิตจะต้องผ่านการควบคุมตรวจสอบ คือ มีการขึ้นทะเบียนสมาชิก ผู้ผลิต ผู้ประกอบการค้าข้าวเหนียวชีวเกลี้ยงเมืองเลย รวมทั้งต้องมีเอกสารกำกับเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับได้

๒.๖) เงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนด

๑) จัดให้มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิตและผู้ประกอบการค้า ที่ประสงค์จะขอสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ข้าวเหนียวชีวเกลี้ยงเมืองเลย

๒) ผู้ขอขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิตและผู้ประกอบการค้า จะต้องปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงาน สำหรับสมาชิกผู้ขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ข้าวเหนียวชีวเกลี้ยงเมืองเลย และดำเนินการตามแผน การควบคุมตรวจสอบทั้งกระบวนการผลิตในระดับผู้ผลิตและระดับจังหวัด

๒.๑๑.๗ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

๑. ด้านพืช การรับรองสินค้าเกษตรด้านพืชของกรมวิชาการเกษตร ในพื้นที่จังหวัดเลยมีเกษตรกร ที่ได้รับมาตรฐาน GAP จำนวน ๑,๒๒๕ ราย ๑,๓๖๑ แปลง พื้นที่ ๑๒,๘๐๐.๒๐ ไร่ และ อินทรีย์ จำนวน ๑๙ ราย พื้นที่ ๑๒๑.๕๘ ไร่ รวมทั้งสิ้น ๑,๒๔๔ ราย ๑,๓๖๑ แปลง พื้นที่ ๑๒,๙๒๑.๗๘ ไร่รายละเอียดแสดงดังตาราง

ตารางที่ ๒.๓๕ แสดงมาตรฐานสินค้าเกษตรด้านพืช

ลำดับ ที่	อำเภอ	มาตรฐาน	ได้รับการรับรองที่ยังไม่หมดอายุ		
			ราย	แปลง	พื้นที่ (ไร่)
๑	เมืองเลย	GAP	๙๐	๑๑๕	๓๔๗.๑๓
		อินทรีย์	๒		๗.๖๗
๒	นาด้วง	GAP	๒๙	๒๙	๓๒๔.๕๐
๓	เชียงคาน	GAP	๑๓๗	๑๗๖	๑,๙๒๗.๙๙
		อินทรีย์	๑		๑.๕๖
๔	ปากชม	GAP	๑๖๖	๑๖๙	๑,๙๐๕.๐๐
๕	ด่านซ้าย	GAP	๒๐๗	๒๕๖	๓,๒๔๘.๑๐
		อินทรีย์	๖		๒๔.๒๒
๖	นาแห้ว	GAP	๓๑	๓๒	๑๔๐.๒๕
๗	กู่เรือ	GAP	๘๙	๑๐๒	๑,๓๙๐.๐๐
		อินทรีย์	๑		๑๕.๕๐
๘	ท่าลี่	GAP	๕๓	๕๓	๓๐๔.๓๐
		อินทรีย์	๕		๑๖.๓๙
๙	วังสะพุง	GAP	๓๘	๔๐	๑๐๘.๒๐
		อินทรีย์	๑		๖.๖๕
๑๐	ภูกระดึง	GAP	๓๓	๓๖	๕๒๘.๐๐
๑๑	ผาขาว	GAP	๔๓	๔๓	๑๐๒.๖๓

ลำดับ ที่	อำเภอ	มาตรฐาน	ได้รับการรับรองที่ยังไม่หมดอายุ		
			ราย	แปลง	พื้นที่ (ไร่)
๑๒	ภูหลวง	GAP	๒๗๖	๒๗๖	๒.๓๘๕.๐๐
		อินทรีย์	๑		๗.๖๓
๑๓	เอราวัณ	GAP	๒๖	๒๖	๗๓.๑๐
๑๔	หนองหิน	GAP	๗	๘	๑๖
		อินทรีย์	๒		๔๑.๙๖
รวมทั้งสิ้น			๑,๒๔๔	๑,๓๖๑	๑๒,๙๒๑.๗๘

หมายเหตุ

๑. ข้อมูลพืช GAP ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๘ จากทางเว็บไซต์ <https://gap.doa.go.th/>

๒. ข้อมูลพืชอินทรีย์ ณ เดือนตุลาคม ๒๕๖๗ จากสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๓

๒. ด้านปศุสัตว์ การรับรองสินค้าเกษตรด้านปศุสัตว์ ในพื้นที่จังหวัดเลยมีการปศุสัตว์ที่ได้มาตรฐาน GAP จำนวน ๙ ชนิด ได้แก่ ไก่ไข่ ไก่เนื้อ ไก่พื้นเมือง โคเนื้อ โคนม สุกร แพะเนื้อ ฝั ง ปางช้าง รายละเอียดแสดงดังตาราง ตารางที่ ๒.๓๖ แสดงมาตรฐานสินค้าเกษตรด้านปศุสัตว์

ลำดับ ที่	อำเภอ	มาตรฐาน	ชนิดสินค้า	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	พื้นที่ (ไร่)	ปริมาณผลผลิต (ตัว/ฟอง/kg./ เชือก/ปี)
๑	วังสะพุง	GAP	ไก่ไข่	๑	๕,๒๐๐	๓	๑,๗๑๕,๕๐๐
		GAP	ไก่เนื้อ	๓	๘,๐๐๐	๑๕	๑๒๐,๐๐๐
		GAP	โคเนื้อ	๑	๒๓๐	๑๐	๗๐
		GAP	ฝั ง	๕	๑,๐๐๐	๕๐	๒๒,๕๐๐
		GAP	ไก่พื้นเมือง	๑	๓๕๐	๑๐	๑๖,๕๐๐
๒	เชียงคาน	GAP	ไก่ไข่	๕	๒๖,๐๐๐	๑๕	๘,๕๗๗,๕๐๐
		GAP	สุกร	๔๓	๓๔,๔๐๐	๒๐๐	๖๘,๘๐๐
		GAP	ปางช้าง	๑	๕	๕	๑
๓	ภูหลวง	GAP	สุกร	๕	๔,๐๐๐	๑๒	๘,๐๐๐
		GAP	ไก่เนื้อ	๑	๘,๐๐๐	๕	๔๐,๐๐๐
๔	เมืองเลย	GAP	สุกร	๑๔	๑๑,๒๐๐	๖๐	๒๒,๔๐๐
		GAP	ไก่เนื้อ	๑	๘,๐๐๐	๕	๔๐,๐๐๐
		GAP	ฝั ง	๗	๑๔,๐๐๐	๗๐	๓๑,๕๐๐
๕	หนองหิน	GAP	ไก่ไข่	๑	๕,๒๐๐	๑๐	๑,๗๑๕,๕๐๐
		GAP	สุกร	๗	๔,๒๐๐	๓๐	๑๑,๒๐๐
๖	ภูกระดึง	GAP	สุกร	๕	๓,๐๐๐	๓๐	๘,๐๐๐
		GAP	ฝั ง	๑	๒๐๐	๑๐	๔,๕๐๐
๗	ด่านซ้าย	GAP	ไก่ไข่	๒	๑๐,๔๐๐	๕	๓,๔๓๑,๐๐๐
		GAP	ฝั ง	๑๐	๒,๐๐๐	๑๐๐	๔๕,๐๐๐
		GAP	แพะเนื้อ	๑	๓๐	๒๐	๘๔

ลำดับ ที่	อำเภอ	มาตรฐาน	ชนิดสินค้า	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	พื้นที่ (ไร่)	ปริมาณผลผลิต (ตัว/ฟอง/kg./ เชือก/ปี)
๘	ภูเรือ	GAP	โคนม	๑	๓,๓๐๐	๒๒๙	๑๖,๒๒๐
๙	ผาขาว	GAP	สุกร	๒	๑,๒๐๐	๕	๓,๒๐๐
		GAP	ฟุ้ง	๔	๘๐๐	๔๐	๑๘,๐๐๐
๑๐	ปากชม	GAP	สุกร	๒	๑,๖๐๐	๙	๓,๒๐๐
๑๑	ท่าลี่	GAP	สุกร	๔	๓,๒๐๐	๒๐	๖,๔๐๐
๑๒	เอราวัณ	GAP	สุกร	๔	๓,๒๐๐	๑๒	๖,๔๐๐
		GAP	ฟุ้ง	๕	๑,๐๐๐	๕๐	๒๒,๕๐๐
รวมทั้งสิ้น				๑๓๗		๑,๐๓๐	

หมายเหตุ ๑. ไก่ไข่ (ไข่ไก่) มีหน่วยเป็น “ฟอง”

๒. ฟุ้ง (น้ำฟุ้ง) มีหน่วยเป็น “กิโลกรัม”

๓. ปางช้าง มีหน่วยเป็น “เชือก”

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๘, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเลย

๓. ด้านประมง การรับรองสินค้าเกษตรด้านประมง ในพื้นที่จังหวัดเลยมีการประมงได้รับมาตรฐานสินค้า GAP ได้แก่ ปลานิล ปลาดูเคียน โดยมีเกษตรกรที่ผลิตสัตว์น้ำที่ได้มาตรฐาน จำนวน ๓๒ ราย ๓๐๙ กระชัง ๕๑ บ่อ ในพื้นที่เลี้ยง ๔๐.๙๓ ไร่ มีปริมาณผลผลิต ๒๗๖.๔๐ ตันต่อปี รายละเอียดแสดงดังตาราง

ตารางที่ ๒.๓๗ แสดงมาตรฐานสินค้าเกษตรด้านประมง

ลำดับ ที่	อำเภอ	มาตรฐาน	ชนิดสินค้า	เกษตรกร (ราย)	จำนวน		พื้นที่ (ไร่)	ปริมาณ ผลผลิต (ตัน/ปี)
					กระชัง	บ่อ		
๑	เมืองเลย	GAP มกษ. ๗๔๓๖-๒๕๖๓	ปลานิล	๑๒	๑๔๑	๑	๓.๐๐	๑๑๒.๘๐
๒	เชียงคาน	GAP มกษ. ๗๔๓๖-๒๕๖๓	ปลานิล	๑	๔๑	๐	๐.๔๐	๓๒.๘๐
๓	เมืองเลย	GAP ปลานิล	ปลานิล	๑๓	๑๒๗	๔	๖.๐๓	๑๐๕.๖๐
๔	เชียงคาน	GAP ปลาอื่น ๆ	ปลาดูเคียน	๒	๐	๑๐	๗.๐๐	๕.๖๐
๕	ด่านซ้าย	GAP ปลาอื่น ๆ	ปลาดูเคียน	๑	๐	๕	๖.๐๐	๔.๘๐
๖	วังสะพุง	GAP ปลาอื่น ๆ	ปลาดูเคียน	๑	๐	๑๐	๑๔.๐๐	๑๑.๒๐
๗	หนองหิน	GAP ปลาอื่น ๆ	ปลาดูเคียน	๑	๐	๑๕	๑.๕๐	๑.๒๐
๘	ท่าลี่	GAP ปลาอื่น ๆ	ปลาดูเคียน	๑	๐	๖	๓.๐๐	๒.๔๐
รวมทั้งสิ้น				๓๒	๓๐๙	๕๑	๔๐.๙๓	๒๗๖.๔๐

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดเลย

๒.๑๑.๘ สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

สรุปรายได้การจำหน่ายสินค้า “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” ยอดการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ (เดือนตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗) ยอดจำหน่ายรวมทั้งสิ้น ๓,๔๖๐,๐๑๔,๕๖๓

บาท ของกลุ่มผลิตภัณฑ์ จำนวน ๔๘๒ กลุ่ม/ราย ผลิตภัณฑ์ทั้งสิ้น จำนวน ๕,๐๙๓ ผลิตภัณฑ์ ส่งเสริมช่องทางการจำหน่าย โดยจำหน่ายในศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดเลย ดังนี้

๑. ศูนย์แสดงและจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดเลย (หน้าวิทยาลัยอาชีวศึกษาเลย)
ศูนย์รวมผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดเลย ชิมรสชาติกาแฟบนภูของอำเภอนาแห้ว และผลิตภัณฑ์ชุมชนทุกอำเภอ

๒. ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ “ร้านเมืองเลย OTOP” สามเหลี่ยมทองคำ ตำบลกุดป่อง อำเภอเมืองเลย
จังหวัดเลย ๔๒๐๐๐ เบอร์โทร ๐๔๒-๘๖๑๔๔๐ มาเที่ยวครบทุกอำเภอ ช้อป ชิม แซะ

๓. ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ณ บริเวณลานจอดรถพระธาตุศรีสองรัก ตำบลด่านซ้าย
อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย

๔. ส่งเสริมช่องทางการตลาด เช่น การจำหน่ายสินค้าในงานดอกฝ้ายบาน สืบสานวัฒนธรรมไทยเลย
ตลาดประชารัฐ ทั้ง ๙ ตลาด งานจำหน่ายสินค้าที่กรมการพัฒนาชุมชนดำเนินการในระดับประเทศ เช่น งาน OTOP Midyear, งานศิลปาชีพประทีปไทย OTOP ก้าวไกลด้วยพระบารมี, งาน OTOP City, OTOP ภูมิภาค ฯลฯ
จำหน่ายตลาดต่างประเทศ เช่น งาน OTOP สานสัมพันธ์สองแผ่นดิน และการขายบนตลาดออนไลน์ พร้อมทั้ง
การออกตลาดร่วมกับภาคีต่าง ๆ เป็นต้น

๕. การดำเนินการออกสู่ตลาด ออกตลาด OTOP Mobile เคลื่อนที่ทุกอำเภอ และการประชาสัมพันธ์
ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการฯ เพื่อพัฒนาให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคต่อไป

๖. การส่งเสริมช่องทางการตลาดผ่านนักรการตลาดรุ่นใหม่ (OTOP) และผ่านระบบ ONLINE

ช่องทางการจำหน่ายสินค้า OTOP ผ่านระบบ ONLINE

ภาพที่ ๒.๑๓ แสดงช่องทางการจำหน่ายสินค้า OTOP ผ่านระบบ ONLINE

๒.๑๑.๙ การเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัดเลย

จังหวัดเลย มีการเพาะปลูกพืชและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ยางพารา ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ฝน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์แล้ง มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน กาแฟ เงาะ ลำไย ลิ้นจี่ ปาล์มน้ำมัน สับปะรด แก้วมังกร และมะคาเดเมีย เพื่อเป็นข้อมูลในการนำไปใช้ติดตามสถานการณ์สินค้าเกษตร เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการสินค้าเกษตร รายละเอียดแสดงดังตาราง

ตารางที่ ๒.๓๘ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกพืชและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตร

ลำดับ ที่	ชนิดพืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๑	ข้าว					←	→				←	→	
๒	ยางพารา	←	→			←	→						→
๓	ข้าวโพดเลี้ยง สัตว์ฤดูฝน					←	→				←	→	
๔	ข้าวโพดเลี้ยง สัตว์ฤดูแล้ง	←	→	←	→								←
๕	มันสำปะหลัง	←	→	←	→	←	→						
๖	อ้อยโรงงาน	←	→	←	→	←	→						←
๗	กาแฟ	←	→			←	→						←
๘	เงาะ					←	→	←	→				
๙	ลำไย					←	→	←	→				
๑๐	ลิ้นจี่				←	→	←	→					
๑๑	ปาล์มน้ำมัน	←	→			←	→						→
๑๒	สับปะรด	←	→	←	→	←	→	←	→				
๑๓	แก้วมังกร	←	→	←	→	←	→	←	→				
๑๔	มะคาเดเมีย					←	→	←	→				

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดเลย

๒.๑๑.๑๐ ภัยพิบัติด้านการเกษตร

ภัยพิบัติด้านการเกษตรของจังหวัดเลย แบ่งเป็น ๒ ช่วง

๑) ภัยฤดูแล้ง ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ถึง เดือนเมษายน เป็นช่วงการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่พืชมีสภาวะฝนน้อยและอาจจะมีภาวะแห้งแล้งได้ในบางพื้นที่ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติไม่เพียงพอซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าวนอกจากสภาวะแห้งแล้งแล้ว ยังอาจมีพายุฤดูร้อน พายุลูกเห็บ ลมแรง และโรคแมลง สัตว์ศัตรูพืชระบาด อาจทำความเสียหาย กับพื้นที่เกษตรกรรมได้

จังหวัดเลย จึงได้เตรียมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้ง (เดือนพฤศจิกายน ถึง เมษายน) สำหรับใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานของ ส่วนราชการในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร และเตรียมการให้ความช่วยเหลือ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัยพิบัติให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๒) ภัยฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม และจะสิ้นสุดฤดูฝนประมาณกลางเดือนตุลาคม เป็นช่วงฤดูฝนหรือฤดูมรสุม ทำให้ฝนตกชุกหรือตกลงมาในปริมาณมากเกินไป แต่ในช่วงปลายเดือนมิถุนายนถึงต้นเดือนกรกฎาคม จะเกิดภาวะฝนทิ้งช่วง ซึ่งจะเป็นไปตามปกติในช่วงฤดูฝน หลังจากนั้นจะมีปริมาณฝนตกตามปกติ โดยในช่วงเดือนสิงหาคมถึงเดือนตุลาคม ปริมาณฝนจะมากกว่าปกติ ประกอบลักษณะภูมิประเทศ

ของจังหวัดเลยที่เป็นที่ราบเชิงเขา และที่ราบลุ่มน้ำ จึงอาจก่อให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำท่วมขัง น้ำป่าไหลหลาก น้ำล้นตลิ่ง ดินโคลนถล่ม โรคพืช และศัตรูพืชระบาด

จังหวัดเลยอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขง โดยมีสภาพการเกิดอุทกภัยในลุ่มน้ำโขงแบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ

๑) อุทกภัยที่เกิดในบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำตอนบนและลำน้ำสาขาต่าง ๆ เกิดจากการที่มีฝนตกหนักและน้ำป่าไหลหลากจากต้นน้ำลงมามากจนลำน้ำสายหลักไม่สามารถระบายน้ำได้ทัน ประกอบกับมีสิ่งกีดขวางจากเส้นทางคมนาคมขวางทางน้ำ และมีอาคารระบายน้ำไม่เพียงพอ พื้นที่ที่เกิดน้ำท่วมเป็นประจำได้แก่ อำเภอกู่เรือ อำเภอท่าลี่ อำเภอเมือง จังหวัดเลย

๒) อุทกภัยที่เกิดในพื้นที่ราบลุ่ม เกิดบริเวณที่เป็นพื้นที่ราบลุ่มและแม่น้ำสายหลักต้นเขิน มีความสามารถระบายน้ำไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถระบายน้ำลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อุทกภัยและโคลนถล่ม

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดเลยส่วนใหญ่เป็นภูเขาที่มีความลาดชันสูง ตรงกลางมีแม่น้ำเลยเป็นแม่น้ำสายหลักที่ไหลผ่านพื้นที่ เปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ที่หล่อเลี้ยงคนจังหวัดเลย จึงทำให้พื้นที่ตอนกลางของจังหวัดเป็นที่ราบลุ่ม พื้นดินบริเวณดังกล่าวมีความอุดมสมบูรณ์สูง จึงกลายเป็นพื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดเลย

สภาพการใช้ประโยชน์พื้นที่ ประชาชนส่วนใหญ่จึงตั้งถิ่นฐานตามพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำเลย และตามที่ราบลุ่ม ตามแนวร่องเขา และประกอบอาชีพเกษตรกรรมบนพื้นที่ภูเขาสูง ประเภทไร่ข้าวโพด ข้าวไร่ ถั่วแดง และปัจจุบันมีการเปลี่ยนหันมาปลูกยางพาราในพื้นที่กันมากขึ้น

จากปัจจัยทางด้านสภาพภูมิประเทศ และการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ประกอบกับลักษณะ การตั้งถิ่นฐานชุมชน จังหวัดเลยมีความเสี่ยงทางด้านภัยพิบัติดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ภูเขาสูงด้านตะวันตกและทางด้านเหนือของจังหวัด บริเวณเขตอำเภอด่านซ้าย นาแห้ว ภูเรือ ปากชม เชียงคาน วังสะพุง ภูหลวง และเมืองเลย โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่อำเภอด่านซ้ายเป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงภัยดินถล่มสูง และเป็นอำเภอที่มีพื้นที่เสี่ยงภัยมากที่สุด ในจังหวัดเลย ซึ่งในอดีตเคยเกิดเหตุการณ์น้ำป่าไหลหลาก ก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่อย่างมากมาย เมื่อวันที่ ๙-๑๐ กันยายน ๒๕๕๐ บริเวณลุ่มน้ำพุง ตำบลโป่ง อำเภอด่านซ้าย จำนวนน้ำมหาศาลเข้าพัดทำลายสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ตามริมน้ำในพื้นที่ของลุ่มน้ำพุง ทำให้มีผู้เสียชีวิตพื้นที่การเกษตรและทรัพย์สินของประชาชนเสียหายอย่างมาก ปัจจุบัน การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร และราคาพืชผลทางการเกษตรก่อให้เกิดการขยายตัวของชุมชนและพื้นที่การเพาะปลูก เข้าไปอยู่ในพื้นที่ภูเขา หุบเขา แคบ ๆ และพื้นที่ราบเชิงเขาริมตลิ่งทางน้ำกันมากขึ้น ซึ่งพื้นที่บริเวณดังกล่าวถือเป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมอย่างฉับพลันได้

จังหวัดเลย ไม่ได้ประสบปัญหาภัยอุทกภัยเพียงอย่างเดียว แต่ในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงสิงหาคม บางช่วงก็ประสบภาวะฝนแล้ง/ฝนทิ้งช่วง, โรคระบาดสัตว์ และโรคแมลง สัตว์ ศัตรูพืชระบาดอีกด้วย

๒.๑๑.๑๑ ปัญหาทางด้านการเกษตร

๑) ปัญหาเกี่ยวกับดิน ดินในจังหวัดเลยมีศักยภาพสูงสำหรับการผลิตพืชไร่ซึ่งอยู่ในบริเวณพื้นที่ลาดเชิงเขาแต่เป็นเขตที่มีอัตราการชะล้างของหน้าดินค่อนข้างสูง ส่วนปัญหาดินเค็มนั้น จังหวัดเลย เป็นจังหวัดเดียวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ไม่มีปัญหาในเรื่องดินเค็ม

ทรัพยากรดินในจังหวัดเลยมีปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข ๒ ปัญหาใหญ่ ๆ ดังนี้

ปัญหาเกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ของดิน โดยธรรมชาติแล้วดินในจังหวัดเลยมีความอุดมสมบูรณ์ดีทั้งดินนาและดินไร่ แต่การทำการเพาะปลูกมักไม่มีการปรับปรุงดินหรือไม่มีการบำรุงรักษาและใส่ปุ๋ย ทำให้ดินเสื่อมคุณภาพและความอุดมสมบูรณ์ลดลง เกษตรกรต้องละทิ้งที่ทำกินเดิมเพื่อไปบุกเบิกที่ใหม่ก่อให้เกิดปัญหาใหม่ติดตามมาคือปัญหาการทำไร่เลื่อนลอย

ปัญหาการชะล้างและการพังทลายของหน้าดิน มักเกิดขึ้นกับดินในบริเวณที่มีความลาดชันสูง เช่น บริเวณเชิงเขา หรือเนินเขา เป็นต้น ซึ่งแต่เดิมเคยเป็นป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์มีต้นไม้ช่วยปกคลุมหน้าดินเอาไว้ แต่เนื่องจากการบุกรุกแผ้วถาง เพื่อใช้เป็นพื้นที่ทำการเพาะปลูก ปัญหาที่ตามมาคือการชะล้างและพังทลายของหน้าดินทำให้สูญเสียหน้าดินส่วนที่มีความอุดมสมบูรณ์ที่สุดอย่างรวดเร็วเกษตรกรต้องทำการบุกรุกแผ้วถางพื้นที่ไปเรื่อย ๆ กลายเป็นปัญหาการทำไร่เลื่อนลอย ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้พื้นที่ป่าลดน้อยลง เกิดปัญหาความแห้งแล้งที่รุนแรงมากยิ่งขึ้น

ปัญหาน้ำดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ (ดินตื้น) ผิวหน้าของดินในจังหวัดเลยบางแห่งมีลักษณะตื้นทำให้เกิดปัญหาในการนำไปใช้ประโยชน์ทางการเกษตร เพราะเป็นอุปสรรคในการเจริญเติบโตของรากพืชและมีปัญหาในการไถพรวนหน้าดิน แต่หน้าดินที่มีลักษณะตื้นจะเหมาะในการใช้เป็นทุ่งหญ้าสำหรับเลี้ยงสัตว์ หรือในบริเวณที่มีทิวทัศน์สวยงาม อาจจะเหมาะสำหรับใช้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจหรือรักษาไว้ให้คงสภาพเป็นป่าธรรมชาติ

๒) ปัญหาแหล่งน้ำของจังหวัดเลย

๑. พื้นที่ของจังหวัดเลย มีลักษณะเป็นภูเขาสูง และมีพื้นที่การเกษตรอยู่บริเวณที่ราบเชิงเขาจากการที่ลักษณะพื้นที่ของจังหวัดเป็นภูเขาสูง เมื่อเกิดฝนตกหรือถึงฤดูน้ำหลากน้ำจะไหลจากภูเขาสูงต่าง ๆ ลงสู่แม่น้ำและพื้นที่ราบอย่างรวดเร็ว ประกอบกับตัวจังหวัดเลยเป็นแอ่ง ทำให้เกิดภาวะน้ำท่วมและเกิดความเสียหายอย่างหนักอยู่บ่อยครั้ง

๒. เมื่อถึงฤดูน้ำหลากมีน้ำในปริมาณมาก แต่เมื่อถึงฤดูแล้งปริมาณน้ำในแม่น้ำสายหลักคือแม่น้ำเลย จะแห้งขอดตลอดอย่างรวดเร็ว เกิดผลกระทบตามมา คือ ราษฎรขาดแคลนน้ำกินน้ำใช้ ผู้เลี้ยงปลาในกระชังมีเรื่องร้องเรียนบ่อยครั้ง

๓. พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่จะอยู่ในที่ราบลุ่ม ซึ่งจะถูกชุมชนเมืองขยายตัวเข้ามาทำให้พื้นที่การเกษตรน้อยลง ส่วนพื้นที่การเกษตรที่อยู่แถบที่ราบเชิงเขาจะขาดแคลนแหล่งน้ำ การพัฒนาแหล่งน้ำจะเป็นไปในลักษณะโครงการชลประทานขนาดเล็กและขุดลอกเป็นส่วนใหญ่

๓) ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

จังหวัดเลย มีการผลิตพืชหลากหลายและต่อเนื่องตลอดปี ส่งผลให้เกษตรกรมีการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช สารกำจัดวัชพืชอย่างแพร่หลายทำให้เกิดผลกระทบกับตัวเกษตรกรผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม

แนวทางแก้ไข

๑. รณรงค์ให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อฟื้นฟูสภาพดิน
๒. ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชทดแทนการใช้สารเคมี
๓. ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารสกัดจากพืชสมุนไพร และน้ำส้มควันไม้ เพื่อใช้ในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

๔. จัดทำโครงการตลาดนัดสีเขียว เพื่อใช้เป็นแหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยจากสารพิษโดยเกษตรกรหรือกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จะนำผลผลิตมาจำหน่ายให้กับผู้บริโภคโดยตรง ซึ่งกำหนดจัด ณ ถนนช้างเท้าการอำเภอเมืองเลย ทุกวันจันทร์และวันศุกร์ของสัปดาห์

ศักยภาพด้านการเกษตรของจังหวัดเลย

จังหวัดเลย มีพื้นที่การเกษตร ๒,๓๓๘,๙๘๒ ไร่ หรือประมาณร้อยละ ๓๒.๗๖ ของพื้นที่จังหวัด จึงทำให้มีการปลูกพืชเศรษฐกิจ อย่างหลากหลาย อาทิ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง ยางพารา และไม้ดอกไม้ประดับ ซึ่งล้วนเป็นพืชสำคัญที่สร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด จึงได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านการเกษตร ส่งเสริมการเกษตรแบบผสมผสาน และทันสมัย โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการยกระดับคุณภาพและผลผลิตทางการเกษตร การแปรรูปสินค้าภาคการเกษตรให้มีคุณภาพและมาตรฐาน พัฒนาและเพิ่มแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ผลักดันการเกษตรให้เป็น Young Smart Farmer/

Smart Farmer สร้างความเข้มแข็งให้กับ สถาบันเกษตรกร สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร รวมทั้งมีเครือข่ายธุรกิจ มุ่งเน้นการส่งเสริมและการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน ควบคู่ไปกับการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อสร้างความมั่นคงและความปลอดภัย ทางอาหารแก่ชาวเลย ชาวไทย และนานาชาติ

สำหรับจุดแข็งของจังหวัดเลยมีสภาพอากาศเหมาะสมกับการปลูกไม้ผลไม้ยืนต้น ยางพารา และพืชเมืองหนาว และที่ตั้งจังหวัดอยู่ในเขตภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมมีความหลากหลายทางชีวภาพ ได้แก่พื้นที่ราบ พื้นที่เชิงเขาและพื้นที่สูง และมีแหล่งน้ำหลายสายที่เป็นน้ำต้นทุน นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและ วัฒนธรรมจำนวนมาก

สินค้าเกษตรในจังหวัดเลยที่มีแนวโน้มขยายตัวสูงขึ้น ได้แก่ มันสำปะหลัง สับปะรด ยางพารา อ้อยโรงงาน โคเนื้อ สุกร กระบือ และ เกษตรอินทรีย์ ในด้านของคุณภาพทางสังคมสถาบันเกษตรกรมีจำนวนมาก และหลากหลาย

๒.๑๑.๑๒ การช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน

๑) การดำเนินงานการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน

การอนุมัติเบิกจ่ายเงินกู้ (ภาพรวม) ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๔ ถึง ๓๑ มกราคม ๒๕๖๘ มีการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรไปแล้ว จำนวน ๘๘๖ ราย เป็นเงิน ๒๑๘,๖๐๙,๗๙๓ บาท เนื้อที่จำนวน ๔,๕๗๕ ไร่ ๑ งาน ๘๙.๗ ตารางวา

ตารางที่ ๒.๓๙ แสดงจำนวนลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน จังหวัดเลย

ชั้น/ประเภทของลูกหนี้		จำนวน (ราย)
A	ลูกหนี้ชำระปกติ	๑๐๙
B	ลูกหนี้ค้างชำระ ๑-๒ ปี	๔๓
C	ลูกหนี้ค้างชำระเกินกว่า ๒-๕ ปี	๙๖
D	ลูกหนี้ค้างชำระ ๕ ปีขึ้นไป	๘๓
E	ลูกหนี้สัญญาสิ้นสุด	๗
F	ลูกหนี้ดำเนินคดี	๔
H	เรียกคืนเงินกู้	๑
I	ปรับปรุงโครงสร้างหนี้	๓
รวมทั้งสิ้น		๓๔๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย, ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๘

๒) การอนุมัติจ่ายเงินกู้ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๗

อบก.ส่วนจังหวัด จัดประชุมฯ จำนวน ๒ ครั้ง ให้ความช่วยเหลือเกษตรกร จำนวน ๓ ราย เป็นเงิน ๓,๑๕๑,๑๐๙ บาท เนื้อที่จำนวน ๕ ไร่ ๗๗.๗ ตารางวา

อบก.ส่วนอำเภอปากชม จัดประชุมฯ จำนวน ๑ ครั้ง ให้ความช่วยเหลือเกษตรกร จำนวน ๑ ราย เป็นเงิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท เนื้อที่จำนวน ๓๑ ตารางวา

๓) การติดตาม ในปีงบประมาณ ๒๕๖๗

การติดตามเร่งรัดการชำระหนี้ของลูกหนี้ ซึ่งเป็นการติดตามโดยการตรวจเยี่ยมลูกหนี้รายบุคคล ในพื้นที่ตามแผนการติดตามร่วมกับเจ้าหน้าที่ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ตามบันทึกข้อตกลง การดำเนินงาน (MOU) ระหว่างสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร เพื่อรับทราบศักยภาพในการชำระหนี้ ปัญหาอุปสรรค รวมทั้งเสนอแนะการแก้ไขปัญหาตามแนวทาง

การช่วยเหลือ และกำหนดการรายงานผลการติดตามลูกหนี้ฯ จัดส่งให้สำนักบริหารทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร และรับเรื่องร้องเรียน (สกร.) โดยรายงานในระบบติดตามลูกหนี้ ซึ่งสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลยได้ กำหนดแผนการตรวจเยี่ยมลูกหนี้ รายบุคคล ระหว่างเดือน มิถุนายน – กรกฎาคม ๒๕๖๗ จำนวน ๒๗๐ ราย (เป้าหมายส่วนกลางกำหนด ๒๖๐ ราย) ลงพื้นที่ติดตามและลงข้อมูลลูกหนี้ในระบบเรียบร้อยแล้ว

๒.๑๑.๑๓ ข้อมูลสถาบันเกษตรกร

ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

จังหวัดเลย มีสถาบันเกษตรกรในความส่งเสริมของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดเลย รวม ๒ ลักษณะ ได้แก่ (๑) สหกรณ์ จัดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จำนวน ๑๐๒ แห่ง รวม ๕ ประเภท ได้แก่ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์บริการ และ สหกรณ์เครดิตยูเนียน (๒) กลุ่มเกษตรกร จัดทะเบียนตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ.๒๕๔๗ จำนวน ๖๙ แห่ง และมีรายละเอียดแยกตามลักษณะของสถาบันเกษตรกรดังนี้

๑. สหกรณ์ แบ่งเป็น ๒ ลักษณะ ได้แก่

(๑) **สหกรณ์ภาคการเกษตร** เป็นประเภทสหกรณ์การเกษตรรวม ๗๒ แห่ง สมาชิกรวม ๑๖๑,๑๙๓ คน แยกเป็น ดำเนินธุรกิจ ๓๗ แห่ง สมาชิกรวม ๑๖๐,๕๙๕ คน หยุดดำเนินการ ๒ แห่ง สมาชิกรวม ๕๙๘ คน และอยู่ระหว่างชำระบัญชี ๓๓ แห่ง และในจำนวนสหกรณ์ภาคการเกษตรที่มีสถานะเป็น ชุมนุมสหกรณ์ที่ยังดำเนินธุรกิจ ๑ แห่ง ได้แก่ ชุมนุมสหกรณ์ชาวสวนยาง กยท.จังหวัดเลย จำกัดและเป็นชุมนุมสหกรณ์ที่อยู่ระหว่างชำระบัญชี ๑ แห่ง ได้แก่ ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรเลย จำกัด

(๒) **สหกรณ์นอกภาคการเกษตร** รวม ๓๐ แห่ง สมาชิกรวม ๑๗,๗๖๓ คน แยกเป็นดำเนินธุรกิจ ๑๙ แห่ง สมาชิกรวม ๑๗,๗๖๓ คน และอยู่ระหว่างชำระบัญชี ๑๑ แห่ง แยกเป็น

(๒.๑) ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ จำนวน ๑๒ แห่ง สมาชิกรวม ๑๗,๐๐๐ คน แยกเป็น ดำเนินธุรกิจ ๙ แห่ง สมาชิก ๑๗,๐๐๐ คน และอยู่ระหว่างชำระบัญชี ๓ แห่ง

(๒.๒) ประเภทสหกรณ์ร้านค้า จำนวน ๒ แห่ง และอยู่ระหว่างชำระบัญชี ๒ แห่ง

(๒.๓) ประเภทสหกรณ์บริการ ๑๔ แห่ง สมาชิก ๗๖๓ คน แยกเป็น ดำเนินธุรกิจ ๑๐ แห่ง สมาชิก ๗๖๓ คน และอยู่ระหว่างชำระบัญชี ๔ แห่ง

(๒.๔) ประเภทสหกรณ์เครดิตยูเนียน ๒ แห่ง แยกเป็น อยู่ระหว่างชำระบัญชี ๒ แห่ง รายละเอียดแสดงดังตาราง

ตารางที่ ๒.๔๐ แสดงจำนวนสหกรณ์ในจังหวัดเลย

ที่	ลักษณะ/ประเภท	จำนวน		ดำเนินธุรกิจ		หยุดดำเนินธุรกิจ		ชำระบัญชี
		แห่ง	ราย	แห่ง	ราย	แห่ง	ราย	แห่ง
๑	สหกรณ์ภาคการเกษตร	๗๒	๑๖๑,๑๙๓	๓๗	๑๖๐,๕๙๕	๒	๕๙๘	๓๓
	๑.๑ การเกษตร	๗๒	๑๖๑,๑๙๓	๓๗	๑๖๐,๕๙๕	๒	๕๙๘	๓๓
๒	สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	๓๐	๑๗,๗๖๓	๑๙	๑๗,๗๖๓	-	-	๑๑
	๒.๑ ออมทรัพย์	๑๒	๑๗,๐๐๐	๙	๑๗,๐๐๐	-	-	๓
	๒.๒ ร้านสหกรณ์	๒	-	-	-	-	-	๒
	๒.๓ บริการ	๑๔	๗๖๓	๑๐	๗๖๓	-	-	๔
	๒.๔ เครดิตยูเนียน	๒	-	-	-	-	-	๒
รวม		๑๐๒	๑๗๘,๙๕๖	๕๖	๑๗๘,๓๕๘	๒	๕๙๘	๔๔

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเลย, ข้อมูล ณ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

๒. กลุ่มเกษตรกร

กลุ่มเกษตรกรในจังหวัดเลย แบ่งออกเป็น ๕ ประเภท รวม ๖๙ แห่ง สมาชิกรวม ๕,๐๗๒ ราย ได้แก่

๒.๑ กลุ่มเกษตรกรทำนา จำนวน ๙ แห่ง แยกเป็นดำเนินธุรกิจ ๗ แห่ง สมาชิก ๕๓๖ ราย
ชำระบัญชี ๒ แห่ง

๒.๒ กลุ่มเกษตรกรทำไร่ จำนวน ๒๘ แห่ง แยกเป็นดำเนินธุรกิจ ๑๖ แห่ง สมาชิก ๑,๘๘๘ ราย
หยุดดำเนินธุรกิจ ๓ แห่ง สมาชิก ๓๗๓ ราย ชำระบัญชี ๙ แห่ง

๒.๓ กลุ่มเกษตรกรทำสวน จำนวน ๒๙ แห่ง แยกเป็นดำเนินธุรกิจ ๒๑ แห่ง สมาชิก ๑,๘๓๐ ราย
หยุดดำเนินธุรกิจ ๓ แห่ง สมาชิก ๒๙๙ ราย ชำระบัญชี ๕ แห่ง

๒.๔ กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๒ แห่ง แยกเป็นดำเนินธุรกิจ ๑ แห่ง สมาชิก ๗๘ ราย
ชำระบัญชี ๑ แห่ง

๒.๕ กลุ่มเกษตรกรอื่น ๆ (ไม้ดอกไม้ประดับ) จำนวน ๑ แห่ง แยกเป็นดำเนินธุรกิจ ๑ แห่ง
สมาชิก ๖๘ ราย รายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ ๒.๔๑ แสดงจำนวนกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดเลย

ที่	ประเภท	จำนวน		ดำเนินธุรกิจ		หยุดดำเนิน ธุรกิจ		ชำระบัญชี
		แห่ง	ราย	แห่ง	ราย	แห่ง	ราย	แห่ง
๑	กลุ่มเกษตรกรทำนา	๙	๕๓๖	๗	๕๓๖	-	-	๒
๒	กลุ่มเกษตรกรทำไร่	๒๘	๒,๒๖๑	๑๖	๑,๘๘๘	๓	๓๗๓	๙
๓	กลุ่มเกษตรกรทำสวน	๒๙	๒,๑๒๙	๒๑	๑,๘๓๐	๓	๒๙๙	๕
๔	กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์	๒	๗๘	๑	๗๘	-	-	๑
๕	กลุ่มเกษตรกรทำประมง	-	-	-	-	-	-	-
๖	อื่น ๆ ไม้ดอกไม้ประดับ	๑	๖๘	๑	๖๘	-	-	-
รวม		๖๙	๕,๐๗๒	๔๖	๔,๔๐๐	๖	๖๗๒	๑๗

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเลย, ข้อมูล ณ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

๑) มูลค่าธุรกิจสหกรณ์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ (เดือนกันยายน ๒๕๖๗ – มกราคม ๒๕๖๘)
สะสม ๕ เดือน จำนวน ๔,๖๙๐.๑๐ ล้านบาท

๒) มูลค่าธุรกิจกลุ่มเกษตรกร ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ (เดือนกันยายน ๒๕๖๗ – มกราคม ๒๕๖๘)
สะสม ๕ เดือน จำนวน ๗๑.๒๖ ล้านบาท

๓. ข้อมูลสถาบันเกษตรกร

สถาบันเกษตรกรในจังหวัดเลย จำแนกได้ ดังนี้ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๘๗๙ กลุ่ม
สมาชิก ๑๓,๖๔๑ ราย กลุ่มเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๑๑ กลุ่ม สมาชิก ๒๓๖ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
จำนวน ๑๕๙ กลุ่ม สมาชิก ๑,๗๐๓ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน ๖๘ กลุ่ม สมาชิก ๑,๑๒๖ ราย และกลุ่มส่งเสริม
อาชีพการเกษตร จำนวน ๗๒ กลุ่ม สมาชิก ๗๘๙ ราย รายละเอียดแสดงดังตาราง

ตารางที่ ๒.๔๒ แสดงข้อมูลสถาบันเกษตรกร ปี ๒๕๖๗

ลำดับ ที่	อำเภอ	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน		กลุ่มเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	
		กลุ่ม	ราย	กลุ่ม	ราย	กลุ่ม	ราย	กลุ่ม	ราย	กลุ่ม	ราย
๑	เมืองเลย	๖๙	๑,๐๑๔	๑	๒๖	๔๓	๔๓๔	๘	๘๕	๑๐	๘๐
๒	นาด้วง	๓๕	๔๙๖	-	-	๑๒	๑๒๓	๔	๕๕	๕	๕๔
๓	เชียงคาน	๖๙	๑,๑๙๙	-	-	๑๕	๑๕๔	๕	๘๑	๖	๖๔
๔	ปากชม	๔๕	๘๘๕	๑	๗	๙	๙๑	๓	๕๖	๓	๓๐
๕	ด่านซ้าย	๕๓	๑,๑๒๘	-	-	๑๑	๑๑๑	๑๐	๑๒๑	๕	๕๐
๖	นาแห้ว	๔๕	๗๕๙	๒	๗๘	๕	๕๖	๕	๖๐	๖	๖๓
๗	ภูเรือ	๗๖	๙๗๓	๑	๑๔	๗	๗๐	๔	๗๔	๓	๓๐
๘	ท่าลี่	๕๔	๗๒๒	๑	๙	๑๗	๒๐๓	๕	๗๘	๙	๑๑๒
๙	วังสะพุง	๕๐	๕๙๘	-	-	๓	๔๒	๒	๒๔	๔	๔๔
๑๐	ภูกระดึง	๗๓	๑,๓๑๙	๑	๒	๑๑	๑๑๓	๕	๑๙๓	๕	๕๔
๑๑	ภูหลวง	๒๙	๓๕๔	๑	๙	๗	๙๖	๖	๑๕๙	๖	๘๐
๑๒	ผาขาว	๘๓	๑,๓๘๔	๑	๗๔	๗	๙๐	๔	๕๕	๔	๔๓
๑๓	เอราวัณ	๑๔๑	๒,๒๐๗	๑	๗	๙	๙๐	๔	๔๐	๒	๒๐
๑๔	หนองหิน	๕๗	๖๐๓	๑	๑๐	๓	๓๐	๓	๔๕	๔	๖๕
รวมทั้งสิ้น		๘๗๙	๑๓,๖๔๑	๑๑	๒๓๖	๑๕๙	๑,๗๐๓	๖๘	๑,๑๒๖	๗๒	๗๘๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดเลย

๒.๑๑.๑๔ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัดเลย

“อาสาสมัครเกษตร” หมายความว่า เกษตรกรหรือบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกหรือสมัครใจ เข้าเป็นอาสาสมัครตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด เพื่อเป็นเครือข่าย ในการช่วยเหลือการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งงานของชุมชนซึ่งเกี่ยวข้องกับการเกษตรหรือสหกรณ์ เรียกโดยย่อว่า “อภษ.”

อาสาสมัครเกษตร มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ๑) ประชาสัมพันธ์กิจกรรมหรือโครงการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ประชาชนในหมู่บ้าน หรือชุมชนเข้าร่วมกิจกรรม รวมทั้งให้ข้อมูลและแจ้งเตือนภัยธรรมชาติแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๒) ประสาน ช่วยเหลือ และให้ข้อเสนอแนะ แก่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งหน่วยงาน ภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรและการสหกรณ์ของเกษตรกรในหมู่บ้านหรือชุมชนนั้น
- ๓) ถ่ายทอดความรู้ ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาด้านการเกษตรและการสหกรณ์
- ๔) ปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรและชุมชนหรือตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือหน่วยงานอื่นขอความช่วยเหลือ

หน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้คัดเลือกตัวแทนเกษตรกรจิตอาสาในท้องถิ่น ตามความชำนาญเฉพาะสาขา ให้เป็นอาสาสมัครเกษตร (อภษ.) มี ๑๖ สาขา ดังนี้

๑. อาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์	๒. อาสาสมัครฝนหลวง
๓. ครูบัญชีอาสา	๔. ประมงอาสา
๕. อาสาปศุสัตว์	๖. หมอดินอาสา
๗. เกษตรหมู่บ้าน	๘. อาสาสมัครสหกรณ์
๙. อาสาสมัครชลประทาน	๑๐. เศรษฐกิจกิจการเกษตรอาสา
๑๑. อาสาปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	๑๒. ขาวนาอาสา
๑๓. ครุยางอาสา	๑๔. สารวัตรเกษตร
๑๕. Q อาสา	๑๖. หม่อนไหมอาสา

จังหวัดเลย มีอาสาสมัครเกษตร หรือ “อภษ.” รวมทั้งสิ้น จำนวน ๓,๙๔๖ คน ได้แก่ เกษตรหมู่บ้าน จำนวน ๑,๒๔๐ คน อาสาปศุสัตว์ จำนวน ๑,๑๒๐ คน หมอดินอาสา จำนวน ๙๐๙ คน สารวัตรเกษตรอาสา จำนวน ๒๓๙ คน อาสาครูบัญชี จำนวน ๘๗ คน อาสาปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จำนวน ๗๙ คน ประมงอาสา จำนวน ๗๖ คน หม่อนไหมอาสา จำนวน ๕๔ คน อาสาสมัครสหกรณ์ จำนวน ๕๓ คน ครุยางอาสา จำนวน ๓๔ คน อาสาสมัครฝนหลวง จำนวน ๒๖ คน เศรษฐกิจกิจการเกษตรอาสา จำนวน ๑๖ คน ขาวนาอาสา จำนวน ๙ คน และอาสาสมัครชลประทาน จำนวน ๔ คน รายละเอียดแสดงดังตาราง

ภาพที่ ๒.๑๔ แสดงสัญลักษณ์ของ อ.ก.ม.

ตารางที่ ๒.๔๓ แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัดเลย ปี ๒๕๖๗

ลำดับ ที่	อำเภอ	ด้านอาสาสมัครเกษตร															
		ครู บัญชี	หมอ ดิน อาสา	ประมง อาสา	เศรษฐกิจ การเกษตร อาสา	ครู ยาง อาสา	อาสาสมัคร ปฏิบัติหน้าที่ เพื่อ เกษตรกรรม	อาสาสมัคร เกษตรและ สหกรณ์	อาสา ปศุสัตว์	อาสา ฝน หลวง	อาสาสมัคร สหกรณ์	อาสาสมัคร ชลประทาน	ชาวนา อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สารวัตร เกษตร อาสา	หม่อน ไหม อาสา	Q อาสา
๑	เมืองเลย	๑๕	๑๓๕	๑๐	๒	๑๐	๓	๐	๑๗๓	๕	๔	๐	๑	๑๔๑	๓๙	๓	๐
๒	นาด้วง	๑	๔๑	๔	๑	๒	๑	๐	๗๘	๑	๖	๑	๐	๔๑	๔	๐	๐
๓	เชียงคาน	๑๑	๘๒	๕	๑	๕	๘	๐	๑๗	๒	๒	๐	๑	๑๔๕	๑๒	๐	๐
๔	ปากชม	๓	๕๐	๒	๑	๒	๑๒	๐	๒	๑	๑	๐	๐	๑๐๙	๒๙	๐	๐
๕	ด่านซ้าย	๓	๙๒	๑๒	๑	๔	๑๓	๐	๑๓๖	๑	๒	๐	๑	๒๒๐	๓๔	๘	๐
๖	นาแห้ว	๑	๓๔	๒	๑	๐	๐	๐	๖๓	๑	๒	๐	๐	๓๕	๑	๔	๐
๗	ภูเรือ	๓	๔๘	๔	๑	๑	๙	๐	๖๒	๓	๕	๐	๐	๕๔	๓๙	๐	๐
๘	ท่าลี่	๓	๔๑	๑๑	๑	๑	๓	๐	๑๑๗	๒	๓	๐	๑	๔๙	๓	๒	๐
๙	วังสะพุง	๘	๑๔๐	๗	๑	๖	๑	๐	๕๓	๕	๓	๑	๑	๑๕๒	๘	๐	๐
๑๐	ภูกระดึง	๗	๕๖	๖	๑	๐	๕	๐	๑๒๗	๒	๔	๒	๑	๖๔	๔	๐	๐
๑๑	ภูหลวง	๕	๔๖	๖	๑	๐	๖	๐	๗๗	๑	๙	๐	๐	๔๖	๑๐	๐	๐
๑๒	ผาขาว	๕	๖๔	๒	๑	๑	๘	๐	๘๗	๐	๔	๐	๑	๙๙	๙	๒๔	๐
๑๓	เอราวัณ	๒๑	๔๖	๑	๒	๒	๑๐	๐	๘๘	๒	๖	๐	๑	๔๗	๑๑	๘	๐
๑๔	หนองหิน	๑	๓๔	๔	๑	๐	๐	๐	๔๐	๐	๒	๐	๑	๓๘	๓๖	๕	๐
รวมทั้งสิ้น		๘๗	๙๐๙	๗๖	๑๖	๓๔	๗๙	๐	๑,๑๒๐	๒๖	๕๓	๔	๙	๑,๒๔๐	๒๓๙	๕๔	๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดเลย

“อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน” เรียกว่า “**อกม.**” เป็นเกษตรกรจิตอาสา ที่มาจากการคัดเลือกของอาสาสมัครเกษตรทุกสาขา คัดเลือกกันเอง หมู่บ้านละ ๑ คน ให้มาเป็นผู้ประสานงานระหว่างอาสาสมัครเกษตรสาขาต่างๆ เกษตรกรในหมู่บ้าน และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง อยู่ในวาระคราวละ ๔ ปี ปัจจุบันกรมส่งเสริมการเกษตร ได้จัดตั้ง อกม. ทั่วประเทศแล้วรวม ๗๕,๐๙๕ ราย

ความสำคัญของ อกม.

อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) เป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่จะร่วมขับเคลื่อนงานไปพร้อมกับเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตร ฯ ในการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรที่เป็นประโยชน์ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ ซึ่ง อกม.เป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญสนับสนุนเจ้าหน้าที่สำรวจ จัดเก็บข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ประสานงานการถ่ายทอดความรู้และแก้ไขปัญหาการเกษตร สนับสนุนในการช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติต่าง ๆ รวมทั้งการรายงานสถานการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วน เช่น การระบาดของศัตรูพืช เป็นต้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขับเคลื่อนงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ในด้านการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ อกม. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามบทบาทหน้าที่ ในฐานะเป็นผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ให้สามารถสนับสนุนงานส่งเสริมการเกษตรและงานตามภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นอกจากนี้ ยังสนับสนุนให้ อกม. มีระบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพ เป็นกลไกและมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ เชื่อมโยงเครือข่ายการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และพัฒนาให้เป็นต้นแบบแก่เกษตรกรทั่วไป รวมถึงการสร้างขวัญกำลังใจ สร้างการรับรู้ให้สาธารณชน พร้อมทั้งเผยแพร่ผลงานของ อกม. และยกย่องเชิดชูเกียรติให้แก่อาสาสมัครเกษตรในฐานะเกษตรกรผู้มีจิตอาสา ให้โอกาสในการแสดงความเป็นผู้นำและเป็นที่เชื่อถือยอมรับของเกษตรกร

อกม. จึงเป็นกำลังสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ระดับหมู่บ้าน นอกจากนี้ ยังเป็นผู้รู้จักพื้นที่และมีความเข้าใจเกษตรกร รู้ปัญหาและขีดความสามารถในการพัฒนาภาคการเกษตรของแต่ละหมู่บ้านเป็นอย่างดี

บทบาทหน้าที่ของ อกม. มีดังนี้

๑. จัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน เช่น การขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.)
๒. ร่วมกับกรรมการหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน
๓. ประสานงานในการถ่ายทอดความรู้และการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในหมู่บ้าน
๔. ติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ฝ้าระวังการเกิดภัยธรรมชาติและสถานการณ์ฉุกเฉินรายงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๕. ปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรและชุมชน เช่น เป็นผู้สื่อข่าวเกษตรประจำหมู่บ้าน แจ้งเตือนภัยธรรมชาติให้แก่เกษตรกรในหมู่บ้านหรือชุมชน เป็นต้น

สิทธิประโยชน์ ที่ อกม. จะได้รับ

๑. มีบัตรประจำตัวและได้รับเกียรติบัตร
 ๒. ได้รับโอกาสเข้าร่วมโครงการและกิจกรรมต่างๆ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 ๓. ได้รับโอกาสในการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาศักยภาพและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านการพัฒนาการเกษตรและการสหกรณ์ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดขึ้น
 ๔. ได้รับสิทธิประโยชน์อื่นๆ เพิ่มเติมตามที่คณะกรรมการนโยบายอาสาสมัครเกษตรกำหนด
- หากเราต้องการทราบว่าใคร เป็น อกม. ในชุมชนของเรา สามารถสอบถามได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอในพื้นที่ ผู้ใหญ่บ้าน หรืออาสาสมัครเกษตรสาขาต่างๆ เป็นต้น

ภาพที่ ๒.๑๕ แสดงตราสัญลักษณ์อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)

ลักษณะของตราสัญลักษณ์

อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) เป็นรูปวงกลมสีเขียวซ้อนกันสองวง มีรูปพระพิรุณทรงนาค อยู่ในวงกลมชั้นใน มีรูปคนจับมือกันแปดคน อยู่ในวงกลมระหว่างวงกลมชั้นในกับชั้นนอก ระหว่างรูปคนแต่ละคน สลับด้วยรูปดอกกราชพฤกษ์สีเหลือง จำนวนแปดดอก อยู่ในวงกลมชั้นนอกและมีอักษรสีเขียว คำว่า "อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)" อยู่ด้านล่างนอกวงกลม

ความหมายของตราสัญลักษณ์

พระพิรุณทรงนาค	หมายถึง	การเกษตรของประเทศไทย
วงกลมชั้นนอก	หมายถึง	การร่วมมืออย่างสามัคคีในทุกพื้นที่
วงกลมชั้นใน	หมายถึง	ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ
รูปคนหลายสี	หมายถึง	อาสาสมัครเกษตรจากหลากหลายสาขา
จำนวนคน ๘ คน	หมายถึง	อาสาสมัครเกษตรจากแปดทิศ (ทั่วทุกทิศ)
ดอกกราชพฤกษ์	หมายถึง	อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ยึดหลักการทำงานตามแนวพระราชดำริปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

หลักเกณฑ์การใช้ตราสัญลักษณ์

การใช้ตราสัญลักษณ์อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) มีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงสัญลักษณ์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ รวมทั้งใช้ในกรณีอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) เช่น ประทับตราในบัตรประจำตัว สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ป้ายประชาสัมพันธ์อุปกรณ์ของที่ระลึก เป็นต้น

การใช้ตราสัญลักษณ์อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) จะอนุญาตให้ใช้เฉพาะหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) เท่านั้น หากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือภาคเอกชนอื่น ๆ ต้องการนำตราสัญลักษณ์ไปใช้ สามารถแจ้งความประสงค์ได้ที่กรมส่งเสริมการเกษตรพร้อมระบุวัตถุประสงค์ในการใช้ตราสัญลักษณ์ให้ชัดเจน เพื่อให้กรมส่งเสริมการเกษตรนำเสนอปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พิจารณาอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)

ห้ามนำตราสัญลักษณ์อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ไปใช้ในลักษณะเชิงพาณิชย์ หรือใช้ในการแสวงหาผลประโยชน์อื่นใดอันไม่เหมาะสม ยกเว้นได้รับอนุญาตจากปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้ที่นำตราสัญลักษณ์ ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือผู้ที่ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมาย ดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์และมีโทษตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเลย และการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๗๐

๓.๑ การวิเคราะห์ปัญหาความต้องการและผลการพัฒนาที่ผ่านมา

สภาพปัญหา	ผลการพัฒนาในช่วง ๔ ปีที่ผ่านมา	หมายเหตุ
๑. ปัญหาเกี่ยวกับดิน ดินในจังหวัดเลยมีศักยภาพสูงในการผลิตพืชไร่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ ทั้งดินนาและดินไร่ ซึ่งอยู่ในบริเวณพื้นที่ลาดเชิงเขา แต่มีการชะล้างของหน้าดินค่อนข้างสูง และจังหวัดเลยเป็นจังหวัดเดียวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ไม่มีปัญหาในเรื่องดินเค็ม การเพาะปลูกของเกษตรกรมักไม่มีการปรับปรุงบำรุงดิน ไม่มีการบำรุงรักษาทำให้ดินเสื่อมคุณภาพ เกษตรกรต้องละทิ้งที่ดินทำกินเดิม เพื่อไปบุกเบิกที่ใหม่ ก่อให้เกิดปัญหาการไร่เลื่อนลอย ผิวน้ำของดินในจังหวัดเลย บางแห่งมีลักษณะตื้น ทำให้เกิดปัญหาในการเจริญเติบโตของรากพืชและมีปัญหาในการไถพรวนหน้าดิน	๑. การดำเนินการพัฒนา ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร - ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน ได้แก่ ปอเทือง และถั่วพรี - รณรงค์คังคเฝางและตอซังพืช / บรรเทาภาวะโลกร้อน - ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดินให้ความรู้แก่เกษตรกรถึงวิธีการปรับปรุงบำรุงดินการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตรเพื่อเพิ่มจุลินทรีย์ในดินทำให้สภาพดินของเกษตรกรในจังหวัดเลยมีความอุดมสมบูรณ์ ปัญหาการไร่เลื่อนลอยลดลง ส่วนพื้นที่ที่เป็นที่ลาดเชิงเขาเกษตรกรมีการนำหญ้าแฝกไปปลูกและทำขั้นบันไดดิน เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน	
๒. ปัญหาแหล่งน้ำ พื้นที่ของจังหวัดเลย มีลักษณะเป็นภูเขาสูง และมีพื้นที่การเกษตรอยู่บริเวณที่ราบเชิงเขา เมื่อเกิดฝนตกหรือถึงฤดูน้ำหลากน้ำจะไหลจากภูเขาสูงต่าง ๆ ลงสู่แม่น้ำ และพื้นที่ราบอย่างรวดเร็ว ประกอบกับตัวจังหวัดเลยเป็นแอ่ง ทำให้เกิดภาวะน้ำท่วม และเกิดความเสียหายบ่อยครั้ง แต่เมื่อถึงฤดูแล้งปริมาณน้ำในแม่น้ำสายหลัก คือ แม่น้ำเลย จะแห้งขอดลดลงอย่างรวดเร็วทำให้ราษฎรขาดแคลนน้ำกินน้ำใช้	๒. การดำเนินการพัฒนา การพัฒนาแหล่งน้ำ เนื่องจากสภาพภูมิประเทศของจังหวัดเลยเป็นภูเขาสูงและตัวจังหวัดเลย เป็นแอ่งในฤดูฝนจะทำให้เกิดน้ำท่วม ทำให้ได้รับความเสียหายบ่อยครั้ง จังหวัดเลยได้ตระหนักถึงปัญหาเหล่านี้ จึงได้มีการวางแผนงาน โดยกรมชลประทาน เพื่อดำเนินการก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำลำน้ำเลย (อ่างห้วยกะปิ) ที่อำเภอภูหลวง ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำฝาย ตามลำน้ำหลัก ลำน้ำสาขา และทำการก่อสร้างฝายยาง ที่บ้านติดต๋อ อำเภอเมือง พร้อมทั้ง	

สภาพปัญหา	ผลการพัฒนาในช่วง ๔ ปีที่ผ่านมา	หมายเหตุ
	วางแผนก่อสร้างฝายอย่างกัน ตามลำน้ำเลยเพิ่มขึ้นอีกจำนวน ๔ แห่ง ที่อำเภอวังสะพุง และอำเภอเมือง เพื่อกักเก็บน้ำ และเพื่อชะลอการไหลของน้ำ ไม่ให้ไหลเข้าสู่ตัวจังหวัดเลย และทำการขุดลอกแม่น้ำเลย เพื่อให้แม่น้ำไหลได้รวดเร็วยิ่งขึ้น โครงการต่างๆ เหล่านี้ก็สามารถกักเก็บน้ำไว้ในฤดูแล้ง ช่วยเหลือราษฎรทำการเพาะปลูกในฤดูแล้ง	
๓. ปัญหาเกี่ยวกับผลผลิต	๓. การดำเนินการพัฒนา	
ผลผลิตสินค้าเกษตรมีราคาตกต่ำ กระบวนการผลิตสินค้าและกระบวนการเก็บเกี่ยวสินค้าเกษตรมีการใช้สารเคมีเกินความจำเป็น การแปรรูปสินค้าและบรรจุภัณฑ์ที่ยังไม่ได้มาตรฐาน และการขาดระบบการบริหารจัดการด้านการตลาดที่ดีในการผลิตภาคเกษตรกรรม	ดำเนินการพัฒนาการเชื่อมโยงการผลิต การตลาดและการจัดการสินค้าเกษตร ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการแปรรูปผลผลิตการเกษตรด้านพืช ปศุสัตว์ และประมง ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อแปรรูปสินค้าเกษตร พัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์	
๔. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม	๔. การดำเนินการพัฒนา	
มีการผลิตพืชหลากหลายและต่อเนื่องตลอดปี ส่งผลให้เกษตรกรมีการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช สารกำจัดวัชพืชอย่างแพร่หลาย ทำให้เกิดผลกระทบต่อเกษตรกรผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม	ส่งเสริมให้เกษตรกรมีการผลิตให้ได้มาตรฐานตามระบบการจัดการคุณภาพสินค้าเกษตร GAP ด้านพืชของกรมวิชาการเกษตร โดยมุ่งเน้นให้เกษตรกรมีความตระหนักและมีจิตสำนึกในการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชและการปฏิบัติทางเกษตรที่ดีสำหรับพืช รมรงศ์ให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมีด้านการเกษตร และส่งเสริมให้เกษตรกรทำการเกษตรตามแนวทางเกษตรอินทรีย์	
๕. ปัญหาเกี่ยวกับที่ดินทำกิน	๕. การดำเนินการพัฒนา	
เกษตรกรบางส่วนยังขาดกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย และที่ดินทำกินในเขตป่าสงวน/ป่าอนุรักษ์	ดำเนินโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน สร้างโอกาสให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งทุนในระบบ โดยใช้สินทรัพย์ที่ครอบครองหรือได้รับอนุญาตจากหน่วยงานของรัฐตามกฎหมาย เป็นหลักประกันการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินเพื่อไปลงทุนให้เกิดการสร้างรายได้ การออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินให้กับเกษตรกรซึ่งไม่มีที่ดินทำกินเพื่อช่วยให้เกษตรกรมีที่ดินทำกินและใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด การพัฒนากิจกรรการเกษตรในพื้นที่ ส.ป.ก. เกษตรกรได้รับการจัดสรรที่ดิน	

๓.๒ ตารางการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเลย

จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
S๑. มีสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมการปลูกพืชเศรษฐกิจ และพืชเมืองหนาว เช่น ไม้ดอกไม้ประดับ แมคคาเดเมีย กาแฟ มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน ฯลฯ S๒. มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเชิงนิเวศน์และวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียงและหลากหลาย S๓. มีโรงงานอุตสาหกรรมทางการเกษตร เช่น โรงงานน้ำตาล โรงงานยางพารา S๔. มีโครงการพระราชดำริฯ ในพื้นที่หลายโครงการเป็นแหล่งเรียนรู้แก่เกษตรกร S๕. มีอาณาเขตติดต่อกับ สปป.ลาว มีด่านถาวร ๓ แห่ง ทำให้มีช่องทางการตลาด S๖. มีสนามบินพาณิชย์ในจังหวัดจำนวน ๑ แห่ง S๗. มีภาษาพูด การแต่งกาย และวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ S๘. มีการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ (Smart Farmer/Young Smart Farmer) S๙. มีสินค้าอัตลักษณ์ด้านพืช เช่น ข้าวเหนียวแดง และข้าวเหนียวชีวเกลี้ยง S๑๐. มีสถาบันการศึกษาที่ให้การสนับสนุนด้านเกษตร เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	W๑. การใช้สารเคมีในการผลิตสินค้าเกษตรที่ไม่ถูกต้องเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของเกษตรกรและผู้บริโภค รวมถึงสิ่งแวดล้อม W๒. แหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานและปลอดภัยมีจำนวนน้อย W๓. เกษตรกรขาดแรงจูงใจในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน W๔. แหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำเพื่อใช้ในการเกษตรยังไม่เพียงพอ W๕. พื้นที่จังหวัดเลยเป็นภูเขาสูงลาดชันทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดินในพื้นที่การเกษตรค่อนข้างสูง รวมถึงเกษตรกรไม่ให้ความสำคัญกับระบบนิเวศน์ ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมและถูกทำลาย W๖. เกษตรกรไม่มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนและโครงการที่สำคัญได้ W๗. เกษตรกรขาดการยอมรับการใช้เทคโนโลยีการผลิตสมัยใหม่ W๘. เกษตรกรขาดการวางแผนการผลิต/การตลาด W๙. สถาบันเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภายในกลุ่มค่อนข้างน้อย W๑๐. แรงงานภาคการเกษตรลดลง และอยู่ในช่วงวัยผู้สูงอายุ

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threat)
โอ๑. กระแสตลาดและการบริโภคมีความต้องการอาหารที่มีคุณภาพ ปลอดภัย และได้มาตรฐานรวมถึงความต้องการสินค้าเกษตรอินทรีย์มีแนวโน้มสูงขึ้น โอ๒. จังหวัดเลยมีนโยบายส่งเสริมสินค้าเกษตรปลอดภัย และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ อย่างครบวงจร โอ๓. นโยบายของรัฐบาลให้ความสำคัญกับ Food Safety /Zoning สินค้าเกษตร/ Smart Farmer ให้เกษตรกรรู้จักใช้เทคโนโลยีใหม่ในการสืบค้นข้อมูลและนำมาประยุกต์ใช้ในการผลิตสินค้าเกษตร การตลาดให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โอ๔. นโยบายส่งเสริมการทำการเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สร้างกระบวนการเรียนรู้ให้แก่เกษตรกร ทำให้มีภูมิคุ้มกันมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และเกิดความเข้มแข็ง โอ๕. การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ทำให้มีโอกาสด้านการส่งออกสินค้าเกษตรมากขึ้น มีระบบโลจิสติกส์ที่ดีขึ้น ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น โอ๖. นโยบายการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในด้านเอกสารสิทธิ์ที่ดินทำให้เกษตรกรมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพทางการเกษตร มีความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกร โอ๗. มีการพัฒนาศักยภาพการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรใหม่ๆ เช่น การใช้โดรนเพื่อการเกษตร การใช้แพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับการตลาดและการซื้อขายผลผลิต เป็นต้น	ที๑. งบประมาณขาดความต่อเนื่องและไม่เพียงพอ ที๒. ราคาสินค้าเกษตรมีความผันผวนตลอดเวลาเป็นไปตามกลไกของตลาด ที๓. ระเบียบ หลักเกณฑ์ในการกู้เงินของสถาบันการเงินต่างๆ ไม่เอื้ออำนวย ทำให้เกษตรกรไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ ที๔. ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ที๕. มีการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ เช่น เกิดปัญหาโรครื้อน ภัยธรรมชาติ โรคระบาด และทำให้มีผลผลิตด้อยคุณภาพ และปริมาณที่น้อยลง ที๖. ขาดการเตรียมความพร้อมของบุคลากรภาคการเกษตรในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และสังคมโลก เช่น ทักษะด้านกฎหมายและระเบียบอื่น ๆ, ทักษะด้านภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ที๗. สินค้าเกษตรจากต่างประเทศมีต้นทุนการผลิตต่ำกว่า มีคุณภาพดีกว่าและราคาถูกกว่าเข้ามาแข่งขันและแย่งตลาด ที๘. วิฤติเศรษฐกิจโลกส่งผลกระทบต่อาส่งออกผลผลิตภาคการเกษตร

๓.๓ ตารางการจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	<u>S จุดแข็ง (ภายใน)</u> S๑. มีสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมการปลูกพืชเศรษฐกิจ และพืชเมืองหนาว เช่น ไม้ดอกไม้ประดับ แมคคาเดเมีย กาแฟ มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน ฯลฯ S๒. มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเชิงนิเวศน์และวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียงและหลากหลาย S๓. มีโรงงานอุตสาหกรรมทางการเกษตร เช่น โรงงานน้ำตาล โรงงานยางพารา S๔. มีโครงการพระราชดำริฯ ในพื้นที่หลายโครงการเป็นแหล่งเรียนรู้แก่เกษตรกร S๕. มีอาณาเขตติดต่อกับ สปป.ลาว มีด่านถาวร ๓ แห่ง ทำให้มีช่องทางการตลาด S๖. มีสนามบินพาณิชย์ในจังหวัดจำนวน ๑ แห่ง S๗. มีภาษาพูด การแต่งกาย และวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ S๘. มีการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ (Smart Farmer/Young Smart Farmer) S๙. มีสินค้าอัตลักษณ์ด้านพืช เช่น ข้าวเหนียวแดง และข้าวเหนียวชีวเกลี้ยง S๑๐. มีสถาบันการศึกษาที่ให้การสนับสนุนด้านเกษตร เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
<u>O โอกาส (ภายนอก)</u> O๑. กระแสตลาดและการบริโภคมีความต้องการอาหารที่มีคุณภาพ ปลอดภัย และได้มาตรฐานรวมถึงความต้องการสินค้าเกษตรอินทรีย์มีแนวโน้มสูงขึ้น O๒. จังหวัดเลยมีนโยบายส่งเสริมสินค้าเกษตรปลอดภัย และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างครบวงจร O๓. นโยบายของรัฐบาลให้ความสำคัญกับ Food Safety /Zoning สินค้าเกษตร/Smart Farmer ให้เกษตรกรรู้จักใช้เทคโนโลยีใหม่ในการสืบค้นข้อมูล และนำมาประยุกต์ใช้ในการผลิตสินค้าเกษตร การตลาดให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น O๔. นโยบายส่งเสริมการทำเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สร้างกระบวนการเรียนรู้ให้แก่เกษตรกร ทำให้มีภูมิคุ้มกันมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และเกิดความเข้มแข็ง O๕. การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ทำให้มีโอกาสในการส่งออกสินค้าเกษตรมากขึ้น มีระบบโลจิสติกส์ที่ดีขึ้น ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น O๖. นโยบายการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในด้านเอกสารสิทธิ์ที่ดินทำให้เกษตรกร มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพทางการเกษตร มีความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรรม O๗. มีการพัฒนาศักยภาพการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรใหม่ๆ เช่น การใช้โดรนเพื่อการเกษตร การใช้แพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับการตลาดและการซื้อขายผลผลิต เป็นต้น	<u>SO กลยุทธ์เชิงรุก</u> SO๑. พัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรการผลิตและการตลาดให้แข่งขันได้ โดยใช้หลักการตลาดนำการผลิต และช่องทางการตลาดใหม่ๆ เช่น ตลาดออนไลน์ และออฟไลน์ S๕,O๖ SO๒. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ และวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียง สภาพอากาศหนาวเย็น เหมาะสมกับการปลูกพืชเมืองหนาว S๑,S๒,O๑,O๒ SO๓. เพิ่มผลิตภาพสินค้าเกษตรที่สำคัญ S๓,S๖,O๖,O๗ SO๔. ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง S๔ และ O๖

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	S จุดแข็ง (ภายใน) S๑. มีสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมการปลูกพืชเศรษฐกิจ และพืชเมืองหนาว เช่น ไม้ดอกไม้ประดับ แมคคาเดเมีย กาแฟ มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน ฯลฯ S๒. มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเชิงนิเวศน์และวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียงและหลากหลาย S๓. มีโรงงานอุตสาหกรรมทางการเกษตร เช่น โรงงานน้ำตาล โรงงานยางพารา S๔. มีโครงการพระราชดำริฯ ในพื้นที่หลายโครงการเป็นแหล่งเรียนรู้แก่เกษตรกร S๕. มีอาณาเขตติดต่อกับ สปป.ลาว มีด่านถาวร ๓ แห่ง ทำให้มีช่องทางการตลาด S๖. มีสนามบินพาณิชย์ในจังหวัดจำนวน ๑ แห่ง S๗. มีภาษาพูด การแต่งกาย และวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ S๘. มีการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ (Smart Farmer/Young Smart Farmer) S๙. มีสินค้าอัตลักษณ์ด้านพืช เช่น ข้าวเหนียวแดง และข้าวเหนียวชีวเกลี้ยง S๑๐. มีสถาบันการศึกษาที่ให้การสนับสนุนด้านเกษตร เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
T อุปสรรค (ภายนอก) T๑. งบประมาณขาดความต่อเนื่องและไม่เพียงพอ T๒. ราคาสินค้าเกษตรมีความผันผวนตลอดเวลาเป็นไปตามกลไกของตลาด T๓. ระเบียบ หลักเกณฑ์ในการกู้เงินของสถาบันการเงินต่างๆ ไม่เอื้ออำนวย ทำให้เกษตรกรไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ T๔. ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง T๕. มีการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ เช่น เกิดปัญหาโรคร้อน ภัยธรรมชาติ โรคระบาด และทำให้มีผลผลิตด้อยคุณภาพ และปริมาณที่น้อยลง T๖. ขาดการเตรียมความพร้อมของบุคลากรภาคการเกษตรในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและสังคมโลก เช่น ทักษะด้านกฎหมายและระเบียบอื่น ๆ, ทักษะด้านภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ T๗. สินค้าเกษตรจากต่างประเทศมีต้นทุนการผลิตต่ำกว่า มีคุณภาพดีกว่าและราคาถูกกว่าเข้ามาแข่งขันและแย่งตลาด T๘. วิถีวิถีเศรษฐกิจโลกส่งผลกระทบต่อการส่งออกผลผลิตภาคการเกษตร	ST กลยุทธ์เชิงป้องกัน ST๑. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตพืชเมืองหนาวที่มีศักยภาพสูง S๑, S๒, S๖, S๗, S๘ T๒, T๔, T๘ ST๒. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ตรงความต้องการของตลาด S๓, T๒, T๓ ST๓. สร้างทายาทเกษตรกรรุ่นใหม่ ผู้ประกอบการเกษตรกรรุ่นใหม่ S๙, T๘

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	W จุดอ่อน (ภายใน) W๑. การใช้สารเคมีในการผลิตสินค้าเกษตรที่ไม่ถูกต้องเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของเกษตรกรและผู้บริโภค รวมถึงสิ่งแวดล้อม W๒. แหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานและปลอดภัยมีจำนวนน้อย W๓. เกษตรกรขาดแรงจูงใจในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน W๔. แหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำเพื่อใช้ในการเกษตรยังไม่เพียงพอ W๕. พื้นที่จังหวัดเลยเป็นภูเขาสูงลาดชันทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน ในพื้นที่การเกษตรค่อนข้างสูง รวมถึงเกษตรกรไม่ให้ความสำคัญกับระบบนิเวศน์ ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมและถูกทำลาย W๖. เกษตรกรไม่มีเอกสารสิทธิ์ที่ดิน ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนและโครงการที่สำคัญได้ W๗. เกษตรกรขาดการยอมรับการใช้เทคโนโลยีการผลิตสมัยใหม่ W๘. เกษตรกรขาดการวางแผนการผลิต/การตลาด W๙. สถาบันเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภายในกลุ่มค่อนข้างน้อย W๑๐. แรงงานภาคการเกษตรลดลง และอยู่ในช่วงวัยผู้สูงอายุ
O โอกาส (ภายนอก) O๑. กระแสตลาดและการบริโภคมีความต้องการอาหารที่มีคุณภาพ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน รวมถึงความต้องการสินค้าเกษตรอินทรีย์มีแนวโน้มสูงขึ้น O๒. จังหวัดเลยมีนโยบายส่งเสริมสินค้าเกษตรปลอดภัย และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างครบวงจร O๓. นโยบายของรัฐบาลให้ความสำคัญกับ Food Safety /Zoning สินค้าเกษตร/Smart Farmer ให้เกษตรกรรู้จักใช้เทคโนโลยีใหม่ในการสืบค้นข้อมูล และนำมาประยุกต์ใช้ในการผลิตสินค้าเกษตร การตลาดให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น O๔. นโยบายส่งเสริมการทำการเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สร้างกระบวนการเรียนรู้ให้แก่เกษตรกร ทำให้มีภูมิคุ้มกันมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และเกิดความเข้มแข็ง O๕. การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ทำให้มีโอกาสนำสินค้าเกษตรมากขึ้น มีระบบโลจิสติกส์ที่ดีขึ้น ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น O๖. นโยบายการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในด้านเอกสารสิทธิ์ที่ดินทำให้เกษตรกรมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพทางการเกษตร มีความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรรม O๗. มีการพัฒนาศักยภาพการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรใหม่ๆ เช่น การใช้โดรนเพื่อการเกษตร การใช้แพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับการตลาดและการซื้อขายผลผลิต เป็นต้น	WO กลยุทธ์เชิงแก้ไข WO๑. พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการเกษตรสู่ความปรารถนา (Smart Office/Smart Farmer/young) W๑-๓, O๑-๗ WO๒. พัฒนาโครงสร้างด้านการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน W๔-๖, O๔,๗ WO๓. พัฒนาขีดความสามารถและทักษะในการบริหารจัดการทรัพยากร การผลิตและการตลาด W๗-๘ ,O๔-๕ WO๔. ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิจัย เทคโนโลยีนวัตกรรมด้านการเกษตร W๗, W๘, O๖ WO๕. พัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมขับเคลื่อนภาคการเกษตรของจังหวัดภายใต้ศูนย์ AIC จังหวัด W๗, O๖,๗

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	W จุดอ่อน (ภายใน) W๑. การใช้สารเคมีในการผลิตสินค้าเกษตรที่ไม่ถูกต้องเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของเกษตรกรและผู้บริโภค รวมถึงสิ่งแวดล้อม W๒. แหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานและปลอดภัยมีจำนวนน้อย W๓. เกษตรกรขาดแรงจูงใจในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน W๔. แหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำเพื่อใช้ในการเกษตรยังไม่เพียงพอ W๕. พื้นที่จังหวัดเลยเป็นภูเขาสูงลาดชันทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน ในพื้นที่การเกษตรค่อนข้างสูง รวมถึงเกษตรกรไม่ให้ความสำคัญกับระบบนิเวศน์ ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมและถูกทำลาย W๖. เกษตรกรไม่มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนและโครงการที่สำคัญได้ W๗. เกษตรกรขาดการยอมรับการใช้เทคโนโลยีการผลิตสมัยใหม่ W๘. เกษตรกรขาดการวางแผนการผลิต/การตลาด W๙. สถาบันเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภายในกลุ่มค่อนข้างน้อย W๑๐. แรงงานภาคการเกษตรลดลง และอยู่ในช่วงวัยผู้สูงอายุ
T อุปสรรค (ภายนอก) T๑. งบประมาณขาดความต่อเนื่องและไม่เพียงพอ T๒. ราคาสินค้าเกษตรมีความผันผวนตลอดเวลาเป็นไปตามกลไกของตลาด T๓. ระเบียบ หลักเกณฑ์ในการกู้เงินของสถาบันการเงินต่างๆ ไม่เอื้ออำนวย ทำให้เกษตรกรไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ T๔. ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง T๕. มีการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ เช่น เกิดปัญหาโรคร้อน ภัยธรรมชาติ โรคระบาด และทำให้มีผลผลิตด้อยคุณภาพ และปริมาณที่น้อยลง T๖. ขาดการเตรียมความพร้อมของบุคลากรภาคการเกษตรในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและสังคมโลก เช่น ทักษะด้านกฎหมายและระเบียบอื่น ๆ, ทักษะด้านภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ T๗. สินค้าเกษตรจากต่างประเทศมีต้นทุนการผลิตต่ำกว่า มีคุณภาพดีกว่าและราคาถูกกว่าเข้ามาแข่งขันและแย่งตลาด T๘. วิกฤติเศรษฐกิจโลกส่งผลกระทบต่อการส่งออกผลผลิตภาคการเกษตร	WT กลยุทธ์เชิงรับ WT๑. เสริมสร้างการผลิตและบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย W๑-๓, T๔,๕,๗,๙,๑๐ WT๒. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรเชิงอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพแวดล้อม W๕, T๑,๔,๕,๖ WT๓. สร้างและพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้เกิดความเข้มแข็ง W๗-๙, T๒,๔,๕ WT๔. จัดหาแหล่งน้ำและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเกษตรให้เพียงพอ W๔, T๑ WT๕. บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืนที่สอดคล้องกับ SDGs W๓,T๒,๗,๘ WT๖. เชื่อมโยงและบูรณาการการทำงานของหน่วยงานทุกภาคส่วน โดยกลไกประชารัฐและปรับระบบบริหารงานให้ทันสมัย W๖, T๖

๓.๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเลย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ประเด็นการพัฒนา	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						แนวทางการพัฒนา/กลยุทธ์
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม	
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร	สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร	จำนวนเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer, Young Smart (ราย)	๙๐	๑๐๐	๑๑๐	๑๒๐	๑๓๐	๕๕๐	๑. ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตร ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลยุทธ์เชิงรุก SO๔) ๒. พัฒนาขีดความสามารถและทักษะในการบริหารจัดการ ทรัพยากรการผลิตและการตลาด (กลยุทธ์เชิงแก้ไข WO๓) ๓. พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการเกษตรสู่ความปราดเปรื่อง (Smart Farmer/young) (กลยุทธ์เชิงแก้ไข WO๑) ๔. สร้างทายาทเกษตรกรรุ่นใหม่/ผู้ประกอบการเกษตรรุ่นใหม่ (กลยุทธ์เชิงป้องกัน ST๓) ๕. สร้างและพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้เกิดความเข้มแข็ง (กลยุทธ์ เชิงรับ WT๓)
	สร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกร	จำนวนสถาบันเกษตรกร สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง (แห่ง)	๑๐๐	๑๑๐	๑๒๐	๑๓๐	๑๔๐	๖๐๐	
	เกษตรกรประกอบอาชีพเกษตรกรรม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	จำนวนเกษตรกรทำเกษตรตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น (ราย)	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๕๐๐	
	ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต (ศพก)	จำนวนศูนย์เครือข่ายเพิ่มขึ้น (แห่ง)	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๕๐	
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและ ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร	มูลค่าการค้าด้านการเกษตรเพิ่มขึ้น	GPP ภาคการเกษตรจังหวัดเลยเพิ่มขึ้น	๓	๓	๓	๓	๓	๑๕	๖. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตพืชเมืองหนาวที่มีศักยภาพสูง (กลยุทธ์เชิงป้องกัน ST๑) ๗. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ตรงความต้องการของตลาด (กลยุทธ์เชิงป้องกัน ST๒) ๘. เสริมสร้างการผลิตและบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย (กลยุทธ์เชิงรับ WT๑) ๙. เพิ่มผลิตภาพสินค้าเกษตรที่สำคัญ (กลยุทธ์เชิงรุก SO๓) ๑๐. จังหวัดเลย พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ และวัฒนธรรม ที่มีชื่อเสียง สภาอากาศหนาวเย็นเหมาะสมกับการปลูกพืช เมืองหนาว (กลยุทธ์เชิงรุก SO๒)
	ประสิทธิภาพการผลิตและการแปร รูปสินค้าเกษตรของจังหวัดมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน	จำนวนแปลง/ฟาร์ม/สถาน ประกอบการที่ได้รับการรับรอง	๑๐๐	๑๑๐	๑๒๐	๑๓๐	๑๓๐	๕๙๐	
	ขีดความสามารถในการเชื่อมโยงเครือข่าย การผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรที่ สำคัญของจังหวัดเพิ่มขึ้น	มาตรฐานอาหารปลอดภัย (แห่ง)	๗	๗	๗	๗	๗	๓๕	

ประเด็นการพัฒนา	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						แนวทางการพัฒนา/กลยุทธ์
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม	
ประเด็นการพัฒนารที่ ๓ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	ร้อยละเกษตรกรและผู้รับบริการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	๓	๓	๓	๓	๓	๑๕	๑๑. พัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมขับเคลื่อนภาคการเกษตรของจังหวัด ภายใต้ศูนย์ AIC จังหวัด (กลยุทธ์เชิงแก้ไข WO๕) ๑๒. พัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรการผลิตและการตลาด ให้แข่งขันได้ โดยใช้หลักตลาดนำการผลิต และช่องทางการตลาดใหม่ ๆ (กลยุทธ์เชิงรุก SO๑) ๑๓. ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิจัยเทคโนโลยีนวัตกรรมด้านการเกษตร (กลยุทธ์เชิงแก้ไข WO๔)
	พัฒนางานวิจัยและสารสนเทศให้เกษตรกรเข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์	จำนวนผู้ใช้บริการจากระบบสารสนเทศการเกษตร (ราย)	๓๐	๔๐	๕๐	๖๐	๗๐	๒๕๐	
	ส่งเสริมการนำองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีไปใช้ในการเกษตร	จำนวนสินค้าเกษตรที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตเพิ่มขึ้น	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๕๐	
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน อย่างสมดุลและยั่งยืน	บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน	จำนวนพื้นที่การเกษตรได้รับการอนุรักษ์ปรับปรุงและฟื้นฟู (ไร่)	๑๐๐	๑๑๐	๑๒๐	๑๓๐	๑๔๐	๖๐๐	๑๔. บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืนที่สอดคล้องกับ SDGs (กลยุทธ์เชิงรับ WT๕) ๑๕. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรเชิงอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพแวดล้อม (กลยุทธ์เชิงรับ WT๒) ๑๖. พัฒนาโครงสร้างด้านการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน (กลยุทธ์เชิงแก้ไข WO๒) ๑๗. จัดหาแหล่งน้ำและสิ่งอำนวยความสะดวกภาคการเกษตรให้เพียงพอ (กลยุทธ์เชิงรับ WT๔)
	ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรที่มีความสมดุลและยั่งยืน	จำนวนพื้นที่การเกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้น (ราย)	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๕๐๐	
	การบริหารจัดการน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	๑๑,๔๖๒	๓๒,๒๕๐	๒๕,๗๘๐	๓๐,๐๐๐	๖๕,๘๕๕	๑๖๕,๓๔๗	
ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ	พัฒนาการเชื่อมโยงระบบการบริหารจัดการภาครัฐให้สนับสนุนการเกษตรท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	ร้อยละความพึงพอใจของภาคส่วนที่ร่วมบูรณาการ	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๕๐	๑๘. เชื่อมโยงและบูรณาการการทำงานของหน่วยงานทุกภาคส่วน โดยกลไกลประชารัฐและปรับระบบบริหารงานให้ทันสมัย (กลยุทธ์เชิงรับ WT๖)

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย

๔.๑ เป้าหมายการพัฒนาด้านการการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย

“การเกษตรท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในปี ๒๕๗๐”

๔.๒ พันธกิจ วัตถุประสงค์ ค่าเป้าหมาย และตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา

๔.๒.๑ พันธกิจ

- ๔.๒.๑.๑ พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง
- ๔.๒.๑.๒ พัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ
- ๔.๒.๑.๓ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพตลอดโซ่อุปทาน ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์
- ๔.๒.๑.๔ ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน

๔.๒.๒ วัตถุประสงค์

- ๔.๒.๒.๑ เพื่อสร้างความภูมิใจในอาชีพเกษตรกร สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการถ่ายทอดองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง
- ๔.๒.๒.๒ ส่งเสริมความสามารถเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในการยกระดับผลิตภาพประสิทธิภาพคุณภาพ มาตรฐาน รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรให้ตอบสนองความต้องการของตลาด
- ๔.๒.๒.๓ สร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร รวมทั้งพัฒนางานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์
- ๔.๒.๒.๔ ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตร และโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการปรับตัวและการสร้างภูมิคุ้มกันภายใต้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๔.๒.๓ ค่าเป้าหมาย

- ๔.๒.๓.๑ สถาบันเกษตรกรที่ทำธุรกิจมีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี
- ๔.๒.๓.๒ เศรษฐกิจภาคเกษตรเติบโตเฉลี่ยร้อยละ ๓.๐ ต่อปี
- ๔.๒.๓.๓ งานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรนำไปใช้การเกษตรท่องเที่ยวเชิงสุขภาพอย่างน้อย ๓ ประเด็น/ปี
- ๔.๒.๓.๔ ทรัพยากรการเกษตรได้รับการฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน โครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น

๔.๒.๔ ตัวชี้วัด

- ๔.๒.๔.๑ รายได้สุทธิในการประกอบธุรกิจมีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้น
- ๔.๒.๔.๒ GPP ภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น
- ๔.๒.๔.๓ จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์ในด้านการเกษตรท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
- ๔.๒.๔.๔ ทรัพยากรการเกษตรและโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรที่มีการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๓ ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

๔.๓.๑ ประเด็นการพัฒนา ประกอบด้วย ๕ ประเด็น ดังนี้

๔.๓.๑.๑ ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

๔.๓.๑.๑.๑ เป้าประสงค์การพัฒนา

- (๑) สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร
- (๒) เกษตรกรประกอบอาชีพเกษตรกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- (๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๔.๓.๑.๑.๒ กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

(๑) ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรตามแนวทางหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (กลยุทธ์เชิงรุก SO๔)

- (๒) พัฒนาขีดความสามารถและทักษะในการบริหารจัดการทรัพยากรการผลิตและการตลาด
- (๓) พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการเกษตรสู่ความปรารถ (Smart Farmer, Young Smart)
- (๔) สร้างทายาทเกษตรกรรุ่นใหม่/ผู้ประกอบการเกษตรกรรุ่นใหม่
- (๕) สร้างและพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้เกิดความเข้มแข็ง

๔.๓.๑.๑.๓ ตัวชี้วัด

- (๑) จำนวนเกษตรกรที่เป็น (Smart Farmer, Young Smart) กลุ่มเกษตรกรและสถาบันเพิ่มขึ้น
- (๒) จำนวนเกษตรกรที่ทำเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น
- (๓) จำนวนศูนย์เครือข่าย ศพก. เพิ่มขึ้น

๔.๓.๑.๒ ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร

๔.๓.๑.๒.๑ เป้าประสงค์การพัฒนา

- (๑) มูลค่าการค้าด้านการเกษตรเพิ่มขึ้น
- (๒) ประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรของจังหวัดมีคุณภาพได้มาตรฐาน
- (๓) ขีดความสามารถในการเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ของจังหวัดเพิ่มขึ้น

๔.๓.๑.๒.๒ กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

- (๑) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตพืชเมืองหนาวที่มีศักยภาพสูง
- (๒) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ตรงความต้องการของตลาด
- (๓) เสริมสร้างการผลิตและบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย
- (๔) เพิ่มผลผลิตการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ
- (๕) จังหวัดเลย พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์และวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียง สภาพอากาศหนาว

เย็นเหมาะสมกับการปลูกพืชเมืองหนาว

๔.๓.๑.๒.๓ ตัวชี้วัด

- (๑) GPP ภาคการเกษตรจังหวัดเลยเพิ่มขึ้น
- (๒) จำนวนแปลง/ฟาร์ม/สถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอาหารปลอดภัยเพิ่มขึ้น
- (๓) จำนวนสินค้าเกษตรที่สำคัญมีการสร้างมูลค่าเพิ่มและพัฒนาตามนโยบาย

๔.๓.๑.๓ ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

๔.๓.๑.๓.๑ เป้าประสงค์การพัฒนา

- (๑) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยี
- (๒) พัฒนางานวิจัยและสารสนเทศให้เกษตรกรเข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์
- (๓) ผลผลิตการเกษตรเพิ่มขึ้น (Smart Farmer, Young Smart)
- (๔) ส่งเสริมการนำองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีไปใช้ในการเกษตร

๔.๓.๑.๓.๒ กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

- (๑) พัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมขับเคลื่อนภาคการเกษตรของจังหวัด ภายใต้ศูนย์ AIC จังหวัด
- (๒) พัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรการผลิตและการตลาด โดยใช้หลักตลาดนำการผลิต และช่องทางการตลาดใหม่ๆ
- (๓) ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิจัยเทคโนโลยีนวัตกรรมด้านการเกษตร

๔.๓.๑.๓.๓ ตัวชี้วัด

- (๑) ร้อยละเกษตรกรและผู้รับบริการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น
- (๒) จำนวนผู้ใช้บริการจากระบบสารสนเทศการเกษตรเพิ่มขึ้น
- (๓) จำนวนสินค้าเกษตรที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตเพิ่มขึ้น

๔.๓.๑.๔ ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๔.๓.๑.๔.๑ เป้าประสงค์การพัฒนา

- (๑) บริหารจัดการทรัพยากรด้านการเกษตรอย่างยั่งยืน
- (๒) พื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากรด้านการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน
- (๓) เกษตรกรลดการใช้สารเคมี
- (๔) บริหารจัดการน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน
- (๕) การสร้างภูมิคุ้มกันทางการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๔.๓.๑.๔.๒ กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

- (๑) บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืนที่สอดคล้องกับ SDGs
- (๒) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรเชิงอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพแวดล้อม
- (๓) พัฒนาโครงสร้างด้านการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน
- (๔) จัดหาแหล่งน้ำและสิ่งอำนวยความสะดวกภาคการเกษตรให้เพียงพอ

๔.๓.๑.๔.๓ ตัวชี้วัด

- (๑) จำนวนพื้นที่การเกษตรได้รับการอนุรักษ์ปรับปรุงและฟื้นฟู
- (๒) จำนวนพื้นที่การเกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้น
- (๓) จำนวนพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น

๔.๓.๑.๕ ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ : พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๔.๓.๑.๕.๑ เป้าประสงค์การพัฒนา

พัฒนาการเชื่อมโยงระบบการบริหารจัดการภาครัฐให้สนับสนุนการเกษตรท่องเที่ยว

เชิงสุขภาพ

๔.๓.๑.๕.๒ กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

เชื่อมโยงและบูรณาการการทำงานของหน่วยงานทุกภาคส่วนโดยกลไกภาครัฐและปรับระบบบริหารงานให้ทันสมัย

๔.๓.๑.๕.๓ ตัวชี้วัด

ร้อยละความพึงพอใจของภาคส่วนที่ร่วมบูรณาการ

๔.๓.๒ วัตถุประสงค์หลัก ในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเลย ระยะ ๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ปี ๒๕๗๐

๑. เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด
๒. เพื่อเป็นกรอบในการจัดทำคำของบประมาณของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
๓. เพื่อเป็นเครื่องมือในการติดตามแผนงาน/โครงการในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

ของจังหวัด

๔.๓.๓ โครงการสำคัญ

โครงการภายใต้ประเด็นการพัฒนาภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเลย ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยมีเป้าหมายการพัฒนา คือ การเกษตรท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในปี ๒๕๗๐ รายละเอียดตามประเด็นการพัฒนา ดังนี้

๑) ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

- ๑. ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรตามแนวทางหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (กลยุทธ์เชิงรุก SO๔)
- ๒. พัฒนาขีดความสามารถและทักษะในการบริหารจัดการทรัพยากรการผลิตและการตลาด (กลยุทธ์เชิงแก้ไข WO๓)
- ๓. พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการเกษตรสู่ความปรารถ (Smart Farmer, Young Smart) (กลยุทธ์เชิงแก้ไข WO๑)
- ๔. สร้างทายาทเกษตรกรรุ่นใหม่/ผู้ประกอบการเกษตรกรรุ่นใหม่ (กลยุทธ์เชิงป้องกัน ST๓)
- ๕. สร้างและพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้เกิดความเข้มแข็ง (กลยุทธ์เชิงรับ WT๓)

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด จังหวัดเลย พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (งบปกติ Function)

ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กล ยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ										หน่วยงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๑	โครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	งบปกติ	๒ แห่ง	๓,๒๐๐	๒ แห่ง	๓,๒๐๐	๒ แห่ง	๓,๒๐๐	๒ แห่ง	๓,๒๐๐	๒ แห่ง	๓,๒๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดเลย
๕	โครงการสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพสู่ความเข้มแข็ง	งบปกติ	๑๔ อำเภอ	๒,๗๙๐,๙๐๐	๑๔ อำเภอ	๒,๗๙๐,๙๐๐	๑๔ อำเภอ	๒,๗๙๐,๙๐๐	๑๔ อำเภอ	๒,๗๙๐,๙๐๐	๑๔ อำเภอ	๒,๗๙๐,๙๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดเลย
๕	โครงการพัฒนาผู้นำกลุ่มเกษตรกร	งบปกติ	๑๑ ราย	๕,๖๑๐	๑๑ ราย	๕,๖๑๐	๑๑ ราย	๕,๖๑๐	๑๑ ราย	๕,๖๑๐	๑๑ ราย	๕,๖๑๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดเลย
๕	โครงการพัฒนาศักยภาพสหกรณ์นอกภาคการเกษตรสู่ความเข้มแข็ง	งบปกติ	๒ แห่ง	๑๑,๙๐๐	๒ แห่ง	๑๑,๙๐๐	๒ แห่ง	๑๑,๙๐๐	๒ แห่ง	๑๑,๙๐๐	๒ แห่ง	๑๑,๙๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดเลย

กล ยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ										หน่วยงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๑	โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์	งบ ปกติ	๔ ครั้ง	๙,๑๐๐	๔ ครั้ง	๙,๑๐๐	๔ ครั้ง	๙,๑๐๐	๔ ครั้ง	๙,๑๐๐	๔ ครั้ง	๙,๑๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดเลย
๑	โครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย	งบ ปกติ	๑ ศูนย์	๖,๘๐๐	๑ ศูนย์	๖,๘๐๐	๑ ศูนย์	๖,๘๐๐	๑ ศูนย์	๖,๘๐๐	๑ ศูนย์	๖,๘๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดเลย
๑	โครงการศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ อำเภอกุหลอง จังหวัดเลย	งบ ปกติ	๑ ศูนย์	๖,๘๐๐	๑ ศูนย์	๖,๘๐๐	๑ ศูนย์	๖,๘๐๐	๑ ศูนย์	๖,๘๐๐	๑ ศูนย์	๖,๘๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดเลย
๕	โครงการส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์นักเรียนในโรงเรียนตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี	งบ ปกติ	๑ แห่ง	๓๒๔,๕๓๐	๑ แห่ง	๓๒๔,๕๓๐	๑ แห่ง	๓๒๔,๕๓๐	๑ แห่ง	๓๒๔,๕๓๐	๑ แห่ง	๓๒๔,๕๓๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดเลย
	โครงการส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์นักเรียนในโรงเรียนเพียงหลวงในทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญาสิริวัฒนาพรรณวดี	งบ ปกติ	๑ แห่ง	๘,๖๒๐	๑ แห่ง	๘,๖๒๐	๑ แห่ง	๘,๖๒๐	๑ แห่ง	๘,๖๒๐	๑ แห่ง	๘,๖๒๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดเลย
	โครงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์หรืออบรมให้ความรู้ด้านสหกรณ์	งบ ปกติ	๑๔ อำเภอ	๕๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๕๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๕๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๕๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๕๐,๐๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดเลย

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ										หน่วยงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๒	โครงการช่วยเหลือด้านหนี้สินสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	งบปกติ	๑๗ แห่ง	๖,๖๐๙,๙๐๐	๑๗ แห่ง	๖,๖๐๙,๙๐๐	๑๗ แห่ง	๖,๖๐๙,๙๐๐	๑๗ แห่ง	๖,๖๐๙,๙๐๐	๑๗ แห่ง	๖,๖๐๙,๙๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดเลย
	โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	งบปกติ	๔ ครั้ง/ ๑๔๐ ราย	๘,๔๐๐	๔ ครั้ง/ ๑๔๐ ราย	๘,๔๐๐	๔ ครั้ง/ ๑๔๐ ราย	๘,๔๐๐	๔ ครั้ง/ ๑๔๐ ราย	๘,๔๐๐	๔ ครั้ง/ ๑๔๐ ราย	๘,๔๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดเลย
	โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	งบปกติ	๔ ครั้ง/ ๑๔๐ ราย	๘,๔๐๐	๔ ครั้ง/ ๑๔๐ ราย	๘,๔๐๐	๔ ครั้ง/ ๑๔๐ ราย	๘,๔๐๐	๔ ครั้ง/ ๑๔๐ ราย	๘,๔๐๐	๔ ครั้ง/ ๑๔๐ ราย	๘,๔๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดเลย
	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกร	งบปกติ	๑ แห่ง	๑๒,๘๐๐	๑ แห่ง	๑๒,๘๐๐	๑ แห่ง	๑๒,๘๐๐	๑ แห่ง	๑๒,๘๐๐	๑ แห่ง	๑๒,๘๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดเลย
	โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	งบปกติ	๑๓ แปลง	๙,๙๐๐	๑๓ แปลง	๙,๙๐๐	๑๓ แปลง	๙,๙๐๐	๑๓ แปลง	๙,๙๐๐	๑๓ แปลง	๙,๙๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดเลย
	โครงการยกระดับสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร	งบปกติ	๒๐ ราย	๙,๑๐๐	๒๐ ราย	๙,๑๐๐	๒๐ ราย	๙,๑๐๐	๒๐ ราย	๙,๑๐๐	๒๐ ราย	๙,๑๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดเลย
	โครงการพัฒนาเกษตรกรรวมยั่งยืน : กิจกรรม พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	งบปกติ	๔๘๒ ราย	๔๘๒,๐๐๐	๒๓๘ ราย	๔๗๖,๐๐๐	๑๐๔ ราย	๒๐๘,๐๐๐	๑๐๔ ราย	๒๐๘,๐๐๐	๑๐๔ ราย	๒๐๘,๐๐๐	สนง.ประมงจังหวัดเลย
	พัฒนาศักยภาพการผลิตอ้อยโรงงาน	งบปกติ	๑ อำเภอละ ๓๐ คน	๓๖,๓๘๐	๑ อำเภอละ ๓๐ คน	๓๖,๓๘๐	๑ อำเภอละ ๓๐ คน	๓๖,๓๘๐	๑ อำเภอละ ๓๐ คน	๓๖,๓๘๐	๑ อำเภอละ ๓๐ คน	๓๖,๓๘๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ										หน่วยงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๒	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชตระกูลถั่วเพื่อความมั่นคงด้านอาหาร	งบปกติ	๕ ศูนย์ ๑๐๐ คน	๔๖๑,๐๐๐	๕ ศูนย์ ๑๐๐ คน	๔๖๑,๐๐๐	๕ ศูนย์ ๑๐๐ คน	๔๖๑,๐๐๐	๕ ศูนย์ ๑๐๐ คน	๔๖๑,๐๐๐	๕ ศูนย์ ๑๐๐ คน	๔๖๑,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชเคี้ยวมัน	งบปกติ	๒๐ คน	๕๙,๐๐๐	๒๐ คน	๕๙,๐๐๐	๒๐ คน	๕๙,๐๐๐	๒๐ คน	๕๙,๐๐๐	๒๐ คน	๕๙,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสับปะรด	งบปกติ	๕๐ คน	๒๖,๕๐๐	๕๐ คน	๒๖,๕๐๐	๕๐ คน	๒๖,๕๐๐	๕๐ คน	๒๖,๕๐๐	๕๐ คน	๒๖,๕๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง	งบปกติ	๖๐ คน	๑๑๐,๐๐๐	๖๐ คน	๑๕๐,๐๐๐	๖๐ คน	๑๕๐,๐๐๐	๖๐ คน	๑๕๐,๐๐๐	๖๐ คน	๑๕๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยโรงงาน	งบปกติ	๓๐ คน	๓๖,๓๘๐	๖๐ คน	๑๕๐,๐๐๐	๖๐ คน	๑๕๐,๐๐๐	๖๐ คน	๑๕๐,๐๐๐	๖๐ คน	๑๕๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยโรงงาน	งบปกติ	๖๐๐ คน	๒,๖๑๒,๐๐๐	๖๐๐ คน	๒,๖๑๒,๐๐๐	๖๐๐ คน	๒,๖๑๒,๐๐๐	๖๐๐ คน	๒,๖๑๒,๐๐๐	๖๐๐ คน	๒,๖๑๒,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	โครงการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำ	งบปกติ	๑๔ อำเภอ	๓,๓๙๓,๗๔๐	๑๔ อำเภอ	๓,๓๙๓,๗๔๐	๑๔ อำเภอ	๓,๓๙๓,๗๔๐	๑๔ อำเภอ	๓,๓๙๓,๗๔๐	๑๔ อำเภอ	๓,๓๙๓,๗๔๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดเลย
	โครงการผลิตพันธุ์สัตว์น้ำ	งบปกติ	๑๔ อำเภอ	๑,๘๔๘,๑๐๐	๑๔ อำเภอ	๑,๘๔๘,๑๐๐	๑๔ อำเภอ	๑,๘๔๘,๑๐๐	๑๔ อำเภอ	๑,๘๔๘,๑๐๐	๑๔ อำเภอ	๑,๘๔๘,๑๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดเลย

กล ยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ										หน่วยงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๒	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการบริการเดินรถ	งบปกติ	๑๔ อำเภอ	๒๕,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๒๕,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๒๕,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๒๕,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๒๕,๐๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดเลย
	โครงการคลังเสบียงสัตว์	งบปกติ	๑ ศูนย์	๙๔๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๑,๐๓๔,๐๐๐	๑ ศูนย์	๑,๑๓๗,๔๐๐	๑ ศูนย์	๑,๒๕๑,๑๔๐	๑ ศูนย์	๑,๒๕๑,๑๔๐	ปศุสัตว์เลย
	โครงการศูนย์ข้อมูลปศุสัตว์และการตลาดปศุสัตว์	งบปกติ	-	-	๑ ศูนย์	๕๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดเลย
	โครงการปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร	งบปกติ	๑ ศูนย์	๗๕,๐๐๐	๑ ศูนย์	๗๕,๐๐๐	๑ ศูนย์	๗๕,๐๐๐	๑ ศูนย์	๗๕,๐๐๐	๑ ศูนย์	๗๕,๐๐๐	ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดเลย
	โครงการให้การสงเคราะห์ปลูกแทน	งบปกติ	๖๐ ราย	๙๖๐,๐๐๐	๘๐ ราย	๑,๒๘๐,๐๐๐	๑๐๐ ราย	๑,๖๐๐,๐๐๐	๑๐๐ ราย	๑,๖๐๐,๐๐๐	๑๐๐ ราย	๑,๖๐๐,๐๐๐	สกกย.
	โครงการส่งเสริมการปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้นบนพื้นที่สูง (พืชมะคาเดเมีย อะโวคาโด)	งบปกติ	๑ ศูนย์	๕๐๐,๐๐๐	๑ศูนย์	๙๓๕,๐๐๐	๑ ศูนย์	๙๘๕,๐๐๐	๑ ศูนย์	๑,๐๓๕,๐๐๐	๑ ศูนย์	๑,๐๓๕,๐๐๐	ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดเลย
	โครงการการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมจังหวัดเลย	งบปกติ	๑๔ อำเภอ	๐	๑๔ อำเภอ	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑,๐๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย
	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตทางการเกษตร	งบปกติ	๑๔ อำเภอ	๐	๑๔ อำเภอ	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑,๐๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย
๓	โครงการส่งเสริมพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer	งบปกติ	๑๐ ราย	๑๐๐,๐๐๐	๑๐ ราย	๒๐๐,๐๐๐	๑๐ราย	๒๐๐,๐๐๐	๑๐ ราย	๒๐๐,๐๐๐	๑๐ ราย	๒๐๐,๐๐๐	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดเลย

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ										หน่วยงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๓	โครงการ. Smart Farmer ต้นแบบ	งบ ปกติ	๔๒ ราย	๑๕๐,๐๐๐	๔๒ ราย	๑๕๐,๐๐๐	๔๒ ราย	๑๕๐,๐๐๐	๔๒ ราย	๑๕๐,๐๐๐	๔๒ ราย	๑๕๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	โครงการพัฒนาเกษตรกร ปราดเปรื่อง (Snart Farmer)	งบ ปกติ	๑๘๐ ราย	๑๖๕,๐๐๐	๑๘๐ ราย	๑๖๕,๐๐๐	๑๘๐ ราย	๑๖๕,๐๐๐	๑๘๐ ราย	๑๖๕,๐๐๐	๑๘๐ ราย	๑๖๕,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	โครงการสร้างความเข้มแข็ง กลุ่มการผลิตด้านการเกษตร	งบ ปกติ	๗ กลุ่ม	๙๕,๐๐๐	๗ กลุ่ม	๙๕,๐๐๐	๗ กลุ่ม	๙๕,๐๐๐	๗ กลุ่ม	๙๕,๐๐๐	๗ กลุ่ม	๙๕,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	โครงการพัฒนาเกษตรกร ปราดเปรื่อง (Snart Farmer)	งบ ปกติ	๑๘๐ ราย	๑๖๕,๐๐๐	๑๘๐ ราย	๑๖๕,๐๐๐	๑๘๐ ราย	๑๖๕,๐๐๐	๑๘๐ ราย	๑๖๕,๐๐๐	๑๘๐ ราย	๑๖๕,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
๔	โครงการศิลปาชีพ	งบ ปกติ	๑๓๐ ราย	๔๙,๖๐๐	๑๓๐ ราย	๖๒,๓๐๒	๑๓๐ ราย	๖๒,๓๐๒	๑๓๐ ราย	๖๒,๓๐๒	๕๒๐ ราย	๒๓๖,๕๐๖	สนง.ตรวจบัญชี สหกรณ์เลย
	โครงการส่งเสริมยุว เกษตรกรในโรงเรียน	งบ ปกติ	๗ แห่ง	๓๐,๐๐๐	๗ แห่ง	๓๐,๐๐๐	๗ แห่ง	๓๐,๐๐๐	๗ แห่ง	๓๐,๐๐๐	๗ แห่ง	๓๐,๐๐๐	ศูนย์ส่งเสริมและ พัฒนาอาชีพ การเกษตรจังหวัดเลย
	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตร	งบ ปกติ	๑๔ อำเภอ/ ๔๒๐ราย	๓๒๓,๒๐๐	๑๔ อำเภอ/ ๔๒๐ราย	๓๒๓,๒๐๐	๑๔ อำเภอ/ ๓๕๐ราย	๒๗๒,๙๐๐	๑๔ อำเภอ/ ๓๕๐ราย	๒๗๒,๙๐๐	๑๔ อำเภอ/ ๓๕๐ราย	๒๗๒,๙๐๐	สนง.ประมงจังหวัดเลย
	โครงการส่งเสริมและพัฒนา อาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดิน ทำกินของเกษตรกร	งบ ปกติ	๗๒ ราย	๑๖๗,๗๖๐	ไม่ได้รับการ จัดสรร งบประมาณ	ไม่ได้รับการ จัดสรร งบประมาณ	๒๐ ราย	๓๖,๔๐๐	๒๐ ราย	๓๖,๔๐๐	๒๐ ราย	๓๖,๔๐๐	สนง.ประมงจังหวัดเลย
	โครงการรักษน้ำเพื่อพระแม่ ของแผ่นดิน ลุ่มน้ำหมัน ต. กกสะทอน อ.ด่านซ้าย	งบ ปกติ	๕๐ ราย	๓๖,๑๐๐	๕๐ ราย	๓๖,๑๐๐	๕๐ ราย	๓๖,๑๐๐	๕๐ ราย	๓๖,๑๐๐	๕๐ ราย	๓๖,๑๐๐	สนง.ประมงจังหวัดเลย

กล ยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ										หน่วยงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๔	โครงการศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ ตามพระราชดำริ อ.ด่านซ้าย	งบ ปกติ	๔๐ ราย	๔๑,๑๐๐	๔๐ ราย	๔๑,๑๐๐	๔๐ ราย	๔๑,๑๐๐	๔๐ ราย	๔๑,๑๐๐	๔๐ ราย	๔๑,๑๐๐	สนง.ประมงจังหวัดเลย
	โครงการสนับสนุนด้านการ ประมงตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาฯ	งบ ปกติ	๘ โรงเรียน	๗๙,๖๐๐	๘ โรงเรียน	๗๙,๖๐๐	๙ โรงเรียน	๙๒,๘๐๐	๙ โรงเรียน	๙๒,๘๐๐	๙ โรงเรียน	๙๒,๘๐๐	สนง.ประมงจังหวัดเลย
	โครงการคลินิกเกษตร เคลื่อนที่ในพระราชานุ เคราะห์ สมเด็จพระบรม โอรสาธิราชฯ สยาม มกุฎราชกุมาร	งบ ปกติ	๑๔ อำเภอ	๑๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๐,๐๐๐	สนง.ประมงจังหวัดเลย
	โครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ ของแผ่นดิน	งบ ปกติ			๕๐ คน	๑๕,๐๐๐	๕๐ คน	๑๕,๐๐๐	๕๐ คน	๑๕,๐๐๐	๕๐ คน	๑๕,๐๐๐	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ เลย
	การพัฒนาหมอดินอาสาและ ยุวมอดิน	งบ ปกติ	๑,๐๐๕ ราย	๔๑๗,๒๐๐	๑,๐๐๕ ราย	๔๑๗,๒๐๐	๑,๐๐๕ ราย	๔๑๗,๒๐๐	๑,๐๐๕ ราย	๔๑๗,๒๐๐	๑,๐๐๕ ราย	๔๑๗,๒๐๐	สพด.เลย
	โครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ ของแผ่นดิน	งบ ปกติ	๑ อำเภอ	๕๐,๐๐๐	๑ อำเภอ	๑๐๐,๐๐๐	๑ อำเภอ	๑๐๐,๐๐๐	๑ อำเภอ	๑๐๐,๐๐๐	๑ อำเภอ	๑๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรและ สหกรณ์จังหวัดเลย
	โครงการพัฒนาวิสาหกิจ ชุมชน	งบ ปกติ	๒๘ กลุ่ม	๒๑๘,๐๐๐	๒๘ กลุ่ม	๒๙๘,๕๐๗	๒๘ กลุ่ม	๒๙๘,๕๐๗	๒๙๘,๕๐๗	๒๙๘,๕๐๗	๑๑๒ คน	๑,๑๗๓,๕๒๑	สนง.ตรวจบัญชี สหกรณ์เลย
	โครงการพัฒนา ประสิทธิภาพการบริหารจัด การเงินการบัญชี	งบ ปกติ	๑๖ กลุ่ม	๓๐๐,๐๐๐	๑๖ กลุ่ม	๓๕๔,๐๐๐	๑๖ กลุ่ม	๓๕๔,๐๐๐	๑๖ กลุ่ม	๓๕๔,๐๐๐	๖๔ กลุ่ม	๑,๓๖๒,๐๐๐	สนง.ตรวจบัญชี สหกรณ์เลย
	โครงการพัฒนาความรู้ด้าน การเงินการบัญชีแก่สหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร	งบ ปกติ	๑๐ กลุ่ม	๖๕,๐๐๐	๒๐ กลุ่ม	๓๕๔,๔๕๘	๒๐ กลุ่ม	๓๕๔,๔๕๘	๒๐ กลุ่ม	๓๕๔,๔๕๘	๗๐ กลุ่ม	๑,๑๒๘,๓๗๔	สนง.ตรวจบัญชี สหกรณ์เลย

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ										หน่วยงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๔	โครงการพัฒนาภูมิปัญญาทางบัญชีต้นทุนอาชีพ	งบปกติ	๓,๕๔๖ คน	๒,๓๐๐,๐๐๐	๔,๗๒๗ คน	๒,๗๙๒,๒๐๐	๖,๓๐๒ คน	๒,๘๘๘,๓๕๐	๖,๓๐๒ คน	๓,๐๐๔,๓๖๐	๒๐,๘๗๗ คน	๑๐,๙๘๕,๐๙๐	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์เลย
	โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่	งบปกติ	๔ ครั้ง	๓๓,๐๐๐	๔ ครั้ง	๓๕,๓๔๖	๔ ครั้ง	๓๕,๓๔๖	๔ ครั้ง	๓๕,๓๔๖	๑๒ ครั้ง	๑๓๙,๐๓๘	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์เลย
	โครงการสายใยรัก	งบปกติ	๔๐ ราย	๒๖,๐๐๐	๔๐ ราย	๒๖,๐๐๐	๔๐ ราย	๒๖,๐๐๐	๔๐ ราย	๒๖,๐๐๐	๑๖๐ ราย	๑๐๔,๐๐๐	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์เลย
	โครงการกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน อชก.	งบปกติ	๑๔ อำเภอ	๒๕๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๒๕๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๒๕๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๒๕๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑,๐๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์ จ.เลย
	๑๕.ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านจังหวัดเลย	งบปกติ	๔ ศูนย์	๑,๑๙๘,๕๐๐	๔ ศูนย์	๑,๕๐๐,๐๐๐	๔ ศูนย์	๑,๕๐๐,๐๐๐	๔ ศูนย์	๑,๕๐๐,๐๐๐	๔ ศูนย์	๕,๖๙๘,๕๐๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์ จ.เลย
	.ศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ อำเภอด่านซ้าย	งบปกติ	๑ ศูนย์	๑๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๒๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๓๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๔๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๑,๐๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์ จ.เลย
	สายใยรักแห่งครอบครัว	งบปกติ	๔๐ ราย	๒๐,๐๐๐	๔๐ ราย	๒๐,๐๐๐	๔๐ ราย	๒๐,๐๐๐	๔๐ ราย	๒๐,๐๐๐	๔๐ ราย	๘๐,๐๐๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์ จ.เลย
	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน	งบปกติ	๗ ศูนย์	๒๙๔,๕๐๐	๘ ศูนย์	๓๐๗,๑๐๐	๘ ศูนย์	๓๐๗,๑๐๐	๘ ศูนย์	๓๐๗,๑๐๐	๘ ศูนย์	๑,๒๑๕,๘๐๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์ จ.เลย
	คลินิกเกษตรเคลื่อนที่	งบปกติ	๘,๕๐๐ ราย/ ๑๗,๐๐๐ ขวด	๑๒๗,๕๐๐	๘,๕๐๐ ราย/ ๑๗,๐๐๐ ขวด	๑๒๗,๕๐๐	๘,๕๐๐ ราย/ ๑๗,๐๐๐ ขวด	๑๒๗,๕๐๐	๘,๕๐๐ ราย/ ๑๗,๐๐๐ ขวด	๑๒๗,๕๐๐	๘,๕๐๐ ราย/ ๑๗,๐๐๐ ขวด	๑๒๗,๕๐๐	สพด.เลย
	โครงการศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ	งบปกติ	๒๐๐ ไร่	๑๗๙,๗๕๐	๒๐๐ ไร่	๑๗๙,๗๕๐	๒๐๐ ไร่	๑๗๙,๗๕๐	๒๐๐ ไร่	๑๗๙,๗๕๐	๒๐๐ ไร่	๑๗๙,๗๕๐	สถานีพัฒนาที่ดินเลย

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ										หน่วยงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๔	โครงการรักษน้ำเพื่อพระแม่ ของแผ่นดิน	งบ ปกติ	๓๒๕	๒๗๑,๒๕๐	๓๒๕	๒๗๑,๒๕๐	๓๒๕	๒๗๑,๒๕๐	๓๒๕	๒๗๑,๒๕๐	๓๒๕	๒๗๑,๒๕๐	สถานีพัฒนาที่ดินเลย
	โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริฯ	งบ ปกติ	๑ แห่ง	๖๐,๑๔๘	๑ แห่ง	๖๖,๑๖๒	๑ แห่ง	๗๒,๗๗๙	๑ แห่ง	๘๐,๐๕๖	๑ แห่ง	๘๐,๐๕๖	สถานีพัฒนาอาหาร สัตว์เลย
	โครงการศูนย์เรียนรู้ด้านการ ผลิตพืช	งบ ปกติ		๑๑๐,๐๐๐		๑๑๐,๐๐๐		๑๑๐,๐๐๐		๑๑๐,๐๐๐		๑๑๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเกษตรเลย
	โครงการศูนย์ปศุสัตว์ตาม พระราชดำริฯ อำเภอ	งบ ปกติ	๑ ศูนย์	๑๐๔,๖๐๐	๑ ศูนย์	๑๐๔,๖๐๐	๑ ศูนย์	๑๐๔,๖๐๐	๑ ศูนย์	๑๐๔,๖๐๐	๑ ศูนย์	๑๐๔,๖๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนา ประมงน้ำจืดเลย
	โครงการพระราชดำริ โครงการพิเศษ	งบ ปกติ	๑ ศูนย์	๑๔๒,๓๕๐	๑ ศูนย์	๑๔๙,๔๐๐	๑ ศูนย์	๑๕๖,๙๐๐	๑ ศูนย์	๑๖๔,๗๐๐	๑ ศูนย์	๑๖๔,๗๐๐	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิม พระเกียรติฯ
	กิจกรรมจัดที่ดินทำกิน	งบ ปกติ	๑๔ อำเภอ	๔๙๘,๒๐๐	๑๔ อำเภอ	๕๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๕๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๕๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๕๐๐,๐๐๐	สปก.เลย
	กิจกรรมตรวจสอบพื้นที่เขต ปฏิรูปที่ดิน	งบ ปกติ	๑๔ อำเภอ	๑,๑๐๓,๙๙๐	๑๔ อำเภอ	๑,๒๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑,๒๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑,๒๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑,๒๐๐,๐๐๐	สปก.เลย
	กิจกรรมปรับปรุงพื้นที่ราย แปลงเป็นมาตรฐาน	งบ ปกติ	๑๔ อำเภอ	๑๖๙,๒๐๐	๑๔ อำเภอ	๒๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๒๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๒๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๒๐๐,๐๐๐	สปก.เลย

๒) ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

- ๑. ส่งเสริมและพัฒนการผลิตพืชเมืองหนาวที่มีศักยภาพสูง (กลยุทธ์เชิงป้องกัน ST๑)
- ๒. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ตรงความต้องการของตลาด (กลยุทธ์เชิงป้องกัน ST๒)
- ๓. เสริมสร้างการผลิตและบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย (กลยุทธ์เชิงรับ WT๑)
- ๔. เพิ่มผลิตภาพการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ (กลยุทธ์เชิงรุก SO๓)
- ๕. จังหวัดเลย พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์และวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียง สภาพอากาศหนาวเย็น เหมาะสมกับการปลูกพืชเมืองหนาว (กลยุทธ์เชิงรุก SO๒)

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด จังหวัดเลย พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (งบปกติ Function)

ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร

กล ยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ										หน่วยงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๖	ป้องกันกำจัดโรคในดอกไม้ประดับ	งบปกติ	๑ อำเภอ	๖๐,๐๐๐	๑ อำเภอ	๖๐,๐๐๐	๑ อำเภอ	๖๐,๐๐๐	๑ อำเภอ	๖๐,๐๐๐	๑ อำเภอ	๖๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	โครงการจัดงานมหกรรมสินค้าวิสาหกิจ ชุมชนจังหวัด	งบปกติ	๒ ครั้ง	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒ ครั้ง	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒ ครั้ง	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒ ครั้ง	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒ ครั้ง	๑,๐๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
๗	โครงการอบรมกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้ผลิต และแปรรูป สินค้าเกษตรได้มาตรฐานสู่ AEC	งบปกติ	๗๐ คน	๗๐,๐๐๐	๗๐ คน	๗๐,๐๐๐	๗๐ คน	๗๐,๐๐๐	๗๐ คน	๗๐,๐๐๐	๗๐ คน	๗๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	โครงการบริหารจัดการทรัพยากรด้าน การผลิตและการตลาด	งบปกติ	๗๐ คน	๗๐,๐๐๐	๗๐ คน	๗๐,๐๐๐	๗๐ คน	๑๔๐,๐๐๐	๗๐ คน	๑๔๐,๐๐๐	๗๐ คน	๑๔๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	สร้างตราสินค้าเพื่อขยายโอกาส ทางการผลิต	งบปกติ	๒๖๐ คน	๑,๑๗๐,๐๐๐	๒๖๐ คน	๑,๑๗๐,๐๐๐	๒๖๐ คน	๑,๑๗๐,๐๐๐	๒๖๐ คน	๑,๑๗๐,๐๐๐	๒๖๐ คน	๑,๑๗๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมะม่วงเพื่อ การส่งออก	งบปกติ	๙๐ คน	๑๕๐,๐๐๐	๑๒๐ คน	๒๐๐,๐๐๐	๑๒๐ คน	๒๐๐,๐๐๐	๑๒๐ คน	๒๐๐,๐๐๐	๑๒๐ คน	๒๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	พัฒนาคุณภาพลำไยเพื่อการส่งออก	งบปกติ	๙๐ คน	๑๕๐,๐๐๐	๑๒๐ คน	๒๐๐,๐๐๐	๑๒๐ คน	๒๐๐,๐๐๐	๑๒๐ คน	๒๐๐,๐๐๐	๑๒๐ คน	๒๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ										หน่วยงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๗	โครงการส่งเสริมและพัฒนารูป ผลผลิตเกษตร	งบปกติ	๑ ศูนย์	๒๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๒๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๒๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๒๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๒๐๐,๐๐๐	ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่ สูงจังหวัด
	โครงการส่งเสริมการผลิตหม่อนไหม	งบปกติ	๑ ศูนย์	๑๗๑,๔๗๕	๑ ศูนย์	๑๘๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๑๘๙,๐๐๐	๑ ศูนย์	๑๙๘,๔๕๐	๑ ศูนย์	๑๙๘,๔๕๐	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมฯ
	ผลิตพันธุ์หม่อนไหมและไม้ย้อมสี	งบปกติ	๑ ศูนย์	๖๖๓,๐๐๐	๑ ศูนย์	๖๙๖,๑๕๐	๑ ศูนย์	๗๓๐,๙๕๐	๑ ศูนย์	๗๖๗,๔๙๐	๑ ศูนย์	๗๖๗,๔๙๐	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิม
	ส่งเสริมเศรษฐกิจและการตลาด	งบปกติ	๑ ศูนย์	๑๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๑๐,๕๐๐	๑ ศูนย์	๑๕,๕๐๐	๑ ศูนย์	๑๖,๒๐๐	๑ ศูนย์	๑๖,๒๐๐	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมฯ
	โครงการส่งเสริมการผลิตและกระจายเมล็ด พันธุ์ดีแก่เกษตรกรในสถาบันสหกรณ์	งบปกติ	๑๔ อำเภอ	๘๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๘๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๘๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๘๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๘๐๐,๐๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดเลย
	โครงการสหกรณ์ผู้แปดไทยและญี่ปุ่น	งบปกติ	๑๔ อำเภอ	๑๕๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๕๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๕๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๕๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๕๐,๐๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดเลย
	โครงการอบรมกลุ่มส่งเสริมอาชีพ การเกษตรและกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้ผลิต และแปรรูปสินค้าเกษตรได้มาตรฐานสู่ AEC	งบปกติ	๗๐ คน	๗๐,๐๐๐	๗๐ คน	๗๐,๐๐๐	๗๐ คน	๗๐,๐๐๐	๗๐ คน	๗๐,๐๐๐	๗๐ คน	๗๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	โครงการบริหารจัดการทรัพยากรด้านการ ผลิตและการตลาด	งบปกติ	๗๐ คน	๗๐,๐๐๐	๗๐ คน	๗๐,๐๐๐	๗๐ คน	๑๔๐,๐๐๐	๗๐ คน	๑๔๐,๐๐๐	๗๐ คน	๑๔๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	สร้างตราสินค้าเพื่อขยายโอกาสทางการผลิต	งบปกติ	๒๖๐ คน	๑,๑๗๐,๐๐๐	๒๖๐ คน	๑,๑๗๐,๐๐๐	๒๖๐ คน	๑,๑๗๐,๐๐๐	๒๖๐ คน	๑,๑๗๐,๐๐๐	๒๖๐ คน	๑,๑๗๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมะม่วงเพื่อการ ส่งออก	งบปกติ	๙๐ คน	๑๕๐,๐๐๐	๑๒๐ คน	๒๐๐,๐๐๐	๑๒๐ คน	๒๐๐,๐๐๐	๑๒๐ คน	๒๐๐,๐๐๐	๑๒๐ คน	๒๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	พัฒนาคุณภาพลำไยเพื่อการส่งออก	งบปกติ	๙๐ คน	๑๕๐,๐๐๐	๑๒๐ คน	๒๐๐,๐๐๐	๑๒๐ คน	๒๐๐,๐๐๐	๑๒๐ คน	๒๐๐,๐๐๐	๑๒๐ คน	๒๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ										หน่วยงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๗	โครงการส่งเสริมและพัฒนารูป ผลผลิตเกษตร	งบปกติ	๑ ศูนย์	๒๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๒๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๒๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๒๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๒๐๐,๐๐๐	ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่ สูงจังหวัดเลย
	โครงการส่งเสริมการผลิตหม่อนไหม	งบปกติ	๑ ศูนย์	๑๗๑,๔๗๕	๑ ศูนย์	๑๘๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๑๘๙,๐๐๐	๑ ศูนย์	๑๙๘,๔๕๐	๑ ศูนย์	๑๙๘,๔๕๐	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมฯ
	ผลิตพันธุ์หม่อนไหมและไม้ย้อมสี	งบปกติ	๑ ศูนย์	๖๖๓,๐๐๐	๑ ศูนย์	๖๙๖,๑๕๐	๑ ศูนย์	๗๓๐,๙๕๐	๑ ศูนย์	๗๖๗,๔๙๐	๑ ศูนย์	๗๖๗,๔๙๐	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิม
	ส่งเสริมเศรษฐกิจและการตลาด	งบปกติ	๑ ศูนย์	๑๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๑๐,๕๐๐	๑ ศูนย์	๑๕,๕๐๐	๑ ศูนย์	๑๖,๒๐๐	๑ ศูนย์	๑๖,๒๐๐	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมฯ
	โครงการส่งเสริมการผลิตและกระจายเมล็ด พันธุ์ดีแก่เกษตรกรในสถาบันสหกรณ์	งบปกติ	๑๔ อำเภอ	๘๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๘๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๘๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๘๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๘๐๐,๐๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดเลย
	โครงการสหกรณ์ผู้แปดไทยและญี่ปุ่น	งบปกติ	๑๔ อำเภอ	๑๕๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๕๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๕๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๕๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๕๐,๐๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดเลย
	โครงการพัฒนาและส่งเสริมสถานที่ จำหน่ายเนื้อสัตว์สะอาด	งบปกติ	๑๐ แห่ง	๗๐๐,๐๐๐	๒๔ แห่ง	๗๐๐,๐๐๐	๒๔ แห่ง	๗๐๐,๐๐๐	๒๔ แห่ง	๗๐๐,๐๐๐	๒๔ แห่ง	๗๐๐,๐๐๐	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดเลย
	โครงการพัฒนาปศุสัตว์อินทรีย์	งบปกติ	๑ ศูนย์	๑๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๑๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๑๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๑๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๑๐๐,๐๐๐	สถานีวิจัยทดสอบพันธุ์ สัตว์เลย
	โครงการส่งเสริมปลูกพืชในโรงเรียน	งบปกติ	๗ โรงเรียน	๒๑๐,๐๐๐	๗ โรงเรียน	๒๑๐,๐๐๐	๗ โรงเรียน	๒๑๐,๐๐๐	๗ โรงเรียน	๒๑๐,๐๐๐	๗ โรงเรียน	๒๑๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	งบปกติ	๗ โรงเรียน	๒๐๐,๐๐๐	๗ โรงเรียน	๒๐๐,๐๐๐	๗ โรงเรียน	๒๐๐,๐๐๐	๗ โรงเรียน	๒๐๐,๐๐๐	๗ โรงเรียน	๒๐๐,๐๐๐	ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่ สูงจังหวัดเลย
โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	งบปกติ	๗ แห่ง	๓๐,๐๐๐	๗ แห่ง	๓๐,๐๐๐	๗ แห่ง	๓๐,๐๐๐	๗ แห่ง	๓๐,๐๐๐	๗ แห่ง	๓๐,๐๐๐	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนา อาชีพการเกษตรจังหวัดเลย	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ										หน่วยงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๘	โครงการพัฒนาเกษตรอินทรีย์	งบปกติ	๑๔ อำเภอ	๓๖๓,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๓๙๙,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๓๙๙,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๓๙๙,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๓๙๙,๐๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดเลย
	ตั้งจุดตรวจพ่นยาฆ่าเชื้อปัสสาว์สัตว์ส่งออก ราชอาณาจักร	งบปกติ	๗,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๗,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๗,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๗,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๗,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	ด่านกักสัตว์เลย
	โครงการส่งเสริมผลิตภัณฑ์สหกรณ์สู่ มาตรฐานสินค้า	งบปกติ	๑๔ อำเภอ	๑๒๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๓๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๔๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๕๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๕๐,๐๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดเลย
	โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่ มาตรฐาน (พืช)	งบปกติ	๑๔ อำเภอ	๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๕,๐๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่ มาตรฐาน (ประมง)	งบปกติ	๑๔ อำเภอ	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑,๐๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่ มาตรฐาน (ปศุสัตว์)	งบปกติ	๑๔ อำเภอ	๓,๐๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๓,๐๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๓,๐๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๓,๐๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๓,๐๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	โครงการส่งเสริมพัฒนาฟาร์มโคนม มาตรฐาน	งบปกติ	๒๐ ฟาร์ม	๑๐๐,๐๐๐	๕๐ ฟาร์ม	๒๕๐,๐๐๐	๕๐ ฟาร์ม	๒๕๐,๐๐๐	๕๐ ฟาร์ม	๒๕๐,๐๐๐	๕๐ ฟาร์ม	๒๕๐,๐๐๐	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดเลย
	โครงการส่งเสริมพัฒนาฟาร์มสัตว์ปีก มาตรฐานเกษตรกรรายย่อย	งบปกติ	๒๐ ฟาร์ม	๖๐,๐๐๐	๑๐๐ ฟาร์ม	๓๐๐,๐๐๐	๑๐๐ ฟาร์ม	๓๐๐,๐๐๐	๑๐๐ ฟาร์ม	๓๐๐,๐๐๐	๑๐๐ ฟาร์ม	๓๐๐,๐๐๐	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดเลย
	โครงการอาหารปลอดภัยด้านพืช	งบปกติ	๒,๐๕๐ แปลง	๑,๑๖๔,๐๖๐	๒,๐๕๐ แปลง	๑,๑๖๔,๐๖๐	๒,๐๕๐ แปลง	๑,๑๖๔,๐๖๐	๒,๐๕๐ แปลง	๑,๑๖๔,๐๖๐	๒,๐๕๐ แปลง	๑,๑๖๔,๐๖๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตรเลย
	เตรียมความพร้อมเกษตรกรเข้าสู่มาตรฐาน ฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	งบปกติ	๘๑ ฟาร์ม	๓๘,๒๕๐	๑๓ ฟาร์ม	๖,๕๐๐	๒๗ ฟาร์ม	๙,๕๐๐	๒๗ ฟาร์ม	๙,๕๐๐	๒๗ ฟาร์ม	๙,๕๐๐	สนง.ประมงจังหวัดเลย

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ										หน่วยงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๘	โครงการตรวจสอบและรับรองคุณภาพสินค้าประมง	งบปกติ	๓๔๑ ฟาร์ม	๔๘๐,๐๐๐	๓๔๑ ฟาร์ม	๔๘๐,๐๐๐	๓๔๑ ฟาร์ม	๔๘๐,๐๐๐	๓๔๑ ฟาร์ม	๔๘๐,๐๐๐	๓๔๑ ฟาร์ม	๔๘๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดเลย
	โครงการเฝ้าระวังสินค้าเกษตรปลอดภัยและอาหาร	งบปกติ	๑๔ อำเภอ	๕๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์
	โครงการตรวจสอบ Q Restrung	งบปกติ	๑๔ อำเภอ	๕๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์
	โครงการส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้า Q	งบปกติ	๑๔ อำเภอ	๕๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๕๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๕๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๕๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๕๐,๐๐๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์
	ควบคุมการประมง	งบปกติ	๑๔ อำเภอ	๓๙,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๔๒,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๔๔,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๔๔,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๔๔,๐๐๐	สนง.ประมงจังหวัดเลย
	ส่งเสริมการปลูกพืชผักสวนครัวชุมชนเพื่อการยังชีพ	งบปกติ	๓๐ คน	๔๒๐,๐๐๐	๓๑ คน	๔๒๐,๐๐๐	๓๒ คน	๔๒๐,๐๐๐	๓๓ คน	๔๒๐,๐๐๐	๓๔ คน	๔๒๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
๙	โครงการพัฒนาการเลี้ยงสัตว์ปีกอย่างยั่งยืน	งบปกติ	๕๐๐ ราย	๑,๐๐๐,๐๐๐	๕๐๐ ราย	๑,๐๐๐,๐๐๐	๕๐๐ ราย	๑,๐๐๐,๐๐๐	๕๐๐ ราย	๑,๐๐๐,๐๐๐	๕๐๐ ราย	๑,๐๐๐,๐๐๐	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดเลย
	เครือข่ายสัตว์พันธุ์ดี	งบปกติ	๖ ราย	๓๖,๐๐๐	๑๐ ราย	๗๐,๐๐๐	๑๒ ราย	๘๔,๐๐๐	๑๕ ราย	๑๐๕,๐๐๐	๑๕ ราย	๑๐๕,๐๐๐	สถานีวิจัยทดสอบพันธุ์สัตว์เลย
	โครงการผลิตพันธุ์สัตว์	งบปกติ	๑ ศูนย์	๓,๐๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๓,๐๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๓,๐๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๓,๐๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๓,๐๐๐,๐๐๐	สถานีวิจัยทดสอบพันธุ์สัตว์เลย
	โครงการวิจัยและพัฒนาการปศุสัตว์	งบปกติ	๐	๐	๑ ศูนย์	๕๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๕๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๕๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๕๐๐,๐๐๐	สถานีวิจัยทดสอบพันธุ์สัตว์เลย
	โครงการผลิตและขยายพันธุ์พืช	งบปกติ	๓๐,๐๐๐ ต้น	๖๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐ ต้น	๖๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐ ต้น	๖๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐ ต้น	๖๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐ต้น	๖๐๐,๐๐๐	ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดเลย
	โครงการผลิตกล้าไม้ผล ผักพื้นบ้านและพืชสมุนไพร	งบปกติ	๑ ศูนย์	๒๕๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๒๕๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๒๕๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๒๕๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๒๕๐,๐๐๐	ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดเลย

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ										หน่วยงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๙	โครงการส่งเสริมการใช้สมุนไพร	งบปกติ	๗ แห่ง	๑๒๐,๐๐๐	๒๐๐ ราย	๑๖๐,๐๐๐	๒๐๐ ราย	๑๖๐,๐๐๐	๒๐๐ ราย	๑๖๐,๐๐๐	๒๐๐ ราย	๑๖๐,๐๐๐	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเลย
	การจัดการสวนยางอย่างยั่งยืน	งบปกติ	๓๐๐ ราย	๑๐๐,๐๐๐	๓๐๐ ราย	๑๐๐,๐๐๐	๓๐๐ ราย	๑๐๐,๐๐๐	๓๐๐ ราย	๑๐๐,๐๐๐	๓๐๐ ราย	๑๐๐,๐๐๐	สกย.
	โครงการปลูกยางพาราเพื่อยกระดับรายได้และความมั่นคง ระยะที่ ๑	งบปกติ	๑๔ อำเภอ	๓,๐๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๓,๐๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๓,๐๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๓,๐๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๓,๐๐๐,๐๐๐	สกย.
	โครงการส่งเสริมพัฒนาการเลี้ยงโคนม	งบปกติ	๑๐ ฟาร์ม	๕๐,๐๐๐	๑๐ ฟาร์ม	๕๐,๐๐๐	๑๐ ฟาร์ม	๕๐,๐๐๐	๑๐ ฟาร์ม	๕๐,๐๐๐	๑๐ ฟาร์ม	๕๐,๐๐๐	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดเลย
	โครงการส่งเสริมพัฒนาการเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพสูง	งบปกติ	-	-	๑๐๐ ราย	๓๐๐,๐๐๐	๑๐๐ ราย	๓๐๐,๐๐๐	๑๐๐ ราย	๓๐๐,๐๐๐	๑๐๐ ราย	๓๐๐,๐๐๐	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดเลย
	ส่งเสริมการผลิตยางพาราในพื้นที่เหมาะสม	งบปกติ	๑,๐๐๐ คน	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐ คน	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐ คน	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐ คน	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐ คน	๑,๐๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	ปรับโครงสร้างการผลิตปาล์มน้ำมัน (พื้นที่เดิม)	งบปกติ	๕๐๐ คน	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐ คน	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐ คน	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐ คน	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐ คน	๕๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	โครงการส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพสูง	งบปกติ	๑๔ อำเภอ	๐	๑๔ อำเภอ	๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๕,๐๐๐,๐๐๐	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดเลย
	กิจกรรมปลูกไม้เศรษฐกิจ	งบปกติ	๑๔ อำเภอ	๑๕๖,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๒๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๒๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๒๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๒๐๐,๐๐๐	สปก.เลย

๓) ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

- ๑. พัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมขับเคลื่อนภาคการเกษตรของจังหวัดภายใต้ศูนย์ AIC จังหวัด (กลยุทธ์เชิงแก้ไข WO๕)
- ๒. พัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรการผลิตและการตลาดให้แข่งขันได้ โดยใช้หลักตลาดนำการผลิตและช่องทางการตลาดใหม่ ๆ (กลยุทธ์เชิงแก้ไข SO๑)
- ๓. ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิจัยเทคโนโลยีนวัตกรรมด้านการเกษตร (กลยุทธ์เชิงแก้ไข WO๔)

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด จังหวัดเลย พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (งบปกติ Function)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งบ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ										หน่วยงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๑๑	โครงการวิจัยและพัฒนาพันธุ์ข้าว,พืชไร่, ไม้ผล,พืชผัก,สมุนไพร,ไม้ดอกไม้ประดับ	งบปกติ	๑ ศูนย์	๒,๕๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๒,๕๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๒,๕๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๒,๕๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๒,๕๐๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตรเลย
	โครงการตรวจสอบรับรองแหล่งผลิตพืช/ โรงงานแปรรูป/โรงแรม	งบปกติ	๑๔ อำเภอ	๑,๗๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑,๗๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑,๗๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑,๗๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑,๗๐๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตรเลย
	โครงการพัฒนาเทคโนโลยีอาหารสัตว์	งบปกติ	๑ แห่ง	๑๒๘,๙๒๐	๑ แห่ง	๑๔๑,๘๑๒	๑ แห่ง	๑๕๕,๙๙๓	๑ แห่ง	๑๗๑,๕๙๒	๑ แห่ง	๑๗๑,๕๙๒	สถานีพัฒนาอาหารสัตว์ เลย
	โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้และ เทคโนโลยีด้านการปศุสัตว์	งบปกติ	๑ แห่ง	๗๘,๖๗๒	๑ แห่ง	๘๕,๕๓๙	๑ แห่ง	๙๕,๑๙๓	๑ แห่ง	๑๐๔,๗๑๒	๑ แห่ง	๑๐๔,๗๑๒	สถานีพัฒนาอาหารสัตว์ เลย
	โครงการวิจัยและพัฒนาพันธุ์ข้าว, พืชไร่,ไม้ผล,พืชผัก,สมุนไพร,ไม้ดอกไม้ประดับ	งบปกติ	๑ ศูนย์	๒,๕๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๒,๕๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๒,๕๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๒,๕๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๒,๕๐๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตรเลย
๑๓	โครงการวิจัยและพัฒนาการปศุสัตว์	งบปกติ	๑ แห่ง	๕๗,๒๐๐	๑ แห่ง	๖๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๖๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๖๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๖๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาอาหารสัตว์

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งบ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ										หน่วยงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๑๓	โครงการพัฒนาพันธุ์พืชอาหารสัตว์	งบปกติ	๑ แห่ง	๑,๙๓๙,๒๔๕	๑ แห่ง	๒,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๒,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๒,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๒,๐๐๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาอาหารสัตว์เลย
	โครงการพัฒนาอาชีพผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์	งบปกติ	๑ แห่ง	๒๖,๖๒๐	๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาอาหารสัตว์เลย
	โครงการผลิตพันธุ์พืชไร่พืชสวนพันธุ์ดี	งบปกติ	๑ ศูนย์	๓,๓๗๕,๐๒๘	๑ ศูนย์	๓,๓๗๕,๐๒๘	๑ ศูนย์	๓,๓๗๕,๐๒๘	๑ ศูนย์	๓,๗๑๒,๕๓๐	๑ ศูนย์	๓,๗๑๒,๕๓๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเลย
	โครงการทดสอบและพัฒนาการปลูกพืชทดแทนพลังงานเพื่อผลิตไบโอดีเซลและเอทานอล	งบปกติ	๑ ศูนย์	๒๕๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๒๕๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๒๕๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๒๕๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๒๕๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเลย
	โครงการวิจัยและพัฒนาหม่อนไหม	งบปกติ	๑ ศูนย์	๔๓๒,๙๐๐	๑ ศูนย์	๔๕๔,๕๐๐	๑ ศูนย์	๔๗๗,๒๐๐	๑ ศูนย์	๕๐๑,๑๐๐	๑ ศูนย์	๕๐๑,๑๐๐	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมมา
	งานสถิติการประมง	งบปกติ	๑๔ อำเภอ	๖,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๘,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๐,๐๐๐	สนง.ประมงจังหวัดเลย
	แผนการรองรับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและลดภาวะโลกร้อน	งบปกติ	๒๐๐ ไร่	๓๐๗,๐๔๒	๒๐๐ ไร่	๓๐๗,๐๔๒	๒๐๐ ไร่	๓๐๗,๐๔๒	๒๐๐ ไร่	๓๐๗,๐๔๒	๒๐๐ ไร่	๓๐๗,๐๔๒	สพด.เลย

๔) ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืน

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

- ๑. บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืนที่สอดคล้องกับ SDGs (กลยุทธ์เชิงรับ WT๕)
- ๒. พื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้มีความสมดุลและยั่งยืน (กลยุทธ์เชิงรับ WT๒)
- ๓. พัฒนาโครงสร้างด้านการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน (กลยุทธ์เชิงแก้ไข WO๒)
- ๔. จัดหาแหล่งน้ำและสิ่งอำนวยความสะดวกภาคการเกษตรให้เพียงพอ (กลยุทธ์เชิงรับ WT๔)

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด จังหวัดเลย พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (งบปกติ Function)

ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ ๔ การพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

กล ยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ										หน่วยงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๑๕	โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร	งบ ปกติ	๘๐ คน	๒๔,๐๐๐	๕๐ คน	๑๕,๐๐๐	๕๐ คน	๑๕,๐๐๐	๕๐ คน	๑๕,๐๐๐	๕๐ คน	๑๕,๐๐๐	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์เลย
	โครงการศูนย์เรียนรู้พันธุ์พืชอำเภอ	งบ ปกติ	๑๔ อำเภอ	๑๕๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๕๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๕๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๕๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑๕๐,๐๐๐	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ การเกษตรจังหวัดเลย
	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน	งบ ปกติ	๒๙ แห่ง	๒๑๒,๒๐๐	๒๙ แห่ง	๒๑๒,๒๐๐	๒๙ แห่ง	๒๑๒,๒๐๐	๒๙ แห่ง	๒๑๒,๒๐๐	๒๙ แห่ง	๒๑๒,๒๐๐	สพด.เลย
	โครงการส่งเสริมการปลูกไม้ผลไม้ยืน ต้นเชิงอนุรักษ์บนพื้นที่สูง	งบ ปกติ	๑๐๐/๒๐ ๐ ราย/ไร่	๘๐๐,๐๐๐	๑๐๐/๒๐ ๐ ราย/ไร่	๘๐๐,๐๐๐	๑๐๐/๒๐ ๐ ราย/ไร่	๘๐๐,๐๐๐	๑๐๐/๒๐ ๐ ราย/ไร่	๘๐๐,๐๐๐	๑๐๐/๒๐ ๐ ราย/ไร่	๘๐๐,๐๐๐	ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูง จังหวัดเลย
	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	งบ ปกติ	๑๔ ศูนย์	๑,๔๐๐,๐๐๐	๑๔ ศูนย์	๑,๔๐๐,๐๐๐	๑๔ ศูนย์	๑,๔๐๐,๐๐๐	๑๔ ศูนย์	๑,๔๐๐,๐๐๐	๑๔ ศูนย์	๑,๔๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	ปฏิบัติหน้าที่แทนด่านตรวจสัตว์น้ำ	ปกติ	๑๓๐ ครั้ง	๑๐,๐๐๐	๑๓๐ ครั้ง	๑๒,๐๐๐	๑๓๐ ครั้ง	๑๔,๐๐๐	๑๓๐ ครั้ง	๑๔,๐๐๐	๑๓๐ ครั้ง	๑๔,๐๐๐	สนง.ประมงจังหวัดเลย (ศูนย์บริหารจัดการด่านตรวจประมง เขต ๒ (หนองคาย))
	ควบคุมศัตรูภัยด้วยชีววิธี	งบ ปกติ	๘ อำเภอ	๔๐๐,๐๐๐	๘ อำเภอ	๔๐๐,๐๐๐	๘ อำเภอ	๔๐๐,๐๐๐	๘ อำเภอ	๔๐๐,๐๐๐	๘ อำเภอ	๔๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ										หน่วยงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๑๖	ส่งเสริมการอนุรักษ์ดินและน้ำในกลุ่มผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังนา	งบ ปกติ	๑๕๐ คน	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐ คน	๒๖๐,๐๐๐	๓๐๐ คน	๓๙๐,๐๐๐	๓๐๐ คน	๓๙๐,๐๐๐	๓๐๐ คน	๓๙๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	โครงการอนุรักษ์พันธุ์หม่อนไหมและม้าย้อมสี	งบ ปกติ	๑ ศูนย์	๑๐๓,๒๐๐	๑ ศูนย์	๑,๐๘๓,๐๐๐	๑ ศูนย์	๑๑๓,๗๐๐	๑ ศูนย์	๑๑๙,๔๐๐	๑ ศูนย์	๑๑๙,๔๐๐	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ
	ฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำจืดของไทย	งบ ปกติ	๑ อำเภอ	๕๐,๐๐๐	๑ อำเภอ	๕๐,๐๐๐	๑ อำเภอ	๕๐,๐๐๐	๑ อำเภอ	๕๐,๐๐๐	๑ อำเภอ	๕๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดเลย
	รักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดินลุ่มน้ำห้วยต.กกสะทอน อ.ด่านซ้าย จ.เลย	งบ ปกติ	๑ อำเภอ	๑๘๐,๐๐๐	๑ อำเภอ	๑๘๐,๐๐๐	๑ อำเภอ	๑๘๐,๐๐๐	๑ อำเภอ	๑๘๐,๐๐๐	๑ อำเภอ	๑๘๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดเลย
	ปรับปรุงคุณภาพดิน (พื้นที่ดินกรด)	งบ ปกติ	๘๐๐ ไร่	๖๙๒,๐๐๐	๘๐๐ ไร่	๖๙๒,๐๐๐	๘๐๐ ไร่	๖๙๒,๐๐๐	๘๐๐ ไร่	๖๙๒,๐๐๐	๘๐๐ ไร่	๖๙๒,๐๐๐	สพด.เลย
	รณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก	งบ ปกติ	๔,๒๘๗,๐๐๐ กล้า	๔,๖๓๑,๑๖๐	๔,๒๘๗,๐๐๐ กล้า	๔,๖๓๑,๑๖๐	๔,๒๘๗,๐๐๐ กล้า	๔,๖๓๑,๑๖๐	๔,๒๘๗,๐๐๐ กล้า	๔,๖๓๑,๑๖๐	๔,๒๘๗,๐๐๐ กล้า	๔,๖๓๑,๑๖๐	สถานีพัฒนาที่ดินเลย
	โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพื้นที่ลุ่ม-ดอน	งบ ปกติ	๕๕๙ ไร่	๘๕๘,๐๐๐	๕๕๙ ไร่	๘๕๘,๐๐๐	๕๕๙ ไร่	๘๕๘,๐๐๐	๕๕๙ ไร่	๘๕๘,๐๐๐	๕๕๙ ไร่	๘๕๘,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินเลย
	โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำชุมชนบนพื้นที่สูง	งบ ปกติ	๑๖๐ ไร่	๘๖๘,๐๐๐	๑๖๐ ไร่	๘๖๘,๐๐๐	๑๖๐ ไร่	๘๖๘,๐๐๐	๑๖๐ ไร่	๘๖๘,๐๐๐	๑๖๐ ไร่	๘๖๘,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินเลย
	โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร	งบ ปกติ	๔๓๐ ไร่	๑,๓๗๔,๐๐๐	๔๓๐ ไร่	๑,๓๗๔,๐๐๐	๔๓๐ ไร่	๑,๓๗๔,๐๐๐	๔๓๐ ไร่	๑,๓๗๔,๐๐๐	๔๓๐ ไร่	๑,๓๗๔,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินเลย
	โครงการส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกบนพื้นที่สูง	งบ ปกติ	๑ ศูนย์	๒๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๒๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๒๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๒๐๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๒๐๐,๐๐๐	ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดเลย
	โครงการก่อสร้างศูนย์รวบรวมยารักษาในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	งบ ปกติ	๕ โรง	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๕ โรง	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๕ โรง	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๕ โรง	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๕ โรง	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัดเลย

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ										หน่วยงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๑๗	ฝ่ายห้วยพะเนียงตอนบน ต.นาดอกคำ อ.นาคำวัง	งบ ปกติ	๑ แห่ง	๑๘,๐๐๐,๐๐๐							๑ แห่ง	๑๘,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	อ่างเก็บน้ำห้วยสะเอียน ต.เชียงกลม อ.ปากชม	งบ ปกติ	๑ แห่ง	๓๑,๐๐๐,๐๐๐							๑ แห่ง	๓๑,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	ฝ่ายห้วยหวาง ต.เชียงกลม อ.ปากชม	งบ ปกติ	๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐							๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	ฝายนาหนองเอียน ต.น้ำสวย อ.เมือง	งบ ปกติ	๑ แห่ง	๓๑,๐๐๐,๐๐๐							๑ แห่ง	๓๑,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	ฝ่ายห้วยน้ำเหมือง ต.นามาลา อ.นาแห้ว	งบ ปกติ	๑ แห่ง	๒๗,๐๐๐,๐๐๐							๑ แห่ง	๒๗,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	ฝายลำห้วยห่อ ต.กกสะทอน อ.ด่านซ้าย	งบ ปกติ	๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐							๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบ ส่งน้ำบ้านกุดต่อเรือ	งบ ปกติ	๑ แห่ง	๒๗,๐๐๐,๐๐๐							๑ แห่ง	๒๗,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบ ส่งน้ำบ้านผาบัง อ.วสะพุง	งบ ปกติ	๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐							๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบ ส่งน้ำบ้านหนองนกเจ้า	งบ ปกติ	๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐							๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	ฝายป่ายางห้วยน้ำลาย ต.น้ำสวย อ.เมือง	งบ ปกติ			๑ แห่ง	๓๕,๐๐๐,๐๐๐					๑ แห่ง	๓๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	อ่างเก็บน้ำห้วยวังเจียง ต.ห้วยสีเสียด อ.ภูหลวง	งบ ปกติ			๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐					๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ										หน่วยงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๑๗	ฝายห้วยแย่งกลาง ต.น้ำสวย อ.เมือง	งบ ปกติ			๑ แห่ง	๒๐,๐๐๐,๐๐๐					๑ แห่ง	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	อ่างเก็บน้ำห้วยอาลัย ต.ชมเจริญ อ.ปากชม	งบ ปกติ			๑ แห่ง	๒๑,๐๐๐,๐๐๐					๑ แห่ง	๒๑,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	ฝายน้ำทบ ต.เขาสลวง อ.วังสะพุง	งบ ปกติ			๑ แห่ง	๒๘,๐๐๐,๐๐๐					๑ แห่ง	๒๘,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	อ่างเก็บน้ำบวกแฮ่ก้อย ต.กกตู อ.เมือง	งบ ปกติ			๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐					๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	อ่างเก็บน้ำห้วยทับหมี่ ต.เหล่ากอหก อ.นาแห้ว	งบ ปกติ			๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐					๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบ ส่งน้ำบ้านหนองปกติ	งบ ปกติ			๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐					๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบ ส่งน้ำบ้านปากนา	งบ ปกติ			๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐					๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบ ส่งน้ำบ้านปากปวน ๒	งบ ปกติ			๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐					๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบ ส่งน้ำบ้านนาแกใต้	งบ ปกติ			๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐					๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ										หน่วยงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๑๗	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบ ส่งน้ำบ้านหนองผำ	งบ ปกติ			๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐					๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	ฝายบ้านนาสำราญ ต.น้ำสวย อ.เมือง	งบ ปกติ					๑ แห่ง	๒๕,๐๐๐,๐๐๐			๑ แห่ง	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	ฝายบ้านสูบ ต.น้ำสวย อ.เมือง	งบ ปกติ					๑ แห่ง	๒๕,๐๐๐,๐๐๐			๑ แห่ง	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	ฝายห้วยสีโสมตอนบน ต.นาดอกคำ อ.นาด้วง	งบ ปกติ					๑ แห่ง	๒๗,๐๐๐,๐๐๐			๑ แห่ง	๒๗,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	ฝายห้วยน้ำบ่อ ต.แสงภา อ.นาแห้ว	งบ ปกติ					๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐			๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบ ส่งน้ำบ้านหนองเขียด	งบ ปกติ					๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐			๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบ ส่งน้ำบ้านห้วยหอม	งบ ปกติ					๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐			๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบ ส่งน้ำบ้านแก่งศรีภูมิ	งบ ปกติ					๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐			๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบ ส่งน้ำบ้านนาบอน	งบ ปกติ					๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐			๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบ ส่งน้ำบ้านธาตุพัฒนา	งบ ปกติ					๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐			๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ										หน่วยงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๑๗	ฝ่ายห้วยทางเลาะ (บ.วังแคน) ต.น้ำสวย อ.เมือง	งบ ปกติ							๑ แห่ง	๒๒,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๒๒,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	ฝ่ายห้วยไคร้ ต.ภูหอ อ.ภูหลวง	งบ ปกติ							๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	ฝ่ายห้วยปอเหนือ ต.แก่งศรีภูมิ อ.ภูหลวง	งบ ปกติ							๑ แห่ง	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	ฝ่ายห้วยโป่งเอียด (บ.หนอง ขอนแก่น) ต.แก่งศรีภูมิ อ.ภูหลวง	งบ ปกติ							๑ แห่ง	๑๗,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๑๗,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	ฝ่ายบ้านห้วยยาง (บ.ห้วยยาง) ต.โนนป่าซาง อ.ผาขาว	งบ ปกติ							๑ แห่ง	๑๗,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๑๗,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	ฝ่ายบ้านห้วยยางคำ ต.โนนป่าซาง (ห้วยยางคำ) อ.ผาขาว	งบ ปกติ							๑ แห่ง	๑๗,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๑๗,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	ฝ่ายห้วยลำพึง ต.นาพึง อ.นาแห้ว	งบ ปกติ							๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบ ส่งน้ำบ้านห้วยหินชา	งบ ปกติ							๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบ ส่งน้ำบ้านนาแหม	งบ ปกติ							๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบ ส่งน้ำบ้านนาดินดำ	งบ ปกติ							๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย
สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบ ส่งน้ำบ้านปากเลย	งบ ปกติ							๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานเลย	

๕) ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

เชื่อมโยงและบูรณาการการทำงานของหน่วยงานทุกภาคส่วนโดยกลไกของรัฐ และปรับระบบบริหารงานให้ทันสมัย (กลยุทธ์เชิงรับ WT๖)

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด จังหวัดเลย พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (งบปกติ Function)

ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ										หน่วยงาน
			พ.ศ.๒๕๖๖		พ.ศ.๒๕๖๗		พ.ศ.๒๕๖๘		พ.ศ.๒๕๖๙		พ.ศ.๒๕๗๐		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๑๘	โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านปศุสัตว์สู่ (Smart Officer)	งบปกติ	๑๐ คน	๓๐,๐๐๐	๑๐ คน	๓๐,๐๐๐	๑๐ คน	๓๐,๐๐๐	๑๐ คน	๓๐,๐๐๐	๑๐ คน	๓๐,๐๐๐	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดเลย
	พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเป็น (Smart Officer)	งบปกติ	๙๐ คน	๓๐๐,๐๐๐	๙๐ คน	๓๐๐,๐๐๐	๙๐ คน	๓๐๐,๐๐๐	๙๐ คน	๓๐๐,๐๐๐	๙๐ คน	๓๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	พัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในงานส่งเสริมการเกษตร	งบปกติ	๖๐ คน	๑๕๐,๐๐๐	๖๐ คน	๑๕๐,๐๐๐	๑๒๐ คน	๓๐๐,๐๐๐	๑๒๐ คน	๓๐๐,๐๐๐	๑๒๐ คน	๓๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	พัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อ.ก.ม.)	งบปกติ	๙๑๖ คน	๕๐๐,๐๐๐	๙๑๖ คน	๕๐๐,๐๐๐	๙๑๖ คน	๕๐๐,๐๐๐	๙๑๖ คน	๕๐๐,๐๐๐	๙๑๖ คน	๕๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	เพิ่มสมรรถนะบุคลากรงานประชาสัมพันธ์ด้านการเกษตร	งบปกติ	๓๒ คน	๕๐,๐๐๐	๓๒ คน	๕๐,๐๐๐	๓๒ คน	๕๐,๐๐๐	๓๒ คน	๕๐,๐๐๐	๓๒ คน	๕๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	พัฒนาทักษะบุคลากรด้านการสนทนาภาษาอังกฤษ	งบปกติ	๑๒๐ คน	๒๐๐,๐๐๐	๑๒๐ คน	๒๐๐,๐๐๐	๑๒๐ คน	๒๐๐,๐๐๐	๑๒๐ คน	๒๐๐,๐๐๐	๑๒๐ คน	๒๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดเลย
	โครงการเตรียมความพร้อมบุคลากรด้านเกษตรและสถาบันเกษตรกร	งบปกติ	๑๔ อำเภอ	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑๔ อำเภอ	๑,๐๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์

แบบสรุปแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ (งบพัฒนาจังหวัด)
ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย ระยะ ๕ ปี (๒๕๖๖-๒๕๗๐) ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๐

											วงเงินรวม (บาท)	
											๖๗,๓๙๖,๗๐๐.๐๐	
ลำดับ ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ ที่เสนอขอ (บาท)	สรุปรายละเอียด/กิจกรรมสำคัญ/ เป้าหมาย/ผลสัมฤทธิ์ ของโครงการ	ยุทธศาสตร์ ชาติ	แผน แม่บทฯ	เป้าหมาย ตาม แผน ๑๓	ประเภท โครงการ	สอดคล้อง กับประเด็น การพัฒนา ของจังหวัด	แนวทาง การพัฒนา (กลยุทธ์)	แผนงาน ที่	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน
๑. โครงการปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรของจังหวัดเลย				๘๗๓,๕๐๐.๐๐		บาท						
๑.๑ เพิ่มศักยภาพการผลิต การตลาด สินค้ามะคาเดเมีย				๘๗๓,๕๐๐.๐๐		บาท						
(๑)	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมะคาเดเมีย	๘๗๓,๕๐๐.๐๐	เป้าหมาย : เกษตรกร ๑๐๐ ราย ๑. ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนชนิดพืชให้ เหมาะสมกับพื้นที่ และการส่งเสริม การผลิตพืชมูลค่าสูง (มะคาเดเมีย) ๒. กิจกรรม ส่งเสริมการบริหาร จัดการศัตรูพืชและการจัดการดินปุ๋ย ๓. จัดทำแปลงเรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตมะคาเดเมีย และสนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่ เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ ๔. การศึกษาดูงานการผลิตมะคาเด เมียที่มีคุณภาพ และการแปรรูป ผลผลิตทางการเกษตร	๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๕.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	๑. เกษตรกรร้อยละ ๘๐ ที่เข้าร่วม โครงการมีความรู้ความเข้าใจในการผลิต มะคาเดเมียอย่างมีประสิทธิภาพ ๒. เกษตรกรร้อยละ ๘๐ ที่เข้าร่วม โครงการมีความรู้ความเข้าใจในการ จัดการศัตรูพืชและการจัดการดินปุ๋ย ๓. มีแปลงเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตมะคาเดเมีย จำนวน ๕ แปลง และมีพื้นที่การปลูกมะคาเดเมียรวมไม่ น้อยกว่า ๑๐๐ ไร่ ๔. เกษตรกรร้อยละ ๘๐ ที่เข้าร่วม โครงการมีความรู้ ความเข้าใจในการผลิต มะคาเดเมียอย่างมีประสิทธิภาพแบบครบ วงจร	สำนักงานเกษตร จังหวัดเลย
๒. โครงการส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสานเพิ่มรายได้ของเกษตรกรจังหวัดเลย				-		บาท						
	ไม่มีกิจกรรม											

ลำดับ ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ ที่เสนอขอ (บาท)	สรุปรายละเอียด/กิจกรรมสำคัญ/ เป้าหมาย/ผลสัมฤทธิ์ ของโครงการ	ยุทธศาสตร์ ชาติ	แผน แม่บทฯ	เป้าหมาย ตาม แผน ๑๓	ประเภท โครงการ	สอดคล้อง กับประเด็น การพัฒนา ของจังหวัด	แนวทาง การพัฒนา (กลยุทธ์)	แผนงาน ที่	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน
๓. โครงการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดเลย				๑๑,๖๙๘,๕๐๐.๐๐	บาท							
๓.๑ เพิ่มศักยภาพการผลิต การตลาด สินค้ากาแฟ				๑,๔๙๖,๑๐๐.๐๐	บาท							
(๑)	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกาแฟ	๗๗๙,๒๐๐.๐๐	เป้าหมาย : เกษตรกร ๑๐๐ ราย ๑. ถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตและการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกาแฟ ๒. การเพิ่มมูลค่าและสร้างอัตลักษณ์กับกาแฟเมืองเลย	๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๕.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	๑. เกษตรกรร้อยละ ๘๐ ที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในการผลิตกาแฟอย่างมีประสิทธิภาพ ๒. เกษตรกรร้อยละ ๘๐ ที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศัตรูพืชและการจัดการดินปุ๋ย	สำนักงานเกษตรจังหวัดเลย
(๒)	การถ่ายทอดการจัดการการผลิต และวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวกาแฟเพื่อผลผลิตมีคุณภาพสูง	๓๐๐,๖๐๐.๐๐	การอบรมการจัดการการผลิตกาแฟและวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวกาแฟเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟจังหวัดเลยจำนวน ๓๐ ราย	๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๕.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวนมีความรู้ความเข้าใจในการผลิตกาแฟให้มีคุณภาพ	ศูนย์วิจัยพืชสวนเลย
(๓)	สัมมนาเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ผลิตกาแฟ และการพัฒนาตลาดกาแฟ ของจังหวัด	๒๕๘,๖๐๐.๐๐	เป้าหมาย : เกษตรกรผู้ปลูกกาแฟจำนวน ๓๐๐ ราย กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟมีการเชื่อมโยงเครือข่ายร่วมกันบริหารจัดการร่วมกัน เสนอแนวทางการพัฒนากาแฟ ตลอดห่วงโซ่อุปทาน รวมทั้งการสร้างเสริมเข้มแข็งของกลุ่มผู้ผลิตกาแฟ และการบริหารจัดการกลุ่ม	๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๕.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	๑.กลุ่มผู้ผลิตกาแฟจำนวน ๓๐๐ ราย ได้ร่วมกันเสนอแนวทางการพัฒนากาแฟ ๒.มีแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มสามารถสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มผู้ปลูกกาแฟภายในจังหวัด	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย

ลำดับ ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ ที่เสนอขอ (บาท)	สรุปรายละเอียด/กิจกรรมสำคัญ/ เป้าหมาย/ผลสัมฤทธิ์ ของโครงการ	ยุทธศาสตร์ ชาติ	แผน แม่บทฯ	เป้าหมาย ตาม แผน ๑๓	ประเภท โครงการ	สอดคล้อง กับประเด็น การพัฒนา ของจังหวัด	แนวทาง การพัฒนา (กลยุทธ์)	แผนงาน ที่	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน
(๔)	ศึกษาดูงานกลุ่มเกษตรกร ทำสวนชาทะเล เพื่อ พัฒนาศักยภาพกลุ่ม เกษตรกรจัดตั้งใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘	๑๕๗,๗๐๐.๐๐	กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟ ได้รับ ความรู้และแนวทางในการพัฒนากลุ่ม เกษตรกรผู้ปลูกกาแฟโรบัสต้า ใน การผลิต การตลาด และการบริหาร จัดการกลุ่ม	๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๕.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	กลุ่มผู้ปลูกกาแฟ ได้รับการพัฒนาศักยภาพ การบริหารจัดการกลุ่ม จำนวน ๓๐ ราย	สำนักงานสหกรณ์ จังหวัดเลย
๓.๒ เพิ่มศักยภาพการผลิต การตลาด สินค้าเงาะเมืองเลย				๑,๕๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท								
(๑)	การเพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิต เงาะเมืองเลย	๑,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	เป้าหมาย : เกษตรกร ๑๕๐ ราย ๑. ถ่ายทอดความรู้และพัฒนา ศักยภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิตเงาะเมืองเลย ๒. การเพิ่มมูลค่าและสร้างอัตลักษณ์ ให้กับเงาะเมืองเลย ๓. การจัดทำแปลงเรียนรู้ เงาะเมืองเลย ๑๐ จุด จุดละอย่างน้อย ๑ ไร่ และสนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่ เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ	๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๕.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	๑. เกษตรกรทุกรายที่เข้าร่วมโครงการมี ความรู้ความเข้าใจในการเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต การเพิ่มมูลค่า และการสร้างอัตลักษณ์เงาะเมืองเลย ๒. เกษตรกรร้อยละ ๖๐ ที่เข้าร่วม โครงการสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตเงาะในพื้นที่ของ ตนเองได้ ๓. มี brand story telling อย่างน้อย ๑ แปลง ๔. มีแปลงเรียนรู้เงาะเมืองเลยในพื้นที่ ชุมชน จำนวน ๑๐ แปลง	สำนักงานเกษตร จังหวัดเลย

ลำดับ ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ ที่เสนอขอ (บาท)	สรุปรายละเอียด/กิจกรรมสำคัญ/ เป้าหมาย/ผลสัมฤทธิ์ ของโครงการ	ยุทธศาสตร์ ชาติ	แผน แม่บทฯ	เป้าหมาย ตาม แผน ๑๓	ประเภท โครงการ	สอดคล้อง กับประเด็น การพัฒนา ของจังหวัด	แนวทาง การพัฒนา (กลยุทธ์)	แผนงาน ที่	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน
๓.๓ เพิ่มศักยภาพการผลิต การตลาด สินค้าทุเรียน				๑,๕๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท								
(๑)	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียน	๑,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	เป้าหมาย : เกษตรกร ๑๕๐ ราย ๑. การพัฒนาความรู้และศักยภาพเกษตรกรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียน ๒. การพัฒนาการผลิตทุเรียนเพื่อเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐาน GAP ๓. การจัดทำแปลงเรียนรู้ทุเรียน ๑๐ จุด จุดละอย่างน้อย ๑ ไร่ และสนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ	๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๕.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	๑. เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียน ๒. เกษตรกรมีความรู้ในการผลิตทุเรียนเพื่อเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐาน GAP ๓. เกษตรกรร้อยละ ๖๐ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียนในแปลงของตนเองได้ ๔. มีแปลงเรียนรู้ในชุมชน จำนวน ๑๐ แปลง	สำนักงานเกษตรจังหวัดเลย
๓.๔ เพิ่มศักยภาพการผลิต การตลาด สินค้าแก้วมังกร				๑,๖๕๓,๒๐๐.๐๐ บาท								
(๑)	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแก้วมังกรอย่างครบวงจร	๔๗๕,๒๐๐.๐๐	ส่งเสริมศักยภาพเกษตรกรผู้ปลูกแก้วมังกร (เข้าพื้นที่สำรวจและเก็บข้อมูลการผลิต ปัญหา วิเคราะห์ปัญหา ติดตามการดำเนินงานและให้คำแนะนำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต)	๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๕.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐๐ ราย มีความรู้ความเข้าใจในด้านการผลิตแก้วมังกร แบบครบวงจร การผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยทางอาหารที่เป็นมาตรฐานสากล และการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า	ศูนย์วิจัยพืชสวนเลย
(๒)	การพัฒนาศักยภาพการผลิตและการใช้ปุ๋ยมูลไก่ในแก้วมังกร อย่างมีประสิทธิภาพ (พื้นที่ดำเนินการอำเภอภูเรือ ด้านซ้าย และนาหัว)	๑,๑๗๘,๐๐๐.๐๐	มีแปลงต้นแบบในพื้นที่ ที่สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับคนในชุมชนที่สนใจ และสามารถผลิตปุ๋ยมูลไก่ที่ผ่านระบบการหมักที่สมบูรณ์ และนำไปใช้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และลดต้นทุนการผลิตแก้วมังกรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๕.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	๑. เกษตรกรร้อยละ ๘๐ มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการผลิตปุ๋ยมูลไก่ที่ผ่านระบบการหมักที่สมบูรณ์ และนำไปใช้ได้อย่างถูกวิธี ๒. มีการผลิตปุ๋ยหมักจากมูลไก่ จำนวน ๑๔๕ ตัน	สถานีพัฒนาที่ดินเลย

ลำดับ ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ ที่เสนอขอ (บาท)	สรุปรายละเอียด/กิจกรรมสำคัญ/ เป้าหมาย/ผลสัมฤทธิ์ ของโครงการ	ยุทธศาสตร์ ชาติ	แผน แม่บท	เป้าหมาย ตาม แผน ๑๓	ประเภท โครงการ	สอดคล้อง กับประเด็น การพัฒนา ของจังหวัด	แนวทาง การพัฒนา (กลยุทธ์)	แผนงาน ที่	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน
๓.๕ เพิ่มศักยภาพการผลิต การตลาด สินค้า (ไม้ผลไม้ยืนต้น พืชผัก และไม้ดอกไม้ประดับ)				๕๔๐,๐๐๐.๐๐ บาท								
(๑)	เพิ่มประสิทธิภาพการ ขยายพันธุ์พืช (ไม้ผลไม้ยืน ต้น พืชผัก และไม้ดอกไม้ ประดับ)	๕๔๐,๐๐๐.๐๐	เป้าหมาย : เกษตรกร ๒๘๐ ราย ๑. อบรมถ่ายทอดความรู้และฝึก ปฏิบัติการขยายพันธุ์พืช (ไม้ผล พืชผัก และไม้ดอกไม้ประดับ) เกษตรกรจำนวน ๑๔ รุ่นๆละ ๒๐ คน รวมจำนวน ๒๘๐ คน	๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๕.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	เกษตรกรร้อยละ ๘๐ ได้รับความรู้การ ขยายพันธุ์พืช (ไม้ผล พืชผัก และไม้ ดอกไม้ประดับ) และมีทักษะในการฝึก ปฏิบัติขยายพันธุ์พืช	ศูนย์ส่งเสริมและ พัฒนาอาชีพ การเกษตรจังหวัดเลย (พืชสวน)
๓.๖ การเสริมสร้างมาตรฐาน GAP				๑,๐๐๘,๘๐๐.๐๐ บาท								
(๑)	การเสริมสร้างมาตรฐาน GAP เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต และพัฒนาระบบ ตรวจสอบย้อนกลับเพื่อ เสริมความเชื่อมั่นของ ผู้บริโภค	๑,๐๐๘,๘๐๐.๐๐	เป้าหมาย : เกษตรกร ๑๕๐ ราย ๑. ถ่ายทอดความรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตตามมาตรฐาน GAP และตรวจประเมินแปลงเบื้องต้น ๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ๓. ถ่ายทอดความรู้และจัดทำระบบ ตรวจสอบย้อนกลับอย่างง่าย	๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๕.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ความเข้าใจการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ตามมาตรฐาน GAP และได้รับการตรวจ ประเมินแปลงเบื้องต้น ๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมี QR Code อย่างง่ายตามระบบตรวจสอบ ย้อนกลับ	สำนักงานเกษตร จังหวัดเลย

ลำดับ ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ ที่เสนอขอ (บาท)	สรุปรายละเอียด/กิจกรรมสำคัญ/ เป้าหมาย/ผลสัมฤทธิ์ ของโครงการ	ยุทธศาสตร์ ชาติ	แผน แม่บทฯ	เป้าหมาย ตาม แผน ๑๓	ประเภท โครงการ	สอดคล้อง กับประเด็น การพัฒนา ของจังหวัด	แนวทาง การพัฒนา (กลยุทธ์)	แผนงาน ที่	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน
๓.๗ เพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรโดยใช้ชั้นโรงผสมเกสร				๑,๑๑๙,๔๐๐.๐๐ บาท								
(๑)	เพิ่มศักยภาพการผลิต สินค้าเกษตรโดยใช้ชั้นโรง ผสมเกสร	๑,๑๑๙,๔๐๐.๐๐	เป้าหมาย : เกษตรกร ๑๒๐ ราย ๑. กิจกรรมฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ การเลี้ยงชั้นโรงเพื่อผสมเกสร ๒. กิจกรรม แปลงต้นแบบการเลี้ยง ชั้นโรงเพื่อผสมเกสร ๓. การศึกษาดูงานการเลี้ยงชั้นโรง อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๕.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	เกษตรกรร้อยละ ๘๐ ได้รับความรู้ด้าน การเลี้ยงชั้นโรงเพื่อช่วยผสมเกสร มี แปลงต้นแบบให้ผู้สนใจได้เรียนรู้ในพื้นที่	ศูนย์ส่งเสริมและ พัฒนาอาชีพ การเกษตรจังหวัดเลย (พืชสวน)
๓.๘ เพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าฝ้ายและการอนุรักษ์การผลิตฝ้ายเมืองเลย				๘๓๐,๐๐๐.๐๐ บาท								
(๑)	แหล่งรวบรวมพันธุ์ฝ้าย เพื่อการเรียนรู้และ อนุรักษ์พันธุกรรมฝ้ายใน พื้นที่จังหวัดเลย	๘๓๐,๐๐๐.๐๐	๑. สำรวจและจัดเก็บพันธุ์ฝ้ายของ กรมวิชาการเกษตร และพันธุ์ฝ้าย ท้องถิ่นในจังหวัดเลย ๒. จัดทำแปลงรวบรวมพันธุ์ ๓. จัดกิจกรรมฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ ความรู้แก่เกษตรกร และผู้ที่สนใจ ๔. จัดทำรายงานผลการรวบรวมและ การอนุรักษ์พันธุ์ฝ้าย	๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๕.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	๑. จำนวนพันธุ์ฝ้ายที่รวบรวมได้ มากกว่า หรือเท่ากับ ๑๐ พันธุ์	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตรเลย (พืชไร่)

ลำดับ ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ ที่เสนอขอ (บาท)	สรุปรายละเอียด/กิจกรรมสำคัญ/ เป้าหมาย/ผลสัมฤทธิ์ ของโครงการ	ยุทธศาสตร์ ชาติ	แผน แม่บทฯ	เป้าหมาย ตาม แผน ๑๓	ประเภท โครงการ	สอดคล้อง กับประเด็น การพัฒนา ของจังหวัด	แนวทาง การพัฒนา (กลยุทธ์)	แผนงาน ที่	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน
๓.๙ เพิ่มศักยภาพการผลิตด้านปศุสัตว์				๒,๐๕๑,๐๐๐.๐๐		บาท						
(๑)	ส่งเสริมและพัฒนา มาตรฐานการผลิต โคเนื้อและการแปรรูป ผลิตภัณฑ์	๔๖๓,๐๐๐.๐๐	ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตโคเนื้อให้ ได้มาตรฐาน พัฒนาการแปรรูป ผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าผลิตภัณฑ์ และสร้างเครือข่ายระหว่างเกษตรกรผู้ เลี้ยงโคเนื้อและผู้ประกอบการแปรรูป เป้าหมาย เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จำนวน ๕๐ ราย	๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๕.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	เกษตรกรได้รับการอบรม พัฒนา มาตรฐานการเลี้ยงโคเนื้อ และการแปรรูป ผลิตภัณฑ์โคเนื้อเพื่อเพิ่มมูลค่า ผลิตภัณฑ์ จำนวน ๕๐ ราย	สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดเลย
(๒)	พัฒนาระดับมาตรฐาน การเลี้ยงไก่พื้นเมืองเชิง การค้า	๑๙๐,๐๐๐.๐๐	พัฒนาระบบการเลี้ยงไก่พื้นเมืองเพื่อ ยกระดับมาตรฐานและเพิ่มศักยภาพ ในการเลี้ยง การผลิต ตลอดจนการ แปรรูปไก่พื้นเมือง เป้าหมาย เกษตรกรผู้ เลี้ยงไก่พื้นเมืองจำนวน ๓๐ ราย	๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๕.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	เกษตรกรได้รับการอบรม พัฒนามาตรฐาน การเลี้ยงไก่พื้นเมือง และการแปรรูป ผลิตภัณฑ์ไก่พื้นเมือง จำนวน ๓๐ ราย และมีฟาร์มไก่พื้นเมืองที่ผ่านการรับรอง มาตรฐาน GFM/GAP จำนวน ๕ ฟาร์ม	สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดเลย
(๓)	พัฒนาศูนย์เรียนรู้และ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ด้านปศุสัตว์	๑,๓๙๘,๐๐๐.๐๐	๑. จัดทำศูนย์เรียนรู้ต้นแบบโคเนื้อ ๒. จัดทำศูนย์เรียนรู้ต้นแบบเลี้ยงสัตว์ ปีก ๓. จัดทำแปลงรวบรวมพันธุ์พืช อาหารสัตว์	๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๕.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	๑. มีศูนย์เรียนรู้ต้นแบบโคเนื้อ ๒. มีศูนย์เรียนรู้ต้นแบบเลี้ยงสัตว์ปีก ๓. มีแปลงรวบรวมพันธุ์พืชอาหารสัตว์ ๔. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ และนำความรู้ไปถ่ายทอด ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนา อาหารสัตว์เลย

ลำดับ ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ ที่เสนอขอ (บาท)	สรุปรายละเอียด/กิจกรรมสำคัญ/ เป้าหมาย/ผลสัมฤทธิ์ ของโครงการ	ยุทธศาสตร์ ชาติ	แผน แม่บทฯ	เป้าหมาย ตาม แผน ๑๓	ประเภท โครงการ	สอดคล้อง กับประเด็น การพัฒนา ของจังหวัด	แนวทาง การพัฒนา (กลยุทธ์)	แผนงาน ที่	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน
๔. โครงการพัฒนาศักยภาพการตลาดเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรของจังหวัดเลย				-		บาท						
	ไม่มีกิจกรรม											
๕. โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการผลิตรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของจังหวัดเลย				๒,๙๖๐,๗๐๐.๐๐		บาท						
๕.๑ ส่งเสริมอนุรักษ์ พื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม				๒,๙๖๐,๗๐๐.๐๐		บาท						
(๑)	ส่งเสริมการปลูกไม้ยางนา เพาะเชื้อเห็ด เพื่อเพิ่ม พื้นที่สีเขียวในพื้นที่ การเกษตร	๕๒๐,๕๐๐.๐๐		๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๒๕.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	พื้นที่ป่าไม้ที่ถูกทำลายลดลง ร้อยละ ๐.๗๕	สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัด เลย
(๒)	ส่งเสริมศักยภาพภาคี เครือข่ายเพื่อลดการ ปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเตรียมความพร้อม รับมือกับการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ	๑,๗๗๔,๒๐๐.๐๐		๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๒๕.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	มีข้อมูลปริมาณการส่งก๊าซเรือนกระจก และมีแนวทางในการลดปริมาณก๊าซเรือน กระจก อย่างน้อย ๗ แนวทาง	สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัด เลย
(๓)	ส่งเสริมอนุรักษ์ ดูแล และ ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์ พื้นที่ป่าต้นน้ำ โดยการมี ส่วนร่วมของชุมชน	๖๖๖,๐๐๐.๐๐		๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๕.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	สัดส่วนปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้องต่อ ปริมาณขยะที่เกิดขึ้น (ร้อยละ ๓๕)	สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัด เลย

ลำดับ ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ ที่เสนอขอ (บาท)	สรุปรายละเอียด/กิจกรรมสำคัญ/ เป้าหมาย/ผลสัมฤทธิ์ ของโครงการ	ยุทธศาสตร์ ชาติ	แผน แม่บทฯ	เป้าหมาย ตาม แผน ๑๓	ประเภท โครงการ	สอดคล้อง กับประเด็น การพัฒนา ของจังหวัด	แนวทาง การพัฒนา (กลยุทธ์)	แผนงาน ที่	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน
๖. โครงการขยายผลการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในพื้นที่จังหวัดเลย				๑,๔๖๔,๐๐๐.๐๐		บาท						
๖.๑ ส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่				๔๐๐,๐๐๐.๐๐		บาท						
(๑)	ส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมที่ พื้นที่ (การผลิตไม้ผล ไม้ ยืนต้น ที่เหมาะสมกับ พื้นที่) ในพื้นที่บ้านหมาก แข้งและหมู่บ้านขยายผล จากโครงการรักษาน้ำเพื่อ พระแม่ของแผ่นดิน	๔๐๐,๐๐๐.๐๐	๑. อบรมถ่ายทอดความรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตเสาวรสหวาน ๒. ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนชนิดพืชให้ เหมาะสมกับพื้นที่ และส่งเสริมการใช้ พืชพันธุ์ดี ๓. กิจกรรม ส่งเสริมการบริหาร จัดการศัตรูพืชและการจัดการดินปุ๋ย ๔. จัดทำแปลงเรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตเสาวรสหวาน และสนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่ เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ	๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๕.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	๑. เกษตรกรร้อยละ ๘๐ ที่เข้าร่วม โครงการมีความรู้ความเข้าใจในการผลิต เสาวรสหวานอย่างมีประสิทธิภาพ ๒. เกษตรกรร้อยละ ๘๐ ที่เข้าร่วม โครงการที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความ เข้าใจในการจัดการศัตรูพืชและการ จัดการดินปุ๋ย ๓. มีแปลงเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตเสาวรสหวาน จำนวน ๒๐ แปลง ๔. เกษตรกรร้อยละ ๘๐ ที่เข้าร่วม โครงการมีความรู้ ความเข้าใจในการผลิต เสาวรสหวานอย่างมีประสิทธิภาพแบบ ครบวงจร	ศูนย์ส่งเสริมและ พัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเลย (เกษตรที่สูง)

ลำดับ ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ ที่เสนอขอ (บาท)	สรุปรายละเอียด/กิจกรรมสำคัญ/ เป้าหมาย/ผลสัมฤทธิ์ ของโครงการ	ยุทธศาสตร์ ชาติ	แผน แม่บทฯ	เป้าหมาย ตาม แผน ๑๓	ประเภท โครงการ	สอดคล้อง กับประเด็น การพัฒนา ของจังหวัด	แนวทาง การพัฒนา (กลยุทธ์)	แผนงาน ที่	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน
๖.๒ ขั้วเคลื่อนขยายผลองค์ความรู้จากโครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน				๑,๐๖๔,๐๐๐ บาท								
(๑)	ส่งเสริมองค์ความรู้และ การเพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิตพืชผักแบบครบวงจร	๑,๐๖๔,๐๐๐	๑. กิจกรรมการถ่ายทอดความรู้การ ฝึกปฏิบัติ ๒. กิจกรรมส่งเสริมองค์ความรู้เรื่องผัก การศึกษาดูงาน ๓. มีแปลงเรียนรู้การปลูกพืชผักให้ ปลอดภัยได้มาตรฐาน เป็นแหล่ง ศึกษาเรียนรู้ให้แก่เกษตรกร เป้าหมาย ๑. เกษตรกรจำนวน ๒๑๐ คน ได้รับ การผลิตพืชผักแบบครบวงจร ๒. มีแปลงเรียนรู้ผลิตพืชผักแบบครบ วงจร จำนวน เกษตรกร ๘ แปลง	๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๕.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	๑. เกษตรกรจำนวน ๒๑๐ คน ได้รับ ความรู้เรื่องการปลูกพืชผักปลอดภัยและ ได้มาตรฐาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ๒. มีเกษตรกรต้นแบบในพื้นที่ สามารถ นำความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดให้กับ เกษตรกรรายอื่นในชุมชนหรือผู้สนใจได้ ๓. มีจุดเรียนรู้การผลิตพืชผักปลอดภัย และได้มาตรฐาน จำนวน ๗ จุด ในพื้นที่ อำเภอด่านซ้าย อำเภอกู่เรือ อำเภอนา แห้ว อำเภอท่าลี่ อำเภอกู่หลวง อำเภอกู่ กระด้าง และอำเภอหนองหิน	ศูนย์ส่งเสริมและ พัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเลย (เกษตรที่สูง)

ลำดับ ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ ที่เสนอขอ (บาท)	สรุปรายละเอียด/กิจกรรมสำคัญ/ เป้าหมาย/ผลสัมฤทธิ์ ของโครงการ	ยุทธศาสตร์ ชาติ	แผน แม่บทฯ	เป้าหมาย ตาม แผน ๑๓	ประเภท โครงการ	สอดคล้อง กับประเด็น การพัฒนา ของจังหวัด	แนวทาง การพัฒนา (กลยุทธ์)	แผนงาน ที่	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน
๗ โครงการอื่น ๆ				๕๐,๔๐๐,๐๐๐.๐๐		บาท						
๗.๑ การจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร				๔๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐		บาท						
(๑)	ระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำ ด้วยไฟฟ้า บ้านเทพนิมิต ตำบลแก่งศรีภูมิ อำเภอ หลวง จังหวัดเลย	๒๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	ก่อสร้างระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วย ไฟฟ้าบ้านเทพนิมิต	๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๑๐.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น ๑๒๐๐ ไร่	โครงการชลประทานเลย
(๒)	ระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำ ด้วยไฟฟ้า บ้านนาดินดำ ตำบลแก่งศรีภูมิ อำเภอ หลวง จังหวัดเลย	๒๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	การอบรมการจัดการการผลิตกาแฟ และวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวกาแฟ เกษตรกรผู้ปลูกกาแฟจังหวัดเลย จำนวน ๓๐ ราย	๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๑๐.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น ๖๖๗ ไร่	โครงการชลประทานเลย
๗.๒ การจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร (ขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลพร้อมระบบสูบน้ำ)				๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐		บาท						
(๑)	ขุดเจาะบ่อน้ำบาดาล พร้อมติดตั้งระบบสูบน้ำ ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อสนับสนุนการเกษตร บ้านเพี้ย หมู่ที่ ๒ ตำบล น้ำสวย อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	ขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลพร้อมติดตั้ง ระบบสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์	๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๑๔.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	พื้นที่การเกษตรได้รับประโยชน์ ไม่น้อย กว่า ๓๐ ไร่	สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัด เลย

ลำดับ ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ ที่เสนอขอ (บาท)	สรุปรายละเอียด/กิจกรรมสำคัญ/ เป้าหมาย/ผลสัมฤทธิ์ ของโครงการ	ยุทธศาสตร์ ชาติ	แผน แม่บทฯ	เป้าหมาย ตาม แผน ๑๓	ประเภท โครงการ	สอดคล้อง กับประเด็น การพัฒนา ของจังหวัด	แนวทาง การพัฒนา (กลยุทธ์)	แผนงาน ที่	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน
(๒)	ขุดเจาะบ่อน้ำบาดาล พร้อมติดตั้งระบบสูบน้ำ ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อสนับสนุนการเกษตร บ้านสะอาด หมู่ที่ ๖ ตำบลน้ำสวย อำเภอเมือง เลย จังหวัดเลย	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	ขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลพร้อมติดตั้ง ระบบสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์	๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๑๔.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	พื้นที่การเกษตรได้รับประโยชน์ ไม่น้อย กว่า ๓๐ ไร่	สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัด เลย
(๓)	ขุดเจาะบ่อน้ำบาดาล พร้อมติดตั้งระบบสูบน้ำ ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อสนับสนุนการเกษตร บ้านลายเหนือ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลน้ำสวย อำเภอเมือง เลย จังหวัดเลย	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	ขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลพร้อมติดตั้ง ระบบสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์	๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๑๔.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	พื้นที่การเกษตรได้รับประโยชน์ ไม่น้อย กว่า ๓๐ ไร่	สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัด เลย
(๔)	ขุดเจาะบ่อน้ำบาดาล พร้อมติดตั้งระบบสูบน้ำ ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อสนับสนุนการเกษตร บ้านห้วยตาดใต้ หมู่ที่ ๑๗ ตำบลนาดอกคำ อำเภอนาดบัว จังหวัดเลย	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	ขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลพร้อมติดตั้ง ระบบสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์	๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๑๔.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	พื้นที่การเกษตรได้รับประโยชน์ ไม่น้อย กว่า ๓๐ ไร่	สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัด เลย

ลำดับ ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ ที่เสนอขอ (บาท)	สรุปรายละเอียด/กิจกรรมสำคัญ/ เป้าหมาย/ผลสัมฤทธิ์ ของโครงการ	ยุทธศาสตร์ ชาติ	แผน แม่บทฯ	เป้าหมาย ตาม แผน ๑๓	ประเภท โครงการ	สอดคล้อง กับประเด็น การพัฒนา ของจังหวัด	แนวทาง การพัฒนา (กลยุทธ์)	แผนงาน ที่	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน
(๕)	ขุดเจาะบ่อน้ำบาดาล พร้อมติดตั้งระบบสูบน้ำ ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อสนับสนุนการเกษตร บ้านกกโพธิ์ริมน้ำสาน หมู่ ที่ ๘ ตำบลร่องจิก อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	ขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลพร้อมติดตั้ง ระบบสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์	๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๑๔.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	พื้นที่การเกษตรได้รับประโยชน์ ไม่น้อย กว่า ๓๐ ไร่	สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัด เลย
(๖)	กิจกรรม : ขุดเจาะบ่อน้ำ บาดาลพร้อมติดตั้งระบบ สูบน้ำด้วยพลังงาน แสงอาทิตย์เพื่อสนับสนุน การเกษตร บ้านบวมหก หมู่ที่ ๕ ตำบลหนองบัว อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	ขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลพร้อมติดตั้ง ระบบสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์	๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๑๔.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	พื้นที่การเกษตรได้รับประโยชน์ ไม่น้อย กว่า ๓๐ ไร่	สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัด เลย
(๗)	ขุดเจาะบ่อน้ำบาดาล พร้อมติดตั้งระบบสูบน้ำ ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อสนับสนุนการเกษตร บ้านหนองบง หมู่ที่ ๔ ตำบลหนองบัว อำเภอภู เรือ จังหวัดเลย	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	ขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลพร้อมติดตั้ง ระบบสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์	๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๑๔.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	พื้นที่การเกษตรได้รับประโยชน์ ไม่น้อย กว่า ๓๐ ไร่	สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัด เลย

ลำดับ ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ ที่เสนอขอ (บาท)	สรุปรายละเอียด/กิจกรรมสำคัญ/ เป้าหมาย/ผลสัมฤทธิ์ ของโครงการ	ยุทธศาสตร์ ชาติ	แผน แม่บทฯ	เป้าหมาย ตาม แผน ๑๓	ประเภท โครงการ	สอดคล้อง กับประเด็น การพัฒนา ของจังหวัด	แนวทาง การพัฒนา (กลยุทธ์)	แผนงาน ที่	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน
(๘)	ขุดเจาะบ่อน้ำบาดาล พร้อมติดตั้งระบบสูบน้ำ ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อสนับสนุนการเกษตร บ้านนาเจียง หมู่ที่ ๓ ตำบลโคกงาม อำเภอตำบ ชัย จังหวัดเลย	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	ขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลพร้อมติดตั้ง ระบบสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์	๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๑๔.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	พื้นที่การเกษตรได้รับประโยชน์ ไม่น้อย กว่า ๓๐ ไร่	สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัด เลย
(๙)	ขุดเจาะบ่อน้ำบาดาล พร้อมติดตั้งระบบสูบน้ำ ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อสนับสนุนการเกษตร บ้านนาแปนใต้ หมู่ที่ ๙ ตำบลศรีฐาน อำเภอภู กระดึง จังหวัดเลย	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	ขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลพร้อมติดตั้ง ระบบสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์	๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๑๔.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	พื้นที่การเกษตรได้รับประโยชน์ ไม่น้อย กว่า ๓๐ ไร่	สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัด เลย
(๑๐)	ขุดเจาะบ่อน้ำบาดาล พร้อมติดตั้งระบบสูบน้ำ ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อสนับสนุนการเกษตร บ้านนาบอน หมู่ที่ ๙ ตำบลนาข้าว อำเภอเชียง คาน จังหวัดเลย	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	ขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลพร้อมติดตั้ง ระบบสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์								พื้นที่การเกษตรได้รับประโยชน์ ไม่น้อย กว่า ๓๐ ไร่	สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัด เลย

ลำดับ ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ ที่เสนอขอ (บาท)	สรุปรายละเอียด/กิจกรรมสำคัญ/ เป้าหมาย/ผลสัมฤทธิ์ ของโครงการ	ยุทธศาสตร์ ชาติ	แผน แม่บทฯ	เป้าหมาย ตาม แผน ๑๓	ประเภท โครงการ	สอดคล้อง กับประเด็น การพัฒนา ของจังหวัด	แนวทาง การพัฒนา (กลยุทธ์)	แผนงาน ที่	ตัวชี้วัด	หน่วยงาน
๗.๓ โครงการจัดทำป้ายแนวเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ				๔๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท								
(๑)	การจัดทำแนวเขตในพื้นที่อนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ จำนวน ๗ แห่ง	๔๐๐,๐๐๐	จัดทำป้ายแนวเขตในพื้นที่อนุรักษ์ พันธุ์สัตว์น้ำ จำนวน ๗ แห่ง	๕.๐๐	๓.๐๐	๐๑๐๒	๒๕.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๐	๓	๑. มีป้ายแสดงเขตพื้นที่อนุรักษ์พันธุ์สัตว์ น้ำ จำนวน ๗ แห่ง ๒. ประชาชนสามารถจับสัตว์น้ำในพื้นที่ นอกเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๗	สำนักงานประมง จังหวัดเลย

ส่วนที่ ๕

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อของโครงการสำคัญ ด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเลย

โครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการสำคัญการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเลย ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : การพัฒนาการเกษตรสู่เกษตรสมัยใหม่ควบคู่กับการส่งเสริม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จำนวน ๕ โครงการหลัก จากทั้งหมด ๗ โครงการหลัก งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๖๗,๓๙๖,๗๐๐ บาท ดังนี้

๑. โครงการที่ ๑ โครงการปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรของจังหวัดเลย
๒. โครงการที่ ๓ โครงการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดเลย
๓. โครงการที่ ๕ โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการผลิตรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของจังหวัดเลย
๔. โครงการที่ ๖ โครงการขยายผลการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในพื้นที่จังหวัดเลย
๕. โครงการที่ ๗ โครงการอื่น ๆ

แสดงรายละเอียดของโครงการ ดังนี้

๑. โครงการปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรของจังหวัดเลย

๑.๑ เพิ่มศักยภาพการผลิต การตลาด สินค้ามะคาเดเมีย วงเงิน ๘๗๓,๕๐๐ บาท

(ภายใต้แผนพัฒนาจังหวัดเลย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประเด็นยุทธศาสตร์ ๒ การพัฒนาการเกษตรสู่เกษตรสมัยใหม่ ควบคู่กับการส่งเสริม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม วงเงินรวม ๖,๐๐๑,๗๑๖ บาท)

ยุทธศาสตร์ชาติ

- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
- ☒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น : การเกษตร

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด

- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : การพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน
- ☒ ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : การพัฒนาการเกษตรสู่เกษตรสมัยใหม่ ควบคู่กับการส่งเสริมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การผลิต การค้า และการบริการ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความมั่นคงสู่ความยั่งยืน

แผนงาน ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

หน่วยดำเนินการ : สำนักงานเกษตรจังหวัดเลย

ผู้รับผิดชอบ : นายธีระพงศ์ ฤทธิโชติ

ตำแหน่ง : เกษตรจังหวัดเลย

สถานที่ติดต่อ : สำนักงานเกษตรจังหวัดเลย

หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๔๒๘๑ ๑๖๔๓

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ ที่มาและความสำคัญ

จังหวัดเลยมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๗,๑๔๐,๓๘๒ ไร่ โดยเป็นพื้นที่ใช้ในการทำการเกษตรประมาณ ๒.๖ ล้านไร่ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในทุกปี เกษตรกรในจังหวัดเลยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยมุ่งเน้นการปลูกพืชไร่ เช่น ข้าวนาปี ข้าวไร่ อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง ซึ่งคิดเป็นพื้นที่ประมาณ ๑ ล้านไร่ ให้ผลผลิตรวมเฉลี่ย ๔.๕ ล้านตันต่อปี แม้ว่าพืชไร่จะมีพื้นที่เพาะปลูกมากที่สุด แต่ในด้านมูลค่าทางเศรษฐกิจกลับพบว่าพืชกลุ่มไม้ยืนต้น เช่น ยางพารา มะคาเดเมีย และปาล์มน้ำมัน ซึ่งมีพื้นที่เพาะปลูกประมาณ ๙.๕ แสนไร่ กลับสร้างมูลค่าทางการเกษตรได้มากกว่า โดยเฉพาะยางพาราที่ให้มูลค่าเฉลี่ยสูงถึง ๕ พันล้านบาทต่อปี นอกจากนี้กลุ่มไม้ผล เช่น เงาะ มะม่วง มะขาม มีบทบาทสำคัญในการเกษตรของจังหวัดเช่นกัน โดยมีพื้นที่เพาะปลูกประมาณ ๑.๒ แสนไร่ ให้ผลผลิตรวมเฉลี่ย ๑.๗ แสนตันต่อปี และมีมูลค่าทางการเกษตรเฉลี่ย ๔.๒ พันล้านบาทต่อปี ซึ่งแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของไม้ผลในการสร้างรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ที่เน้นการพัฒนาเกษตรกรรมที่มีมูลค่าสูง โดยส่งเสริมให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมี ที่เป็นอันตราย พัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ได้มาตรฐาน ทั้ง GAP และเกษตรอินทรีย์ รวมถึงเพิ่มความมั่นคงทางอาหารในระดับครัวเรือน ประเทศไทยจึงให้ความสำคัญกับการปลูกพืชที่ยั่งยืน สร้างรายได้ที่มั่นคง และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๑.๒ สรุปสาระสำคัญ

สภาพปัญหา / ความต้องการ การส่งเสริมการปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้นเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ และสร้างความมั่นคงของเกษตรกรจังหวัดเลย จึงเป็นกลไกสำคัญที่สอดคล้องกับแนวนโยบายระดับชาติ และตอบสนองต่อบริบทของจังหวัดที่มีศักยภาพด้านพื้นที่และการเพาะปลูกไม้ยืนต้นอยู่แล้ว โครงการนี้จะช่วยเพิ่มรายได้ของเกษตรกรอย่างมั่นคงในระยะยาวลดการพึ่งพาพืชไร่ที่มีความเสี่ยงด้านราคาตลาดสูง อีกทั้งยังช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และสร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน

ความเร่งด่วน : (ระดับความจำเป็นเร่งด่วน) : เพื่อเป็นโครงการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลในพื้นที่จังหวัดเลย เนื่องจากสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงทำให้ผลผลิตทางการเกษตรมีราคาผันผวน และทำให้ผลผลิตล้นตลาด จึงต้องมีโครงการเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแปรรูป หรือมีการบริหารจัดการผลผลิต

๒. ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

๒.๑ วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑) เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจแนวทางในการบริหารจัดการการเพิ่มผลผลิต เพิ่มมูลค่าการแปรรูปผลผลิต และสามารถเพิ่มช่องทางด้านการตลาด

๒) เพื่อพัฒนาระดับกระบวนการผลิต การเพิ่มมูลค่าให้มีคุณภาพสูงและมีอัตลักษณ์ และมีรายได้มั่นคง

๒.๒ สถานภาพของโครงการ

☐ โครงการเดิม

☒ โครงการใหม่

๒.๓ ประเภทของโครงการ

☒ พัฒนา

☐ ดำเนินการปกติ

๒.๔ ระยะเวลาดำเนินโครงการ

เริ่มตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ สิ้นสุด ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐ (รวมระยะเวลา ๑ ปี)

๒.๕ สถานที่ดำเนินโครงการ

ดำเนินการในพื้นที่ทั้ง ๑๔ อำเภอของจังหวัดเลย

๓. กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๓.๑ กลุ่มเป้าหมาย : เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดเลย

๓.๒ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : เกษตรกร พ่อค้าคนกลาง ผู้บริโภค

๔. เป้าหมาย ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ

๔.๑ เป้าหมายโครงการ

ตัวชี้วัด เกษตรกรที่เข้ารับการอบรมได้รับความรู้และนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติจริง

๔.๒ ผลผลิต.....

๔.๓ ผลลัพธ์

๔.๔ ผลกระทบ :

เชิงบวก :

เชิงลบ :

๕. แนวทางการดำเนินงาน

(แสดงรายละเอียดกิจกรรมที่จะทำภายใต้โครงการที่จังหวัดเสนอขอ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินงานของแต่ละกิจกรรมสำคัญด้วย)

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ			
	ต.ค. - ธ.ค. ๖๙	ม.ค. - มี.ค. ๗๐	เม.ย. - มิ.ย. ๗๐	ก.ค. - ก.ย. ๗๐
๑. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเงาะเมืองเลย	/	/	/	/
๒. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียน	/	/	/	/
๓. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมะคาเดเมีย	/	/	/	/
๔. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรโดยใช้ชั้นโรงผสมเกสร	/	/	/	/
๕. การเสริมสร้างมาตรฐาน GAP เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับเพื่อเสริมความเชื่อมั่นของผู้บริโภค	/	/	/	/

๖. วิธีการดำเนินงาน ☒ ดำเนินการเอง ☐ จ้างเหมา

๗. วงเงินของโครงการ จำนวน ๖,๐๐๑,๗๑๖ บาท

กิจกรรมย่อยที่ ๑ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเงาะเมืองเลย งบประมาณ ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท

กิจกรรมย่อยที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียน งบประมาณ ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท

กิจกรรมย่อยที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมะคาเดเมีย งบประมาณ ๘๗๓,๕๐๐ บาท

กิจกรรมย่อยที่ ๔ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรโดยใช้ชั้นโรงผสมเกสร งบประมาณ ๑,๑๑๙,๔๑๖ บาท

กิจกรรมย่อยที่ ๕ การเสริมสร้างมาตรฐาน GAP เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับเพื่อเสริมความเชื่อมั่นของผู้บริโภค งบประมาณ ๑,๐๐๘,๘๐๐ บาท

๘. รายงานความสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา

- ยังไม่ได้ดำเนินการ -

๙. การกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

☒ โครงการไม่ใช่ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

☐ โครงการเป็นภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑๐. ความพร้อมของโครงการ

๑๐.๑ พื้นที่ดำเนินโครงการ

☒ ดำเนินการได้ทันที หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการหรือได้รับอนุญาตตามกฎหมาย และสามารถดำเนินการได้ทันที

☐ อยู่ระหว่างเตรียมการ หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการแล้ว แต่อยู่ในระหว่างจัดเตรียมพื้นที่ หรือกำลังแก้ไขปัญหา / อุปสรรคต่างๆ หรือเตรียมการขออนุญาตตามกฎหมาย

☐ อยู่ระหว่างศึกษาความเหมาะสม และคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ

๑๐.๒ แบบรูปรายการ/ แผนการปฏิบัติงาน

- ☐ มี และสมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)
.....
- ☐ มีแต่ยังไม่สมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)
.....
- ☐ ไม่มี

๑๐.๓ ความพร้อมของบุคลากร เครื่องมือ และเทคนิคการดำเนินการ

- ๑) บุคลากรมีประสบการณ์ ☒ ทั้งหมด ☐ บางส่วน ☐ ไม่มีประสบการณ์
- ๒) เครื่องมือดำเนินการ ☒ มี พร้อมดำเนินการได้ทันที
☐ มีบางส่วนและต้องจัดหาเพิ่มเติม
☐ ไม่มี ต้องจัดหาเพิ่มเติม
- ๓) เทคนิคในการบริหารจัดการ ☐ มีประสบการณ์สูง
☐ มีประสบการณ์ปานกลาง
☐ ไม่มีประสบการณ์

๑๐.๔ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

- ☐ ผ่านคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว
- ☐ อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- ☐ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติยังไม่พิจารณา

๑๐.๕ รายงานการศึกษาความเหมาะสม (FS)

- ☐ ไม่ต้องทำรายงานการศึกษา
- ☐ ต้องทำรายงานการศึกษา

๑๑. วิธีการบริหารจัดการหรือการดูแลบำรุงรักษา เมื่อโครงการแล้วเสร็จเพื่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการ (ให้ระบุหน่วยงานให้ชัดเจน โดยแนบแบบยืนยันการบริหารจัดการทรัพย์สิน หรือ MOU) :

โดยวัสดุประกอบการฝึกอบรม เช่น ต้นพันธุ์ ปุ๋ยอินทรีย์/ปุ๋ยเคมี ชุดตรวจดิน เป็นต้น หากดำเนินการฝึกอบรม ในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเสร็จสิ้นแล้ว หากยังมีเหลือจะสนับสนุนให้กลุ่มเกษตรกรเพื่อใช้ในการดำเนินกิจกรรม ของกลุ่มต่อไป แปลงเรียนรู้ของเกษตรกร ต้องเป็นสถานที่ดูงานและเก็บข้อมูลให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่น้อยกว่า ๓ ปี

- ดำเนินการเอง -

๑๒. ปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัด :

-

๓. โครงการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดเลย

๓.๑ เพิ่มศักยภาพการผลิต การตลาด สินค้ากาแฟ วงเงิน ๓,๘๖๗,๕๐๐ บาท

(หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ วงเงิน ๑,๔๙๖,๑๐๐ บาท)

ยุทธศาสตร์ชาติ

- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
- ☒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น : การเกษตร

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด

- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : การพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน
- ☒ ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : การพัฒนาการเกษตรสู่เกษตรสมัยใหม่ ควบคู่กับการส่งเสริม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- ☒ ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การผลิต การค้า และการบริการ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความมั่นคงสู่ความยั่งยืน

แผนงาน ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

หน่วยดำเนินการ : สำนักงานเกษตรจังหวัดเลย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเลย สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเลย และสำนักงานพาณิชย์จังหวัดเลย

ผู้รับผิดชอบ : นางสาวสุชาดา โฉมเชิด

ตำแหน่ง : เกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย

สถานที่ติดต่อ : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย

หมายเลขโทรศัพท์ : ๐ ๔๒๘๑ ๔๘๗๑ - ๒

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ ที่มาและความสำคัญ

กาแฟเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของโลกชนิดหนึ่ง เกษตรกรชาวไทยปลูกกาแฟเป็นพืชเศรษฐกิจทั้งภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาคเหนือปลูกกาแฟสายพันธุ์อาราบิก้า (Arabica) และภาคใต้ปลูกกาแฟพันธุ์โรบัสต้า (Robusta) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะจังหวัดเลย สามารถปลูกกาแฟได้ทั้งสายพันธุ์อาราบิก้าและโรบัสต้า แต่ได้รับนิยมเพาะปลูกที่สายพันธุ์โรบัสต้าเป็นหลัก ซึ่งในประเทศไทยสายพันธุ์กาแฟชนิดต่าง ๆ ได้รับความนิยมเพาะปลูกไปตามแหล่งบนพื้นที่สูง

สำหรับระหว่างปี ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗ คาดว่าจะมีเนื้อที่ให้ผลผลิตประมาณ ๑๘๙,๖๔๔ ไร่ ลดลงจาก ๒๐๔,๒๑๑ ไร่ ของปีที่ผ่านมา หรือลดลงร้อยละ ๗.๑๓ (ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร) เนื่องจากแหล่งผลิตที่สำคัญทางภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดชุมพร และระนอง เกษตรกรโค่นต้นกาแฟพันธุ์โรบัสต้าอายุมากที่ปลูกแซมในสวนกาแฟ เพื่อให้ง่ายต่อการดูแลรักษาต้นกาแฟ สำหรับผลผลิต ประมาณ ๑๔,๗๑๓ ตัน ลดลงจาก ๑๖,๕๗๕ ตัน ของปีที่ผ่านมา หรือลดลงร้อยละ ๑๑.๒๓ และผลผลิตต่อไร่ประมาณ ๗๘ กิโลกรัม ลดลงจาก ๘๑ กิโลกรัมของปีที่ผ่านมา หรือลดลงร้อยละ ๓.๗๐ ตามลำดับ เนื่องจากแหล่งผลิตทางภาคใต้ในช่วงปลายเดือนกุมภาพันธ์ถึงต้นเดือนมีนาคม ๒๕๖๖ มีภาวะแล้งยาวนาน สภาพอากาศที่ร้อนจัด ทำให้ติดผลลดน้อยลง และผลที่ติดแล้วแห้งตายบนต้น ส่งผลให้ภาพรวมผลผลิตทั้งประเทศลดลง สำหรับปริมาณ และมูลค่าการนำเข้าเมล็ดกาแฟสำเร็จรูป ในปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๗ โดยในปี ๒๕๖๒ ปริมาณนำเข้า ๔๙,๓๖๕ ตัน มีมูลค่า ๓,๓๔๕ ล้านบาท และปี ๒๕๖๖ เพิ่มขึ้นเป็น ๖๖,๕๕๕ ตัน มีมูลค่า ๖,๕๖๘ ล้านบาท และในปี ๒๕๖๗ คาดว่าจะมีอัตราปริมาณกาแฟ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๑๓ (๖๗,๙๘๘ ตัน) (ที่มา : กรมศุลกากร)

จากข้อมูลทางสถิติ พบว่า คนไทยบริโภคกาแฟเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๑๕ ต่อปี หรือ ๓๐๐ แก้วต่อคนต่อปี ขณะที่คนต่างชาติ เช่น ญี่ปุ่นบริโภค ๔๐๐ แก้วต่อคนต่อปี และยุโรปบริโภค ๕๐๐ แก้วต่อคนต่อปี รวมทั้งพฤติกรรมการบริโภคกาแฟของคนไทยเปลี่ยนไปค่อนข้างมาก จากการบริโภคเพื่อความสดชื่น สู่การบริโภคเพื่อบ่งบอกวิถีชีวิตและรสนิยมเฉพาะของตนสะท้อนให้เห็นว่าความต้องการบริโภคกาแฟ มีแนวโน้มเติบโตมากขึ้น สอดคล้องกับปริมาณการนำเข้ากาแฟที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง เพราะการผลิตในประเทศยังไม่เพียงพอ ต่อความต้องการบริโภค นอกจากนั้น การมีช่องทางการตลาดที่หลากหลาย ทำให้ผู้บริโภคหันมาซื้อเมล็ดกาแฟมาชงเองผ่านการสั่งซื้อจากเกษตรกรหรือโรงคั่วผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้น ส่วนหนึ่ง เนื่องด้วยมีผู้ขายเพิ่มขึ้นจากแรงงานนอกการเกษตร ที่กลับภูมิลำเนาหรือชนบท และมีความรู้ด้านการทำการตลาดออนไลน์ จึงทำให้สามารถนำเสนอผลิตภัณฑ์ต่อผู้บริโภคได้โดยตรง

จังหวัดเลย มีพื้นที่ทั้งหมด ๗,๑๔ ล้านไร่ แบ่งเป็นพื้นที่การเกษตร ๒,๖๑ ล้านไร่ ส่วนใหญ่ ปลูกพืชเศรษฐกิจหลักสำคัญ เช่น ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อยโรงงาน ยางพารา เป็นต้น และมีสภาพภูมิประเทศของจังหวัดเลย มีความเหมาะสมที่สามารถทำการเกษตร ได้หลากหลายทั้งพืชไร่และพืชสวน ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ มีการปลูกพืชแบบผสมผสาน แต่ยังประสบปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ และสินค้าเกษตรล้นตลาด เกษตรกรจึงมีการปลูกพืชชนิดใหม่ทดแทนพืชเดิม เพื่อหาช่องทางการตลาดใหม่ และลดปัญหาสินค้าเกษตรล้นตลาด ในพื้นที่ พืชชนิดหนึ่งที่เกษตรกรให้ความสนใจ คือ กาแฟ สายพันธุ์อาราบิก้าและโรบัสต้า (โดยจังหวัดเลย เกษตรกรได้เริ่มมีการปลูกกาแฟ เมื่อประมาณ ๓๐ ปีที่แล้ว) เกษตรกรเริ่มหันมาปลูกกาแฟทั้งสายพันธุ์โรบัสต้า และอาราบิก้ามากขึ้น เพื่อทดแทนพืชชนิดเดิมที่ประสบปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ และสินค้าล้นตลาด ซึ่งหลังจากทดลองปลูกกาแฟสามารถเจริญเติบโตในพื้นที่ได้ดีและให้ผลผลิต อีกทั้งมีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อและยังมีตลาดรองรับ โดยเกษตรกรที่ปลูกกาแฟมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันมีเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟทั้งจังหวัด ประมาณ ๓,๒๖๖ ไร่ ได้รับมาตรฐานการผลิต (GAP) จำนวน ๑๐๐ ราย พื้นที่ ๘๘๐.๒๕ ไร่ สามารถเก็บผลผลิตช่วงเดือน ตุลาคม – ธันวาคม ของทุกปี โดยเฉพาะช่วงผลผลิตออกมากในช่วงเดือนธันวาคม มีปริมาณผลผลิตรวมอยู่ที่ ๑๗๐ ตัน (สารกาแฟ) โดยมีช่องทางการตลาดในการจำหน่าย ได้แก่ ๑) พ่อค้าท้องถิ่น การบริโภค และการแปรรูป ภายในจังหวัด ๒๗ ตัน ๒) บริษัท เนสท์เล่ (ไทย) จำกัด (จังหวัดชุมพร) ๑๐๐ ตัน และบริษัท อายิโนะโมะโต๊ะเซลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ๔๓ ตัน

จังหวัดเลยให้ความสำคัญกับเกษตรกร ในการปลูกกาแฟที่เป็นพืชเศรษฐกิจ เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกาแฟ และลดต้นทุนการผลิต จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาระดับและเพิ่มคุณภาพผลผลิตในการแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าให้ได้มาตรฐานและสามารถแข่งขันได้ทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ จึงได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สร้างมูลค่าเพิ่มและการตลาดสินค้ากาแฟจังหวัดเลยขึ้น เพื่อให้การพัฒนาการผลิต การแปรรูป และการตลาดกาแฟของจังหวัดให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และเกิดประโยชน์ต่อเกษตรกร ผู้ประกอบการ รวมทั้งอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปผลผลิตกาแฟ รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในการแปรรูปผลผลิตกาแฟ และมีเกษตรกร สามารถผลิตกาแฟที่มีคุณภาพและได้รับมาตรฐานการรับรอง ภายใต้กระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (BCG Value Chain เกษตรไทยสู่ ๓ สูง “ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง รายได้สูง”) เพิ่มมากขึ้น โดยใช้ BCG Model เป็นต้นแบบในการขับเคลื่อนต่อไป

๑.๒ สรุปสาระสำคัญ

สภาพปัญหาและความต้องการโดยรวมของเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟมีความหลากหลาย ทั้งในด้านการผลิต การตลาด การจัดการความเสี่ยง ความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสม การสนับสนุนด้านเงินทุน และแหล่งน้ำ รวมถึงการสร้างตลาดที่ยั่งยืนและเป็นธรรม

๑.๒.๑ สภาพปัญหา

๑) ปัญหาด้านการผลิต เกษตรกรขาดความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการปลูก ต้นทุนการผลิตสูง โดยต้นทุน การผลิตกาแฟ เช่น ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าปุ๋ย ค่ายา และค่าแรงงานมีแนวโน้มสูงขึ้น และความเสียหายจากสภาพอากาศ ได้แก่ ปัญหาภัยแล้งน้ำท่วม และการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ ส่งผลกระทบ ต่อผลผลิตกาแฟ

๒) ปัญหาด้านการตลาด ช่องทางการตลาดของเกษตรกรยังมีน้อย ทำให้ต้องพึ่งพานายหน้า หรือพ่อค้าคนกลาง และเผชิญกับปัญหาราคาตกต่ำหรือไม่แน่นอน

๓) ปัญหาด้านการจัดการ การขาดแคลนแหล่งเงินทุน การขาดแคลนน้ำ ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลผลิต การรวมกลุ่มที่ยังขาดความเข้มแข็งในการผลิต การตลาด พร้อมการบริหารจัดการและการจัดการที่ดิน เช่น เกษตรกรบางส่วนไม่มีเอกสารสิทธิ์ในการครอบครองที่ดินที่ใช้ในการเพาะปลูก เป็นต้น

๑.๒.๒ ความต้องการ

๑) ความต้องการความรู้และเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการปลูก การดูแลรักษา การจัดการศัตรูพืช และการแปรรูปกาแฟ เพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณภาพ

๒) ความต้องการการสนับสนุนด้านการเงิน ได้แก่ เกษตรกรต้องการแหล่งเงินทุน เพื่อสนับสนุนการลงทุนการดำเนินงาน และการจัดการความเสี่ยง

๓) ความต้องการการสร้างตลาด ได้แก่ เกษตรกรต้องการตลาดที่ยั่งยืนและเป็นธรรม สำหรับผลผลิตกาแฟ รวมถึงการสร้างแบรนด์และช่องทางการตลาดที่หลากหลาย

๔) ความต้องการด้านการจัดการ ได้แก่ แหล่งเงินทุน แหล่งน้ำ การรวมกลุ่มเพื่อสร้าง ความเข้มแข็ง ในการผลิต การตลาด พร้อมการบริหารจัดการ และการจัดการที่ดินสิทธิ์ในการครอบครองที่ดินที่ใช้ในการเพาะปลูก

๑.๒.๓ ความเร่งด่วน (ระดับระดับความจำเป็นเร่งด่วน)

ความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต และสร้างความยั่งยืนให้กับอุตสาหกรรมกาแฟ โดยการพัฒนาควรครอบคลุมตั้งแต่ต้นน้ำ (การปลูกและการผลิต) ไปจนถึงปลายน้ำ (การตลาดและการแปรรูป) เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตกาแฟที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และจำหน่ายได้ในราคาที่เป็นธรรม และเกษตรกรจะต้องมีการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ ด้านการเกษตร สภาพภูมิอากาศ และภัยธรรมชาติ ที่อาจเกิดขึ้นได้ การส่งเสริมการปลูกกาแฟแบบยั่งยืน จะช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสร้างความมั่นคงในระยะยาว

๒. ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

๒.๑ วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑) เพื่อพัฒนาระดับกระบวนการผลิต การเพิ่มมูลค่า ให้มีคุณภาพสูงและมีอัตลักษณ์

๒) เพื่อมีแนวทางและทิศทางการพัฒนากาแฟ ตลอดห่วงโซ่อุปทาน สร้างความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกร และการพัฒนาการบริหารจัดการกลุ่มในด้านการผลิตและการตลาด

๓) เพื่อพัฒนาระดับวิทยาลัยในการฝึกอบรมอย่างมืออาชีพ ในการพัฒนา สาธิต และสร้างอาชีพของผู้เรียนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งเป็นที่จัดเก็บแสดง จำหน่ายกระจายสินค้า และบริการของกลุ่มผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ อย่างเป็นระบบ ครบวงจร ยกระดับภาคการผลิต และการบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น โดยมีเป้าหมายนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

๔) เพื่อสร้างโอกาสทางการค้าให้กับผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ผู้ส่งออก และกระตุ้นการบริโภคสินค้าและบริการ ให้ขยายตัวเพิ่มสูงขึ้นในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ให้ชาวไทยชาวต่างชาติได้รู้จักแพร่หลาย สามารถเพิ่มมูลค่าทางการค้า และการลงทุนให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

๒.๒ สถานภาพของโครงการ

☐ โครงการเดิม ☒ โครงการใหม่

๒.๓ ประเภทของโครงการ

☒ พัฒนา ☐ ดำเนินการปกติ

๒.๔ ระยะเวลาดำเนินโครงการ

เริ่มตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ สิ้นสุด ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐ (รวมระยะเวลา ๑ ปี)

๒.๕ สถานที่ดำเนินโครงการ

ดำเนินการในพื้นที่ทั้ง ๑๔ อำเภอของจังหวัดเลย

๓. กลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๓.๑ กลุ่มเป้าหมาย เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดเลย กลุ่มคลัสเตอร์กาแฟ ผู้ประกอบการค้ากาแฟ วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการ Biz Club และกลุ่ม OTOP

๓.๒ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เกษตรกร ผู้ประกอบการ และผู้บริโภค

๔. เป้าหมาย ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ

๔.๑ เป้าหมายโครงการ

- ๑) เกษตรกรที่เข้ารับการอบรม มีการนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติจริง ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐
- ๒) กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง สามารถเชื่อมโยงกระบวนการผลิต การแปรรูป และการตลาดได้
- ๓) ผู้ผลิตและผู้ประกอบการกาแฟ ได้รับการพัฒนาและมีรายได้เพิ่มขึ้น
- ๔) จำนวนผู้ประกอบการค้ากาแฟ และช่องทางการจำหน่ายสินค้า มูลค่าทางการค้าของสินค้าที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผลิตภัณฑ์ และส่งเสริมการตลาดเพิ่มขึ้น
- ๕) ผลิตสื่อเพื่อสร้างการรับรู้สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication : GI) และสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ของจังหวัดเลย และเผยแพร่สร้างการรับรู้ผ่านบุคคลผู้มีอิทธิพลทางการตลาดต่อผู้บริโภค

๔.๒ ผลผลิต

- ๑) เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรได้รับการอบรมและถ่ายทอดความรู้ ด้านการผลิต การแปรรูปด้านการตลาด
- ๒) แหล่งวิชาลัยกาแฟ จำนวน ๑ จุด
- ๓) สื่อประชาสัมพันธ์ จำนวน ๑ สื่อ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
- ๔) งานมหกรรมสินค้า จำนวน ๓ ครั้ง
- ๕) ผู้ผลิตและผู้ประกอบการกาแฟ ได้รับการพัฒนาและมีรายได้เพิ่มขึ้น
- ๖) แนวทางการพัฒนากาแฟ ตลอดห่วงโซ่อุปทาน และแนวทางพัฒนากลุ่มเกษตรกรให้เข้มแข็งเพิ่มมากขึ้น

๔.๓ ผลลัพธ์

- ๑) เกษตรกรที่เข้ารับการอบรมได้รับความรู้และนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติจริง
- ๒) การเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรผู้ผลิต แปรรูป ผู้ประกอบการ มีความเข้มแข็งมากขึ้น
- ๓) สามารถต่อยอดองค์ความรู้การแปรรูปกาแฟ เชื่อมโยงการท่องเที่ยว การศึกษา และอาชีพ ตั้งแต่กระบวนการ ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ
- ๔) ผู้ผลิต และผู้ประกอบการกาแฟของจังหวัดเลย ได้รับการพัฒนาศักยภาพ มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาผลิตภัณฑ์
- ๕) ชุมชนมีเส้นทางท่องเที่ยว เชื่อมโยงการท่องเที่ยวอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง และมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕
- ๖) กลุ่มเป้าหมายมีโอกาสทางการค้าและบริการ สามารถกระตุ้นการบริโภคสินค้าให้ขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล
- ๗) กลุ่มคัลสเตอร์กาแฟ ผู้ผลิตกาแฟ ผู้ประกอบการค้ากาแฟ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการ Biz Club และกลุ่ม OTOP มีรายได้เพิ่มมากขึ้น

๔.๔ ผลกระทบ

- ๑) **เชิงบวก :** เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจแนวทางในการบริหารจัดการการเพิ่มผลผลิต เพิ่มมูลค่าการแปรรูปผลผลิต และสามารถเพิ่มช่องทางด้านการตลาด
- ๒) **เชิงลบ :** ไม่มี

๕. แนวทางการดำเนินงาน

(แสดงรายละเอียดกิจกรรมที่จะทำภายใต้โครงการที่จังหวัดเสนอขอ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินงานของแต่ละกิจกรรมสำคัญด้วย)

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ			
	ต.ค. - ธ.ค. ๖๙ (ไตรมาสที่ ๑)	ม.ค. - มี.ค. ๗๐ (ไตรมาสที่ ๒)	เม.ย. - มิ.ย. ๗๐ (ไตรมาสที่ ๓)	ก.ค. - ก.ย. ๗๐ (ไตรมาสที่ ๔)
กิจกรรม การพัฒนาระดับการผลิตและคุณภาพมาตรฐาน				
กิจกรรมที่ ๑ : การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ๑๐๐ ราย หน่วยงาน : สำนักงานเกษตรจังหวัดเลย)	✓	✓	✓	
กิจกรรมที่ ๒ : การถ่ายทอดการจัดการผลิต และวิทยาการ หลังการเก็บเกี่ยวกาแฟเพื่อผลผลิตมีคุณภาพสูง หน่วยงาน : ศูนย์วิจัยพืชสวนเลย		✓	✓	
กิจกรรม การพัฒนาองค์ความรู้ การแปรรูป และการตลาด				
กิจกรรมที่ ๓ : ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน ด้วยวิชาลัยกาแฟ จังหวัดเลย หน่วยงาน : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเลย	✓	✓		
กิจกรรมที่ ๔ : สัมมนาเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ผลิตกาแฟและ การพัฒนาการตลาดของจังหวัดเลย หน่วยงาน : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย		✓		
กิจกรรมที่ ๕ : พัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรจัดตั้งใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ หน่วยงาน : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเลย		✓		

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ			
	ต.ค. - ธ.ค. ๖๙ (ไตรมาสที่ ๑)	ม.ค. - มี.ค. ๗๐ (ไตรมาสที่ ๒)	เม.ย. - มิ.ย. ๗๐ (ไตรมาสที่ ๓)	ก.ค. - ก.ย. ๗๐ (ไตรมาสที่ ๔)
กิจกรรม ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมด้านการตลาด				
กิจกรรมที่ : ๖ กิจกรรมส่งเสริมและประชาสัมพันธ์กาแฟเมืองเลย หน่วยงาน : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเลย		✓		
กิจกรรมที่ : ๗ จำหน่ายผลิตภัณฑ์ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ภาพลักษณ์ที่ดี สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จังหวัดเลย หน่วยงาน : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเลย	✓	✓	✓	

๖. วิธีการดำเนินงาน ☒ ดำเนินการเอง ☐ จ้างเหมา

๗. งบประมาณของโครงการ จำนวน ๓,๘๖๗,๕๐๐ บาท โดยแจกแจงรายละเอียด ดังนี้

กิจกรรมที่	กิจกรรมย่อย	งบประมาณ (บาท)	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ๑๐๐ ราย	๗๗๙,๒๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดเลย
๒	การถ่ายทอดการจัดการผลิต และวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวกาแฟเพื่อผลิตมีคุณภาพสูง	๓๐๐,๖๐๐	ศูนย์วิจัยพืชสวนเลย
๓	ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน ด้วยวิชาลัยกาแฟจังหวัดเลย	๑,๕๕๑,๔๐๐	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเลย
๔	สัมมนาเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ผลิตกาแฟและการพัฒนาการตลาดของจังหวัดเลย	๒๕๘,๖๐๐	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย
๕	พัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรจัดตั้งใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	๑๕๗,๗๐๐	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเลย
๖	กิจกรรมส่งเสริมและประชาสัมพันธ์กาแฟเมืองเลย	๕๐๐,๐๐๐	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเลย
๗	จำหน่ายผลิตภัณฑ์ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ภาพลักษณ์ที่ดี สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จังหวัดเลย	๓๒๐,๐๐๐	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเลย

๘. รายงานความสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา

(ให้กรอกเฉพาะโครงการที่มีการใช้ระยะเวลาในการดำเนินการมากกว่าหนึ่งปี และโครงการที่มีการดำเนินการเป็นประจำทุกปี เช่น โครงการกระตุ้นการท่องเที่ยวประจำปี โครงการที่ดำเนินกิจกรรมเดิมแต่เปลี่ยนหรือขยายพื้นที่ดำเนินการหรือกลุ่มเป้าหมาย เป็นต้น โดยให้แสดงรายละเอียดผลการดำเนินงานและความสำเร็จในการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา รวมทั้งต้องแสดงความก้าวหน้าในการบรรลุวัตถุประสงค์และค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด)

- ยังไม่ได้ดำเนินการ -

๙. การกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ☒ โครงการไม่ใช่ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
☐ โครงการเป็นภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑๐. ความพร้อมของโครงการ

๑๐.๑ พื้นที่ดำเนินโครงการ

- ☒ ดำเนินการได้ทันที หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการหรือได้รับอนุญาตตามกฎหมาย และสามารถดำเนินการได้ทันที
☐ อยู่ในระหว่างเตรียมการ หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการแล้ว แต่อยู่ในระหว่างจัดเตรียมพื้นที่ หรือกำลังแก้ไขปัญหา / อุปสรรคต่างๆ หรือเตรียมการขออนุญาตตามกฎหมาย
☐ อยู่ในระหว่างศึกษาความเหมาะสม และคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ

๑๐.๒ แบบรูปรายการ/แผนการปฏิบัติงาน

- ☐ มี และสมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)
.....
☐ มีแต่ยังไม่สมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)
.....
☐ ไม่มี

๑๐.๓ ความพร้อมของบุคลากร เครื่องมือ และเทคนิคการดำเนินการ

- ๑) บุคลากรมีประสบการณ์ ☒ ทั้งหมด ☐ บางส่วน ☐ ไม่มีประสบการณ์
๒) เครื่องมือดำเนินการ ☒ มี พร้อมดำเนินการได้ทันที
☐ มีบางส่วนและต้องจัดหาเพิ่มเติม
☐ ไม่มี ต้องจัดหาเพิ่มเติม
๓) เทคนิคในการบริหารจัดการ ☐ มีประสบการณ์สูง
☒ มีประสบการณ์ปานกลาง
☐ ไม่มีประสบการณ์

๑๐.๔ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

- ☐ ผ่านคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว
☐ อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
☐ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติยังไม่พิจารณา

๑๐.๕ รายงานการศึกษาความเหมาะสม (FS)

- ☐ ไม่ต้องทำรายงานการศึกษา
☐ ต้องทำรายงานการศึกษา

๑๑. วิธีการบริหารจัดการหรือการดูแลบำรุงรักษา เมื่อโครงการแล้วเสร็จ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการ (ให้ระบุหน่วยงานให้ชัดเจน โดยแนบแบบยืนยันการบริหารจัดการทรัพย์สิน หรือ MOU) :

โดยวัตถุประสงค์ประกอบการฝึกอบรม เช่น ต้นพันธุ์ ปุ๋ยอินทรีย์/ปุ๋ยเคมี ชุดตรวจดิน เป็นต้น หากดำเนินการฝึกอบรมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเสร็จสิ้นแล้ว หากยังมีเหลือจะสนับสนุนให้กลุ่มเกษตรกรเพื่อใช้ในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มต่อไป แปลงเรียนรู้ของเกษตรกร ต้องเป็นสถานที่ดูงานและเก็บข้อมูลให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑๒. ปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัด :

๓.๔ เพิ่มศักยภาพการผลิต การตลาด สินค้าแก้วมังกร

๓.๔(๑) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแก้วมังกรอย่างครบวงจร วงเงิน ๔๗๕,๒๗๐ บาท

ยุทธศาสตร์ชาติ

- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
- ☒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- ☒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น : การเกษตร

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด

- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : การพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน
- ☒ ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : การพัฒนาการเกษตรสู่เกษตรสมัยใหม่ ควบคู่กับการส่งเสริมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การผลิต การค้า และการบริการ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความมั่นคงสู่ความยั่งยืน

แผนงาน ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

หน่วยดำเนินการ : ศูนย์วิจัยพืชสวนเลย

ผู้รับผิดชอบ : นางสาวปริญญญา มีบุญ ตำแหน่ง : นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ

สถานที่ติดต่อ ศูนย์วิจัยพืชสวนเลย หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙ ๘๖๘๓ ๘๗๘๖

๑. หลักการและเหตุผล

แผนพัฒนาจังหวัดเลย พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ มีการมุ่งเน้น การเพิ่มประสิทธิภาพภาคเกษตร ด้วยนวัตกรรมและความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑–๒๕๘๐) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเกษตรคุณภาพ เกษตรปลอดภัย และการยกระดับรายได้ของเกษตรกรผ่านนวัตกรรมและเทคโนโลยี

“แก้วมังกร” (Dragon Fruit) เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญชนิดหนึ่งของประเทศไทย ซึ่งมีแนวโน้มความต้องการของตลาดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เนื่องจากเป็นผลไม้ที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง รสชาติดี และสามารถแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่มเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย จังหวัดเลยเป็นหนึ่งในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกแก้วมังกร เนื่องจากมีภูมิประเทศและภูมิอากาศเหมาะสม โดยมีพื้นที่เพาะปลูกทั้งจังหวัด ๑๖,๒๕๘ ไร่ (ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร, ๒๕๖๗) และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ปีละประมาณ ๔๖๔ ล้านบาท อย่างไรก็ตาม เกษตรกรผู้ผลิตแก้วมังกรส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาด้านคุณภาพผลผลิต ขาดองค์ความรู้เรื่องการผลิตตามหลักวิชาการ มาตรฐานความปลอดภัยทางอาหารมาตรฐานสากล และทักษะด้านการแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มอายุการเก็บรักษาผลผลิตเพิ่มคุณค่า และสร้างความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ อันเป็นปัจจัยสำคัญในการแข่งขันในตลาดเกษตรสมัยใหม่

ศูนย์วิจัยพืชสวนเลยได้ตระหนักถึงข้อจำกัดด้านองค์ความรู้ตามหลักวิชาการและการเข้าถึงมาตรฐานความปลอดภัยทางอาหารมาตรฐานสากล ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพผลผลิตและศักยภาพในการแข่งขันของสินค้าเกษตรในตลาดมูลค่าสูง จึงได้จัดทำโครงการยกระดับการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

กิจกรรมย่อย : การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแก้วมังกรอย่างครบวงจร โดยมีการจัดอบรม หลักสูตร การผลิตแก้วมังกรครบวงจร สู่มาตรฐานสากลเพื่อสร้างมูลค่าสินค้า ขึ้นเพื่อยกระดับ ชีตความสามารถของเกษตรกร ในการผลิตแก้วมังกรอย่างครบวงจรที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานสากล ตลอดจนเสริมสร้างความสามารถ ในการแข่งขันในระยะยาว เพื่อไม่ให้เกษตรกรเสียโอกาสในการเข้าถึงช่องทางการตลาดที่มีศักยภาพและมูลค่าสูง

๑.๒ สรุปสาระสำคัญ

สภาพปัญหา / ความต้องการ

เกษตรกรผู้ผลิตแก้วมังกรส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาด้านคุณภาพผลผลิต ขาดองค์ความรู้เรื่องการผลิต ตามหลักวิชาการ มาตรฐานความปลอดภัยทางอาหารมาตรฐานสากล และทักษะด้านการแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่ม อายุการเก็บรักษาผลผลิต เพิ่มคุณค่า และสร้างความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ อันเป็นปัจจัยสำคัญในการแข่งขัน ในตลาดเกษตรสมัยใหม่ ได้จัดทำโครงการยกระดับการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร กิจกรรมย่อย : การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแก้วมังกรอย่างครบวงจร โดยมีการจัดอบรมหลักสูตร การผลิตแก้วมังกรครบวงจร สู่มาตรฐานสากลเพื่อสร้างมูลค่าสินค้ามาก เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ให้เกษตรกรผู้ปลูกแก้วมังกรในจังหวัดเลย ให้สามารถผลิตแก้วมังกรได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ครบวงจรตั้งแต่การปลูก การดูแล การเก็บเกี่ยว ไปจนถึง การแปรรูป อย่างมีคุณภาพ ตลอดจนสามารถยกระดับมาตรฐานการผลิตแก้วมังกรของเกษตรกรให้ได้มาตรฐาน ความปลอดภัยทางอาหารมาตรฐานสากล ให้สอดคล้องกับความต้องการของที่มีมูลค่าสูง ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่ม รายได้ ลดความเสี่ยงจากปัญหาด้านตลาด และสร้างความมั่นคงในอาชีพแก่เกษตรกรอย่างยั่งยืน

ความเร่งด่วน : (ระบุระดับความจำเป็นเร่งด่วน) :

จากปัญหาข้างต้นนั้น โครงการยกระดับการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร ซึ่งมีกิจกรรม จัดอบรม หลักสูตร “การผลิตแก้วมังกรครบวงจรสู่มาตรฐานสากลเพื่อสร้างมูลค่าสินค้า” จึงมีความสำคัญและ จำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ให้เกษตรกรผู้ปลูกแก้วมังกรในจังหวัดเลย

๒. ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

๒.๑ วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑) เพื่อให้เกษตรกรผู้ปลูกแก้วมังกรภายในพื้นที่จังหวัดเลยมีความรู้ความเข้าใจในด้านการผลิตแก้วมังกร แบบครบวงจร ตั้งแต่การปลูก การดูแล การเก็บเกี่ยว อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ รวมทั้งการแปรรูปเพื่อ เพิ่มมูลค่า

๒) เพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิตแก้วมังกรของเกษตรกรให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยทางอาหาร มาตรฐานสากล เช่น GAP สามารถเข้าสู่ตลาดที่มีมูลค่าสูง

๒.๒ สถานภาพของโครงการ

☐ โครงการเดิม

☒ โครงการใหม่

๒.๓ ประเภทของโครงการ

☒ พัฒนา

☐ ดำเนินการปกติ

๒.๔ ระยะเวลาดำเนินโครงการ

เริ่มตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ สิ้นสุด ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐ (รวมระยะเวลา ๑ ปี)

๒.๕ สถานที่ดำเนินโครงการ : (ระบุพื้นที่ดำเนินการ เช่น อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เป็นต้น)

พื้นที่ในอำเภอภูเรือ, อำเภอคำชะอี, อำเภอนาแห้ว และอำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย

๓. กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๓.๑ กลุ่มเป้าหมาย : เกษตรกรผู้ผลิตแก้วมังกรในพื้นที่จังหวัดเลย

๓.๒ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย: เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ผู้ประกอบการ ผู้ค้าส่ง/ปลีก ผู้บริโภคแก้วมังกรและ สินค้าแปรรูปแก้วมังกร

๔. เป้าหมาย ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ

๔.๑ เป้าหมายโครงการ

ตัวชี้วัด

- เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐๐ ราย มีความรู้ความเข้าใจในด้านการผลิตแก้วมังกรแบบครบวงจร การผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยทางอาหารที่เป็นมาตรฐานสากล และการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า

๔.๒ ผลผลิต

- เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้และทักษะการผลิตแก้วมังกรที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และมาตรฐานความปลอดภัยทางอาหารมาตรฐานสากล อย่างครบวงจร ตั้งแต่การปลูก การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยวและการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่า

- เครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกแก้วมังกรในจังหวัดเลยที่มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์

๔.๓ ผลลัพธ์

- เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการนำความรู้ไปปรับใช้กับการผลิตแก้วมังกรได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

- ผลผลิตแก้วมังกรมีคุณภาพเพิ่มขึ้นและได้มาตรฐานความปลอดภัยทางอาหาร มาตรฐานสากล

- รายได้ของเกษตรกรเพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลผลิตที่ได้มาตรฐานสากลและผลิตภัณฑ์แปรรูป

- เกษตรกรสามารถเข้าสู่ตลาดที่มีมูลค่าสูงทั้งในและต่างประเทศ

๔.๔ ผลกระทบ

เชิงบวก :

- ยกระดับมาตรฐานการผลิตแก้วมังกรในพื้นที่จังหวัดเลย ให้สอดคล้องกับมาตรฐานความปลอดภัยทางอาหารมาตรฐานสากล

- เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของเกษตรกรผู้ผลิตแก้วมังกรในพื้นที่จังหวัดเลยให้เข้าสู่ตลาดที่มีมูลค่าสูง

- พัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของเกษตรกรผู้ปลูกแก้วมังกรในจังหวัดเลยและครอบครัว

เชิงลบ :

- การปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและสอดคล้องกับมาตรฐานความปลอดภัยทางอาหารมาตรฐานสากล อาจส่งผลให้เกษตรกรต้องใช้เวลา แรงงาน และค่าใช้จ่ายมากขึ้นในช่วงเริ่มต้น เกษตรกร ที่ประสบปัญหาด้านต้นทุนการผลิตอาจไม่พร้อมต่อการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต

๕. แนวทางการดำเนินงาน

(แสดงรายละเอียดกิจกรรมที่จะทำภายใต้โครงการที่จังหวัดเสนอขอ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินงานของแต่ละกิจกรรมสำคัญด้วย)

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ			
	ต.ค. ๖๙ - ธ.ค. ๖๙	ม.ค. - มี.ค. ๗๐	เม.ย. - มิ.ย. ๗๐	ก.ค. - ก.ย. ๗๐
๑. ส่งเสริมศักยภาพเกษตรกรผู้ปลูกแก้วมังกร (เข้าพื้นที่สำรวจและเก็บข้อมูลการผลิต ปัญหา วิเคราะห์ปัญหา ติดตามการดำเนินงานและให้คำแนะนำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต)	✓	✓	✓	✓
๒. อบรมหลักสูตรการผลิตแก้วมังกรครบวงจรสู่มาตรฐานสากลเพื่อสร้างมูลค่าสินค้า		✓	✓	

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ			
	ต.ค. ๖๙ - ธ.ค. ๖๙	ม.ค. - มี.ค. ๗๐	เม.ย. - มิ.ย. ๗๐	ก.ค. - ก.ย. ๗๐
๓. ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยหมักเติมอากาศ เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ยกย่องประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร และขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน (สนับสนุนปัจจัยการผลิตปุ๋ยหมักเติมอากาศ)	✓	✓	✓	

๖. วิธีการดำเนินงาน ☒ ดำเนินการเอง ☐ จ้างเหมา

๗. วงเงินของโครงการ จำนวน ๔๗๕,๒๗๐ บาท

กิจกรรมย่อยที่ ๑ : ส่งเสริมศักยภาพเกษตรกรผู้ปลูกแก้วมังกร

๑. ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พักและค่าพาหนะ	เป็นเงิน	๔๕,๒๐๐	บาท
๒. ค่าจ้างเหมาบริการ	เป็นเงิน	๑๘๐,๐๐๐	บาท
๓. วัสดุสำนักงาน	เป็นเงิน	๗,๒๓๐	บาท

กิจกรรมย่อยที่ ๒ อบรมบรมหลักสูตรการผลิตแก้วมังกรครบวงจรสู่มาตรฐานสากลเพื่อสร้างมูลค่าสินค้า

๑. ค่าตอบแทนวิทยากร (สัมมนาและฝึกฝึกอบรม)	เป็นเงิน	๗,๒๐๐	บาท
๒. ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พักและค่าพาหนะ	เป็นเงิน	๗๙,๖๐๐	บาท
๓. ค่าจ้างเหมาบริการ	เป็นเงิน	๑๗,๐๐๐	บาท
๔. ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม	เป็นเงิน	๒๒,๔๒๐	บาท
๕. วัสดุสำนักงาน	เป็นเงิน	๙,๔๓๐	บาท

กิจกรรมย่อยที่ ๓ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยหมักเติมอากาศ เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ยกย่อง

ประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตรและขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน

๑. ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พักและค่าพาหนะ	เป็นเงิน	๒๒,๖๐๐	บาท
๒. ค่าจ้างเหมาบริการ	เป็นเงิน	๘,๐๐๐	บาท
๓. วัสดุสำนักงาน	เป็นเงิน	๓,๘๙๐	บาท
๔. วัสดุการเกษตร	เป็นเงิน	๖๕,๗๐๐	บาท
๕. ค่าสาธารณูปโภค	เป็นเงิน	๕,๐๐๐	บาท

๘. รายงานความสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา

- ยังไม่ได้ดำเนินการ -

๙. การกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ☒ โครงการไม่ใช่ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ☐ โครงการเป็นภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑๐. ความพร้อมของโครงการ

๑๐.๑ พื้นที่ดำเนินโครงการ

- ☒ ดำเนินการได้ทันที หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการหรือได้รับอนุญาตตามกฎหมาย และสามารถดำเนินการได้ทันที
- ☐ อยู่ระหว่างเตรียมการ หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการแล้ว แต่อยู่ในระหว่างจัดเตรียมพื้นที่ หรือกำลังแก้ไขปัญหา / อุปสรรคต่างๆ หรือเตรียมการขออนุญาตตามกฎหมาย
- ☐ อยู่ระหว่างศึกษาความเหมาะสม และคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ

๑๐.๒ แบบรูปรายการ/ แผนการปฏิบัติงาน

- ☐ มี และสมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)
.....
- ☐ มีแต่ยังไม่สมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)
.....
- ☐ ไม่มี

๑๐.๓ ความพร้อมของบุคลากร เครื่องมือ และเทคนิคการดำเนินการ

- ๑) บุคลากรมีประสบการณ์ ☒ ทั้งหมด ☐ บางส่วน ☐ ไม่มีประสบการณ์
- ๒) เครื่องมือดำเนินการ ☒ มี พร้อมดำเนินการได้ทันที
☐ มีบางส่วนและต้องจัดหาเพิ่มเติม
☐ ไม่มี ต้องจัดหาเพิ่มเติม
- ๓) เทคนิคในการบริหารจัดการ ☒ มีประสบการณ์สูง
☐ มีประสบการณ์ปานกลาง
☐ ไม่มีประสบการณ์

๑๐.๔ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

- ☐ ผ่านคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว
- ☐ อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- ☐ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติยังไม่พิจารณา

๑๐.๕ รายงานการศึกษาความเหมาะสม (FS)

- ☐ ไม่ต้องทำรายงานการศึกษา
- ☐ ต้องทำรายงานการศึกษา

๑๑. วิธีการบริหารจัดการหรือการดูแลบำรุงรักษา เมื่อโครงการแล้วเสร็จ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการ (ให้ระบุหน่วยงานให้ชัดเจน โดยแนบแบบยืนยันการบริหารจัดการทรัพย์สิน หรือ MOU) :

๑๒. ปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัด :

เกษตรกรผู้ผลิตแก้วมังกรมีแนวทางการผลิตของตนเองที่สืบทอดกันรุ่นต่อรุ่นมาอย่างยาวนานอาจส่งผลให้ไม่ยอมรับเทคโนโลยีหรือแนวทางการผลิตแบบใหม่ๆ ที่มีขั้นตอนเพิ่มขึ้นหรือซับซ้อนมากขึ้นกว่าเดิม

๓.๔ เพิ่มศักยภาพการผลิต การตลาด สินค้าแก้วมังกร

๓.๔(๒) การพัฒนาศักยภาพการผลิตและการใช้ปุ๋ยมูลไก่ในแก้วมังกร อย่างมีประสิทธิภาพ
(พื้นที่ดำเนินการอำเภอภูเรือ ตำบลชัย และนาแห้ว) วงเงิน ๑,๑๗๘,๐๐๐ บาท

ยุทธศาสตร์ชาติ

- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
- ☒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- ☒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น : การเกษตร

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด

- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : การพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน
- ☒ ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : การพัฒนาการเกษตรสู่เกษตรสมัยใหม่ ควบคู่กับการส่งเสริมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การผลิต การค้า และการบริการ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความมั่นคงสู่ความยั่งยืน

แผนงาน ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

หน่วยดำเนินการ : สถานีพัฒนาที่ดินเลย

ผู้รับผิดชอบ : นายวิญญู แจ็กชื่น

ตำแหน่ง : นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ

สถานที่ติดต่อ สถานีพัฒนาที่ดินเลย

หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘ ๑๙๖๓ ๖๗๖๘

๑. หลักการและเหตุผล

จังหวัดเลยมีพื้นที่ปลูกแก้วมังกร รวมทั้งจังหวัดกว่าประมาณ ๑๗,๐๐๐ ไร่ ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญของจังหวัดเลย สร้างรายได้ให้กับเกษตรกร โดยเกษตรกรที่ปลูกแก้วมังกร ได้มีการใช้ปุ๋ยมูลไก่สด เพื่อลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแก้วมังกร ทำให้เกิดปัญหาการแพร่กระจายของแมลงวัน ในพื้นที่อำเภอภูเรือ อำเภอด่านซ้าย และอำเภอนาแห้ว เนื่องจากช่วงนี้ เกษตรกรได้ทำการใส่ปุ๋ยมูลไก่ ทำให้มีแมลงวันในพื้นที่ดังกล่าวเป็นจำนวนมาก ทำให้รบกวนต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน และอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนในพื้นที่ เนื่องจากการทำปุ๋ยมูลไก่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

ในการนี้ เพื่อให้แก้ไขปัญหาการแพร่กระจายของแมลงวันเกิดความสมดุลของการพัฒนาในทุกมิติและทุกด้านที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีการใช้ปุ๋ยมูลไก่ที่ไม่ผ่านกระบวนการหมักที่สมบูรณ์ได้ส่งกลิ่นเหม็น มีแมลงวันเข้ามารบกวน และเพิ่มปริมาณอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบเป็นวงกว้างต่อสิ่งแวดล้อมสุขอนามัยของประชาชน อาจมีผลกระทบต่อภาคการท่องเที่ยวด้านสิ่งแวดล้อม และสุขอนามัย พร้อมทั้ง ขับเคลื่อน การดำเนินงาน การแก้ไขปัญหา อุปสรรคในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความสมดุลของการพัฒนาในทุกมิติ ทุกด้านที่เกี่ยวข้อง สถานีพัฒนาที่ดินจึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้นมา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแก้วมังกร และเกษตรกรทำปุ๋ยมูลไก่ผ่านกระบวนการหมักที่สมบูรณ์ ช่วยลดปัญหาสิ่งแวดล้อม จากการแพร่กระจายของแมลงวันในพื้นที่

๑.๒ สรุปสาระสำคัญ

สภาพปัญหา / ความต้องการ

เกษตรกรผู้ผลิตแก้วมังกรส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาด้านคุณภาพผลผลิต ขาดองค์ความรู้เรื่องการผลิตตามหลักวิชาการ มาตรฐานความปลอดภัยทางอาหารมาตรฐานสากล และทักษะด้านการแปรรูปผลผลิต เพื่อเพิ่มอายุการเก็บรักษาผลผลิต เพิ่มคุณค่า และสร้างความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ อันเป็นปัจจัยสำคัญในการแข่งขันในตลาดเกษตรสมัยใหม่ ได้จัดทำโครงการยกระดับการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร กิจกรรมย่อย : การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแก้วมังกรอย่างครบวงจร โดยมีการจัดอบรม หลักสูตร การผลิตแก้วมังกรครบวงจรสู่มาตรฐานสากล เพื่อสร้างมูลค่าสินค้ามาก เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ให้เกษตรกรผู้ปลูกแก้วมังกรในจังหวัดเลย ให้สามารถผลิตแก้วมังกร ได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ครบวงจรตั้งแต่การปลูก การดูแล การเก็บเกี่ยว ไปจนถึงการแปรรูปอย่างมีคุณภาพ ตลอดจนสามารถยกระดับมาตรฐานการผลิตแก้วมังกรของเกษตรกรให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยทางอาหารมาตรฐานสากล ให้สอดคล้องกับความต้องการของที่มีมูลค่าสูง ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มรายได้ ลดความเสี่ยงจากปัญหาด้านตลาด และสร้างความมั่นคงในอาชีพแก่เกษตรกรอย่างยั่งยืน

ความเร่งด่วน (ระดับความจำเป็นเร่งด่วน) :

จากปัญหาข้างต้นนั้น โครงการยกระดับการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร ซึ่งมีกิจกรรมจัดอบรม หลักสูตร “การผลิตแก้วมังกรครบวงจรสู่มาตรฐานสากลเพื่อสร้างมูลค่าสินค้า” จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างมาก เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ให้เกษตรกรผู้ปลูกแก้วมังกรในจังหวัดเลย

๒. ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

๒.๑ วัตถุประสงค์ของโครงการ

- ๑) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และลดต้นทุนการผลิตแก้วมังกรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๒) เพื่อลดการแพร่กระจายของแมลงวันในพื้นที่ของจังหวัดเลย

๒.๒ สถานภาพของโครงการ

☐ โครงการเดิม ☒ โครงการใหม่

๒.๓ ประเภทของโครงการ

☒ พัฒนา ☐ ดำเนินการปกติ

๒.๔ ระยะเวลาดำเนินโครงการ

เริ่มตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ สิ้นสุด ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐ (รวมระยะเวลา ๑ ปี)

๒.๕ สถานที่ดำเนินโครงการ : (ระบุพื้นที่ดำเนินการ เช่น อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เป็นต้น)

พื้นที่ในอำเภอกู่เรือ อำเภอดำชัย และอำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย

๓. กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๓.๑ กลุ่มเป้าหมาย : เกษตรกรผู้ผลิตแก้วมังกรในพื้นที่จังหวัดเลย

๓.๒ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ผู้ประกอบการ ผู้ค้าส่ง/ปลีก ผู้บริโภคแก้วมังกร และสินค้าแปรรูปจากแก้วมังกร

๔. เป้าหมาย ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ

๔.๑ เป้าหมายโครงการ

ตัวชี้วัด

๑ เกษตรกรร้อยละ ๘๐ มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการผลิตปุ๋ยมูลไก่ที่ผ่านระบบการหมักที่สมบูรณ์ และนำไปใช้ได้อย่างปลอดภัย

๒ มีแปลงต้นแบบในพื้นที่จำนวน ๑๐๐ แปลง ที่สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับคนในชุมชนที่สนใจ และสามารถผลิตปุ๋ยหมักได้ตามกระบวนการ

๔.๒ ผลผลิต

๑. เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจกระบวนการผลิตปุ๋ยมูลไก่ที่ผ่านระบบการหมักที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ
๒. มีแปลงต้นแบบในพื้นที่จำนวน ๑๐๐ แปลง ที่สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับคนในชุมชน

๔.๓ ผลลัพธ์

๑. เกษตรกรร้อยละ ๘๐ มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการผลิตปุ๋ยมูลไก่ที่ผ่านระบบการหมักที่สมบูรณ์ และสามารถนำไปใช้ในแปลงแก้มังกรได้ตามกระบวนการ
๒. มีแหล่งเรียนรู้การผลิตปุ๋ยหมักมูลไก่ในชุมชน
๓. ลดการแพร่กระจายของแมลงวันในพื้นที่ของจังหวัดเลย

๔.๔ ผลกระทบ

เชิงบวก :

๑. ยกระดับมาตรฐานการผลิตแก้มังกรในพื้นที่จังหวัดเลย ให้สอดคล้องกับมาตรฐานความปลอดภัยทางอาหารมาตรฐานสากล
๒. เพิ่มศักยภาพในการผลิตปุ๋ยหมักจากมูลไก่ เพื่อลดปัญหาการเกิดแมลงวันในพื้นที่
๓. พัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของเกษตรกรผู้ปลูกแก้มังกรในจังหวัดเลยและครอบครัว

เชิงลบ :

การปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตของเกษตรกรให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและสอดคล้องกับมาตรฐานความปลอดภัยทางอาหารมาตรฐานสากล อาจส่งผลให้เกษตรกรต้องใช้เวลา แรงงาน และค่าใช้จ่ายมากขึ้น ในช่วงเริ่มต้นเกษตรกรที่ประสบปัญหาด้านต้นทุนการผลิตอาจไม่พร้อมต่อการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต

๕. แนวทางการดำเนินงาน

(แสดงรายละเอียดกิจกรรมที่จะทำภายใต้โครงการที่จังหวัดเสนอขอ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินงานของแต่ละกิจกรรมสำคัญด้วย)

กิจกรรมหลัก	หน่วยนับ	รวม ทั้งสิ้น	แผนการดำเนินงาน			
			ไตรมาส ๑	ไตรมาส ๒	ไตรมาส ๓	ไตรมาส ๔
๑. อบรมให้ความรู้เกษตรกร การผลิตปุ๋ยหมักอย่างถูกวิธี และ ค่าอำนาจการ ติดตามประเมินผล	ราย	๑๐๐				✓
๒ เก็บตัวอย่างและวิเคราะห์ดิน ๑๐๐ ตัวอย่าง	ตัวอย่าง	๑๐๐				✓
๓ สาธิตการผลิตน้ำหมัก ๑๐,๐๐๐ ลิตร	ลิตร	๑๐,๐๐๐				✓
๔ สาธิตการทำปุ๋ยหมักโดยใช้ สารเร่ง พด.๑ ที่มีมูลไก่เป็น ส่วนประกอบอย่างถูกวิธี ๑๔๕ ตันวิธี	ตัน	๑๔๕				✓
๕ จัดหาโดโลไมท์เพื่อแก้ปัญหา ดินกรด จำนวน ๕๐๐ ไร่	ไร่	๕๐๐				✓

๖. วิธีการดำเนินงาน

☒ ดำเนินการเอง

☐ จ้างเหมา

๗. วงเงินของโครงการ จำนวน ๑,๑๗๘,๐๐๐ บาท

กิจกรรมหลัก	รวมงบประมาณ (บาท)
รวมทั้งสิ้น	๑,๑๗๘,๐๐๐
๑. อบรมให้ความรู้เกษตรกรการผลิตปุ๋ยหมักอย่างถูกวิธี และค่าอำนวยความสะดวกตามประเมินผล	๓๐,๐๐๐
๒ เก็บตัวอย่างและวิเคราะห์ดิน ๑๐๐ ตัวอย่าง	๒๕,๐๐๐
๓ สาธิตการผลิตน้ำหมัก ๑๐,๐๐๐ ลิตร	๑๓๐,๐๐๐
๔ สาธิตการทำปุ๋ยหมักโดยใช้สารเร่ง พด.๑ ที่มีมูลไก่เป็นส่วนประกอบอย่างถูกวิธี ๑๔๕ ต้นวิธี	๔๙๓,๐๐๐
๕ จัดหาโดโลไมท์เพื่อแก้ปัญหาดินกรด จำนวน ๕๐๐ ไร่	๔๗๕,๐๐๐

๘. รายงานความสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา

- ยังไม่ได้ดำเนินการ -

๙. ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ☒ โครงการไม่ใช่ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ☐ โครงการเป็นภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑๐. ความพร้อมของโครงการ

๑๐.๑ พื้นที่ดำเนินโครงการ

- ☒ ดำเนินการได้ทันที หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการหรือได้รับอนุญาตตามกฎหมาย และสามารถดำเนินการได้ทันที
- ☐ อยู่ระหว่างเตรียมการ หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการแล้ว แต่อยู่ในระหว่างจัดเตรียมพื้นที่ หรือกำลังแก้ไขปัญหา / อุปสรรคต่างๆ หรือเตรียมการขออนุญาตตามกฎหมาย
- ☐ อยู่ระหว่างศึกษาความเหมาะสม และคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ

๑๐.๒ แบบรูปรายการ/ แผนการปฏิบัติงาน

- ☐ มี และสมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)
-
- ☐ มีแต่ยังไม่สมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)
-
- ☐ ไม่มี

๑๐.๓ ความพร้อมของบุคลากร เครื่องมือ และเทคนิคการดำเนินการ

- ๑) บุคลากรมีประสบการณ์ ☒ ทั้งหมด ☐ บางส่วน ☐ ไม่มีประสบการณ์
- ๒) เครื่องมือดำเนินการ ☒ มี พร้อมดำเนินการได้ทันที
- ☐ มีบางส่วนและต้องจัดหาเพิ่มเติม
- ☐ ไม่มี ต้องจัดหาเพิ่มเติม
- ๓) เทคนิคในการบริหารจัดการ ☒ มีประสบการณ์สูง
- ☐ มีประสบการณ์ปานกลาง
- ☐ ไม่มีประสบการณ์

๑๐.๔ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

- ☐ ผ่านคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว
- ☐ อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- ☐ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติยังไม่พิจารณา

๑๐.๕ รายงานการศึกษาความเหมาะสม (FS)

- ☐ ไม่ต้องทำรายงานการศึกษา
- ☐ ต้องทำรายงานการศึกษา

๑๑. วิธีการบริหารจัดการหรือการดูแลบำรุงรักษา เมื่อโครงการแล้วเสร็จ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการ
สถานีพัฒนาที่ดิน เป็นผู้ดำเนินการเอง

๑๒. ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัด

เกษตรกรผู้ผลิตแก้วมังกรมีแนวทางการผลิตของตนเองที่สืบทอดกันรุ่นต่อรุ่นมาอย่างยาวนานอาจส่งผลให้ไม่ยอมรับเทคโนโลยีหรือแนวทางการผลิตแบบใหม่ๆ ที่มีขั้นตอนเพิ่มขึ้นหรือซับซ้อนมากขึ้น

๓.๕ เพิ่มศักยภาพการผลิต การตลาด สินค้า (ไม้ผลไม้ยืนต้น พืชผัก และไม้ดอกไม้ประดับ)

๓.๕(๑) เพิ่มประสิทธิภาพการขยายพันธุ์พืช (ไม้ผลไม้ยืนต้น พืชผัก และไม้ดอกไม้ประดับ)

วงเงิน ๕๕๐,๐๐๐ บาท

ยุทธศาสตร์ชาติ

- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
- ☒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น : การเกษตร

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด

- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : การพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน
- ☒ ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : การพัฒนาการเกษตรสู่เกษตรสมัยใหม่ ควบคู่กับการส่งเสริมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การผลิต การค้า และการบริการ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความมั่นคงสู่ความยั่งยืน

แผนงาน ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

หน่วยดำเนินการ : ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเลย

ผู้รับผิดชอบ : นายมั่นคง หงส์สิงห์

ตำแหน่ง : นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

สถานที่ติดต่อ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเลย หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๔๒๘๑ ๑๑๙๐

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ ที่มา

จากประเด็นการพัฒนา (ยุทธศาสตร์) ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเลย ๕ ปี (๒๕๖๖-๒๕๗๐) (ทบทวนปี ๒๕๖๗) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การพัฒนาการเกษตรสู่เกษตรสมัยใหม่ ควบคู่กับการส่งเสริมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และเป้าประสงค์ตามประเด็นการพัฒนา (ยุทธศาสตร์) ข้อ ๒ เพื่อพัฒนาสินค้าเกษตรให้แข่งขันได้ปลอดภัย ควบคู่กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ทำให้พืชผัก ไม้ผล และไม้ดอกไม้ประดับ เป็นสินค้าเกษตรที่น่าสนใจในการผลิตเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภคในอนาคต การผลิตส่วนใหญ่จะเป็นการผลิตเพื่อนำผลผลิตไปจำหน่ายแก่ผู้ซื้อ ในช่วงนอกฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิต การเก็บเมล็ดพันธุ์และการขยายพันธุ์พืช เป็นอีกช่องทางในการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร แต่ส่วนใหญ่ยังขาดความรู้และทักษะในการผลิตขยายพันธุ์พืช จึงมีความจำเป็นต้องให้ความรู้แก่เกษตรกร เพื่อให้มีความรู้ทักษะสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในแปลงของตนได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และเป็นช่องทาง การเพิ่มรายได้จากการขยายพันธุ์พืชต่อไป

๑.๒ สรุปสาระสำคัญ

สภาพปัญหา/ความต้องการ จังหวัดเลยเป็นพื้นที่เหมาะสมในการปลูกพืช ได้แก่ ผัก ไม้ผล และไม้ดอกไม้ประดับ เกษตรกรจำเป็นต้องหาพันธุ์พืชพันธุ์ดีมาปลูก บางชนิดมีราคาสูง เกษตรกรยังขาดความรู้ในการขยายพันธุ์พืช เกษตรกรส่วนใหญ่จะซื้อต้นพันธุ์ มาจากร้านค้า ซึ่งไม่สามารถรู้สายพันธุ์พืชได้ตรงกับความต้องการ และเหมาะสมกับพื้นที่ และให้ผลผลิตดี การขยายพันธุ์พืช จึงเป็นอีกช่องทางการเพิ่มรายได้ของเกษตรกรจากพืชที่ปลูก

ความเร่งด่วน : (ระบุระดับความจำเป็นเร่งด่วน) :

เพื่อพัฒนาเกษตรกร ให้มีความรู้และทักษะในการขยายพันธุ์พืชได้อย่างมีประสิทธิภาพ
ถูกต้องตามหลักวิชาการ

๒. ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

๒.๑ วัตถุประสงค์ของโครงการ

- ๑) เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ด้านการขยายพันธุ์พืช
- ๒) เพื่อให้เกษตรกรสามารถขยายพันธุ์พืชได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

๒.๒ สถานภาพของโครงการ

☐ โครงการเดิม ☒ โครงการใหม่

๒.๓ ประเภทของโครงการ

☒ พัฒนา ☐ ดำเนินการปกติ

๒.๔ ระยะเวลาดำเนินโครงการ

เริ่มตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ สิ้นสุด ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐ (รวมระยะเวลา ๑ ปี)

๒.๕ สถานที่ดำเนินโครงการ : (ระบุพื้นที่ดำเนินการ เช่น อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เป็นต้น)

พื้นที่ทั้ง ๑๔ อำเภอของจังหวัดเลย

๓. กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๓.๑ กลุ่มเป้าหมาย : เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผล พืชผัก และไม้ดอกไม้ประดับ

๓.๒ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดเลย

๔. เป้าหมาย ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ

๔.๑ เป้าหมายโครงการ

ตัวชี้วัด ๔.๑.๑ เกษตรกรมีความรู้ด้านการขยายพันธุ์พืช

๔.๑.๒ เกษตรกรสามารถขยายพันธุ์พืชได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

๔.๒ ผลผลิต ๔.๑.๑ เกษตรกรจำนวน ๒๘๐ คน ได้รับความรู้ด้านการขยายพันธุ์พืช

๔.๑.๒ เกษตรกรได้รับความรู้ด้านการขยายพันธุ์พืชได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
สามารถนำไปปฏิบัติในแปลงของตนเองได้

๔.๓ ผลลัพธ์ เกษตรกรร้อยละ ๘๐ ที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติในแปลงของตน และ
เป็นช่องทางการเพิ่มรายได้จากการขยายพันธุ์พืชเพื่อจำหน่าย

๔.๔ ผลกระทบ :

เชิงบวก : เกษตรกรมีความรู้และทักษะในการขยายพันธุ์พืช

เชิงลบ : -

๕. แนวทางการดำเนินงาน

(แสดงรายละเอียดกิจกรรมที่จะทำภายใต้โครงการที่จังหวัดเสนอขอ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินงานของแต่ละกิจกรรมสำคัญด้วย)

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ			
	ต.ค. - ธ.ค. ๖๙	ม.ค. - มี.ค. ๗๐	เม.ย. - มิ.ย. ๗๐	ก.ค. - ก.ย. ๗๐
๑. อบรมถ่ายทอดความรู้และฝึกปฏิบัติการ ขยายพันธุ์พืช (ไม้ผล พืชผัก และไม้ดอกไม้ ประดับ) เกษตรกรจำนวน ๑๔ รุ่นๆละ ๒๐ คน รวมจำนวน ๒๘๐ คน			✓	

๖. วิธีการดำเนินงาน ☒ ดำเนินการเอง ☐ จ้างเหมา

๗. วงเงินของโครงการ จำนวน ๕๔๐,๐๐๐ บาท

๘. รายงานความสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา

- ยังไม่ได้ดำเนินการ -

๙. การกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

☒ โครงการไม่ใช่ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

☐ โครงการเป็นภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑๐. ความพร้อมของโครงการ

๑๐.๑ พื้นที่ดำเนินโครงการ

☒ ดำเนินการได้ทันที หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการหรือได้รับอนุญาตตามกฎหมาย และสามารถดำเนินการได้ทันที

☐ อยู่ระหว่างเตรียมการ หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการแล้ว แต่อยู่ในระหว่างจัดเตรียมพื้นที่ หรือกำลังแก้ไขปัญหา / อุปสรรคต่างๆ หรือเตรียมการขออนุญาตตามกฎหมาย

☐ อยู่ระหว่างศึกษาความเหมาะสม และคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ

๑๐.๒ แบบรูปรายการ/ แผนการปฏิบัติงาน

☒ มี และสมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)

☐ มีแต่ยังไม่สมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)

☐ ไม่มี

๑๐.๓ ความพร้อมของบุคลากร เครื่องมือ และเทคนิคการดำเนินการ

๑) บุคลากรมีประสบการณ์

☒ ทั้งหมด

☐ บางส่วน

☐ ไม่มีประสบการณ์

๒) เครื่องมือดำเนินการ

☐ มี พร้อมดำเนินการได้ทันที

☒ มีบางส่วนและต้องจัดหาเพิ่มเติม

☐ ไม่มี ต้องจัดหาเพิ่มเติม

๓) เทคนิคในการบริหารจัดการ

☒ มีประสบการณ์สูง

☐ มีประสบการณ์ปานกลาง

☐ ไม่มีประสบการณ์

๑๐.๔ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

☐ ผ่านคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว

☐ อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

☐ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติยังไม่พิจารณา

๑๐.๕ รายงานการศึกษาความเหมาะสม (FS)

☒ ไม่ต้องทำรายงานการศึกษา

☐ ต้องทำรายงานการศึกษา

๑๑. วิธีการบริหารจัดการหรือการดูแลบำรุงรักษา เมื่อโครงการแล้วเสร็จ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการ

- รับดำเนินการเอง -

๑๒. ปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัด :

๓.๘ เพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าฝ้ายและการอนุรักษ์การผลิตฝ้ายเมืองเลย

๓.๘(๑) แหล่งรวบรวมพันธุ์ฝ้าย เพื่อการเรียนรู้และอนุรักษ์พันธุ์กรรมฝ้ายในพื้นที่จังหวัดเลย

วงเงิน ๘๓๐,๐๐๐ บาท

ยุทธศาสตร์ชาติ

- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- ☒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น : การเกษตร

แม่บทย่อย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (๐๓๑๐๐๑ สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าสูง)

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด

- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : การพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน
- ☒ ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : การพัฒนาการเกษตรสู่เกษตรสมัยใหม่ ควบคู่กับการส่งเสริมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การผลิต การค้า และการบริการ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความมั่นคงสู่ความยั่งยืน

แผนงาน ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

หน่วยดำเนินการ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเลย

ผู้รับผิดชอบ : นายวันทพงศ์ แสนเผือก

ตำแหน่ง : นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ

สถานที่ติดต่อ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเลย หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙ ๒๔๕๘ ๒๙๑๖

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ ที่มา

ฝ้ายเป็นพืชเส้นใยที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมของจังหวัดเลย ซึ่งครั้งหนึ่งถือเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด ปัจจุบันยังคงมีการปลูกฝ้ายในระดับชุมชนเพื่อใช้ในหัตถกรรมพื้นบ้าน และการสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม พันธุ์ฝ้ายท้องถิ่นเริ่มสูญหายไปจากระบบการผลิต เนื่องจากต้นทุนการผลิต การเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิต รวมถึงการขาดการอนุรักษ์พันธุ์กรรมฝ้ายที่หลากหลาย ซึ่งทางจังหวัดเลยมีนโยบายในการพัฒนาภาคการเกษตรอย่างยั่งยืน บนฐานทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่น และแนวทางการพัฒนา ส่งเสริม และฟื้นฟูพันธุ์พืชท้องถิ่น เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ด้วยเหตุนี้ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเลย จึงมีแนวคิดในการจัดตั้ง “แหล่งรวบรวมพันธุ์ฝ้าย” ขึ้นในพื้นที่จังหวัดเลย เพื่อเป็นแหล่งรวบรวม พัฒนา และขยายพันธุ์ฝ้าย พร้อมส่งเสริมให้เกิดการใช้ประโยชน์เชิงอนุรักษ์และเศรษฐกิจควบคู่กัน

๑.๒ สรุปสาระสำคัญ

สภาพปัญหา / ความต้องการ : ในพื้นที่จังหวัดเลย ขาดแหล่งเก็บรวบรวม ขยายพันธุ์ แหล่งเรียนรู้ หรือฐานข้อมูลพันธุ์ฝ้ายของกรมวิชาการเกษตร และพันธุ์ฝ้ายที่เป็นระบบภายในจังหวัด รวมถึงการส่งเสริมให้เกิดการใช้ประโยชน์เชิงอนุรักษ์และเศรษฐกิจควบคู่กัน

ความเร่งด่วน : จำเป็นต้องมีแหล่งรวบรวมพันธุ์ฝ้าย เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่เกษตรกรในจังหวัด

๒. ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

๒.๑ วัตถุประสงค์ของโครงการ

- ๒.๑.๑ เพื่อรวบรวมพันธุ์ฝ้ายของกรมวิชาการเกษตร และพันธุ์ฝ้ายท้องถิ่นในจังหวัดเลย
- ๒.๑.๒ เพื่อศึกษาลักษณะทางการเกษตรของพันธุ์ฝ้ายในสภาพแวดล้อมของจังหวัดเลย
- ๒.๑.๓ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และอนุรักษ์พันธุ์กรรมฝ้ายของจังหวัดเลย
- ๒.๑.๔ เพื่อสนับสนุนการใช้ประโยชน์ฝ้ายในด้านเศรษฐกิจชุมชนและหัตถกรรมท้องถิ่น
- ๒.๑.๕ เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการปลูก การขยายพันธุ์ฝ้ายแก่เกษตรกร

๒.๒ สถานภาพของโครงการ

- ☐ โครงการเดิม ☒ โครงการใหม่

๒.๓ ประเภทของโครงการ

- ☒ พัฒนา ☐ ดำเนินการปกติ

๒.๔ ระยะเวลาดำเนินโครงการ

เริ่มตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ สิ้นสุด ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐ (รวมระยะเวลา ๑ ปี)

๒.๕ สถานที่ดำเนินโครงการ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเลย

๓. กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๓.๑ กลุ่มเป้าหมาย : เกษตรกรในจังหวัดเลย ประชาชน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๓.๒ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : เกษตรกรในจังหวัดเลย หน่วยงานราชการ และศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเลย

๔. เป้าหมาย ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ

๔.๑ เป้าหมายโครงการ

- ๔.๑.๑ สำรวจและจัดเก็บพันธุ์ฝ้ายของกรมวิชาการเกษตร และพันธุ์ฝ้ายท้องถิ่นในจังหวัดเลย
- ๔.๑.๒ จัดทำแปลงรวบรวมพันธุ์ฝ้าย
- ๔.๑.๓ จัดกิจกรรมฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร และผู้สนใจ
- ๔.๑.๔ จัดทำรายงานผลการรวบรวมและการอนุรักษ์พันธุ์ฝ้าย

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนพันธุ์ฝ้ายที่รวบรวมได้ มากกว่าหรือเท่ากับ ๑๐ พันธุ์
๒. แปลงสาธิตจำนวน ๑ แปลง
๓. จัดอบรมความรู้ไม่น้อยกว่า ๑ ครั้งภายในปี
๔. เป็นแหล่งเรียนรู้ ซึ่งมีเกษตรกร บุคลากรของรัฐ และผู้สนใจเข้าชมไม่น้อยกว่า ๕๐ คน
๕. จัดทำรายงานวิชาการและสื่อเผยแพร่ อย่างน้อย ๑ ฉบับ

๔.๒ ผลผลิต

- ๔.๒.๑ ได้แหล่งรวบรวมพันธุ์ฝ้ายอย่างน้อย ๑๐ พันธุ์ในพื้นที่เดียว
- ๔.๒.๒ ข้อมูลเชิงวิชาการเกี่ยวกับพันธุ์ฝ้ายแต่ละชนิด
- ๔.๒.๓ การมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมอนุรักษ์พันธุ์กรรม (การแจกจ่ายเมล็ดพันธุ์ที่ได้จากแปลงรวบรวม)
- ๔.๒.๔ เมล็ดพันธุ์ฝ้าย เพื่อสนับสนุนเกษตรกรแปลงต้นแบบในอนาคต

๔.๓ ผลลัพธ์

- ๔.๓.๑ สายพันธุ์ที่เหมาะสมสำหรับปลูกในพื้นที่จังหวัดเลย
- ๔.๓.๒ เกิดการใช้ประโยชน์จากการถ่ายทอดองค์ความรู้ ในด้านเศรษฐกิจชุมชน
- ๔.๓.๓ กระตุ้นความสนใจของเกษตรกร ในการปลูกฝ้ายช่วยเพิ่มพื้นที่ปลูกภายในจังหวัดเลย

๔.๔ ผลกระทบ :

เชิงบวก : การเข้าถึงพันธุ์ฝ้ายของเกษตรกร และเกิดการนำไปต่อยอด

เชิงลบ : อาจมีข้อจำกัดด้านพื้นที่/ทรัพยากรบุคคลในการดูแลแปลงหากไม่มีความร่วมมือระยะยาว

๕. แนวทางการดำเนินงาน

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ			
	ต.ต.- ธ.ค.	ม.ค. - มี.ค.	เม.ย. - มิ.ย.	ก.ค. - ก.ย.
๑. ติดต่อประสานงานขอพันธุ์ฝ้ายของกรมวิชาการเกษตร สํารวจพันธุ์ฝ้ายในพื้นที่จังหวัด เพื่อบรรวบรวมสายพันธุ์ปลูกในแปลงเก็บรวบรวม	√			
๒. เพาะและขยายพันธุ์ฝ้ายปลูกในแปลงรวบรวม		√	√	
๓. พัฒนาแปลงเรียนรู้ และเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงวิชาการ			√	√
๔. จัดกิจกรรมอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้				√
๕. สรุปผล พร้อมทั้งจัดทำเอกสารถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับพันธุ์ฝ้าย				√

๖. วิธีการดำเนินงาน ☒ ดำเนินการเอง ☐ จ้างเหมา

๗. วงเงินของโครงการ จำนวน ๘๓๐,๐๐๐ บาท

๘. รายงานความสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา
- ยังไม่ได้ดำเนินการ -

๙. ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
☒ โครงการไม่ใช่ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
☐ โครงการเป็นภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑๐. ความพร้อมของโครงการ

๑๐.๑ พื้นที่ดำเนินโครงการ

- ☒ ดำเนินการได้ทันที หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการหรือได้รับอนุญาตตามกฎหมาย และสามารถดำเนินการได้ทันที
- ☐ อยู่ระหว่างเตรียมการ หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการแล้ว แต่อยู่ในระหว่างจัดเตรียมพื้นที่ หรือกำลังแก้ไขปัญหา / อุปสรรคต่างๆ หรือเตรียมการขออนุญาตตามกฎหมาย
- ☐ อยู่ระหว่างศึกษาความเหมาะสม และคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ

๑๐.๒ แบบรูปรายการ/ แผนการปฏิบัติงาน

- ☐ มี และสมบูรณ์
- ☒ มีแต่ยังไม่สมบูรณ์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเลย
- ☐ ไม่มี

๑๐.๓ ความพร้อมของบุคลากร เครื่องมือ และเทคนิคการดำเนินการ

- ๑) บุคลากรมีประสิทธิภาพ ☒ ทั้งหมด ☐ บางส่วน ☐ ไม่มีประสิทธิภาพ
- ๒) เครื่องมือดำเนินการ ☐ มี พร้อมดำเนินการได้ทันที
☒ มีบางส่วนและต้องจัดหาเพิ่มเติม
☐ ไม่มี ต้องจัดหาเพิ่มเติม
- ๓) เทคนิคในการบริหารจัดการ ☐ มีประสิทธิภาพสูง
☒ มีประสิทธิภาพปานกลาง
☐ ไม่มีประสิทธิภาพ

๑๐.๔ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

- ☐ ผ่านคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว
- ☐ อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- ☐ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติยังไม่พิจารณา

๑๐.๕ รายงานการศึกษาความเหมาะสม (FS)

- ☒ ไม่ต้องทำรายงานการศึกษา
- ☐ ต้องทำรายงานการศึกษา

๑๑. วิธีการบริหารจัดการหรือการดูแลบำรุงรักษา เมื่อโครงการแล้วเสร็จ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการ
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเลยจะดูแลฐานพันธุ์ฝ้าย เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ให้ผู้ที่สนใจ

๑๒ ปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัด

- ๑๒.๑ การเก็บรวบรวมพันธุ์ฝ้ายจากชุมชน อาจใช้เวลานาน
- ๑๒.๒ ฝ้ายบางพันธุ์อาจเพาะปลูกได้ยาก หรือทนทานต่อโรคและแมลงน้อย

๓.๙ เพิ่มศักยภาพการผลิตด้านปศุสัตว์

๓.๙(๑) ส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานการผลิตโคเนื้อและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ วงเงิน ๔๖๓,๐๐๐ บาท

ยุทธศาสตร์ชาติ

- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
- ☒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- ☒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น : การเกษตร

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด

- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : การพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน
- ☒ ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : การพัฒนาการเกษตรสู่เกษตรสมัยใหม่ ควบคู่กับการส่งเสริมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การผลิต การค้า และการบริการ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความมั่นคงสู่ความยั่งยืน

แผนงาน ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

หน่วยดำเนินการ : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเลย

ผู้รับผิดชอบ : นายสุวัฒน์ มัตราช

ตำแหน่ง : ปศุสัตว์จังหวัดเลย

สถานที่ติดต่อ : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเลย

หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๔๒๘๑ ๑๕๗๒

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ ที่มา

๑.๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) รัฐบาลมีนโยบายปรับโครงสร้างเศรษฐกิจภาคเกษตร มีเป้าประสงค์เชิงนโยบายเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพมาตรฐาน และเพียงพอต่อความต้องการ มูลค่าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๑.๑.๒ แผนพัฒนาจังหวัดเลย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ -๒๕๗๐) ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาการเกษตรสู่เกษตรสมัยใหม่ ควบคู่กับการส่งเสริมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาสินค้าเกษตรให้แข่งขันได้ ปลอดภัย ควบคู่กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

๑.๒ สรุปสาระสำคัญ

สภาพปัญหา / ความต้องการ : ปัจจุบัน ความความนิยมในการบริโภคสินค้าโคเนื้อของไทยมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องมีความต้องการนำเข้าโคเนื้อและผลิตภัณฑ์จากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก จากข้อมูลการสำรวจผู้เลี้ยงโคเนื้อและจำนวนโคเนื้อในจังหวัดเลย พบว่า มีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อจำนวน ๕,๔๖๑ ราย มีโคเนื้อจำนวน ๕๑,๓๗๓ ตัว (พฤษภาคม ๒๕๖๘, ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์) ส่วนใหญ่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อในพื้นที่จังหวัดเลย ยังคงเลี้ยงตามวิถีชีวิตดั้งเดิมของเกษตรกรที่เกี่ยวคู่ประโยชน์กันกับการปลูกพืช ไม่มีการจัดการที่เป็นระบบ เกษตรกรยังขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องระบบการจัดการฟาร์มให้ได้มาตรฐาน ซึ่งจะส่งผลเสียต่อสุขภาพและคุณภาพของโคเนื้อตามมาได้ ทำให้สร้างความสูญเสียและเป็นการเพิ่มต้นทุนในกระบวนการผลิตโคเนื้ออีกด้วย อีกทั้งเกษตรกรยังขาดการรวมกลุ่มให้เป็นกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่มีความเข้มแข็ง

และร่วมมือกัน ทำให้ขาดโอกาสในการแข่งขันทางการตลาด ดังนั้น การส่งเสริมองค์ความรู้ความเข้าใจในระบบการเลี้ยง การผลิต และการจัดการที่ได้มาตรฐาน รวมไปถึงการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่มีความเข้มแข็ง จึงมีความจำเป็นเพื่อที่จะยกระดับมาตรฐานการผลิตโคเนื้อ เพิ่มศักยภาพการผลิตโคเนื้อที่มีคุณภาพ และปลอดภัย เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค เพิ่มโอกาสการแข่งขันทางการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์โคเนื้อให้สูงขึ้น และยกระดับอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อให้มีความมั่นคง ยั่งยืน มีผลตอบแทนที่คุ้มค่าและเหมาะสม

ความเร่งด่วน : (ระดับความจำเป็นเร่งด่วน) : มีความจำเป็นเร่งด่วน

๒. ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

๒.๑ วัตถุประสงค์ของโครงการ :

- ๑) เพื่อส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพในการเลี้ยง การผลิต และการแปรรูปผลิตภัณฑ์โคเนื้อให้ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ และปลอดภัย
- ๒) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการผลิต และสร้างเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่มีคุณภาพ
- ๓) เพื่อสร้างโอกาสทางการตลาด และเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์โคเนื้อ

๒.๒ สถานภาพของโครงการ

☐ โครงการเดิม ☒ โครงการใหม่

๒.๓ ประเภทของโครงการ

☐ พัฒนา ☒ ดำเนินการปกติ

๒.๔ ระยะเวลาดำเนินโครงการ

เริ่มตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ สิ้นสุด ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐ (รวมระยะเวลา ๑ ปี)

๒.๕ สถานที่ดำเนินโครงการ

ในพื้นที่จังหวัดเลย

๓. กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๓.๑ กลุ่มเป้าหมาย : เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อในพื้นที่จังหวัดเลย

๓.๒ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อในพื้นที่จังหวัดเลย

๔. เป้าหมาย ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ

๔.๑ เป้าหมายโครงการ

ตัวชี้วัด เกษตรกรเข้ารับการอบรม พัฒนามาตรฐานการเลี้ยง การแปรรูปผลิตภัณฑ์โคเนื้อ และได้รับสนับสนุนปัจจัยการผลิตจำนวน ๗๐ ราย

๔.๒ ผลผลิต

เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงและการผลิตโคเนื้อที่มีคุณภาพ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน ตลอดจนการแปรรูปผลิตภัณฑ์โคเนื้อ

๔.๓ ผลลัพธ์

๑) มีเกษตรกรผู้ผ่านการอบรมมาตรฐานการเลี้ยงโคเนื้อและการแปรรูปผลิตภัณฑ์โคเนื้อ และได้รับสนับสนุนปัจจัยการผลิตจำนวน ๗๐ ราย

๒) มีกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่มีความเข้มแข็ง ผลิตโคเนื้อที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ และปลอดภัย

๓) มีจำนวนโคเนื้อคุณภาพในจังหวัดเลยเพิ่มมากขึ้นภายใต้การผลิตตามหลัก BCG

๔.๔ ผลกระทบ :

เชิงบวก :

- ๑) เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้นจากการเลี้ยงโคเนื้อ
- ๒) เกษตรกรมีฟาร์มเลี้ยงสัตว์ที่ได้มาตรฐาน ถูกสุขลักษณะ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน
- ๓) ผลผลิตด้านปศุสัตว์มีคุณภาพ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน

เชิงลบ

:

-

๕. แนวทางการดำเนินงาน

(แสดงรายละเอียดกิจกรรมที่จะทำภายใต้โครงการที่จังหวัดเสนอขอ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินงานของแต่ละกิจกรรมสำคัญด้วย)

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ		
	ต.ค. - ธ.ค. ๖๙	ม.ค. - เม.ย. ๗๐	มิ.ย. - ก.ย. ๗๐
๑. รับสมัครและคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๒. จัดฝึกอบรม มาตรฐานการผลิตโคเนื้อและ การแปรรูปผลิตภัณฑ์โคเนื้อแก่เกษตรกร ๓. ศึกษาดูงานการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อสร้าง มูลค่าเพิ่ม	✓	✓	✓

๖. วิธีการดำเนินงาน ☒ ดำเนินการเอง ☐ จ้างเหมา

๗. วงเงินของโครงการ จำนวน ๔๖๓,๐๐๐ บาท รายละเอียด ดังนี้

๗.๑ งบดำเนินงาน

๗.๑.๑ ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ

๗.๑.๑.๑ ค่าตอบแทน ๗,๒๐๐ บาท

- ค่าตอบแทนวิทยากรฝึกอบรมภาคบรรยาย ๔ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๒,๔๐๐ บาท
- ค่าตอบแทนวิทยากรฝึกอบรมภาคปฏิบัติ ๒ คนๆ ละ ๔ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๔,๘๐๐ บาท

๗.๑.๑.๒ ค่าใช้สอย ๑๑๕,๘๐๐ บาท

- ค่าเบี้ยเลี้ยงเจ้าหน้าที่ติดตามงาน เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท
- ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๗๐ คนๆ ละ ๓๐๐ บาท ไป-กลับ ๒ วัน เป็นเงิน ๒๑,๐๐๐ บาท
- ค่าเช่าที่พักวิทยากร ๒ คนๆ ละ ๘๐๐ บาท เป็นเงิน ๑,๖๐๐ บาท
- ค่าจ้างเหมาจัดทำป้ายเปิดโครงการ ขนาด ๑.๕x๓ เมตร จำนวน ๒ ป้ายๆ ละ ๘๐๐ บาท เป็นเงิน ๑,๖๐๐ บาท
- ค่าจ้างเหมาจัดทำเอกสารฝึกอบรม จำนวน ๗๐ ชุดๆ ละ ๑๐๐ บาท เป็นเงิน ๗,๐๐๐ บาท
- ค่าจ้างเหมาจัดทำป้าย Roll up ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ จำนวน ๑๐ ป้ายๆ ละ ๑,๕๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท
- ค่าอาหารกลางวันผู้เข้ารับการฝึกอบรมและเจ้าหน้าที่ จำนวน ๙๐ คนๆ ละ ๒ มื้อๆ ละ ๑๕๐ บาท เป็นเงิน ๒๗,๐๐๐ บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มผู้เข้ารับการฝึกอบรมและเจ้าหน้าที่ จำนวน ๙๐ คนๆ ละ ๔ มื้อๆ ละ ๓๕ บาท เป็นเงิน ๑๒,๖๐๐ บาท

๗.๑.๑.๓ ค่าวัสดุ ๓๔๐,๐๐๐ บาท

- ค่าวัสดุสำนักงาน เช่น สมุดบันทึก เครื่องเขียน กระดาษ แฟ้มพลาสติก ฯลฯ เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท
- ค่าน้ำมันสำหรับออกประเมินฟาร์มและติดตามงานตามเป้าหมาย เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท
- ค่ายาถ่ายพยาธิชนิดกิน จำนวน ๕๐๐ ขวดๆ ละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๒๕,๐๐๐ บาท
- ค่ายากำจัดพยาธิชนิดฉีด ไอเวอร์แม็คติน ขนาด ๑๐๐ มิลลิกรัม จำนวน ๑๐๐ ขวดๆ ละ ๔๕๐ บาท

เป็นเงิน ๔๕,๐๐๐ บาท

- ค่าน้ำยาฆ่าเชื้อ ขนาด ๑ ลิตร จำนวน ๒๕๐ ขวดๆ ละ ๒๕๐ บาท เป็นเงิน ๖๒,๕๐๐ บาท
- ค่าวัสดุดิบ เช่น ซากสัตว์ เนื้อสัตว์ เครื่องปรุงรส ฯลฯ เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท
- ค่าวัสดุอุปกรณ์ เช่น กะละมัง เครื่องชั่ง ถุงใส่อาหาร ฯลฯ เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท
- ค่ารองเท้าบูตสีขาว จำนวน ๙๐ คู่ๆ ละ ๒๕๐ บาท เป็นเงิน ๒๒,๕๐๐ บาท
- ค่าผ้ากันเปื้อน หมวกคลุม กางเกง จำนวน ๙๐ ชุดๆ ละ ๒๕๐ บาท เป็นเงิน ๒๒,๕๐๐ บาท
- ค่าแร่ธาตุก้อน ขนาด ๒ กิโลกรัม จำนวน ๕๐๐ ก้อนๆ ละ ๗๐ บาท เป็นเงิน ๓๕,๐๐๐ บาท
- ค่าอ่างพลาสติกใส่น้ำยาฆ่าเชื้อสำหรับจุ่มเท้า จำนวน ๑๐๐ ใบๆ ละ ๓๐๐ บาท เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท
- ค่ารองเท้าบูตสีดำ จำนวน ๕๐ คู่ๆ ละ ๒๕๐ บาท เป็นเงิน ๑๒,๕๐๐ บาท

๘. รายงานความสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา

- ยังไม่ได้ดำเนินการ -

๙. การกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ☒ โครงการไม่ใช่ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ☐ โครงการเป็นภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑๐. ความพร้อมของโครงการ

๑๐.๑ พื้นที่ดำเนินโครงการ

- ☒ ดำเนินการได้ทันที หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการหรือได้รับอนุญาตตามกฎหมาย และสามารถดำเนินการได้ทันที
- ☐ อยู่ระหว่างเตรียมการ หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการแล้ว แต่อยู่ในระหว่างจัดเตรียมพื้นที่ หรือกำลังแก้ไขปัญหา/อุปสรรคต่างๆ หรือเตรียมการขออนุญาตตามกฎหมาย
- ☐ อยู่ระหว่างศึกษาความเหมาะสม และคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ

๑๐.๒ แบบรูปรายการ/ แผนการปฏิบัติงาน

- ☒ มี และสมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเลย
- ☐ มีแต่ยังไม่สมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)
- ☐ ไม่มี

๑๐.๓ ความพร้อมของบุคลากร เครื่องมือ และเทคนิคการดำเนินการ

- ๑) บุคลากรมีประสบการณ์ ☒ ทั้งหมด ☐ บางส่วน ☐ ไม่มีประสบการณ์
- ๒) เครื่องมือดำเนินการ ☒ มีพร้อมดำเนินการได้ทันที ☐ มีบางส่วนและต้องจัดหาเพิ่มเติม ☐ ไม่มี ต้องจัดหาเพิ่มเติม

๓) เทคนิคในการบริหารจัดการ

- ☒ มีประสบการณ์สูง
☐ มีประสบการณ์ปานกลาง
☐ ไม่มีประสบการณ์

๑๐.๔ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

- ☐ ผ่านคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว
☐ อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
☐ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติยังไม่พิจารณา

๑๐.๕ รายงานการศึกษาความเหมาะสม (FS)

- ☒ ไม่ต้องทำรายงานการศึกษา
☐ ต้องทำรายงานการศึกษา

๑๑. วิธีการบริหารจัดการหรือการดูแลบำรุงรักษา เมื่อโครงการแล้วเสร็จ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการ (ให้ระบุหน่วยงานให้ชัดเจน) :

- ๑) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มเกษตรกร ส่งเสริมให้ดำเนินงานในรูปแบบของสหกรณ์
๒) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ออกกำกับ ติดตามตรวจเยี่ยมให้คำแนะนำอย่างสม่ำเสมอ
๓) ยกระดับการผลิตให้ได้มาตรฐานและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์

๑๒. ปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัด :

- ไม่มี -

๓.๙ เพิ่มศักยภาพการผลิตด้านปศุสัตว์

๓.๙(๒) การพัฒนาระดับมาตรฐานการเลี้ยงไก่พื้นเมืองเชิงการค้า วงเงิน ๑๙๐,๐๐๐ บาท

ยุทธศาสตร์ชาติ

- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
- ☒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- ☒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น : การเกษตร

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด

- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : การพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน
- ☒ ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : การพัฒนาการเกษตรสู่เกษตรสมัยใหม่ ควบคู่กับการส่งเสริมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การผลิต การค้า และการบริการ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความมั่นคงสู่ความยั่งยืน

แผนงาน ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

หน่วยดำเนินการ : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเลย

ผู้รับผิดชอบ : นายสุวัฒน์ มัตราช

ตำแหน่ง : ปศุสัตว์จังหวัดเลย

สถานที่ติดต่อ : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเลย

หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๔๒๘๑ ๑๕๗๒

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ ที่มา

๑.๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) รัฐบาลมีนโยบายปรับโครงสร้างเศรษฐกิจภาคเกษตร มีเป้าประสงค์เชิงนโยบายเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพมาตรฐาน และเพียงพอต่อความต้องการ มูลค่าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๑.๑.๒ แผนพัฒนาจังหวัดเลย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ -๒๕๗๐) ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาการเกษตรสู่เกษตรสมัยใหม่ ควบคู่กับการส่งเสริมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาสินค้าเกษตรให้แข่งขันได้ ปลอดภัย ควบคู่กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

๑.๒ สรุปสาระสำคัญ

สภาพปัญหา/ความต้องการ : ปัจจุบัน จังหวัดเลย มีเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมืองทั้งหมด ๓๖,๕๑๔ ราย มีจำนวนไก่พื้นเมืองทั้งหมด ๑,๔๒๓,๗๐๕ ตัว (พฤษภาคม ๒๕๖๘, ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกรมปศุสัตว์) แต่ระบบการเลี้ยงยังคงเป็นแบบดั้งเดิม เลี้ยงแบบปล่อยอิสระ ยังไม่มีระบบการป้องกันการควบคุมโรค ทำให้มีการสูญเสียเป็นจำนวนมากเมื่อเกิดโรคระบาด ระบบการเลี้ยงไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่จะรองรับการผลิตภายใต้นโยบายอาหารปลอดภัย โดยฟาร์มยังไม่ได้การรองรับมาตรฐานฟาร์ม GFM, GAP และยังขาดการรวมกลุ่มเกษตรกรให้เป็นกลุ่มที่มีความเข้มแข็งและร่วมมือกันในการเลี้ยง การผลิต ทำให้ขาดโอกาสในการแข่งขันทางด้านการตลาด หากเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาระดับมาตรฐานการเลี้ยงให้มีระบบการผลิตที่มีมาตรฐาน และพัฒนาระบบการผลิตเข้าสู่มาตรฐานฟาร์มอย่างต่อเนื่อง จะช่วยเพิ่มมูลค่าการจำหน่ายและลดต้นทุนการผลิต ช่วยเพิ่มโอกาสช่องทางการแข่งขันทางการค้าและการตลาด และสร้างอาชีพที่มีรายได้มั่นคงต่อไป

ความเร่งด่วน : (ระบุระดับความจำเป็นเร่งด่วน) : มีความจำเป็นเร่งด่วน

๒. ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

๒.๑ วัตถุประสงค์ของโครงการ :

- ๑) เพื่อส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพในการเลี้ยง การผลิตไก่พื้นเมือง
- ๒) เพื่อยกระดับมาตรฐานการเลี้ยงไก่พื้นเมือง
- ๓) เพื่อสร้างกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมืองที่มีความเข้มแข็ง

๒.๒ สถานภาพของโครงการ

☐ โครงการเดิม ☒ โครงการใหม่

๒.๓ ประเภทของโครงการ

☐ พัฒนา ☒ ดำเนินการปกติ

๒.๔ ระยะเวลาดำเนินโครงการ

เริ่มตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ สิ้นสุด ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐ (รวมระยะเวลา ๑ ปี)

๒.๕ สถานที่ดำเนินโครงการ : (ระบุพื้นที่ดำเนินการ เช่น อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เป็นต้น)

พื้นที่อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย

๓. กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๓.๑ กลุ่มเป้าหมาย : เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมืองในอำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย

๓.๒ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมืองในอำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย

๔. เป้าหมาย ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ

๔.๑ เป้าหมายโครงการ

ตัวชี้วัด เกษตรกรเข้ารับการอบรม ส่งเสริมพัฒนายกระดับมาตรฐานการเลี้ยงไก่พื้นเมือง และได้รับสนับสนุนปัจจัยการผลิต จำนวน ๕๐ ราย

๔.๒ ผลผลิต

เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงและการผลิตไก่พื้นเมืองที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ และปลอดภัย

๔.๓ ผลลัพธ์

- ๑) มีผู้เข้ารับการอบรมยกระดับการเลี้ยงไก่พื้นเมือง และได้รับสนับสนุนปัจจัยการผลิต จำนวน ๕๐ ราย
- ๒) มีฟาร์มไก่พื้นเมืองที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน GFM/GAP อย่างน้อยจำนวน ๕ ฟาร์ม
- ๓) มีกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมืองที่มีความเข้มแข็ง ผลิตไก่พื้นเมืองที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ และปลอดภัย

๔.๔ ผลกระทบ :

เชิงบวก :

- ๑) เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้นจากการเลี้ยงไก่พื้นเมือง
- ๒) เกษตรกรมีฟาร์มเลี้ยงสัตว์ที่ได้มาตรฐาน ถูกสุขลักษณะ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน
- ๓) ผลผลิตด้านปศุสัตว์ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ และปลอดภัย

เชิงลบ : -

๕. แนวทางการดำเนินงาน

(แสดงรายละเอียดกิจกรรมที่จะทำภายใต้โครงการที่จังหวัดเสนอขอ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินงานของแต่ละกิจกรรมสำคัญด้วย)

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ		
	ต.ค. - ธ.ค. ๖๙	ม.ค. - มี.ค. ๗๐	เม.ย. - ก.ย. ๗๐
๑. ดำเนินการสำรวจกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมือง และจำนวนฟาร์มที่ได้รับรองมาตรฐาน	✓		
๒. จัดอบรมให้แก่เกษตรกรเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่พื้นเมือง ให้ได้มาตรฐาน		✓	
๓. ดำเนินการรับรองมาตรฐานฟาร์มให้แก่ฟาร์มที่ยังไม่ได้มาตรฐาน GFM/GAP			✓

๖. วิธีการดำเนินงาน ☒ ดำเนินการเอง ☐ จ้างเหมา

๗. วงเงินของโครงการ จำนวน ๑๙๐,๐๐๐ บาท

๗.๑ งบดำเนินงาน

๗.๑.๑ ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ

๗.๑.๑.๑ ค่าตอบแทน ๗,๒๐๐ บาท

- ค่าตอบแทนวิทยากรฝึกอบรมภาคบรรยาย ๒ คนๆ ละ ๓ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๓,๖๐๐ บาท
- ค่าตอบแทนวิทยากรฝึกอบรมภาคปฏิบัติ ๒ คนๆ ละ ๓ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๓,๖๐๐ บาท

๗.๑.๑.๒ ค่าใช้สอย ๓๓,๘๐๐ บาท

- ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้ารับการฝึกอบรม ๕๐ คนๆ ละ ๑๕๐ บาท ไป-กลับ ๑ วัน เป็นเงิน ๗,๕๐๐ บาท
- ค่าเบี้ยเลี้ยงเจ้าหน้าที่ติดตามงาน เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท
- ค่าจ้างเหมาจัดทำป้ายเปิดโครงการ ขนาด ๒x๔ เมตร จำนวน ๑ ป้ายๆ ละ ๙๐๐ บาท เป็นเงิน ๙๐๐ บาท
- ค่าอาหารกลางวันผู้เข้ารับการฝึกอบรมและเจ้าหน้าที่ จำนวน ๗๐ คนๆ ละ ๑ มื้อๆ ละ ๑๕๐ บาท

เป็นเงิน ๑๐,๕๐๐ บาท

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มผู้เข้ารับการฝึกอบรมและเจ้าหน้าที่ จำนวน ๗๐ คนๆ ละ ๒ มื้อๆ ละ ๓๕ บาท

เป็นเงิน ๔,๙๐๐ บาท

๗.๑.๑.๓ ค่าวัสดุ ๑๔๙,๐๐๐ บาท

- ค่าวัสดุสำนักงานใช้ในการอบรม เช่น สมุดบันทึก เครื่องเขียน กระดาษ แฟ้มพลาสติก ฯลฯ

เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท

- ค่าน้ำมันสำหรับออกประเมินฟาร์มและติดตามงานตามเป้าหมาย เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท

- ค่าครองเท้าบูทสีขาว จำนวน ๗๐ คู่ๆ ละ ๒๕๐ บาท เป็นเงิน ๑๗,๕๐๐ บาท

- ค่าผ้ากันเปื้อน หมวกคลุม ถุงมือ จำนวน ๗๐ ชุดๆ ละ ๒๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๔,๐๐๐ บาท

- ค่าลูกไก่พื้นเมือง อายุไม่เกิน ๑ สัปดาห์ จำนวน ๕๐๐ ตัวๆ ละ ๑๕ บาท เป็นเงิน ๗,๕๐๐ บาท

- ค่าถังน้ำไก่ ขนาด ๔ ลิตร จำนวน ๑๐๐ ถังๆ ละ ๗๐ บาท เป็นเงิน ๗,๐๐๐ บาท

- ค่าถังอาหารไก่ ขนาด ๑๓ นิ้ว จำนวน ๑๐๐ ถังๆ ละ ๙๐ บาท เป็นเงิน ๙,๐๐๐ บาท

- ค่าตาข่ายพลาสติก ขนาด ๑.๕*๓๐ เมตร จำนวน ๕๐ ม้วนๆ ละ ๑๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท

- ค่าอาหารไก่พื้นเมือง จำนวน ๕๐ กระสอบๆ ละ ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท

๘. รายงานความสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา

- ยังไม่ได้ดำเนินการ -

๙. การกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

☒ โครงการไม่ใช่ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

☐ โครงการเป็นภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑๐. ความพร้อมของโครงการ

๑๐.๑ พื้นที่ดำเนินโครงการ

☒ ดำเนินการได้ทันที หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการหรือได้รับอนุญาตตามกฎหมาย และสามารถดำเนินการได้ทันที

☐ อยู่ระหว่างเตรียมการ หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการแล้ว แต่อยู่ในระหว่างจัดเตรียมพื้นที่ หรือกำลังแก้ไขปัญหา / อุปสรรคต่างๆ หรือเตรียมการขออนุญาตตามกฎหมาย

☐ อยู่ระหว่างศึกษาความเหมาะสม และคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ

๑๐.๒ แบบรูปรายการ/ แผนการปฏิบัติงาน

☒ มี และสมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)

☐ มีแต่ยังไม่สมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)

☐ ไม่มี

๑๐.๓ ความพร้อมของบุคลากร เครื่องมือ และเทคนิคการดำเนินการ

๑) บุคลากรมีประสบการณ์ ☒ ทั้งหมด ☐ บางส่วน ☐ ไม่มีประสบการณ์

๒) เครื่องมือดำเนินการ ☐ มี พร้อมดำเนินการได้ทันที

☒ มีบางส่วนและต้องจัดหาเพิ่มเติม

☐ ไม่มี ต้องจัดหาเพิ่มเติม

๓) เทคนิคในการบริหารจัดการ ☒ มีประสบการณ์สูง

☐ มีประสบการณ์ปานกลาง

☐ ไม่มีประสบการณ์

๑๐.๔ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

☐ ผ่านคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว

☐ อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

☐ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติยังไม่พิจารณา

๑๐.๕ รายงานการศึกษาความเหมาะสม (FS)

☒ ไม่ต้องทำรายงานการศึกษา

☐ ต้องทำรายงานการศึกษา

๑๑. วิธีการบริหารจัดการหรือการดูแลบำรุงรักษา เมื่อโครงการแล้วเสร็จ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการ

๑) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มเกษตรกร ส่งเสริมให้ดำเนินงานในรูปแบบของสหกรณ์

๒) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ออกกำกับ ติดตามตรวจเยี่ยมให้คำแนะนำอย่างสม่ำเสมอ

๓) ยกระดับการผลิตให้ได้มาตรฐานและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์

๑๒. ปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัด :

- ไม่มี

๓.๙ เพิ่มศักยภาพการผลิตด้านปศุสัตว์

๓.๙(๓) พัฒนาศูนย์เรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรด้านปศุสัตว์ วงเงิน ๑,๓๙๘,๐๐๐ บาท

ยุทธศาสตร์ชาติ

- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
- ☒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น : การเกษตร

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด

- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : การพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน
- ☒ ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : การพัฒนาการเกษตรสู่เกษตรสมัยใหม่ ควบคู่กับการส่งเสริมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การผลิต การค้า และการบริการ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความมั่นคงสู่ความยั่งยืน

แผนงาน ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

หน่วยดำเนินการ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เลย

ผู้รับผิดชอบ : นายสมบัติ แสนศรี

ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เลย

สถานที่ติดต่อ ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เลย

หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๔๒๐๓ ๙๒๑๘

๑. หลักการและเหตุผล

อาชีพปศุสัตว์นับเป็นอาชีพที่มีความสำคัญอาชีพหนึ่งต่อเศรษฐกิจและสังคมชนบท ในปัจจุบันภาคปศุสัตว์เป็นหนึ่งในธุรกิจเกษตรที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องไปทั่วโลก ไทยนับได้ว่าเป็นประเทศผู้นำด้านการผลิตสินค้าปศุสัตว์ของเอเชีย โดยมีการพัฒนาระบบการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทาน การจัดการที่ได้มาตรฐาน มีความปลอดภัยต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ทำให้สินค้าปศุสัตว์มีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นตามความต้องการของผู้บริโภคภายในประเทศ นักท่องเที่ยว และตลาดต่างประเทศ ประกอบกับปัจจุบันภาครัฐได้สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวภายในประเทศ เพื่อให้มีการกระจายรายได้สู่ชนบทมากขึ้นอีกทางหนึ่ง โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ซึ่งนอกเหนือจากนักท่องเที่ยวจะได้รับบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติ ยังได้รับองค์ความรู้ต่าง ๆ ในการเลี้ยงปศุสัตว์ของประเทศไทย และเป็นการสร้างงานและกระจายรายได้ให้กับประชาชนภายในชุมชนรอบ ๆ บริเวณศูนย์การเรียนรู้ด้านปศุสัตว์

ด้วยเหตุนี้ จากการบูรณาการของหน่วยงานในพื้นที่จังหวัดเลยได้เล็งเห็นความสำคัญและความเชื่อมโยงสอดคล้องของการเลี้ยงปศุสัตว์ควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์ เพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรวิถีใหม่ เพื่อให้เกษตรกร ประชาชนทั่วไป และนักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีภายในศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์ ภายในพื้นที่ของศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เลยซึ่งตั้งอยู่ที่ตำบลศรีสงคราม อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย โดยมีเป้าหมายให้เป็นโครงการต้นแบบพัฒนาการท่องเที่ยวภายในชุมชนให้มากขึ้น รวมทั้งนักท่องเที่ยวจะได้เรียนรู้การผลิตปศุสัตว์สมัยใหม่เป็นแหล่งกระจายสินค้าทางการเกษตรในชุมชน และเกษตรกร/ชุมชนในพื้นที่จะได้รับผลประโยชน์จากการที่นักท่องเที่ยวได้ใช้จ่ายใช้สอยซื้อสินค้าในท้องถิ่น

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ กระตุ้นเศรษฐกิจระดับฐานรากในพื้นที่จังหวัดเลย (เมืองรอง) ผ่านกลไกการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในหน่วยงานภาครัฐ

๒.๒ สถานภาพของโครงการ

☐ โครงการเดิม

☒ โครงการใหม่

๒.๓ ประเภทของโครงการ

☒ พัฒนา

☐ ดำเนินการปกติ

๒.๔ ระยะเวลาดำเนินโครงการ

เริ่มตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ สิ้นสุด ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐ (รวมระยะเวลา ๑ ปี)

๒.๕ สถานที่ดำเนินโครงการ : (ระบุพื้นที่ดำเนินการ เช่น อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เป็นต้น)

ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เลย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

๓. กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๓.๑ กลุ่มเป้าหมาย : กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ในพื้นที่จังหวัดเลยและผู้สนใจทั่วไป

เป้าหมาย

● เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

๑) ศูนย์วิจัยฯ ได้รับการพัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านเกษตร และปศุสัตว์เชิงท่องเที่ยว

๒) จำนวนเกษตรกร นักท่องเที่ยว และประชาชนผู้สนใจทั่วไป เข้ามาใช้บริการภายในศูนย์เรียนรู้ฯ

ปีละ ๒,๐๐๐ ราย/ปี

● เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

๑) เพื่อพัฒนาเพิ่มศักยภาพของศูนย์วิจัยฯ ในความดูแลรับผิดชอบของกรมปศุสัตว์ เพื่อพัฒนาให้เป็นศูนย์เรียนรู้ต้นแบบด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในชุมชน

๒) เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตปศุสัตว์สมัยใหม่แก่เกษตรกร ประชาชนและนักท่องเที่ยว

๓) เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดของสินค้าปศุสัตว์ภายในชุมชน และส่งเสริมให้เกษตรกรผู้ประกอบการอาชีพปศุสัตว์ในพื้นที่ มีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

๔) เพื่อสร้างงานและส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนให้เติบโตจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว

ผลสัมฤทธิ์ของโครงการต่อการปิดช่องว่างของเป้าหมาย (project's contribution to target gap)

สร้างรายได้ให้เกษตรกร/ชุมชนในพื้นที่รอบบริเวณศูนย์เรียนรู้ฯ ตลอดจนธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและการผลิตปศุสัตว์และการท่องเที่ยวภายในชุมชน และจังหวัด โดยคาดว่าจะมีอัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวภายในชุมชน เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ จากปีก่อนเริ่มดำเนินงานโครงการฯ และเกษตรกรในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น

ผลที่คาดว่าจะเกิด

๑) ศูนย์วิจัยฯ ที่ได้รับการพัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์เชิงท่องเที่ยวมีความพร้อมเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์ และเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่สำคัญของชุมชน จังหวัด และประเทศ

๒) เกษตรกร นักท่องเที่ยว และประชาชนผู้สนใจทั่วไป มีความรู้ด้านปศุสัตว์ และมีความสุข/ความพึงพอใจที่ใช้บริการท่องเที่ยวภายในศูนย์เรียนรู้ฯ

● ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

๑) เกษตรกรและนักท่องเที่ยว มีความรู้ด้านปศุสัตว์ และมีความพึงพอใจที่ใช้บริการท่องเที่ยวภายในศูนย์เรียนรู้ฯ ร้อยละ ๘๐

๒) เกษตรกร/ชุมชนในพื้นที่รอบบริเวณศูนย์เรียนรู้ฯ ตลอดจนธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับการปศุสัตว์มีรายได้ จากการจำหน่ายสินค้า เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ จากเดิมก่อนการพัฒนาศูนย์เรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

● กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

เกษตรกร นักท่องเที่ยว นักเรียน นักศึกษา และประชาชนผู้สนใจทั่วไป

(๔) แนวทางการดำเนินงาน

(แสดงรายละเอียดกิจกรรมที่จะทำภายใต้โครงการที่จังหวัดเสนอขอ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินงานของแต่ละกิจกรรมสำคัญด้วย)

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ	
	ต.ค. ๖๘ - ก.ย. ๖๙	ต.ค. ๖๙ - ก.ย. ๗๐
กิจกรรมที่ ๑ : <u>ฐานเรียนรู้และสาธิตฟาร์มต้นแบบโคเนื้อ</u> ด้วยเทคโนโลยีการจัดการอาหารแบบครบวงจร	✓	
กิจกรรมที่ ๒ : <u>ฐานเรียนรู้และสาธิตฟาร์มต้นแบบการเลี้ยงสัตว์ปีก</u> (ไก่พื้นเมือง)	✓	
กิจกรรมที่ ๓ : <u>ฐานเรียนรู้และสาธิตแปลงรวบรวมพันธุ์พืชอาหารสัตว์ในชุมชน</u>	✓	

(๖) วิธีการดำเนินงาน ☐ ดำเนินการเอง ☒ จ้างเหมา

(๗) วงเงินของโครงการ จำนวน .๑,๓๔๘,๐๐๐ บาท

(ให้กรอกรายละเอียดข้อมูลตามแบบฟอร์มรายละเอียดจำแนกตามงบรายจ่ายด้วย)

กิจกรรม	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ				รวม (บาท)
	ไตรมาส ๑	ไตรมาส ๒	ไตรมาส ๓	ไตรมาส ๔	
กิจกรรมที่ ๑ : <u>ฐานเรียนรู้และสาธิตฟาร์มต้นแบบโคเนื้อ</u> ด้วยเทคโนโลยีการจัดการอาหารแบบครบวงจร	๕๕๕,๐๐๐	๑๘๕,๐๐๐	๑๘๕,๐๐๐	๑๘๕,๐๐๐	๑,๑๑๐,๐๐๐
กิจกรรมที่ ๒ : <u>ฐานเรียนรู้และสาธิตฟาร์มต้นแบบการเลี้ยงสัตว์ปีก</u> (ไก่พื้นเมือง)	๑๐๐,๐๐๐	๓๘,๑๖๖	๓๘,๑๖๖	๓๘,๑๖๖	๒๑๔,๕๐๐
กิจกรรมที่ ๓ : <u>ฐานเรียนรู้และสาธิตแปลงรวบรวมพันธุ์พืชอาหารสัตว์ในชุมชน</u>	๓๐,๐๐๐	๑๔,๕๐๐	๑๔,๕๐๐	๑๔,๕๐๐	๗๓,๕๐๐
รวมวงเงิน (บาท)	๖๘๕,๐๐๐	๒๓๗,๖๖๖	๒๓๗,๖๖๖	๒๓๗,๖๖๖	๑,๓๔๘,๐๐๐

๘. รายงานความสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา

- ยังไม่ได้ดำเนินการ -

๙. ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

☒ โครงการไม่ใช่ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

☐ โครงการเป็นภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑๐. ความพร้อมของโครงการ

๑๐.๑ พื้นที่ดำเนินโครงการ

- ☒ ดำเนินการได้ทันที หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการหรือได้รับอนุญาตตามกฎหมาย และสามารถดำเนินการได้ทันที
- ☐ อยู่ระหว่างเตรียมการ หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการแล้ว แต่อยู่ในระหว่างจัดเตรียมพื้นที่ หรือกำลังแก้ไขปัญหา / อุปสรรคต่างๆ หรือเตรียมการขออนุญาตตามกฎหมาย
- ☐ อยู่ระหว่างศึกษาความเหมาะสม และคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ

๑๐.๒ แบบรูปรายการ/ แผนการปฏิบัติงาน

- ☐ มี และสมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)
- ☐ มีแต่ยังไม่สมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)
- ☒ ไม่มี

๑๐.๓ ความพร้อมของบุคลากร เครื่องมือ และเทคนิคการดำเนินการ

๑) บุคลากรมีประสบการณ์	☒ ทั้งหมด	☐ บางส่วน	☐ ไม่มีประสบการณ์
๒) เครื่องมือดำเนินการ	☒ มี พร้อมดำเนินการได้ทันที	☐ มีบางส่วนและต้องจัดหาเพิ่มเติม	☐ ไม่มี ต้องจัดหาเพิ่มเติม
๓) เทคนิคในการบริหารจัดการ	☐ มีประสบการณ์สูง	☒ มีประสบการณ์ปานกลาง	☐ ไม่มีประสบการณ์

๑๐.๔ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

- ☐ ผ่านคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว
- ☐ อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- ☒ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติยังไม่พิจารณา

๑๐.๕ รายงานการศึกษาความเหมาะสม (FS)

- ☒ ไม่ต้องทำรายงานการศึกษา
- ☐ ต้องทำรายงานการศึกษา

๑๑. วิธีการบริหารจัดการหรือการดูแลบำรุงรักษา เมื่อโครงการแล้วเสร็จ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการ (ให้ระบุหน่วยงานให้ชัดเจน โดยแนบแบบยืนยันการบริหารจัดการทรัพย์สิน หรือ MOU) :

-

๑๒. ปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัด :

-

๕. โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการผลิตรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของจังหวัดเลย

๕.๑ ส่งเสริมอนุรักษ์ ป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๑) ส่งเสริมการปลูกไม้ยางนาเพาะเชื้อเห็ด เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวในพื้นที่การเกษตร

วงเงิน ๕๒๐,๕๐๐ บาท

ยุทธศาสตร์ชาติ

- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- ☒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด

- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : การพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน
- ☒ ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : การพัฒนาการเกษตรสู่เกษตรสมัยใหม่ ควบคู่กับการส่งเสริมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การผลิต การค้า และการบริการ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความมั่นคงสู่ความยั่งยืน

แผนงานที่ ๔ สร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม

หน่วยดำเนินการ : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเลย

ผู้รับผิดชอบ : นายพสธร ไชยศึก ตำแหน่ง : เจ้าพนักงานป่าไม้อาวุโส

สถานที่ติดต่อ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเลย ๕๔๙ หมู่ที่ ๗ ตำบลเมือง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ๔๒๐๐๐ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙ ๕๖๖๔ ๘๐๙๐ หรือ ๐๙ ๖๖๓๙ ๘๗๗๗

(๑) หลักการและเหตุผล

(๑.๑) ที่มา : (ระบุ เช่น มติ ครม. นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนาจังหวัด)จากยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการเจริญเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การรักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการหยุดยั้งการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่า ส่งเสริมการฟื้นฟูป่าระบบนิเวศป่าธรรมชาติที่เสื่อมโทรม พื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย พื้นที่ป่าต้นน้ำบนพื้นที่สูงชัน และพื้นที่แนวกันชน ส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชุมชน ส่งเสริมปลูกป่าเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมจากป่าปลูกแบบครบวงจร แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ หมายเหตุที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ กำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด ในการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ โดยเป็นป่าไม้ธรรมชาติ ร้อยละ ๓๓ และพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ เพื่อการใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๑๒ ของพื้นที่ประเทศ ภายในปี ๒๕๗๐ กลยุทธ์ในการพัฒนาระบบและกลไก สร้างแรงจูงใจให้มีการปลูกป่าในพื้นที่ที่ถูกทำลายหรือพื้นที่ว่าง ดำเนินโครงการธนาคารต้นไม้ สร้างมาตรการจูงใจในการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจ พัฒนานวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มจากไม้ การสร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการผลิตให้เพียงพอและมีการใช้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติโดยคำนึงถึงขีดจำกัดและขีดความสามารถในการฟื้นตัว สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนเพื่อใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

(๑.๒) สรุปสาระสำคัญ

สภาพปัญหา / ความต้องการ ...จังหวัดเลยมีสภาพพื้นที่ป่าคงเหลือ ประมาณร้อยละ ๓๒.๑๗ ของพื้นที่ จังหวัด หรือประมาณ ๒.๑๑ ล้านไร่ ปัจจุบันสภาพพื้นที่ป่าต้นน้ำมีความเสื่อมโทรม ส่งผลให้ระบบนิเวศ ชาติความสมดุล เกิดปัญหาความแห้งแล้งและอุทกภัย เกิดปัญหาไฟป่าและหมอกควันไฟ จึงจำเป็นต้องมี มาตรการอนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ป่าไม้ ให้สอดคล้องกับวาระการขับเคลื่อน จังหวัดเลย (THAILOEI ๔.๐) ด้านการท่องเที่ยว อนุรักษ์ฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้กลับคืนสู่ความ สมบูรณ์ดังเดิม การสร้างจิตสำนึกการสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างแรงจูงใจในการปลูกไม้เศรษฐกิจ จึงเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จากสถานการณ์ที่มีการบุกรุกพื้นที่ ป่าทำการเกษตรเป็นจำนวนมาก ยากที่จะกันคืนกลับมาเป็นป่าธรรมชาติได้อีกการส่งเสริมให้ปลูกต้นไม้ในพื้นที่เกษตรจึงเป็นวิธีการที่จะเพิ่ม พื้นที่ปลูกไม้ยืนต้นได้เพื่อเป็นการส่งเสริมเกษตรกรร่นอนำโครงการปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง มาปรับใช้ในพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งประชาชนมีความสนใจปลูกยางนา ที่ทำให้มีเห็ดป่าเกิดขึ้นสามารถเก็บหาเป็น อาหารและขายเป็นรายได้เพิ่มขึ้น ดังนั้น เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่เกษตรกรรมเชิงอนุรักษ์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นพื้นที่ตัวอย่างและขยายผลเพิ่มขึ้น จังหวัดจึงต้องดำเนินการเพาะชำกล้าไม้ยางนา เพาะเชื้อเห็ด เพื่อแจกจ่ายสนับสนุน และส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียว ลดภาวะโลกร้อน ต่อไป

ความเร่งด่วน : (ระบุระดับความจำเป็นเร่งด่วน) : ต้องเร่งดำเนินการเพื่อให้การอนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากร ป่าไม้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ที่มีเป้าหมายเพิ่มพื้นที่ป่าเป็นร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ

(๒) ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

(๒.๑) วัตถุประสงค์ของโครงการ

- ๑) เพื่อจัดเตรียมกล้าไม้เศรษฐกิจ ไม่เรือนยอดขึ้นบนสำหรับแจกจ่ายให้ประชาชนที่สนใจ
- ๒) เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่ป่าไม้/พื้นที่สีเขียวในพื้นที่เกษตรของจังหวัดเลย และลดภาวะโลกร้อน

(๒.๒) สถานภาพของโครงการ

☐ โครงการเดิม ☒ โครงการใหม่

(๒.๓) ประเภทของโครงการ

☐ พัฒนา ☒ ดำเนินการปกติ

(๒.๔) ระยะเวลาดำเนินโครงการ ๑ ปี เริ่มต้นปี ๒๕๖๙ สิ้นสุดปี ๒๕๗๐

(๒.๕) สถานที่ดำเนินโครงการ : (ระบุพื้นที่ดำเนินการ เช่น อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เป็นต้น)

สถานีเพาะชำกล้าไม้ ตำบลน้ำสวย อำเภอเมือง จังหวัดเลย และสวนป่าดงน้อย-ปากปวน ตำบลศรีสงคราม อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

(๓) กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

(๓.๑) กลุ่มเป้าหมาย : เกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนโครงการโคกหนองนาโมเดล โครงการอนุรักษ์ดิน และน้ำ โครงการจัดที่ดินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล

(๓.๒) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : ประชาชน และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๔) เป้าหมาย ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ

(๔.๑) เป้าหมายโครงการ

ตัวชี้วัด

๑) จัดทำกล้าไม้ยางนาขนาดใหญ่เพาะเชื้อเห็ด (กล้าไม้ปีที่ ๒) จำนวน ๕๐,๐๐๐ กล้า

(๔.๒) ผลผลิต

๑) กล้าไม้ยางนาขนาดใหญ่เพาะเชื้อเห็ด (กล้าไม้ปีที่ ๒) จำนวน ๕๐,๐๐๐ กล้า

(๔.๓) ผลลัพธ์ มีกล้าไม้เพื่อใช้สนับสนุนการดำเนินงานสนับสนุนโครงการโคกหนองนาโมเดล โครงการอนุรักษ์ดินและน้ำ โครงการจัดที่ดินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ซึ่งจะส่งผลให้พื้นที่สีเขียวของจังหวัดเพิ่มขึ้น เพิ่มแหล่งอาหารพื้นบ้าน รายได้ และสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในทุกพื้นที่

(๔.๔) ผลกระทบ :

เชิงบวก : เกิดการจัดการแบบบูรณาการมีส่วนร่วมของเกษตรกรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการอนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้อย่างเป็นรูปธรรม

เชิงลบ : -

(๕) แนวทางการดำเนินงาน

(แสดงรายละเอียดกิจกรรมที่จะทำภายใต้โครงการที่จังหวัดเสนอขอ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินงานของแต่ละกิจกรรมสำคัญด้วย)

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ			
	ต.ค.-ธ.ค. ๖๙	ม.ค.- .ค. ๗๐	เม.ย.-มิ.ย. ๗๐	ก.ค -ก.ย. ๗๐
๑. แต่งตั้งคณะทำงานและเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโครงการ	✓			
๑. เพาะชำกล้าไม้ยางนาขนาดใหญ่เพาะเชื้อเห็ด (กล้าไม้ปีที่ ๒) จำนวน ๕๐,๐๐๐ กล้า	✓	✓	✓	✓
๒. แจกจ่ายกล้าไม้				✓
๓. ติดตามและประเมินผล	✓	✓	✓	✓
๔. สรุปรายงานผลการดำเนินงาน				✓

(๖) วิธีการดำเนินงาน ☐ ดำเนินการเอง

☒ จ้างเหมา

(๗) วงเงินของโครงการ จำนวน ๕๒๐,๕๐๐ บาท

(ให้กรอกรายละเอียดข้อมูลตามแบบฟอร์มรายละเอียดจำแนกตามงบรายจ่ายด้วย)

(๘) รายงานความสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา

(ให้กรอกเฉพาะโครงการที่มีการใช้ระยะเวลาในการดำเนินการมากกว่าหนึ่งปี และโครงการที่มีการดำเนินการเป็นประจำทุกปี เช่น โครงการกระตุ้นการท่องเที่ยวประจำปี โครงการที่ดำเนินกิจกรรมเดิมแต่เปลี่ยนหรือขยายพื้นที่ดำเนินการหรือกลุ่มเป้าหมาย เป็นต้น โดยให้แสดงรายละเอียดผลการดำเนินงานและความสำเร็จในการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา รวมทั้งต้องแสดงความก้าวหน้าในการบรรลุวัตถุประสงค์และค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด)

(๙) ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ☒ โครงการไม่ใช่ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
☐ โครงการเป็นภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑๐) ความพร้อมของโครงการ

(๑๐.๑) พื้นที่ดำเนินโครงการ

☒ ดำเนินการได้ทันที หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการหรือได้รับอนุญาตตามกฎหมาย และสามารถดำเนินการได้ทันที

☐ อยู่ระหว่างเตรียมการ หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการแล้ว แต่อยู่ในระหว่างจัดเตรียมพื้นที่ หรือกำลังแก้ไขปัญหา / อุปสรรคต่างๆ หรือเตรียมการขออนุญาตตามกฎหมาย

☐ อยู่ระหว่างศึกษาความเหมาะสม และคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ

(๑๐.๒) แบบสรุปรายการ/ แผนการปฏิบัติงาน

☒ มี และสมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้) อ้างอิงตามอัตราารากงานต่อหน่วย กองมาตรฐานงบประมาณ ๑ สำนักงบประมาณ ธันวาคม ๒๕๗๐ (งานปลูกป่า)

☐ มีแต่ยังไม่สมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)

☐ ไม่มี

(๑๐.๓) ความพร้อมของบุคลากร เครื่องมือ และเทคนิคการดำเนินการ

๑) บุคลากรมีประสบการณ์

☒ ทั้งหมด ☐ บางส่วน ☐ ไม่มีประสบการณ์

๒) เครื่องมือดำเนินการ

☒ มี พร้อมดำเนินการได้ทันที

☐ มีบางส่วนและต้องจัดหาเพิ่มเติม

☐ ไม่มี ต้องจัดหาเพิ่มเติม

๓) เทคนิคในการบริหารจัดการ

☐ มีประสบการณ์สูง

☒ มีประสบการณ์ปานกลาง

☐ ไม่มีประสบการณ์

(๑๐.๔) ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

☐ ผ่านคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว

☐ อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

☐ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติยังไม่พิจารณา

(๑๐.๕) รายงานการศึกษาความเหมาะสม (FS)

☒ ไม่ต้องทำรายงานการศึกษา

☐ ต้องทำรายงานการศึกษา

(๑๑) วิธีการบริหารจัดการหรือการดูแลบำรุงรักษา เมื่อโครงการแล้วเสร็จ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการ (ให้ระบุหน่วยงานให้ชัดเจน) :

ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมให้ประชาชน และองค์กรต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้ พร้อมกับสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

(๑๒) ปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัด :

๕.๑ ส่งเสริมอนุรักษ์ ป่าฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๒) ส่งเสริมศักยภาพภาคีเครือข่ายเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและเตรียมความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ วงเงิน ๑,๗๗๔,๒๐๐ บาท

ยุทธศาสตร์ชาติ

- ☒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ☒ ด้านการเติบโตอย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัดฯ / แผนงานโครงการ

☒ ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : การพัฒนาการเกษตรสู่เกษตรสมัยใหม่ ควบคู่กับการส่งเสริมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

แผนงาน การสร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม

โครงการ ส่งเสริมอนุรักษ์ ป่าฟู ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

หน่วยดำเนินการ.....สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเลย.....

ผู้รับผิดชอบ.....นางสาวรัชชญา บุญสมศรี นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ

สถานที่ติดต่อ.....สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเลย ๕๕๕ หมู่ ๗

ตำบลเมือง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย หมายเลขโทรศัพท์ ๐๔๒ ๘๑๑๓๙๔, ๐๘๘๘๙๖๐๕๕๖

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ ที่มา

ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

● ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศลดลง ๒๐-๒๕% ของการปล่อยในกรณีปกติภายในปี ๒๕๗๓

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ พ.ศ.๒๕๖๕-๒๕๖๙ หมายความว่า ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

● เป้าหมายที่ ๓ การสร้างสังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน เพื่อการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและมลพิษลดลง และ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙)

● ขับเคลื่อนการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาและจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ

● ปัญหาหมอกควัน ฝุ่น P.M ๒.๕ การลดก๊าซเรือนกระจกและลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ

ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด: ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การรักษาสมดุลธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนอย่างยั่งยืน

๑.๒ สรุปสาระสำคัญ

สภาพปัญหา/ความต้องการ: ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดย ปี ๒๕๕๙ พบว่า ประเทศไทยมีปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งหมด ๓๕๔.๓๖ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๖ ที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกจำนวน ๓๑๘.๖๗ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า โดยภาคพลังงานและขนส่ง ปล่อยก๊าซ เรือนกระจกมากที่สุด ๒๕๓.๘๙ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (ร้อยละ ๗๑.๖๕) ภาคเกษตร ๕๒.๑๖ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ภาคอุตสาหกรรมการผลิต ๓๑.๕๓ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

และภาคของเสีย ๑๖.๗๗ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า เมื่อรวมส่วนที่เกิดจากแหล่งปล่อยและส่วนที่ดูดกลับ พบว่ามีปริมาณปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิทั้งหมด ๒๖๓.๒๒ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า และพบว่าประเทศไทยมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ลำดับที่ ๒๑ ของโลก คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๕ (ที่มา :รายงานความก้าวหน้ารายสองปี ฉบับที่ ๓ (Thailand Third Biennial Update Report (BUR ๓) โดย สผ.) และสืบเนื่องจากการประชุม COP ๒๖ ประเทศไทยได้เสนอเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกต่อประชาคมโลก โดยเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ NDC (Nationally Determined Contribution) โดยมีเป้าหมายยกระดับ NDC ร้อยละ ๒๐- ๒๕ เพื่อบรรลุความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ และการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์ (Net Zero) ในปี ค.ศ.๒๐๖๕ ซึ่งประเทศไทยมีแผนงานนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการลดก๊าซเรือนกระจกในภาพรวมภายใต้แผนแม่บทการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๙๓ แผนที่น่าสนใจทางการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๓ โดยมีแนวทางขับเคลื่อนสำคัญของไทยเพื่อบรรลุ Carbon Neutrality ที่สำคัญคือ แผนนโยบาย กฎหมาย การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เทคโนโลยี นวัตกรรม งบประมาณ การลงทุน และมีการถ่ายทอดแผนและเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกในแต่ละระดับ

จังหวัดเลย พบว่ามีปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกประมาณ ๗ แสน ตันคาร์บอนเทียบเท่า ในปีฐาน ๒๕๖๒ (รายงานความก้าวหน้าสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเลย,๒๕๖๖) และพบปัญหาการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง จึงเสนอ แผนงานแนวทางในการขับเคลื่อนการลดก๊าซเรือนกระจกในพื้นที่เพื่อให้ทุกภาคมีส่วนร่วมในการดำเนินการกิจกรรมเพื่อบรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับนโยบายและค่าเป้าหมายของประเทศที่กำหนดไว้ จึงได้เสนอโครงการส่งเสริมศักยภาพเครือข่ายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดการเกิดก๊าซเรือนกระจกและเตรียมความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศลดโลกร้อนอย่างยั่งยืน

ความเร่งด่วน : จำเป็นเร่งด่วน

๒. ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

๒.๑ วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑) เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการลดก๊าซเรือนกระจกให้กับทุกภาคส่วนได้รับทราบ

๒) เพื่อส่งเสริมศักยภาพเครือข่ายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการลดก๊าซเรือนกระจก

๓) เพื่อทราบปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในแต่ละสาขาในพื้นที่จังหวัดและมีแผนงานเป้าหมายในการลดก๊าซเรือนกระจก

๔) เพื่อส่งเสริมสนับสนุนครัวเรือน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมการลดก๊าซเรือนกระจกผ่านกิจกรรมต่างๆอย่างมีส่วนร่วม สู่ครัวเรือนต้นแบบและใช้เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ พร้อมขยายผล ทั้งภายในและนอกชุมชน

๕) เพื่อเป็นการส่งเสริมการสร้างจิตสำนึก สนับสนุนให้ภาคส่วนต่างๆ มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ

๒.๒ สถานภาพของโครงการ

☐ โครงการเดิม

☒ โครงการใหม่

๒.๓ ประเภทของโครงการ

☐ พัฒนา

☒ ดำเนินการปกติ

๒.๔ ระยะเวลาดำเนินโครงการ.....๑.....ปี เริ่มต้นปี...ตุลาคม...๒๕๖๙.....สิ้นสุดปี...กันยายน.๒๕๗๐.....

๒.๕ สถานที่ดำเนินโครงการ (ระบุพื้นที่ดำเนินการ เช่น หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด เป็นต้น)

พื้นที่ทั้ง ๑๔ อำเภอของจังหวัดเลย

๓. กลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- ๓.๑ กลุ่มเป้าหมาย
ประชาชนในพื้นที่จังหวัดเลย
- ๓.๒ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ประชาชนในพื้นที่จังหวัดเลย

๔. เป้าหมาย ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ

๔.๑ เป้าหมายโครงการ

๑. ตัวชี้วัด...จังหวัดมีข้อมูลปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในแต่ละสาขาในพื้นที่จังหวัด และมีแนวทางในการลดปริมาณก๊าซเรือนกระจก อย่างน้อย ๗ แนวทาง
๒. หน่วยงานภาครัฐ และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินกิจกรรมไม่น้อยกว่า ๕๐ หน่วยงาน
๓. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/ชุมชน/โรงเรียนพื้นที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๑๔ อำเภอๆละ ๑ ชุมชน ๑ โรงเรียน
๔. เครือข่ายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับก๊าซเรือนกระจกและสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านนี้ได้
๕. มีพื้นที่ต้นแบบ (Model) ด้านการลดก๊าซเรือนกระจกอำเภอละ ๑ แห่ง
๖. ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาพรวมของจังหวัดลดลงร้อยละ ๔ /ปี และรวมร้อยละ ๓๐ ในปี ๒๕๗๒

๔.๒ ผลผลิต หน่วยงานในพื้นที่จังหวัดมีการดำเนินงานเพื่อลดก๊าซเรือนกระจก

จังหวัดสามารถลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๔ ของปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นต่อปีเทียบกับปีฐาน ๒๕๖๒

๔.๓ ผลลัพธ์

เชิงคุณภาพ

- ๑) หน่วยงานในพื้นที่จังหวัดมีการดำเนินงานเพื่อลดก๊าซเรือนกระจก
- ๒) บุคลากรภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไปมีความรู้และความตระหนักในการเข้ามีส่วนร่วมลดปริมาณก๊าซเรือนกระจก

เชิงปริมาณ

- ๑) มีข้อมูลปริมาณก๊าซเรือนกระจก ที่สามารถลดปริมาณได้ในพื้นที่ จังหวัดเลย

๔.๔ ผลกระทบ

เชิงบวก ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาพรวมของจังหวัดลดลง

๕. แนวทางการดำเนินงาน

(แสดงรายละเอียดกิจกรรมที่จะทำภายใต้โครงการที่กลุ่มจังหวัดเสนอขอและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการของแต่ละกิจกรรมสำคัญด้วย

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ			
	ต.ค.- ธ.ค. ๖๙	ม.ค.- มี.ค. ๗๐	เม.ย.- มิ.ย. ๗๐	ก.ค. - ก.ย. ๗๐
๑.แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานขับเคลื่อนกิจกรรมโครงการฯ	✓			
๒.การประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการลดก๊าซเรือนกระจกในแต่ละสาขา		✓		

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ			
	ต.ค.- ธ.ค. ๖๙	ม.ค.- มี.ค. ๗๐	เม.ย.- มิ.ย. ๗๐	ก.ค. - ก.ย. ๗๐
๓.กิจกรรมประชาสัมพันธ์เปิดตัวโครงการสร้าง การรับรู้เกี่ยวกับการลดก๊าซเรือน		✓		
๔.การขับเคลื่อนกิจกรรมในพื้นที่เพื่อสร้าง ชุมชน/โรงเรียนต้นแบบ (๑ ชุมชน ๑ โรงเรียน / อำเภอ		✓	✓	
๕.กิจกรรมพื้นที่ต้นแบบ (Model) ด้านการลด ก๊าซเรือนกระจกจำนวน ๑๔ แห่ง			✓	
๖.กิจกรรมถอดบทเรียน				✓
๗.กิจกรรมอำนวยการโครงการฯ	✓	✓	✓	✓

๖. วิธีการดำเนินงาน ☒ ดำเนินการเอง ☐ จ้างเหมา

๗. วงเงินของโครงการ จำนวน ๑,๗๗๔,๒๐๐.- บาท

๘. รายงานความสำเร็จของการดำเนินงานผ่านมา

-

๙. ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โครงการไม่ใช่ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑๐.ความพร้อมของโครงการ

(๑๐.๑) พื้นที่ดำเนินโครงการ

- ☒ ดำเนินการได้ทันที หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการหรือได้รับ
อนุญาตตามกฎหมาย และสามารถดำเนินการได้ทันที
- ☐ อยู่ระหว่างเตรียมการ หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการแล้ว
แต่อยู่ในระหว่างจัดเตรียมพื้นที่ หรือกำลังแก้ไขปัญหา / อุปสรรคต่างๆ หรือเตรียมการขอ
อนุญาตตามกฎหมาย
- ☐ อยู่ระหว่างศึกษาความเหมาะสม และคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ

(๑๐.๒) แบบรูปรายการ/ แผนการปฏิบัติงาน

- ☒ มี และสมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)
.....สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเลย.....
- ☐ มีแต่ยังไม่สมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)
- ☐ ไม่มี

(๑๐.๓) ความพร้อมของบุคลากร เครื่องมือ และเทคนิคการดำเนินการ

- ๑) บุคลากรมีประสบการณ์ ☒ ทั้งหมด ☐ บางส่วน ☐ ไม่มีประสบการณ์
- ๒) เครื่องมือดำเนินการ ☒ มี พร้อมดำเนินการได้ทันที
☐ มีบางส่วนและต้องจัดหาเพิ่มเติม
☐ ไม่มี ต้องจัดหาเพิ่มเติม
- ๓) เทคนิคในการบริหารจัดการ ☒ มีประสบการณ์สูง
☐ มีประสบการณ์ปานกลาง
☐ ไม่มีประสบการณ์

(๑๐.๔) ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

- ☒ ไม่ต้องทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- ☐ ผ่านคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว
- ☐ อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- ☐ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติยังไม่พิจารณา

(๑๐.๕) รายงานการศึกษาความเหมาะสม (FS)

- ☒ ไม่ต้องทำรายงานการศึกษา
- ☐ ต้องทำรายงานการศึกษา

๑๑. วิธีบริหารจัดการหรือการดูแลบำรุงรักษา เมื่อโครงการแล้วเสร็จ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการ

-

๑๒. ปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัด

-

๕.๑ ส่งเสริมอนุรักษ์ ป่าพุ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๓) ส่งเสริมอนุรักษ์ ดุแล และฟื้นฟูและใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าต้นน้ำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

วงเงิน ๖๖๖,๐๐๐ บาท

กิจกรรมย่อย : ๑. กิจกรรมเสริมสร้างองค์ความรู้กับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ในการอนุรักษ์ ดุแลและฟื้นฟู ป่าต้นน้ำ

: ๒. กิจกรรมค้นหาความหลากหลายทางชีวภาพและพัฒนาศักยภาพเครือข่ายในการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าพื้นที่ต้นน้ำอย่างรู้คุณค่า

: ๓ กิจกรรมส่งเสริมการปลูกปลูกป่า ๓ อย่างประโยชน์ ๔ สร้างงานสร้างรายได้

ยุทธศาสตร์ชาติ

☒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น

☒ ด้านการเติบโตอย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด

☒ ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : การพัฒนาการเกษตรสู่เกษตรสมัยใหม่ ควบคู่กับการส่งเสริมและอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม

แผนงาน การสร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม

โครงการ ส่งเสริมอนุรักษ์ ป่าพุ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

หน่วยดำเนินการ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเลย

ผู้รับผิดชอบ นางสาวรัชฎา บุญสมักร นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ

สถานที่ติดต่อ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเลย ๕๕๙ หมู่ ๗

ตำบลเมือง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย หมายเลขโทรศัพท์ ๐๔๒ ๘๑๑๓๙๔, ๐๙๘๘๘๖๐๕๕๖

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ ที่มา : (ระบุ เช่น มติ ครม. นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด)

ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ประเด็นพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็น

เมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง ข้อ ๔ ส่งเสริมรักษา อนุรักษ์ ป่าพุ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทาง

สถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่น บนฐานธรรมชาติ และฐานวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ พ.ศ.๒๕๖๕-๒๕๖๙ หมายความว่า ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ เป้าหมายที่ ๑ การอนุรักษ์ ป่าพุและใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติ

ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙)

ขับเคลื่อนการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาและจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด: ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การรักษาสมดุลธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์จังหวัด : ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาการเกษตรสู่เกษตรสมัยใหม่ ควบคู่กับ การส่งเสริมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่สีเขียว ร้อยละ ๒ ต่อ ปี และอัตราการ เปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัดร้อยละ ๐.๒

๑.๒ สรุปสาระสำคัญ

สภาพปัญหา / ความต้องการ : สืบเนื่องจากพื้นที่ป่าในพื้นที่จังหวัดเลยลดลง โดยมีสาเหตุมาจากการเผาทำลายป่า การบุกรุกพื้นที่ การตัดไม้ทำลายป่า ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพและทางชีวภาพ มีผลกระทบต่อสภาพดิน น้ำ สัตว์ป่า อากาศ และสิ่งแวดล้อมด้านต่าง ๆ ก่อให้เกิดการเสียสมดุลทางธรรมชาติ อาทิเช่น ๑.การชะล้างพังทลายของดิน ๒.น้ำท่วมซ้ำซากในฤดูฝน ๓.ภาวะแห้งแล้งในฤดูแล้ง ๔.ภาวะโลกร้อน ๕.คุณภาพของน้ำเสื่อมลง ๖.พืชและสัตว์ป่ามีจำนวนและชนิดลดลง และการทำลายทรัพยากรป่าไม้ดังกล่าว ยังเป็นปัจจัยหนึ่งส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เป็นปัญหาระดับโลกด้านสิ่งแวดล้อมที่ทั่วโลกและประเทศไทยกำลังเผชิญอยู่

ความเร่งด่วน : มีความจำเป็นเร่งด่วนมาก

๒. ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

๒.๑ วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑) เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาพื้นที่ป่าให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืนกับเครือข่ายในพื้นที่อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย

๒) เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวในพื้นที่จังหวัด

๓) เพื่อจัดทำฐานข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพ ในพื้นที่อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย

๒.๒ สถานภาพของโครงการ

☐ โครงการเดิม

☒ โครงการใหม่

๒.๓ ประเภทของโครงการ

☐ พัฒนา

☒ ดำเนินการปกติ

๒.๔ ระยะเวลาดำเนินโครงการ.....๑.....ปี เริ่มต้นปี...ตุลาคม...๒๕๖๙.....สิ้นสุดปี...กันยายน...๒๕๗๐

๒.๕ สถานที่ดำเนินโครงการ (ระบุพื้นที่ดำเนินการ เช่น หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด เป็นต้น)

พื้นที่ทั้ง ๕ ตำบล อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย

๓. กลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๓.๑ กลุ่มเป้าหมาย

พื้นที่ทั้ง ๕ ตำบล อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย

๓.๒ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ประชาชนในพื้นที่จังหวัดเลย

๔. เป้าหมาย ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ

๔.๑ เป้าหมายโครงการ

๑) จังหวัดมีข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่ป่าในเขตอำเภอนาแห้ว

๒) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น/ชุมชน/โรงเรียนพื้นที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๕ ตำบลๆละ ๑

ชุมชน ๑ โรงเรียน

๓) เครือข่ายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่น้อยกว่า ๕๐ คน มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ ดูแลและฟื้นฟูป่าต้นน้ำมีความรู้และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านนี้ได้

๔) พื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น อย่างน้อย ๑๐๐ ไร่

๕) มีพื้นที่ต้นแบบ (Model) ในการใช้ประโยชน์ สร้างงานสร้างอาชีพจากทรัพยากรธรรมชาติ อย่างยั่งยืน อย่างน้อย ๑ เครือข่าย

๔.๒ ผลผลิต หน่วยงานในพื้นที่อำเภอนาแห้วมีการดำเนินงาน

-สามารถเพิ่มพื้นที่สีเขียวไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ไร่

-มีพื้นที่ต้นแบบ (Model) ในการใช้ประโยชน์ สร้างงานสร้างอาชีพจากทรัพยากรธรรมชาติ อย่างยั่งยืน อย่างน้อย ๑ เครือข่าย

๔.๓ ผลลัพธ์

เชิงคุณภาพ

ภาคีเครือข่ายมีความเข้าใจในการดูแลรักษาพื้นที่ป่าให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน

เชิงปริมาณ

๑) เพิ่มพื้นที่สีเขียวไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ไร่

๒) เครือข่ายสามารถสร้างงานสร้างอาชีพจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

อย่างน้อย ๑ เครือข่าย

๕. แนวทางการดำเนินงาน

(แสดงรายละเอียดกิจกรรมที่จะทำภายใต้โครงการที่กลุ่มจังหวัดเสนอขอและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการของแต่ละกิจกรรมสำคัญด้วย)

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ			
	ต.ค.- ธ.ค. ๖๙	ม.ค.- มี.ค. ๗๐	เม.ย.- มิ.ย. ๗๐	ก.ค. - ก.ย. ๗๐
๑.ลงพื้นที่และหารือเครือข่ายในการขับเคลื่อนกิจกรรม	✓			
๒.การขับเคลื่อนกิจกรรมในพื้นที่เพื่อสร้างชุมชน/โรงเรียนต้นแบบ(๑ ชุมชน ๑ โรงเรียน /ตำบล		✓	✓	
๓.กิจกรรมสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ และพื้นที่ต้นแบบ (Model)			✓	
๔.กิจกรรมขับเคลื่อนพื้นที่ต้นแบบสร้างงานสร้างอาชีพจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน				✓
๕.กิจกรรมเรียนรู้ป่า ๓ อย่างประโยชน์ ๔ อย่าง และการเพาะชำกล้าไม้			✓	
๖.กิจกรรมอำนวยการโครงการฯ	✓	✓	✓	✓

๖. วิธีการดำเนินงาน ☒ ดำเนินการเอง ☐ จ้างเหมา

๗. วงเงินของโครงการ จำนวน.....๖๖๖,๐๐๐.- บาท

(ให้กรอกรายละเอียดข้อมูลตามแบบฟอร์มรายละเอียดจำแนกตามงบประมาณด้วย)

๘. รายงานความสำเร็จของการดำเนินงานผ่านมา

-

๙. ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โครงการไม่ใช่ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑๐.ความพร้อมของโครงการ

(๑๐.๑) พื้นที่ดำเนินโครงการ

- ☒ ดำเนินการได้ทันที หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการหรือได้รับอนุญาตตามกฎหมาย และสามารถดำเนินการได้ทันที
- ☐ อยู่ระหว่างเตรียมการ หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการแล้ว แต่อยู่ในระหว่างจัดเตรียมพื้นที่ หรือกำลังแก้ไขปัญหา / อุปสรรคต่างๆ หรือเตรียมการขออนุญาตตามกฎหมาย
- ☐ อยู่ระหว่างศึกษาความเหมาะสม และคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ

(๑๐.๒) แบบรูปรายการ/ แผนการปฏิบัติงาน

- ☒ มี และสมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)
.....สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเลย.....
- ☐ มีแต่ยังไม่สมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)
- ☐ ไม่มี

(๑๐.๓) ความพร้อมของบุคลากร เครื่องมือ และเทคนิคการดำเนินการ

- ๑) บุคลากรมีประสิทธิภาพ ☒ ทั้งหมด ☐ บางส่วน ☐ ไม่มีประสิทธิภาพ
- ๒) เครื่องมือดำเนินการ ☒ มี พร้อมดำเนินการได้ทันที
☐ มีบางส่วนและต้องจัดหาเพิ่มเติม
☐ ไม่มี ต้องจัดหาเพิ่มเติม
- ๓) เทคนิคในการบริหารจัดการ ☒ มีประสิทธิภาพสูง
☐ มีประสิทธิภาพปานกลาง
☐ ไม่มีประสิทธิภาพ

(๑๐.๔) ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

- ☒ ไม่ต้องทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- ☐ ผ่านคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว
- ☐ อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- ☐ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติยังไม่พิจารณา

(๑๐.๕) รายงานการศึกษาความเหมาะสม (FS)

- ☒ ไม่ต้องทำรายงานการศึกษา
- ☐ ต้องทำรายงานการศึกษา

๑๑. วิธีบริหารจัดการหรือการดูแลบำรุงรักษา เมื่อโครงการแล้วเสร็จ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการ

-

๑๒. ปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัด

-

๖. โครงการขยายผลการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในพื้นที่จังหวัดเลย

๖.๑ ส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่

(๑) ส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ (การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสาวรสวนพันธุ์ดี) ในพื้นที่บ้านหมากแข้งและหมู่บ้านขยายผล จากโครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน วงเงิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท

กิจกรรมย่อย : ๑. ส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่การผลิตไม้ผล ไม้ยืนต้น

๒. สร้างเกษตรกรต้นแบบในพื้นที่หมู่บ้านขยายผล จากโครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน

ยุทธศาสตร์ชาติ

- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
- ☒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น : ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : การพัฒนาการเกษตรสู่เกษตรสมัยใหม่ ควบคู่กับการส่งเสริมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด

- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : การพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน
- ☒ ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : การพัฒนาการเกษตรสู่เกษตรสมัยใหม่ ควบคู่กับการส่งเสริมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การผลิต การค้า และการบริการ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความมั่นคงสู่ความยั่งยืน

แผนงานที่ ๓ : ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

หน่วยดำเนินการ : ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเลย (เกษตรที่สูง)

ผู้รับผิดชอบ : นางสาวกาญจนา สมตา ตำแหน่ง : นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

สถานที่ติดต่อ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเลย (เกษตรที่สูง)

หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๘-๒๖๐๘๗๑๕

(๑) หลักการและเหตุผล

(๑.๑) ที่มา : ปัญหาการขาดประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าเกษตรที่ไม่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ ส่งผลให้ผลิต โดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ต่ำ และการใช้ประโยชน์จากที่ดินไม่เหมาะสมกับศักยภาพในการผลิตสินค้าเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลิตพืชที่มีการขยายพื้นที่การทำเกษตรกรรมในพื้นที่ต้นน้ำ ขาดการจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมตามมา หากมีการจัดการระบบการผลิตสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการส่งเสริมการผลิตพืชที่มีศักยภาพที่ใช้พื้นที่ไม่มากแต่ให้ผลตอบแทนต่อหน่วยต่อไร่ที่สูง อย่างเช่น ไม้ผลไม้ยืนต้นเมืองหนาว จะเป็นการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมในพื้นที่ที่สูงของจังหวัดเลย โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ต้นน้ำ

การดำเนินการโครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน กลุ่มน้ำหมัน บ้านหมากแข้ง จังหวัดเลย (พื้นที่ทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว) เพื่อการขยายผลโครงการรักษาน้ำส่งเสริมและพัฒนาให้เกษตรกรทำการเกษตรให้มีความเหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลดการปลูกพืชเชิงเดี่ยว และเพิ่มพื้นที่สีเขียว การส่งเสริมให้เกษตรกรทำการเกษตรด้วยการบริหารจัดการใช้ประโยชน์ที่ดินบนพื้นที่สูงให้เหมาะสมด้วยการปลูกพืชแบบวนเกษตรและการทำเกษตร

แบบผสมผสาน ย่อมส่งผลให้ลดการพังทลายของดินและสร้างความชุ่มชื้นในลุ่มน้ำต่างๆ ได้ อีกทั้งลดความเสี่ยงการเกิดปัญหาผลผลิตราคาตกต่ำในอนาคตจากการปลูกพืชที่มีศักยภาพด้วยการใช้พื้นที่น้อยแต่ให้ผลตอบแทนที่สูงทดแทนการทำให้แบบดั้งเดิมที่ต้นทุนการผลิตสูงและมีการใช้ทรัพยากรอย่างเกิดประโยชน์สูงสุด สร้างความยั่งยืนให้แก่เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ และการเพิ่มความรู้

(๑.๒) สรุปสาระสำคัญ

สภาพปัญหา / ความต้องการ จากสภาพในจังหวัดเลย ที่ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรจังหวัดเลย (เกษตรที่สูง) ได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่ การผลิตไม้ผลไม้น้ำมันที่มีศักยภาพเพื่อเป็นทางเลือกแก่เกษตรกร ในการจัดการพื้นที่ต้นน้ำให้มีการทำการเกษตรที่เหมาะสม โดยการทำเกษตรแบบวนเกษตร การทำการเกษตรแบบมีรายได้ ต่อวัน ต่อเดือน และรายได้ต่อปี โดยเน้นให้เกษตรกรผลิตพืชแบบผสมผสาน เน้นพืชหลักที่ใช้พื้นที่น้อยและให้ผลตอบแทนที่สูง เช่น มะคาเดเมียและ อโวคาโด เป็นไม้ผลไม้น้ำมันที่มีศักยภาพและเป็นที่ต้องการของตลาดที่สูง ร่วมกับการผลิตพืชผัก เมืองหนาวหรือพืชสมุนไพรและเห็ด ย่อมก่อให้เกิดการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมกลับมาได้อย่างดีเยี่ยม และพืชที่ผลิตนอกจากเป็นการสร้างแหล่งอาหารให้ชุมชนแล้ว ยังเป็นรายได้แก่เกษตรกรที่ทำการผลิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ที่ได้รับการสนับสนุนพัฒนาแหล่งน้ำของสถานีพัฒนาที่ดินเลย และโครงการชลประทานเลย ทำให้มีแหล่งน้ำสามารถผลิตพืชได้หลากหลาย หากมีการส่งเสริมการทำการเกษตรผสมผสาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่สูงของจังหวัดเลยที่เป็นพื้นที่ต้นน้ำ น้อมนำไปสู่การจัดการพื้นที่ด้วยการใช้ทรัพยากรพื้นที่ต้นน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด สภาพแวดล้อมบนพื้นที่ต้นน้ำได้รับการฟื้นฟูเกษตรกร มีอาหารที่มั่นคงในชุมชน และสร้างรายได้จากการผลิตพืชที่มีศักยภาพก่อให้เกิดการพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

ความเร่งด่วน : (ระดับความจำเป็นเร่งด่วน) : จากสภาพพื้นที่จังหวัดเลยส่วนใหญ่เป็นพื้นที่สูง เกษตรกรยังขาดประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าเกษตรที่ไม่เหมาะสมในพื้นที่ลาดชัน ก่อให้เกิดปัญหาการพังทลายของดิน ประกอบกับเป็นพื้นที่ต้นน้ำที่สำคัญ เช่น ต้นน้ำป่าสัก ต้นน้ำหมัน หากส่งเสริมให้เกษตรกรทำการเกษตรด้วยการบริหารจัดการใช้ประโยชน์ที่ดินบนพื้นที่สูงให้เหมาะสมด้วยการปลูกพืชแบบวนเกษตร และการทำเกษตรแบบผสมผสาน ย่อมส่งผลให้ลดการพังทลาย ของดินและสร้างความชุ่มชื้นในลุ่มน้ำต่างๆ ได้ อีกทั้งลดความเสี่ยงการเกิดปัญหาผลผลิตราคาตกต่ำในอนาคตจากการปลูกพืชที่มีศักยภาพด้วยการใช้พื้นที่น้อยแต่ให้ผลตอบแทนที่สูงทดแทนการทำให้แบบดั้งเดิมที่ต้นทุนการผลิตสูงและมีการใช้ทรัพยากรอย่างเกิดประโยชน์สูงสุด สร้างความยั่งยืนให้แก่เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้

(๒) ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

(๒.๑) วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อให้เกษตรกรทำการผลิตไม้ผลไม้น้ำมันที่มีศักยภาพเหมาะสมกับพื้นที่
๒. เกิดแปลงต้นแบบการผลิตไม้ผลไม้น้ำมันที่มีศักยภาพเหมาะสมกับพื้นที่เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้การจัดการทำการเกษตรที่เหมาะสมกับศักยภาพสภาพพื้นที่ภายในชุมชนของเกษตรกร
๓. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต และมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการผลิตพืชที่มีศักยภาพ

(๒.๒) สถานภาพของโครงการ

- ☐ โครงการเดิม ☒ โครงการใหม่

(๒.๓) ประเภทของโครงการ

- ☒ พัฒนา ☐ ดำเนินการปกติ

(๒.๔) ระยะเวลาดำเนินโครงการ ๑ ปี เริ่มต้นปี ๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ สิ้นสุดปี ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐

(๒.๕) สถานที่ดำเนินโครงการ : ในจังหวัดเลย

๑. ดำเนินการในพื้นที่เป้าหมายเดิม บ้านหมากแข้ง หมู่ที่ ตำบลกกสะทอน อำเภอด่านซ้าย
๒. ดำเนินการขยายผลสู่ชุมชนนอกพื้นที่ บ้านห้วยมุ่น บ้านน้ำเย็น บ้านห้วยนา และบ้านน้ำหมัน ตำบลกกสะทอน อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย

(๓) กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

(๓.๑) กลุ่มเป้าหมาย : เกษตรกรจังหวัดเลยบ้านหมากแข้ง บ้านห้วยมุ่น บ้านน้ำเย็น บ้านห้วยนา และบ้านน้ำหมัน ตำบลกกสะทอน อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย

(๓.๒) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

(๔) เป้าหมาย ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ

(๔.๑) เป้าหมายโครงการ

- ๑) การถ่ายทอดความรู้และพัฒนาศักยภาพการผลิตไม้ผลไม้ยืนต้นที่มีศักยภาพเหมาะสมกับพื้นที่
- ๒) การจัดทำแปลงเรียนรู้ในการผลิตไม้ผลไม้ยืนต้น (เสาวรสหวานพันธุ์ดี) ที่มีศักยภาพเหมาะสมกับพื้นที่
- ๓) เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาอาชีพ มีรายได้เพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๑๐/ปี)

(๔.๒) ผลผลิต : เกษตรกรจำนวน ๑๐๐ ราย ได้รับการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพการเกษตรในการผลิตไม้ผลไม้ยืนต้น (เสาวรสหวานพันธุ์ดี) ที่มีศักยภาพเหมาะสมกับพื้นที่

(๔.๓) ผลลัพธ์ : เกษตรกรร้อยละ ๖๐ มีองค์ความรู้การเกษตรในการผลิตไม้ผลไม้ยืนต้นที่มีศักยภาพเหมาะสมกับพื้นที่ (เสาวรสหวานพันธุ์ดี)

(๔.๔) ผลกระทบ :

เชิงบวก : เกษตรกรมีความรู้การเกษตรในการผลิตเสาวรสหวานพันธุ์ดีให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน
เชิงลบ : -

(๕) แนวทางการดำเนินงาน

(แสดงรายละเอียดกิจกรรมที่จะทำภายใต้โครงการที่จังหวัดเสนอขอ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินงานของแต่ละกิจกรรมสำคัญด้วย)

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ							
	ต.ค. - ธ.ค. ๖๙	ม.ค. - มี.ค. ๗๐	เม.ย.- มิ.ย. ๗๐	ก.ค. - ก.ย. ๗๐				
กิจกรรมหลัก : ส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ (การผลิตไม้ผลไม้ยืนต้น ที่เหมาะสมกับพื้นที่) ในพื้นที่บ้านหมากแข้งและหมู่บ้านขยายผล จากโครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน								
กิจกรรมย่อย : ส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่การผลิตไม้ผลไม้ยืนต้น (เสาวรสหวาน)								
กิจกรรมย่อย : สร้างเกษตรกรต้นแบบในพื้นที่หมู่บ้านขยายผลจากโครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน								

(๖) วิธีการดำเนินงาน ☒ ดำเนินการเอง ☐ จ้างเหมา

(๗) วงเงินของโครงการ จำนวน ๔๐๐,๐๐๐.- บาท (สี่แสนบาทถ้วน)

(ให้กรอกรายละเอียดข้อมูลตามแบบฟอร์มรายละเอียดจำแนกตามงบรายจ่ายด้วย)

(๘) รายงานความสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา

(๙) ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ☒ โครงการไม่ใช่ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
☐ โครงการเป็นภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑๐) ความพร้อมของโครงการ

(๑๐.๑) พื้นที่ดำเนินโครงการ

- ☒ ดำเนินการได้ทันที หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการหรือได้รับอนุญาตตามกฎหมาย และสามารถดำเนินการได้ทันที
☐ อยู่ในระหว่างเตรียมการ หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการแล้ว แต่อยู่ในระหว่างจัดเตรียมพื้นที่ หรือกำลังแก้ไขปัญหา / อุปสรรคต่างๆ หรือเตรียมการขออนุญาตตามกฎหมาย
☐ อยู่ในระหว่างศึกษาความเหมาะสม และคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ

(๑๐.๒) แบบรูปรายการ/ แผนการปฏิบัติงาน

- ☐ มี และสมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)
.....
☐ มีแต่ยังไม่สมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)
.....
☐ ไม่มี

(๑๐.๓) ความพร้อมของบุคลากร เครื่องมือ และเทคนิคการดำเนินการ

๑) บุคลากรมีประสบการณ์	☒ ทั้งหมด	☐ บางส่วน	☐ ไม่มีประสบการณ์
๒) เครื่องมือดำเนินการ	☒ มี พร้อมดำเนินการได้ทันที	☐ มีบางส่วนและต้องจัดหาเพิ่มเติม	
	☐ ไม่มี ต้องจัดหาเพิ่มเติม		
๓) เทคนิคในการบริหารจัดการ	☒ มีประสบการณ์สูง	☐ มีประสบการณ์ปานกลาง	
	☐ ไม่มีประสบการณ์		

(๑๐.๔) ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

- ☐ ผ่านคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว
☐ อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
☐ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติยังไม่พิจารณา

(๑๐.๕) รายงานการศึกษาความเหมาะสม (FS)

- ☐ ไม่ต้องทำรายงานการศึกษา
☐ ต้องทำรายงานการศึกษา

(๑๑) วิธีการบริหารจัดการหรือการดูแลบำรุงรักษา เมื่อโครงการแล้วเสร็จ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการ (ให้ระบุหน่วยงานให้ชัดเจน โดยแนบแบบยืนยันการบริหารจัดการทรัพย์สิน หรือ MOU) :

(๑๒) ปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัด :

๖.๒ ขั้วเคลื่อนขยายผลองค์ความรู้จากโครงการรักษน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน

(๑) ส่งเสริมองค์ความรู้และการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชผักแบบครบวงจร วงเงิน ๑,๐๖๔,๐๐๐ บาท

กิจกรรมหลัก : การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพการเกษตรในการผลิตพืชผักคุณภาพในโรงเรียน

๑) การถ่ายทอดความรู้และพัฒนาศักยภาพ ผลิตพืชผักปลอดภัยมูลค่าสูง และการผลิตที่ผ่านการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมการผลิตพืชผักคุณภาพในโรงเรียนผ่านการฝึกปฏิบัติภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วม

๒) แปลงเรียนรู้ของชุมชนเพื่อเป็นจุดเรียนรู้ด้านการผลิตและการบริหารจัดการผลผลิตพื้นที่บ้านหมากแข้ง และหมู่บ้านขยายผล

ยุทธศาสตร์ชาติ

- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
- ☒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น : ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : การพัฒนาการเกษตรสู่เกษตรสมัยใหม่ ควบคู่กับการส่งเสริมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด

- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : การพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน
- ☒ ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : การพัฒนาการเกษตรสู่เกษตรสมัยใหม่ ควบคู่กับการส่งเสริมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การผลิต การค้า และการบริการ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความมั่นคงสู่ความยั่งยืน

แผนงานที่ ๓ : ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

หน่วยดำเนินการ : ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเลย (เกษตรที่สูง)

ผู้รับผิดชอบ : นางสาวกาญจนา สมตา ตำแหน่ง : นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

สถานที่ติดต่อ : ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเลย (เกษตรที่สูง)

หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๘-๒๖๐๘๗๑๕

(๑) หลักการและเหตุผล

(๑.๑) ที่มา : จากปัญหาเกษตรกรมีการผลิตสินค้าเกษตรหลายชนิดยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรเนื่องจากเกษตรกรมีการปลูกพืชไม่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ส่งผลให้ประสิทธิภาพการผลิตโดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ประกอบกับต้นทุนการผลิตสูงและในหลายสินค้าผลผลิตสินค้าเกษตรมากเกินความต้องการประสบภาวะราคาตกต่ำ จากปัญหาดังกล่าวรัฐบาลจึงได้มีนโยบายการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อประโยชน์สูงสุด รัฐบาลมีนโยบายในการพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของภาคการเกษตร มุ่งการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ได้อาศัยหลักการและแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันของสังคมไทยให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม โดยให้ความสำคัญการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียวเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทย

ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐ นั้น ซึ่งจังหวัดเลยนั้นมียุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจที่สำคัญ คือภาคการเกษตร ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม พืชหลักที่เกษตรกรปลูกมากคือข้าว รองลงมาข้าวโพด ฝ้าย มันสำปะหลัง ยางพารา แก้วมังกร อะโวคาโด และไม้ดอกไม้ประดับ ซึ่งเกษตรกรจะมีความเสี่ยงด้านราคาสินค้าเกษตรจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยว ความเสี่ยงจากความแปรปรวนของสภาพอากาศ ปัญหาภัยแล้งจากฝนทิ้งช่วง ทำให้พื้นที่การเกษตรพื้นที่เสียหาย ราคาสินค้าตกต่ำและต้นทุนการผลิตสูง ส่งผลให้รายได้ต่อเดือนไม่สมดุลกับรายจ่าย ประกอบกับค่าครองชีพในการดำรงชีวิตประจำวันที่สูงขึ้น สร้างความเดือดร้อนให้แก่เกษตรกรตลอดจนประชาชนทั่วไป ดังนั้น การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เพื่อให้เกษตรกรมีกิจกรรมเสริม สร้างรายได้และเป็นแหล่งอาหารของชุมชน จึงเป็นปัจจัยพื้นฐานของการดำรงชีพ กระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงจัดทำโครงการ “รักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน” เพื่อสนองพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ช้างต้น เป็นโครงการที่ดำเนินงานแบบบูรณาการทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่โครงการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทั้งในระดับส่วนกลางและระดับพื้นที่ โดยการสนับสนุนและร่วมมือกับชุมชนในพื้นที่ เป้าหมาย โดยจังหวัดเลยได้มีการดำเนินการโครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน โดยในพื้นที่โครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน กลุ่มน้ำหมัน บ้านหมากแข้ง จังหวัดเลย (พื้นที่ทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว) การกำหนดแนวทางการพัฒนาตามแนวทาง “BCG Model” ๓ เศรษฐกิจ ในพื้นที่ บ้านหมากแข้ง ตำบลกกสะทอน อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ดังนี้ ๑) เศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรชีวภาพอย่างคุ้มค่า เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการการผลิต สินค้าเกษตรให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน (การฝึก GAP/ฝึกอินทรีย์ การปลูกผักในโรงเรือนต้นแบบ) ๒) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) คำนึงถึงการนำวัสดุต่างๆ กลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด และการผลิตทั้งด้านพืช ๓) เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหามลพิษ เพื่อลดผลกระทบต่อโลก อย่างยั่งยืน เช่น การงดการใช้สารเคมี ใช้สารชีวภัณฑ์ สารสกัดจาก ธรรมชาติ และแมลงศัตรูธรรมชาติ ทดแทนสารเคมี ส่งเสริมใช้ปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ/แทนแฉงทดแทน ปุ๋ยเคมีส่งผลให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต และมีสุขภาพที่ดีขึ้น

การดำเนินการโครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน กลุ่มน้ำหมัน บ้านหมากแข้ง จังหวัดเลย (พื้นที่ทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว) เพื่อการขยายผลโครงการรักษาน้ำส่งเสริมและพัฒนา ให้เกษตรกรทำการเกษตรให้มีความเหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งส่งเสริมการถ่ายทอด ความรู้แก่เกษตรกรให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรม ทางเกษตร การจัดการภาคเกษตร ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลดการปลูกพืชเชิงเดี่ยว และเพิ่มพื้นที่สีเขียว การส่งเสริมให้เกษตรกรทำการเกษตรด้วยการบริหารจัดการใช้ประโยชน์ที่ดินบนพื้นที่สูงให้เหมาะสม ด้วยการปลูกพืชแบบวนเกษตรและการทำเกษตรแบบผสมผสาน ย่อมส่งผลให้ลดการพังทลายของดิน และสร้างความชุ่มชื้นในลุ่มน้ำต่างๆ ได้ อีกทั้งลดความเสี่ยงการเกิดปัญหาผลผลิตราคาตกต่ำในอนาคต จากการปลูกพืชที่มีศักยภาพด้วยการใช้พื้นที่น้อยแต่ให้ผลตอบแทนที่สูงทดแทนการไร่แบบดั้งเดิมที่ต้นทุน การผลิตสูงและมีการใช้ทรัพยากรอย่างเกิดประโยชน์สูงสุด สร้างความยั่งยืนให้แก่เกษตรกรสามารถ พึ่งพาตนเองได้และการเพิ่มความรู้ ความเข้าใจเรื่องผลิตพืชผักคุณภาพในโรงเรือน ให้เกษตรกรได้มีอาชีพ ระหว่างรอไม้ยืนต้นเจริญเติบโต จะได้มีรายได้เพื่อเลี้ยงตนเองและครอบครัว

(๑.๒) สรุปสาระสำคัญ

สภาพปัญหา / ความต้องการ จากสภาพในจังหวัดเลย ที่ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร จังหวัดเลย (เกษตรที่สูง) ได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่ และได้ดำเนินการพื้นที่โครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดินในพื้นที่ เกษตรกรในพื้นที่ เกษตรกรยังขาดประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าเกษตรที่ไม่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ป่าต้นน้ำ ขาดการจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมตามมา เกิดปัญหาการพังทลายของดินจากการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์บนพื้นที่ลาดชัน ประกอบกับการวิเคราะห์ศักยภาพฐานของคน สินค้าและพื้นที่ตามระบบส่งเสริมการเกษตรมิติใหม่ (MRCF) พบว่าราคาผลผลิตทางการเกษตรที่ตกต่ำจากการผลิตที่ไม่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ จึงได้มีแนวทางในการส่งเสริมเพื่อปรับพื้นที่การทำให้ไร่ในเขตพื้นที่สูงของจังหวัดเลย ๓๔๒,๖๘๒ ไร่ (ข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในพื้นที่สูงปี ๒๕๕๘ ;กรมส่งเสริมการเกษตร) เป็นไม้ผลไม้ยืนต้นที่มีศักยภาพ เพื่อเป็นทางเลือกแก่เกษตรกรในการจัดการพื้นที่ต้นน้ำให้มีการทำการเกษตรที่เหมาะสม โดยการทำเกษตรแบบวนเกษตร การทำการเกษตรแบบมีรายได้ต่อวัน ต่อเดือน และรายได้ต่อปี โดยเน้นให้เกษตรกรผลิตพืชแบบผสมผสาน เน้นพืชหลักที่ใช้พื้นที่น้อยและให้ผลตอบแทนที่สูง เช่น มะคาเดเมียและ โอวคาโด เป็นไม้ผลไม้ยืนต้นที่มีศักยภาพและเป็นที่ต้องการของตลาดที่สูง ร่วมกับการผลิตพืชผักเมืองหนาวหรือพืชสมุนไพร และเห็ด ย่อมก่อให้เกิดการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมกลับมาได้อย่างดียิ่ง และพืชที่ผลิตนอกจากเป็นการสร้างแหล่งอาหารให้ชุมชนแล้ว ยังเป็นรายได้แก่เกษตรกรที่ทำการผลิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ที่ได้รับการสนับสนุนพัฒนาแหล่งน้ำของสถานีพัฒนาที่ดินเลย และโครงการชลประทานเลย ทำให้มีแหล่งน้ำสามารถผลิตพืชได้หลากหลาย หากมีการส่งเสริมการทำการเกษตรผสมผสาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่สูงของจังหวัดเลยที่เป็นพื้นที่ต้นน้ำ ย่อมนำไปสู่การจัดการพื้นที่ด้วยการใช้ทรัพยากรพื้นที่ต้นน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด สภาพแวดล้อมบนพื้นที่ต้นน้ำได้รับการฟื้นฟู เกษตรกรมีอาหารที่มั่นคงในชุมชน และสร้างรายได้จากการผลิตพืชที่มีศักยภาพ ก่อให้เกิดการพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

ความเร่งด่วน : (ระดับความจำเป็นเร่งด่วน) : การดำเนินการโครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดินลุ่มน้ำหมัน บ้านหมากแข้ง จังหวัดเลย (พื้นที่ทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว) เพื่อการขยายผลโครงการฯ ส่งเสริมและพัฒนาให้เกษตรกรทำการเกษตรให้มีความเหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งส่งเสริมการถ่ายทอด ความรู้แก่เกษตรกรให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตร ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมให้เกษตรกรทำการเกษตรด้วยการบริหารจัดการใช้ประโยชน์ที่ดินบนพื้นที่สูงให้เหมาะสมด้วยการปลูกพืชแบบวนเกษตรและการทำการเกษตรแบบผสมผสาน ย่อมส่งผลให้ลดการพังทลายของดินและสร้างความชุ่มชื้นในลุ่มน้ำต่างๆ ได้ อีกทั้งลดความเสี่ยงการเกิดปัญหาผลผลิตราคาตกต่ำในอนาคตจากการปลูกพืชที่มีศักยภาพด้วยการใช้พื้นที่น้อยแต่ให้ผลตอบแทนที่สูงทดแทนการทำให้ไร่แบบดั้งเดิมที่ต้นทุนการผลิตสูง และมีการใช้ทรัพยากรอย่างเกิดประโยชน์สูงสุด สร้างความยั่งยืนให้แก่เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ และการเพิ่มความเข้าใจเรื่องการผลิตให้เกษตรกรได้มีอาชีพระหว่างรอไม้ยืนต้นเจริญเติบโต จะได้มีรายได้เพื่อเลี้ยงตนเองและครอบครัว

(๒) ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

(๒.๑) วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อพัฒนาชีวิตและความเป็นอยู่ของประชากรให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างพอเพียง และมีความสมดุลกับสิ่งแวดล้อม
๒. เพื่อสนับสนุนให้ชุมชนมีเครือข่ายการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสมภายใต้การสนับสนุนของรัฐและองค์กรในท้องถิ่น
๓. เพื่อกระจายการพัฒนาให้ครอบคลุมกลุ่มบ้านเป้าหมายและยกระดับการพัฒนาของกลุ่มบ้านเป้าหมายให้มีความเข้มแข็ง มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ส่งผลให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างแท้จริง

(๒.๒) สถานภาพของโครงการ

☐ โครงการเดิม ☒ โครงการใหม่

(๒.๓) ประเภทของโครงการ

☒ พัฒนา ☐ ดำเนินการปกติ

(๒.๔) ระยะเวลาดำเนินโครงการ ๑ ปี เริ่มต้นปี ๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ สิ้นสุดปี ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐

(๒.๕) สถานที่ดำเนินโครงการ : จำนวน ๗ อำเภอในจังหวัดเลย

๑. ดำเนินการในพื้นที่เป้าหมายเดิม บ้านหมากแข้ง หมู่ที่ ตำบลกกสะทอน อำเภอด่านซ้าย
๒. ดำเนินการขยายผลสู่ชุมชนนอกพื้นที่ อำเภอนาแห้ว อำเภอภูเรือ อำเภอภูหลวง อำเภอหนองหิน อำเภอท่าลี่ และอำเภอภูกระดึง

(๓) กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

(๓.๑) กลุ่มเป้าหมาย : เกษตรกรจังหวัดเลย

(๓.๒) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

(๔) เป้าหมาย ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ

(๔.๑) เป้าหมายโครงการ

- ๑) การถ่ายทอดความรู้และพัฒนาศักยภาพ ผลิตพืชผักปลอดภัย มูลค่าสูง และการผลิตที่ผ่านการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การผลิตพืชผักคุณภาพในโรงเรือน ผ่านการฝึกปฏิบัติภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วม จำนวน ๒๑๐ ราย
- ๒) การจัดทำแปลงเรียนรู้ในการผลิตผักโรงเรือน เพื่อเป็นจุดเรียนรู้และฝึกปฏิบัติในการผลิต
- ๓) เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาอาชีพ มีรายได้เพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๑๐/ปี)

(๔.๒) ผลผลิต : เกษตรกรจำนวน ๒๑๐ คน ได้รับการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพการเกษตรในการผลิตพืชผักคุณภาพในโรงเรือน

(๔.๓) ผลลัพธ์ : เกษตรกรร้อยละ ๖๐ มีองค์ความรู้การเกษตรในการผลิตพืชผักคุณภาพในโรงเรือน (จำนวนไม่น้อยกว่า ๒๑๐ ราย/ปี)

(๔.๔) ผลกระทบ :

เชิงบวก : เกษตรกรมีความรู้การเกษตรในการผลิตพืชผักคุณภาพในโรงเรือน

เชิงลบ : -

(๕) แนวทางการดำเนินงาน

(แสดงรายละเอียดกิจกรรมที่จะทำภายใต้โครงการที่จังหวัดเสนอขอ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินงานของแต่ละกิจกรรมสำคัญด้วย)

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ							
	ต.ค. - ธ.ค. ๖๙	ม.ค. - มี.ค. ๗๐	เม.ย. - มิ.ย. ๗๐	ก.ค. - ก.ย. ๗๐				
กิจกรรมหลัก : การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพการเกษตรใน การผลิตพืชผักคุณภาพในโรงเรียน								
กิจกรรมย่อย : การถ่ายทอดความรู้และพัฒนาศักยภาพ ผลิตพืชผักปลอดภัย มูลค่าสูง และการผลิตที่ผ่านการ รับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ที่ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การผลิตพืชผักคุณภาพในโรงเรียน ผ่านการฝึกปฏิบัติภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วม								
กิจกรรมย่อย : แปลงเรียนรู้ของชุมชนเพื่อเป็นจุดเรียนรู้ ด้านการผลิตและการบริหารจัดการผลผลิตพื้นที่บ้านหมาก แข้งและหมู่บ้านขยายผล								

(๖) วิธีการดำเนินงาน ☒ ดำเนินการเอง ☐ จ้างเหมา

(๗) วงเงินของโครงการ จำนวน ๑,๐๖๔,๐๐๐ บาท
(ให้กรอกรายละเอียดข้อมูลตามแบบฟอร์มรายละเอียดจำแนกตามงบรายจ่ายด้วย)

(๘) รายงานความสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา

-

(๙) ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ☒ โครงการไม่ใช่ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
☐ โครงการเป็นภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑๐) ความพร้อมของโครงการ

(๑๐.๑) พื้นที่ดำเนินโครงการ

- ☒ ดำเนินการได้ทันที หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการหรือได้รับ
อนุญาตตามกฎหมาย และสามารถดำเนินการได้ทันที
☐ อยู่ระหว่างเตรียมการ หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการแล้ว
แต่อยู่ระหว่างจัดเตรียมพื้นที่ หรือกำลังแก้ไขปัญหา / อุปสรรคต่างๆ หรือเตรียมการขอ
อนุญาตตามกฎหมาย
☐ อยู่ระหว่างศึกษาความเหมาะสม และคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ

(๑๐.๒) แบบรูปรายการ/ แผนการปฏิบัติงาน

☐ มี และสมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)

.....

☐ มีแต่ยังไม่สมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)

.....

☐ ไม่มี

(๑๐.๓) ความพร้อมของบุคลากร เครื่องมือ และเทคนิคการดำเนินการ

๑) บุคลากรมีประสบการณ์

☒ ทั้งหมด

☐ บางส่วน

☐ ไม่มีประสบการณ์

๒) เครื่องมือดำเนินการ

☒ มี พร้อมดำเนินการได้ทันที

☐ มีบางส่วนและต้องจัดหาเพิ่มเติม

☐ ไม่มี ต้องจัดหาเพิ่มเติม

๓) เทคนิคในการบริหารจัดการ

☒ มีประสบการณ์สูง

☐ มีประสบการณ์ปานกลาง

☐ ไม่มีประสบการณ์

(๑๐.๔) ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

☐ ผ่านคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว

☐ อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

☐ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติยังไม่พิจารณา

(๑๐.๕) รายงานการศึกษาความเหมาะสม (FS)

☐ ไม่ต้องทำรายงานการศึกษา

☐ ต้องทำรายงานการศึกษา

(๑๑) วิธีการบริหารจัดการหรือการดูแลบำรุงรักษา เมื่อโครงการแล้วเสร็จ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการ (ให้ระบุหน่วยงานให้ชัดเจน โดยแนบแบบยืนยันการบริหารจัดการทรัพย์สิน หรือ MOU) :

-

(๑๒) ปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัด :

-

๗. โครงการอื่น ๆ

๗.๑ การจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

(๒) ระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า บ้านนาดินดำ ตำบลแก่งศรีภูมิ อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย
วงเงิน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ยุทธศาสตร์ชาติ

- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- ☒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด

- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : การพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน
- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : การพัฒนาการเกษตรสู่เกษตรสมัยใหม่ ควบคู่กับการส่งเสริมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- ☐ ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การผลิต การค้า และการบริการ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ☒ ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความมั่นคงสู่ความยั่งยืน

แผนงาน : บริหารจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

หน่วยดำเนินการ : โครงการชลประทานเลย

ผู้รับผิดชอบ : นายวศินภัทร ชลาชัย ตำแหน่ง : วิศวกรชลประทานชำนาญการ

สถานที่ติดต่อ โครงการชลประทานเลย หมายเลขโทรศัพท์ ๐๔๒-๘๑๑๑๑๑

(๑) หลักการและเหตุผล

(๑.๑) ที่มา

จากยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการเจริญเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมาย ดังนี้

๑) อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุล

๒) พัฒนาและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศ

๓) ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโต บนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ

๔) ยกระดับกระบวนการตัดสินใจ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาลจากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ มีเป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ คือ (๑) ความมั่นคงด้านน้ำของประเทศเพิ่มขึ้น (๒) ผลผลิตภาพของน้ำทั้งระบบเพิ่มขึ้น ในการใช้น้ำอย่างประหยัดและสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำ และ (๓) แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพให้ระบบนิเวศที่ดี

(๑.๒) สรุปสาระสำคัญ

สภาพปัญหา / ความต้องการ

เนื่องจากพื้นที่การเกษตรของราษฎรที่ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรและในการอุปโภค-บริโภค แม้ในลำห้วยต่าง ๆ ในพื้นที่จะมีปริมาณน้ำเพียงพอในช่วงฤดูฝนแต่ด้วยสภาพพื้นที่ซึ่งค่อนข้างลาดชันจึงไม่มีน้ำที่เก็บกักในช่วงฤดูแล้ง มีแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการก่อสร้างระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านนาดินดำตำบลแก่งศรีภูมิ เพื่อสนับสนุนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และเพิ่มการเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของราษฎรบ้านนาดินดำ ตำบลแก่งศรีภูมิ อำเภอกุหลาบ จังหวัดเลย ใช้เป็นแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค เพื่อช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรในบริเวณใกล้เคียง

ความเร่งด่วน : (ระดับความจำเป็นเร่งด่วน) : ราษฎรส่วนใหญ่ในพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม แม้ลำห้วยต่าง ๆ ในพื้นที่จะมีปริมาณน้ำที่เพียงพอในช่วงฤดูฝนแต่ด้วยสภาพพื้นที่ซึ่งค่อนข้างลาดชันจึงไม่มีน้ำที่เก็บกักในช่วงฤดูแล้งเพื่อประกอบอาชีพได้ ทำให้ผลผลิตของเกษตรกรลดลง อีกทั้งยังประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำในการอุปโภค-บริโภค ในทุก ๆ ปี เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวนั้น จึงจำเป็นเร่งด่วนเพื่อก่อสร้างระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านนาดินดำ ตำบลแก่งศรีภูมิ อำเภอกุหลาบ จังหวัดเลย เพื่อใช้เป็นแหล่งน้ำในการอุปโภค-บริโภค และช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรในบริเวณใกล้เคียง

(๒) ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

(๒.๑) วัตถุประสงค์ของโครงการ

- ๑) เพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนให้เพียงพอต่อความต้องการ เพื่อการอุปโภค-บริโภค
- ๒) เพื่อการป้องกันและบรรเทาความเสียหายจากภัยแล้งที่เกิดขึ้น
- ๓) เพื่อให้ราษฎรมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในการกระจายความ เจริญไปสู่ชนบท

(๒.๒) สถานภาพของโครงการ

☐ โครงการเดิม ☒ โครงการใหม่

(๒.๓) ประเภทของโครงการ

☒ พัฒนา ☐ ดำเนินการปกติ

(๒.๔) ระยะเวลาดำเนินโครงการ ๑ ปี เริ่มต้นปี พ.ศ.๒๕๖๙ สิ้นสุดปี พ.ศ.๒๕๗๐

(๒.๕) สถานที่ดำเนินโครงการ : (ระบุพื้นที่ดำเนินการ เช่น อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เป็นต้น)

- หมู่บ้านนาดินดำ ตำบลแก่งศรีภูมิ อำเภอกุหลาบ จังหวัดเลย

(๓) กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

(๓.๑) กลุ่มเป้าหมาย : เกษตรกรบ้านนาดินดำ

(๓.๒) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : เกษตรกร ๒๘๐ ครัวเรือน

(๔) เป้าหมาย ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ

(๔.๑) เป้าหมายโครงการ

ตัวชี้วัด พื้นที่รับประโยชน์ ๒๐๐ ไร่ เกษตรกร ๒๘๐ ครัวเรือน

(๔.๒) ผลผลิต มีระบบส่งน้ำ ช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรของราษฎร รวมจำนวน ๒๐๐ ไร่ เกษตรกร ๒๘๐ ครัวเรือน ทำให้ราษฎรมีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

(๔.๓) ผลลัพธ์ ก่อให้เกิดความยั่งยืนทางด้านทรัพยากรน้ำ ซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการผลิตสินค้าทางด้านการเกษตร และการดำรงชีพ ทำให้ราษฎรมีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

(๔.๔) ผลกระทบ :

เชิงบวก : พื้นที่รับประโยชน์ ๒๐๐ ไร่ เกษตรกร ๒๘๐ครัวเรือน

เชิงลบ : ไม่มี

(๕) แนวทางการดำเนินงาน

(แสดงรายละเอียดกิจกรรมที่จะทำภายใต้โครงการที่จังหวัดเสนอขอ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินงานของแต่ละกิจกรรมสำคัญด้วย)

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ			
	ต.ค. - ธ.ค. ๖๙	ม.ค. - มี.ค. ๗๐	เม.ย. - มิ.ย. ๗๐	ก.ค. - ก.ย. ๗๐
๑. ระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านนา ดินดำ				

(๖) วิธีการดำเนินงาน ☒ ดำเนินการเอง ☐ จ้างเหมา

(๗) วงเงินของโครงการ จำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(ให้กรอกรายละเอียดข้อมูลตามแบบฟอร์มรายละเอียดจำแนกตามงบรายจ่ายด้วย)

(๘) รายงานความสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา

(ให้กรอกเฉพาะโครงการที่มีการใช้ระยะเวลาในการดำเนินการมากกว่าหนึ่งปี และโครงการที่มีการดำเนินการเป็นประจำทุกปี เช่น โครงการกระตุ้นการท่องเที่ยวประจำปี โครงการที่ดำเนินกิจกรรมเดิมแต่เปลี่ยนหรือขยายพื้นที่ดำเนินการหรือกลุ่มเป้าหมาย เป็นต้น โดยให้แสดงรายละเอียดผลการดำเนินงานและความสำเร็จในการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา รวมทั้งต้องแสดงความก้าวหน้าในการบรรลุวัตถุประสงค์และค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด)

- เกิดความยั่งยืนทางด้านทรัพยากรน้ำ ซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการผลิตสินค้าทางการเกษตรและการดำรงชีพ ทำให้ราษฎรมีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

(๙) ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

☐ โครงการไม่ใช่ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

☒ โครงการเป็นภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑๐) ความพร้อมของโครงการ

(๑๐.๑) พื้นที่ดำเนินโครงการ

☒ ดำเนินการได้ทันที หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการหรือได้รับอนุญาตตามกฎหมาย และสามารถดำเนินการได้ทันที

☐ อยู่ระหว่างเตรียมการ หมายถึง ได้ศึกษาความเหมาะสมและกำหนดพื้นที่ดำเนินการแล้ว แต่อยู่ในระหว่างจัดเตรียมพื้นที่ หรือกำลังแก้ไขปัญหา / อุปสรรคต่างๆ หรือเตรียมการขออนุญาตตามกฎหมาย

☐ อยู่ระหว่างศึกษาความเหมาะสม และคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ

(๑๐.๒) แบบรูปรายการ/ แผนการปฏิบัติงาน

- ☒ มี และสมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)
- ส่วนวิศวกรรม สำนักงานชลประทานที่ ๕ ต.หม่ม่น อ.เมือง จ.อุดรธานี
- ☐ มีแต่ยังไม่สมบูรณ์ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานเจ้าของรูปแบบรายการที่ใช้)
- ☐ ไม่มี

(๑๐.๓) ความพร้อมของบุคลากร เครื่องมือ และเทคนิคการดำเนินการ

- ๑) บุคลากรมีประสบการณ์ ☒ ทั้งหมด ☐ บางส่วน ☐ ไม่มีประสบการณ์
- ๒) เครื่องมือดำเนินการ ☒ มี พร้อมดำเนินการได้ทันที
- ☐ มีบางส่วนและต้องจัดหาเพิ่มเติม
- ☐ ไม่มี ต้องจัดหาเพิ่มเติม
- ๓) เทคนิคในการบริหารจัดการ ☒ มีประสบการณ์สูง
- ☐ มีประสบการณ์ปานกลาง
- ☐ ไม่มีประสบการณ์

(๑๐.๔) ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

- ☐ ผ่านคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว
- ☐ อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- ☐ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติยังไม่พิจารณา

(๑๐.๕) รายงานการศึกษาความเหมาะสม (FS)

- ☒ ไม่ต้องทำรายงานการศึกษา
- ☐ ต้องทำรายงานการศึกษา

(๑๑) วิธีการบริหารจัดการหรือการดูแลบำรุงรักษา เมื่อโครงการแล้วเสร็จ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการ

- เมื่อดำเนินการตามโครงการฯ บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ผลผลิตหรือโครงการ ตามที่ได้รับ
การจัดสรรงบประมาณ หรือจากการจัดซื้อจัดจ้างแล้ว มีความประสงค์จะมอบให้ องค์การบริหารส่วนตำบล
แก่งศรีภูมิ อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย เป็นผู้ดูแลรักษาทรัพย์สินฯ นั้น

(๑๒) ปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัด :

- ไม่มี

ภาคผนวก

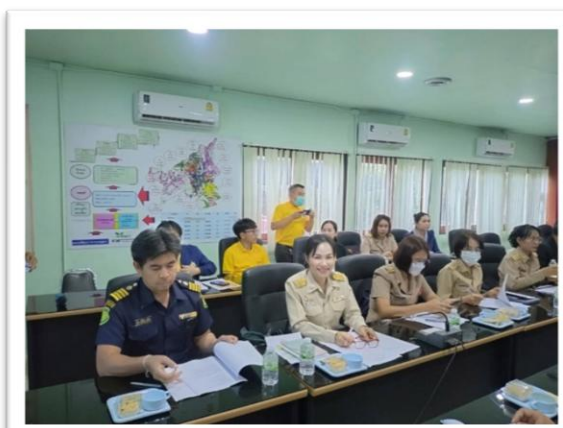
**การประชุมขับเคลื่อนงาน เพื่อทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย
ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ ๒๕๗๐
และแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๗๐**

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย มีการประชุมฯ จำนวน ๓ ครั้ง เพื่อทบทวนและจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๗๐ และแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๗๐ ดังนี้

๑. เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุมสำนักงานเกษตรจังหวัดเลยประชุมคณะทำงานจัดทำแผนงาน บูรณาการงาน และติดตามประเมินผล พัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเลย โดยมีการพิจารณาคัดเลือกชนิดสินค้า ด้านพืช ปศุสัตว์ และประมง เพื่อประกอบการจัดทำคำของบประมาณ งบพัฒนาจังหวัด ปีงบประมาณ ๒๕๗๐

๒. เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๓.๐๐ น. ณ ห้องประชุมสำนักงานเกษตรจังหวัดเลย ประชุมหัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดเลย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาชุดโครงการบูรณาการพัฒนาการเกษตร ที่สืบเนื่องจากการประชุมคณะทำงานจัดทำแผนบูรณาการและติดตามประเมินผลพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเลย เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘ เพื่อพิจารณาแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเลย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ ๒๕๗๐ ที่ประชุมมีมติ มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดทำชุดโครงการบูรณาการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเลย ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเลย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ ๒๕๗๐ เพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งงบประมาณต่าง ๆ

๓. ประชุมเชิงปฏิบัติการและรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ของจังหวัดเลย ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวนปี ๒๕๗๐ และการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ในวันพุธที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๘ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. ณ ห้องประชุม
ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเลย (พืชสวน)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
133th Anniversary Ministry of Agriculture and Cooperatives

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย

วิสัยทัศน์

เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี
มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า
ร้อยละ ๑๐ ต่อปี

๐ ๔๒๘๑ ๔๘๗๑ - ๒

paco_lei@opsmoac.go.th

www.opsmoac.go.th/loei